

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
МІЖНАРОДНИЙ БАНК»**

Фінансова звітність

*За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року
разом зі звітом незалежних аудиторів*

Звіт керівництва

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Фінансова звітність за 2022 рік

Зміст

Фінансова звітність

Звіт незалежного аудитора.....	i-vii
Звіт про фінансовий стан.....	1
Звіт про прибуток або збиток.....	2
Звіт про сукупний дохід.....	3
Звіт про рух грошових коштів.....	4
Звіт про зміни у власному капіталі.....	5

Примітки до фінансової звітності

1. Основна діяльність.....	6
2. Економічне середовище, в якому Банк здійснює діяльність.....	6
3. Основа підготовки інформації.....	7
4. Основні принципи облікової політики.....	8
5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	24
6. Грошові кошти та їх еквіваленти.....	27
7. Кредити та аванси банкам.....	29
8. Інвестиції в цінні папери.....	31
9. Кредити та аванси клієнтам.....	33
10. Основні засоби, інвестиційна нерухомість та нематеріальні активи, за винятком гудвілу.....	47
11. Активи з права користування.....	48
12. Інші фінансові та нефінансові активи.....	49
13. Заборгованість перед Центральним банком.....	50
14. Кошти банків.....	50
15. Кошти клієнтів.....	50
16. Орендні зобов'язання.....	51
17. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання.....	51
18. Похідні фінансові активи та зобов'язання.....	52
19. Акціонерний капітал та резерви.....	53
20. Процентні доходи та витрати.....	53
21. Комісійні доходи та витрати.....	54
22. Інші прибутки (збитки).....	54
23. Операційні витрати.....	55
24. Податок на прибуток.....	55
25. Управління ризиками.....	56
26. Розкриття справедливої вартості.....	69
27. Умовні та інші зобов'язання.....	72
28. Фінансові активи, передані у забезпечення.....	74
29. Операції з пов'язаними сторонами.....	75
30. Прибуток на акцію.....	77
31. Зміни в зобов'язаннях, що відносяться до фінансової діяльності.....	77
32. Капітал.....	77
33. Події після дати балансу.....	78
Звіт керівництва.....	79

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»:

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (надалі – «Банк»), що складається зі звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2022 року, та звіту про прибуток або збиток, звіту про сукупний дохід, звіту про рух грошових коштів та звіту про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за виключенням впливу питань, описаних в розділі «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2022 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності («Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність»).

Основа для думки із застереженням

Станом на 31 грудня 2021 року Банк мав інвестиції в 41,048 звичайних акцій Visa класу С, які не визнавались у звіті про фінансовий стан. У грудні 2022 року Банк конвертував 41,048 звичайних акцій Visa класу С у 164,192 звичайні акції Visa класу А та продав їх на відкритому ринку. Банк визнав звичайні акції Visa класу А як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, на дату отримання коштів від їхнього продажу, відповідно, визнавши прибуток від первісного визнання фінансових активів, які оцінені за справедливою вартістю через прибуток або збиток, у своєму звіті про фінансовий стан за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, у сумі 1,242,933 тисячі гривень та відповідні податкові витрати у сумі 223,102 тисячі гривень. Якби Банк визнав інвестиції в 41,048 звичайних акцій Visa класу С у попередніх звітних періодах, інвестиції в цінні папери станом на 31 грудня 2021 року мали б бути збільшені на 972,786 тисяч гривень, нерозподілений прибуток мав би бути збільшений на 797,685 тисяч гривень, відстрочені податкові зобов'язання мали б бути збільшені на 175,102 тисячі гривень. За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, чисте збільшення від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток за звичайними акціями Visa класу С мало би бути збільшене на 270,147 тисяч гривень, крім того прибуток від первісного визнання фінансових активів, які оцінені за справедливою вартістю через прибуток або збиток, мав би складати нуль гривень із відповідним зменшенням витрат з податку на прибуток на 175,102 тисячі гривень, а інформацію, розкрити в примітках щодо цих акцій, слід було б викласти відповідно.

Назва «Делойт» стосується однієї чи більшої кількості юридичних осіб, які входять до складу «Делойт Туш Томацу Лімітед» («ДТТЛ»), глобальної мережі фірм-учасників та їхніх пов'язаних осіб (разом – «Організація «Делойт»). Компанія ДТТЛ (також іменується як «Делойт Глобал») і кожна з її фірм-учасників та їхніх пов'язаних осіб є самостійними та незалежними юридичними особами, які не мають права зобов'язувати або накладати одна на іншу зобов'язання стосовно третіх сторін. Компанія ДТТЛ, кожна з фірм-учасників ДТТЛ та кожна з їхніх пов'язаних осіб відповідають тільки за власні дії та упушення, а не за дії та упушення одне одного. ДТТЛ не надає послуг клієнтам. Дізнатися більше ви можете за посиланням www.deloitte.com/about.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банк мав інвестиції в 141,170 звичайних акцій Mastercard класу В, які були первинно визнані як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та відображені у звіті про фінансовий стан у складі інвестицій у цінні папери по собівартості у сумі 52 гривні та 38 гривень відповідно, що є відхиленням від МСФЗ. Якби Банк оцінював акції Mastercard за справедливою вартістю, інвестиції в цінні папери станом на 31 грудня 2022 та 2021 років мали б бути збільшені на 1,778,314 тисяч гривень та 1,385,002 тисячі гривень відповідно, резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід станом на 31 грудня 2022 та 2021 років мав би бути збільшений на 1,458,218 тисяч гривень та 1,135,701 тисячу гривень відповідно, відстрочені податкові зобов'язання станом на 31 грудня 2022 та 2021 років мали би бути збільшені на 320,097 тисяч гривень та 249,300 тисяч гривень відповідно, прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування, за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років, мали би бути збільшені на 393,312 тисяч гривень і зменшені на 1,654 тисячі гривень, відповідно, податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років мав би бути збільшений на 70,796 тисяч гривень і зменшений на 298 тисяч гривень відповідно, а інформацію, розкрити в примітках щодо цих акцій, слід було б виправити відповідно.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі *«Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності»* нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з *Кодексом етики професійних бухгалтерів* Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (*«Кодекс РМСЕБ»*) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Фінансова звітність, що додається, була підготовлена з урахуванням того, що Банк продовжуватиме свою діяльність на безперервній основі. Як зазначено у Примітках 2 та 3 до фінансової звітності, з 24 лютого 2022 року вплив триваючих військових дій в Україні, масштаби їх подальшого розвитку, терміни припинення цих дій та остаточне вирішення є непередбачуваними та негативно впливають на діяльність Банку. Ці умови, разом з іншими питаннями, викладеними в Примітці 3, вказують на те, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Плани керівництва щодо цих питань також представлені у Примітці 3 до фінансової звітності. Ця фінансова звітність не містить жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті цієї невизначеності. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо цієї фінансової звітності. Ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. На додаток до питання, описаного в розділі *«Основа для думки із застереженням»* та в розділі *«Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності»* ми визначили, що питання, описане нижче, є ключовим питанням аудиту, яке буде повідомлено в нашому звіті.

Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам

Резерв під очікувані кредитні збитки являє собою найкращу оцінку керівництва 12-місячного очікуваного кредитного збитку для активів на Стадії 1 або очікуваного кредитного збитку за весь період для активів на Стадії 2 або Стадії 3 на звітну дату. Вони розраховуються на колективній основі для портфелів кредитів та авансів клієнтам зі схожими характеристиками кредитного ризику та на індивідуальній основі для суттєвих кредитів на Стадії 2 та кредитів на Стадії 3. Розрахунок як колективних, так і індивідуальних резервів за своєю суттю є судженням. Очікувані кредитні збитки на колективній основі розраховуються за допомогою статистичних моделей, які приблизно відображають вплив поточних і майбутніх економічних і кредитних умов на великі портфелі кредитів. Ризикові параметри є предметом судження керівництва, а моделі підлягають перегляду щодо їх релевантності. Індивідуальна оцінка є предметом судження, що пов'язане з оцінкою очікуваних сценаріїв майбутніх грошових потоків клієнта. Крім того, до основних сфер суджень та оцінок стосовно визначення суми резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам належать:

- оцінка істотного збільшення кредитного ризику та ризику настання дефолту для визначення стадії зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам;
- оцінка очікуваних кредитних збитків з урахуванням макроекономічних прогнозів та історичної інформації щодо понесених кредитних збитків.

Резерв під очікувані кредитні збитки є ключовим питанням аудиту по причині істотності суми кредитів та авансів клієнтам та суттєвих суджень, що використовуються у розрахунках, як викладено у Примітках 5, 9 та 25.

Наші аудиторські процедури включали наступне:

- Оновлення розуміння процесів і контрольних процедур Банку щодо визначення істотного збільшення кредитного ризику та ризику настання дефолту та оцінки очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам.
- Для резерву під очікувані кредитні збитки на колективній основі, відповідність моделей і методології, що використовуються для суттєвих портфелів, була оцінена із залученням експертів з кредитного ризику та актуаріїв на предмет відповідності вимогам МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та ринковій практиці. Ми оцінили доцільність суджень керівництва щодо методології розрахунку, сегментації, ідентифікації істотного збільшення кредитного ризику та дефолтів, включно з кількістю днів прострочення, періоду часу, який використовується для оцінки ймовірності настання дефолту та рівня відшкодування, включаючи макроекономічне коригування. Ми перевірили на основі вибірки визначення внутрішніх рейтингів позичальників станом на звітну дату, зміни в умовах договорів та платоспроможності клієнтів та проаналізували вплив війни на їх діяльність і платоспроможність. Ми перевірили на основі вибірки повноту та точність історичних даних, які використовуються як вхідні дані для колективних моделей, а також звірили прогнозні вхідні дані до зовнішніх макроекономічних прогнозів.
- Для резерву під очікувані кредитні збитки на індивідуальній основі, відповідність методології було оцінено на основі вибірки кредитів у портфелі, відбраному на основі оцінки ризику. Було проведено оцінку щодо визнаної суми очікуваних кредитних збитків на основі детальної інформації про кредит та клієнта в кредитній справі та відкритих джерелах, включно із застосованими для оцінки сценаріями майбутніх грошових потоків. За необхідності ми залучали

експертів з оцінки для перегляду оцінки справедливої вартості застави.

- Ми перевірили повноту та точність відповідних приміток до фінансової звітності.
-

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі звіту про управління, який також включає звіт про корпоративне управління, але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї, який ми отримали до дати цього звіту аудитора, і річної інформації емітента цінних паперів, яка також включає звіт про корпоративне управління, який ми очікуємо отримати після цієї дати.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Як описано вище в розділі «*Основа для думки із застереженням*», Банк мав інвестиції в акції та не оцінював їх за справедливою вартістю у правильних звітних періодах. Ми дійшли висновку, що інша інформація містить суттєве викривлення з тієї ж причини по відношенню до сум або інших статей у звіті керівництва, на які вплинуло дане відхилення.

Коли ми ознайомимося із річною інформацією емітента цінних паперів, якщо ми дійдемо висновку, що він містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити інформацію про це питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та Закону про бухгалтерський облік та фінансову звітність та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- Ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю.
- Отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банку.
- Оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом.
- Доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації в фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі.
- Оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

22 липня 2021 року на засіданні Наглядової ради, органу, що наділено найвищими повноваженнями, нас призначили аудитором Банку. Ми виконували аудиторське завдання з 23 січня 2023 року по дату цього звіту.

Ми підтверджуємо, що звіт незалежного аудитора узгоджено з додатковим звітом для Аудиторського Комітету.

Ми підтверджуємо, що ми не надавали послуг, що заборонені МСА чи статтею 6, пунктом 4 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», та що ключовий партнер з аудиту та аудиторська фірма були незалежними по відношенню до Банку при проведенні аудиту.

Відповідно до вимог параграфу 11 статті 4 Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління Національного банку України № 373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція № 373»), зазначаємо наступне:

- На нашу думку, за результатами проведених процедур в рамках аудиту фінансової звітності Банку, звіт керівництва (звіт про управління) складений відповідно до вимог статті 4 Інструкції № 373 та інформація в звіті керівництва (звіті про управління) узгоджується з фінансовою звітністю, за винятком питань, описаних у розділі «Інша інформація».
- Якщо ми виявимо, в рамках наших знань та розуміння діяльності Банку, отриманих при аудиті фінансової звітності Банку, суттєві викривлення у звіті керівництва (звіті про управління), ми маємо звітувати про такі викривлення. У нас немає предмету для звітування щодо даного питання, за винятком питань, описаних у розділі «Інша інформація».

Відповідно до «Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринку капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (надалі – «НКЦПФР»)» від 25 липня 2021 року № 555 (надалі – «Вимоги НКЦПФР»), зазначаємо наступне:

- Повне найменування Банку, інформацію про кінцевого бенефіціара та структуру власності наведено в Примітці 1 до фінансової звітності.
- Станом на 31 грудня 2022 року Банк не був контролером чи учасником небанківської фінансової групи.
- Банк є підприємством, що становить суспільний інтерес, відповідно до вимог Закону про бухгалтерський облік та фінансову звітність.
- Станом на 31 грудня 2022 року Банк не має дочірніх компаній.
- Пруденційні показники, встановлені НКЦПФР для відповідного виду діяльності для професійних учасників ринку капіталу та організованих товарних ринків, не поширюється на банки, які провадять професійну діяльність на фондовому ринку відповідно до «Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками» від 1 жовтня 2015 року.

- Створення Ревізійної комісії не передбачено Статутом Банку, і, відповідно звіт про результати перевірки фінансово-господарської діяльності за 2022 фінансовий рік такою комісією не складався.
- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДЕЛОЙТ ЕНД ТУШ ЮКРЕЙНІАН СЕРВІСІЗ КОМПАНІ» (код ЄДРПОУ 25642478, <https://www2.deloitte.com/ua/uk.html>) проводило аудит фінансової звітності Банку на підставі договору про надання аудиторських послуг № Aud/2021/79746 від 25 жовтня 2021 року. Аудит був проведений у період з 23 січня 2023 року по дату цього звіту.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДЕЛОЙТ ЕНД ТУШ ЮКРЕЙНІАН СЕРВІСІЗ КОМПАНІ».

Місцезнаходження та фактичне місце розташування аудиторської фірми: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 48, 50а.

«Товариство з обмеженою відповідальністю «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» внесене до розділів «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності Аудиторської палати України за № 1973».

ТОВ "Делойт енд Туш ЮСК"

27 квітня 2023 року

Сертифікований аудитор

Наталя Самойлова

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 102404

ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані»
Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 48, 50а

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»**Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року**

(у тисячах гривень)

	Прим.	2022 рік	2021 рік
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	46 455 869	21 326 213
Кредити та аванси банкам	7	3 490 916	2 802 502
Інвестиції в цінні папери	8	12 586 771	23 142 132
Кредити та аванси клієнтам	9	43 770 237	53 086 793
Поточні податкові активи		32 962	–
Похідні фінансові активи	18	–	10 814
Інші фінансові активи	12	2 419 697	1 625 557
Інші нефінансові активи	12	330 806	281 383
Основні засоби	10	1 710 376	1 698 168
Інвестиційна нерухомість	10	59 168	62 099
Нематеріальні активи, за винятком гудвілу	10	654 811	255 846
Активи з права користування	11	259 282	344 117
Відстрочені податкові активи	24	203 325	13 200
Всього активів		111 974 220	104 648 824
Зобов'язання			
Зобов'язання перед Центральним банком	13	4 188 304	5 693 029
Кошти банків	14	2 324 222	1 445 197
Кошти клієнтів	15	90 299 888	80 871 781
Похідні фінансові зобов'язання	18	93 807	8 204
Орендні зобов'язання	16	274 383	379 968
Поточні податкові зобов'язання		–	257 844
Інші фінансові зобов'язання	17	2 546 201	2 508 955
Інші нефінансові зобов'язання	17	551 034	922 553
Всього зобов'язань		100 277 839	92 087 531
Власний капітал			
Акціонерний капітал	19	4 780 595	4 780 595
Емісійний дохід		101 660	101 660
Дооцінка		430 759	437 533
Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(350 345)	124 623
Резервний капітал		2 909 909	2 909 909
Нерозподілений прибуток		3 823 803	4 206 973
Всього власного капіталу		11 696 381	12 561 293
Всього зобов'язань та власного капіталу		111 974 220	104 648 824

Підписано від імені Правління 27 квітня 2023 року:

С. П. Черненко (Голова Правління)

К. О. Школяренко (Фінансовий директор)

О. О. Полещук (Головний бухгалтер)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про прибуток або збиток за 2022 рік

(у тисячах гривень)

	Прим.	2022 рік	2021 рік
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	20	14 512 778	11 643 088
Процентні доходи	20	382 603	191 009
Процентні витрати	20	(4 740 903)	(2 603 206)
Чистий процентний дохід		10 154 478	9 230 891
Комісійні доходи	21	3 205 014	3 166 429
Комісійні витрати	21	(1 183 751)	(1 119 867)
Чистий комісійний дохід		2 021 263	2 046 562
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	6,7,8,9, 12, 28	(10 338 901)	(763 463)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		1 264 678	160 498
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		166 962	191 191
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(50 656)	13 858
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	10	(249)	1 673
Прибутки (збитки) від зміни справедливої вартості похідних інструментів		177 491	(59 557)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(2)	(1 225)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів	5	1 243 421	-
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		1 064	1 062
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		2 109	(950)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності) для нефінансових активів	12, 28	(80 449)	(2 021)
Інші прибутки (збитки)	22	231 755	74 042
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		4 792 964	10 892 561
Операційні витрати	23	(5 278 302)	(5 781 289)
Прибуток (збиток) до оподаткування		(485 338)	5 111 272
Доходи від повернення податку (витрати на сплату податку)	24	87 615	(923 680)
Прибуток (збиток) за звітний період		(397 723)	4 187 592
Прибуток (збиток) на акцію (гривень на акцію)	30	(27,77)	292,35

Підписано від імені Правління 27 квітня 2023 року:

С. П. Черненко (Голова Правління)

К. О. Школяренко (Фінансовий директор)

О. О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-78 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про сукупний дохід за 2022 рік

(у тисячах гривень)

	2022 рік	2021 рік
Прибуток (збиток) за звітний період	(397 723)	4 187 592
Інший сукупний дохід		
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування</i>		
Прибутки/(збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	(629 885)	6 219
Суми, вилучені з власного капіталу і скориговані за справедливою вартістю фінансових активів в результаті перекласифікації і виключення з категорії оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	50 656	(13 858)
Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу	104 261	1 375
Загальна сума іншого сукупного доходу/(витрат), який буде перекласифіковано у прибуток або збиток, після оподаткування	(474 968)	(6 264)
<i>Інший сукупний збиток, який не буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах</i>		
Переоцінка приміщень	9 530	-
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	(1 751)	-
Загальна сума іншого сукупного доходу/(витрат), який не буде перекласифіковано у прибуток або збиток, після оподаткування	7 779	-
Інший сукупний збиток за рік, за вирахуванням податків	(467 189)	(6 264)
Загальна сума іншого сукупного доходу/(збитку) за звітний період	(864 912)	4 181 328

Підписано від імені Правління 27 квітня 2023 року:

С. П. Черненко (Голова Правління)

К. О. Школяренко (Фінансовий директор)

О. О. Полещук (Головний бухгалтер)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про рух грошових коштів за 2022 рік

(у тисячах гривень)

	2022 рік	2021 рік
Грошові потоки від операційної діяльності		
Проценти отримані	13 646 770	11 939 356
Проценти сплачені	(4 690 264)	(2 542 475)
Комісійні доходи, що отримані	3 162 954	3 159 364
Комісійні витрати, що сплачені	(1 177 175)	(1 095 800)
Чисте збільшення/(зменшення) від операцій з іноземною валютою	1 264 678	160 498
Чисте збільшення/(зменшення) від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	1 517 308	(79 334)
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності	94 038	82 101
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені	(4 680 602)	(4 825 076)
Сплата податків на прибуток	(290 804)	(807 972)
Чисті грошові потоки від (використані у) діяльності	8 846 903	5 990 662
<i>Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів</i>		
Кредити та аванси банкам	292 113	(1 414 154)
Інвестиції в цінні папери*	8	72 728
Кредити та аванси клієнтам	3 591 758	(16 273 652)
Інші фінансові активи	(625 891)	(1 079 191)
Інші нефінансові активи	(11 547)	692
<i>Чисте (зменшення)/збільшення операційних зобов'язань</i>		
Зобов'язання перед Центральним банком	(1 499 500)	1 500 000
Кошти банків	157 764	285 299
Кошти клієнтів	1 130 171	25 434 014
Боргові цінні папери, емітовані банком	–	(116)
Інші фінансові зобов'язання	271 028	745 974
Інші нефінансові зобов'язання	(511 776)	405 983
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)	11 641 031	15 668 239
Грошові потоки від інвестиційної діяльності		
Придбання основних засобів	(433 844)	(406 224)
Надходження від продажу основних засобів	4 027	26 051
Придбання нематеріальних активів	(702 158)	(207 836)
Надходження від продажу інвестиційної нерухомості	–	6 074
Придбання цінних паперів	(39 572 817)	(157 464 031)
Надходження від реалізації інвестицій в цінні папери	49 734 649	152 116 041
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)	9 029 857	(5 929 925)
Грошові потоки від фінансової діяльності		
Дивіденди сплачені (Примітка 19)	–	(1 304 046)
Виплати за орендними зобов'язаннями	(113 018)	(154 242)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності) (Примітка 31)	(113 018)	(1 458 288)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти	4 579 289	(1 486 847)
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти	(7 503)	(1 804)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	25 129 656	6 791 375
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	21 326 213	14 534 838
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду (Примітка 6)	46 455 869	21 326 213

* Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Підписано від імені Правління 27 квітня 2023 року:

С. П. Черненко (Голова Правління)

К. О. Школяренко (Фінансовий директор)

О. О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-78 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про зміни у власному капіталі за 2022 рік

(у тисячах гривень)

	Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Дооцінка	Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток	Всього власного капіталу
Власний капітал на 31 грудня 2020 р.	4 780 595	101 660	448 068	130 887	1 605 862	2 616 939	9 684 011
Прибуток	-	-	-	-	-	4 187 592	4 187 592
Інший сукупний збиток	-	-	-	(6 264)	-	-	(6 264)
Всього сукупний збиток рік	-	-	-	(6 264)	-	4 187 592	4 181 328
Дивіденди, визнані як розподіл між власниками (Примітка 19)	-	-	-	-	-	(1 304 046)	(1 304 046)
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал	-	-	(10 535)	-	-	10 535	-
Розподіл прибутку минулих років (Примітка 19)	-	-	-	-	1 304 047	(1 304 047)	-
Власний капітал на 31 грудня 2021 р.	4 780 595	101 660	437 533	124 623	2 909 909	4 206 973	12 561 293
Збиток	-	-	-	-	-	(397 723)	(397 723)
Інший сукупний прибуток (збиток)	-	-	7 779	(474 968)	-	-	(467 189)
Всього сукупний прибуток (збиток) за рік	-	-	7 779	(474 968)	-	(397 723)	(864 912)
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал	-	-	(14 553)	-	-	14 553	-
Власний капітал на 31 грудня 2022 р.	4 780 595	101 660	430 759	(350 345)	2 909 909	3 823 803	11 696 381

Підписано від імені Правління 27 квітня 2023 року:

С. П. Черненко (Голова Правління)

К. О. Школярєнко (Фінансовий директор)

О. О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-78 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про зміни у власному капіталі за 2022 рік

(у тисячах гривень)

	Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Дооцінка	Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток	Всього власного капіталу
Власний капітал на 31 грудня 2020 р.	4 780 595	101 660	448 068	130 887	1 605 862	2 616 939	9 684 011
Прибуток	-	-	-	-	-	4 187 592	4 187 592
Інший сукупний збиток	-	-	-	(6 264)	-	-	(6 264)
Всього сукупний збиток рік	-	-	-	(6 264)	-	4 187 592	4 181 328
Дивіденди, визнані як розподіл між власниками (Примітка 19)	-	-	-	-	-	(1 304 046)	(1 304 046)
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал	-	-	(10 535)	-	-	10 535	-
Розподіл прибутку минулих років (Примітка 19)	-	-	-	-	1 304 047	(1 304 047)	-
Власний капітал на 31 грудня 2021 р.	4 780 595	101 660	437 533	124 623	2 909 909	4 206 973	12 561 293
Збиток	-	-	-	-	-	(397 723)	(397 723)
Інший сукупний прибуток (збиток)	-	-	7 779	(474 968)	-	-	(467 189)
Всього сукупний прибуток (збиток) за рік	-	-	7 779	(474 968)	-	(397 723)	(864 912)
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал	-	-	(14 553)	-	-	14 553	-
Власний капітал на 31 грудня 2022 р.	4 780 595	101 660	430 759	(350 345)	2 909 909	3 823 803	11 696 381

Підписано від імені Правління 27 квітня 2023 року:

С. П. Черненко (Голова Правління)

К. О. Школярєнко (Фінансовий директор)

О. О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-78 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Примітки до фінансової звітності за 2022 рік**

(у тисячах гривень)

1. Основна діяльність

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (далі – «Банк») було засновано 20 листопада 1991 року. Банк розпочав свою діяльність у квітні 1992 року. Банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют, випуск та процесінг операцій з платіжними картками.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з 2 вересня 1999 року (реєстраційне свідоцтво № 102 від 6 листопада 2012 року), що діє відповідно до Закону України № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб». Починаючи з 13 квітня 2022 року упродовж дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні Фонд гарантування вкладів фізичних осіб відшкодовує кожному вкладнику банку кошти в повному розмірі (у 2021 році – 200 тисяч гривень на одну особу).

Станом на 31 грудня 2022 року акціонерами Банку є «СКМ ФІНАНС» (92,3% акціонерного капіталу), SCM HOLDINGS LIMITED (Кіпр) (7,7% акціонерного капіталу) (на 31 грудня 2021 року – акціонерами Банку є «СКМ ФІНАНС» (92,3% акціонерного капіталу), SCM HOLDINGS LIMITED (Кіпр) (7,7% акціонерного капіталу)). Фактичний контроль Банку здійснює громадянин України пан Р.Л. Ахметов.

Юридична адреса Банку: вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна. Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав 5 регіональних центрів та 213 відділень в Україні (на 31 грудня 2021 року – 6 регіональних центрів та 242 відділення в Україні).

У серпні 2022 року компаніями групи СКМ було завершено угоду з продажу ПрАТ «УАСК АСКА» та ПрАТ «Страхова компанія АСКО-Донбас Північний», які були частиною банківської групи, де банк був контролером, але не власником. В результаті угоди новим власником компаній стала Страхова компанія «ВУСО». Дане рішення було підтвержене Національним банком України щодо виключення учасників Банківської групи, в якій «ПУМБ» є відповідальною особою. Відповідно до Постанови Національного банку України №254 Розділу I пункту 10 відповідальна особа має право не враховувати звітність учасників банківської групи під час складання консолідованої звітності банківської групи/субконсолідованої звітності підгрупи банківської групи, якщо сукупні активи таких учасників банківської групи є меншими за найменшу з величин: 3% активів банківської групи або 300 млн грн. Банк скористується даним спрощенням для поточного та наступних звітних періодів.

2. Економічне середовище, в якому Банк здійснює діяльність

На 2022 рік покладалося багато надій та сподівань. Пандемія COVID-19 йшла на спад. В економіці, хоча і повільно, однак з'являлися ознаки посткризового відновлення. На жаль, позитивну динаміку відновлення було грубо порушено військовою агресією росії, яка принесла повномасштабну війну, тисячі смертей, катування, руйнування усього, що містить красу і життя, смерть рідних, знищення будинків, випалювання цілих територій. Мільйони дітей, сімей були змушені виїхати за межі країни, сотні тисяч працездатних громадян – задіяні на фронті, десятки тисяч підприємств зупинили роботу.

Незважаючи на колосальні втрати людських життів та виробничого потенціалу країни, удари ворога по державному устрою та інститутах влади, економіка країни продовжує функціонувати як цілісна система, а Уряд зберігає повноту влади та всі можливості для прийняття і реалізації політичних рішень. Рішучі дії державної влади України в початковий етап війни дали змогу консолідувати потужну міжнародну підтримку України, як в отриманні озброєнь, так і в фінансовій допомозі. За 2022 рік завдяки героїчним подвигам Збройних сил України вдалося звільнити 40% захоплених після 24 лютого територій та 28% від усіх захоплених росією територій.

З початку війни Україна отримала 26 млрд. доларів міжнародної допомоги. Однак проблемним питанням залишаються прогнозованість та ритмічність надходження міжнародної допомоги. Наприкінці року досягнуто угоди з МВФ на рівні персоналу щодо проведення 4-місячної моніторингової місії, в разі успішності завершення якої вже з березня 2023 року Україна отримає доступ до розширеної програми МВФ з кредитної підтримки EFF. Узгодження параметрів подальшої співпраці з МВФ та систематизація співпраці з міжнародними партнерами — запорука фінансової стійкості України.

Економіка України поступово відновлюється від воєнного шоку. Падіння виробництва вдалося припинити, налагоджуються нові технологічні процеси, відбувається конверсія реального сектора. Однак, наприкінці року темпи економічного відновлення знову почали гальмуватися у зв'язку із варварськими ударами російської армії по цивільній інфраструктурі України, що скорочує часовий день бізнесу, підвищує собівартість. За останніми оцінками МВФ, реальний ВВП в 2022 році скоротився на 35%.

(у тисячах гривень)

2. Економічне середовище, в якому Банк здійснює діяльність (продовження)

Збережено стабільність банківської системи. Війна загалом не справила негативного впливу на стан банківської системи. Навіть навпаки, банківська ліквідність активно поповнювалась завдяки емісійному фінансуванню дефіциту державного бюджету та надходженню міжнародної допомоги. Наприкінці року ліквідність банківської системи вже в 6 разів перевищує нормативні значення, а основний та регулятивний капітал банків – в 2 рази. Незважаючи на збільшення частки непрацюючих кредитів (до 38% проти 30% станом на початок року), банківська система зберігає солідну прибутковість: 25 млрд гривень чистого прибутку (дані за 12 місяців 2022 року). Таким чином банківська система зберегла і зміцнила запас фінансової стійкості та потенціалу для розширення кредитування, що є вагомим чинником для подальшого успішного відновлення економіки.

Збережено валютну стабільність. Вчасно запроваджені заходи у сфері валютного регулювання (фіксація обмінного курсу, застосування валютних обмежень на виведення та рух капіталу тощо) дозволили зберегти стабільність на валютному ринку. Стан платіжного балансу протягом війни вдалося стабілізувати. Незважаючи на вагомі фактори відтоку валюти, Україні вдалося компенсувати ці втрати надходженням міжнародної допомоги, а також адміністративними обмеженнями на виведення капіталу з країни. Основні фактори інтенсифікації відтоку іноземної валюти — зростання потреб економіки в імпорті, затримки з поверненням експортної валютної виручки, витрачання іноземної валюти українськими біженцями за кордоном, купівля іноземної валюти як засобу заощаджень, блокування росією транспортних можливостей експортної торгівлі. Основні чинники додаткового притоку іноземної валюти — міжнародна кредитна та грантова допомога, заробітна плата та трансферти населення. За 10 місяців 2022 року загальний дефіцит платіжного балансу складає 5,9 млрд. доларів, з яких 5,1 млрд. доларів профінансовано з валютних резервів НБУ, а 0,8 млрд. доларів. — за рахунок позик МВФ. Однак, з II півріччя загальне сальдо платіжного балансу залишається позитивним. Станом на 1 грудня міжнародні резерви перевищили довоєнний рівень – 28 млрд. доларів.

Бюджетна система працює безперебійно, але із значним фіскальним дефіцитом. Завдяки масштабній міжнародній фінансовій підтримці, а також за участі емісійного фінансування центрального банку вдалося забезпечити стабільність фінансування усіх критично важливих державних видатків, в першу чергу в частині фінансування оборони та соціальної сфери.

У 2022 році доходи державного бюджету номінально скоротилися на 10%, видатки – зросли вдвічі, а дефіцит досяг розміру 1,6 трлн гривень або близько 35% ВВП, включаючи грантове фінансування. Забезпечення ритмічного функціонування бюджетного процесу в таких умовах вимагало титанічних зусиль від Міністерства фінансів. Однак державний борг вже перевищив позначку 80% ВВП, а в наступному році ймовірно перетне рівень у 100% ВВП, що сигналізує про високі ризики для боргової стійкості державних фінансів.

Війна між Україною та Росією триває, що призводить до значного руйнування майна та активів в Україні та істотного переміщення населення в Україні. Наслідки війни змінюються кожного дня, а їхній вплив у довгостроковій перспективі неможливо визначити. Подальший вплив на українську економіку залежить від того, яким чином завершиться військове втручання Росії в Україну, та від успішної реалізації українським урядом нових реформ та стратегії відновлення, а також співробітництва з міжнародними фондами.

В результаті бойових дій, станом на 31 грудня 2022 року Банком було призупинено або закрито 48 відділень, в т.ч 1 регіональний центр. Також списано основні засоби Банку, в тому числі власні будівлі, балансовою вартістю 69 978 тисяч гривень та втрачені грошові кошти в сумі 88 909 тисяч гривень.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених подій на фінансовий стан і результати діяльності Банку у звітному періоді. Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій у політичних, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може і далі негативно впливати на фінансовий стан та результати діяльності Банку у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

3. Основа підготовки інформації

Загальна інформація

Фінансова звітність, що додається, була складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності («Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність»). Фінансова звітність була підготовлена на основі принципу первісної вартості, за винятком фінансових інструментів та інвестиційної нерухомості, що визнаються за справедливою вартістю, будівель та предметів мистецтва, що визнаються за переоціненою вартістю.

(у тисячах гривень)

3. Основа підготовки інформації (продовження)

Загальна інформація (продовження)

Військові дії на території України та непередбачуваний на даний момент вплив війни, що триває, мають вплив на важливі припущення, що лежать в основі прогнозів керівництва та спричиняють суттєву невизначеність щодо діяльності Банку в майбутньому.

Ця річна фінансова звітність підготовлена на основі принципу безперервної діяльності. Керівництво Банку здійснило оцінку щодо здатності продовжувати діяльність на безперервній основі з огляду на наявні та потенційні наслідки військової агресії росії проти України. Основним фактором тиску на фінансовий результат на думку керівництва Банку є резерви під очікувані кредитні збитки. За підсумками проведеної ітераційної оцінки фактичного та перспективного стану платіжної дисципліни клієнтів згідно динаміки стану бізнесу у військовий час та фізичного стану збереження отриманої застави, Банком було оцінено обсяги потенційного погіршення фінансового стану клієнтів, можливого рівня дефолтів, та, як результат, імовірної зміни обсягів резервів під очікувані кредитні збитки.

За оцінкою керівництва Банку витрати на формування резервів не призведуть до порушення нормативних вимог НБУ щодо достатності капіталу навіть у разі розвитку подій за гіршим сценарієм, аніж визначено за результатами аналізу. Оцінка базувалася на карті воєнних дій станом на кінець грудня 2022 року.

Банк постійно контролює рівень ліквідності. Станом на звітну дату поточні та потенційні зобов'язання перевищують поточні активи на 5 мільярдів гривень, хоча поточні активи перевищують поточні зобов'язання на 1 мільярд гривень. При оцінці ліквідності та можливості виконання своїх зобов'язань, Банк враховує стабільність залишків на рахунках клієнтів за допомогою моделювання. Перевищення поточних та потенційних фінансових зобов'язань над поточними фінансовими активами не призводить до зростання ризику ліквідності, оскільки Банк має високу питому вагу стабільних залишків на рахунках клієнтів. Аналіз прогнозних залишків готівкових коштів, коштів на кореспондентських рахунках, інвестицій в облігації внутрішньої державної позики (далі – «ОВДП») та депозитні сертифікати НБУ свідчить про достатній запас ліквідності. В той же час, у період дії воєнного стану, залишки на рахунках клієнтів збільшились, що свідчить про відсутність загрози масового дострокового зняття коштів та є ознакою довіри клієнтів. Підходи, принципи, показники та інструменти управління ризиком ліквідності Банку наведено в Примітці 25.

Для 2023 звітної року, за поточною оцінкою змін операційного середовища, Банк прогнозує збереження структури балансу близької до наявної на звітну дату при зростанні валюти балансу внаслідок зростання корпоративного портфелю кредитів клієнтам та інвестицій у цінні папери, достатній рівень ліквідності та зростання операційного доходу. Прогноз показників діяльності Банку базувався на припущеннях відносно стабілізації реального ВВП (без зростання), такого самого ж рівня інфляції, подальшого послаблення обмінного курсу гривні до ключових валют, притоку ліквідності, майже такого ж рівня чистої процентної маржі, зростанні корпоративного портфелю кредитів клієнтам та зменшенні портфелю кредитів фізичних осіб.

Керівництво Банку вживає постійних заходів для забезпечення роботи відділень в безперебійному режимі за умови відсутності загрози життю та здоров'ю працівників і клієнтів. За можливості, Банк постійно підкріплює банкомати готівкою.

Банк має тривалу історію прибуткової діяльності та успішний досвід виходу зі збитків, що виникли в кризу 2008-2009 та 2014-2015 років, успішний досвід адаптування діяльності та кризового менеджменту в часи пандемії COVID-19.

Спираючись на результати проведеного аналізу прогнозних показників діяльності, розміру потенційних кредитних збитків, додаткових витрат, спричинених військовими діями, оціночних показників ліквідності та адекватності капіталу, керівництво Банку вважає, що існують достатні підстави для підготовки цієї фінансової звітності на основі принципу безперервної діяльності.

4. Основні принципи облікової політики

Перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації

Нижче представлені основні зміни облікової політики, пов'язані із застосуванням стандартів та інтерпретацій, які були вперше застосовані в 2022 році. Сутність та ефект кожного окремого стандарту та поправки наведено нижче.

Зміни до МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ», які полягають у тому, що дочірня компанія, яка вперше починає застосовувати МСФЗ пізніше, ніж її материнська компанія, може оцінювати накопичені курсові різниці по всім іноземним підрозділам в своїй фінансовій звітності за балансовою вартістю, в якій вони були включені в консолідовану фінансову звітність материнської компанії. Аналогічна можливість є і у асоційованої компанії та спільного підприємства.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Раніше, до відповідних змін до МСФЗ 1, дочірня компанія повинна була відображати накопичені курсові різниці у складі іншого сукупного доходу з наступним перенесенням на прибутки або збитки при вибутті іноземного підрозділу або вважати їх рівними нулю при переході на МСФЗ та коригувати їх при вибутті іноземного підрозділу.

Тобто, вищезазначені зміни до МСФЗ 1 звільняють дочірню компанію від додаткових розрахунків та коригувань, дозволяючи використовувати величину курсових різниць, які вже відображені в МСФЗ звітності материнської компанії.

Подані поправки не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Зміни до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» – пояснюють, які комісії мають бути враховані, коли застосовується тест «10 відсотків», передбачений пунктом В3.3.6 IFRS 9 для оцінки того, чи слід припинити визнання фінансового зобов'язання.

Умови фінансових зобов'язань вважаються суттєво відмінними якщо дисконтована теперішня вартість грошових потоків на нових умовах, включаючи будь-які сплачені комісії за вирахуванням будь-яких комісій, що були одержані та дисконтовані за первісною ефективною ставкою відсотка, відрізняється принаймні на 10 % від дисконтованої теперішньої вартості залишкових грошових потоків за первісним фінансовим зобов'язанням. При визначенні величини виплат комісійних за вирахуванням отриманих комісійних позичальник враховує тільки суми комісійної винагороди, виплата або отримання яких провадилися між цим позичальником та відповідним кредитором, включаючи комісійні, виплачені або отримані позичальником або кредитором від імені один одного.

Подані поправки не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Зміни до МСБО 41 «Сільське господарство». З 1 січня 2022 року вимогу про виключення податкових потоків коштів при оцінці справедливої вартості пункту 22 МСБО 41 скасовано. Тепер вимоги МСБО 41 щодо визначення справедливої вартості повністю відповідають положенням МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

Суб'єкти звітування для визначення більш точної справедливої вартості біологічного активу самостійно вирішують, які застосовувати:

- види ставок дисконтування – до чи після оподаткування;
- грошові потоки – з урахуванням витрат з оподаткування чи без;

Компаніям, у яких є біологічні активи, потрібно перевірити та привести у відповідність до поправок свої:

- методика, моделі розрахунку справедливої вартості біологічних активів;
- облікові політики оцінки справедливої вартості біологічних активів.

Подані поправки не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Зміни до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» стосуються посилань на нову редакцію Концептуальної основи фінансової звітності (далі – Концептуальна основа), зокрема, змінено посилання на Концептуальну основу в нормі, в якій визначено умови визнання ідентифікованих придбаних активів та прийнятих зобов'язань при придбанні. Такі активи та зобов'язання мають відповідати визначенню активів і зобов'язань, наведених у Концептуальній основі.

Крім того, передбачено виключення, згідно з яким щодо деяких зобов'язань та умовних зобов'язань покупець має застосовувати МСБО 37, щоб визначити, чи є на дату придбання зобов'язання, що виникло в результаті минулих подій.

Визначено, що покупець не може визнавати умовний актив на дату придбання.

Щодо обов'язкових платежів, що знаходяться у сфері застосування КТМФЗ 21 «Обов'язкові платежі», покупець має застосовувати цей КТМФЗ, щоб визначити, чи відбулася до дати придбання подія, що зобов'язує, яка призводить до виникнення зобов'язання зі сплати обов'язкового платежу.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Подані поправки не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Зміни до МСБО 16 «Основні засоби» стосуються обліку та розкриття інформації в частині надходжень по основним засобам до їх використання за призначенням. Зокрема, передбачено заборону виключати із собівартості основних засобів суми, отримані від продажу продукції, виробленої в період підготовки активу до використання за призначенням. Такі доходи від продажу та відповідні витрати мають визнаватися в прибутку або збитку.

Суб'єкти господарювання повинні застосовувати ці зміни ретроспективно, але тільки щодо тих об'єктів основних засобів, які були доставлені до місця знаходження та приведені в стан, необхідний для експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом, на дату або після дати початку найбільш раннього з представлених у фінансовій звітності періоду, в якому вперше застосовуються ці зміни. Суб'єкти господарювання мають визнавати кумулятивний ефект первісного застосування цих змін як коригування вхідного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу) на дату початку цього найбільш раннього представленого періоду.

Подані поправки не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Зміни до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» уточнюють, які саме витрати мають включатися в оцінку витрат на виконання зобов'язань за договором з метою визначення його як обтяжливого. 1 січня 2022 року встановлено, що витрати на виконання договору включають витрати, які безпосередньо пов'язані з цим договором і включають:

- (а) додаткові витрати на виконання цього договору, наприклад, прямі витрати на оплату праці та матеріали; та
- (б) розподілені інші витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договорів, наприклад, розподілену частину витрат на амортизацію об'єкта основних засобів, що використовується для виконання серед інших даного договору.

Обтяжливі договори є по суті збитковими. За такими договорами мають створюватися оціночні резерви. Зміни до МСБО 37, уточнюючі перелік витрат, можуть призвести до збільшення розміру оціночних резервів.

Подані поправки не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Нижче описані основні принципи облікової політики, що застосовувалися при складанні цієї фінансової звітності. Ці принципи послідовно застосовувалися до всіх років, представлених у звітності, якщо не зазначено інше.

Класифікація – фінансові активи

Згідно МСФЗ 9 всі боргові фінансові активи, які не відповідають тесту SPPI (виключно платежі в рахунок основної суми боргу та відсотків на непогашену частину основної суми боргу), класифікуються при первісному визнанні як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Згідно даного критерію, боргові інструменти, які не відповідають визначенню «базової кредитної угоди», такі як інструменти, що містять вбудовану можливість конвертації, або кредити без права регресу, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів визнаються на дату розрахунку, тобто на дату, коли Банк отримує або передає актив. До стандартних операцій з купівлі-продажу відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в межах яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Після оцінки бізнес-моделі та проходження тесту SPPI фінансовий актив при первісному визнанні класифікується як такий, що оцінюється за амортизованою собівартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (SPPI) на непогашену частину основної суми.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація – фінансові активи (продовження)

Борговий інструмент оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході, тільки у випадку, якщо він відповідає обом з нижченаведених умов і не класифікований на розсуд Банку як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

За борговими фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, прибутки та збитки визнаються в складі іншого сукупного доходу, за винятком таких наступних статей, які визнаються у прибутку чи збитку так само, як і за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою собівартістю:

- процентних доходів, розрахованих з використанням методу ефективного відсотка;
- очікуваних кредитних збитків (ECL); і
- прибутків та збитків від курсових різниць.

При припиненні визнання боргового фінансового активу, що оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, накопичені прибуток або збиток, раніше визнані у складі іншого сукупного доходу, перекласифікуються зі складу сукупного доходу в прибуток або збиток.

При первісному визнанні інвестицій в інструменти капіталу, які не призначені для торгових операцій, Банк може на власний розсуд прийняти рішення, без права його подальшого скасування, відображати подальші зміни їх справедливої вартості в складі іншого сукупного доходу. Такий вибір здійснюється для кожної інвестиції окремо.

За такими дольовими інструментами прибутки та збитки ніколи не перекласифікуються у прибуток або збиток, а збиток від зменшення корисності у складі прибутку або збитку не визнається. Дивіденди визнаються в прибутку чи збитку, крім випадків, коли є очевидним, що вони являють собою повернення частини первісної вартості інвестиції, і в цьому випадку дивіденди визнаються в складі іншого сукупного доходу. При вибутті інвестиції накопичені прибутки та збитки, визнані у складі іншого сукупного доходу, переносяться до складу нерозподіленого прибутку.

Всі інші фінансові активи класифікуються як оцінювані за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Крім того, при первісному визнанні Банк може на власний розсуд класифікувати, без права подальшої перекласифікації, фінансовий актив, який відповідає критеріям для оцінки за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо це дозволить усунути або значно зменшити неузгодженість обліку, яка виникла б в іншому випадку.

Оцінка бізнес-моделі

Банком проводиться оцінка мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому, розглядається така інформація:

- політики і цілі, встановлені для даного портфеля фінансових активів, а також для зазначених політик на практиці, зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури процентних ставок, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;
- метод оцінки результативності портфеля і форма повідомлення цієї інформації управлінському персоналу Банку;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;
- яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом (наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором);
- частота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Банком мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Оцінка бізнес-моделі (продовження)

Фінансові активи, що утримуються для торгових операцій і управління якими здійснюється та результативність яких оцінюються на основі справедливої вартості, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, оскільки вони не утримуються ані з метою отримання передбачених договором грошових потоків, ані з метою як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продажу фінансових активів.

Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («тест SPPI»), Банк аналізує договірні умови фінансового інструмента.

Перекласифікація

Класифікація фінансових активів після первісного визнання не змінюється, крім як у періоді, наступному за тим, в якому Банк змінює свою бізнес-модель з управління фінансовими активами. Банк повинен перекласифікувати фінансові активи тільки в тому випадку, якщо він змінив бізнес-модель, яка використовується для управління цими фінансовими активами. Очікується, що такі зміни відбуваються вкрай рідко. Такі зміни визначаються вищим управлінським персоналом Банку як наслідок зовнішніх або внутрішніх змін і є значними для діяльності Банку й очевидними для зовнішніх сторін.

Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

Припинення визнання

Фінансові активи

Фінансовий актив (або, де це можливо – частина фінансового активу) припиняє визнаватися у звіті про фінансовий стан, якщо:

- термін дії прав на отримання грошових потоків від активу минув;
- Банк відступив право на отримання грошових потоків від активу або прийняв зобов'язання перерахувати отримані грошові потоки повністю без суттєвої затримки третій стороні на умовах «транзитної» угоди; а також
- Банк або відступив практично всі ризики і вигоди від активу, або не відступив, але і не зберігає за собою всі ризики та вигоди від активу, проте відступив контроль над цим активом.

У разі якщо Банк відступив свої права на отримання грошових потоків від активу, при цьому ні передавши, ні зберігши за собою практично ніяких ризиків і вигод, пов'язаних з ним, а також не відступивши контроль над активом, такий актив відображається в обліку в межах подальшої участі Банку в цьому активі. Продовження участі Банку в активі, що має форму гарантії за переданим активом, оцінюється за найменшим із значень первісної балансової вартості активу та максимального розміру відшкодування, яке може бути пред'явлено до оплати Банку.

Будь-яка накопичена сума прибутку/збитку, визнана у складі іншого сукупного доходу, за дольовими інвестиційними цінними паперами, класифікованими на розсуд Банку в категорію оцінки за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не підлягає перекласифікації в чистий прибуток або збиток при припиненні визнання таких цінних паперів. Будь-яка частка участі у переданому фінансовому активі, що відповідає критеріям припинення визнання, яка виникла або залишилась у Банку, визнається як окремий актив або зобов'язання.

Списання

Кредити і боргові цінні папери підлягають списанню (частково чи повністю), коли прострочення перевищує 36 місяців та немає обґрунтованих очікувань щодо їх відшкодування. Як правило, у таких випадках Банк визначає, що у позичальника немає активів чи джерел доходу, що можуть генерувати грошові потоки в обсязі, достатньому для погашення сум заборгованості, що підлягають списанню.

Однак Банк може продовжувати здійснювати діяльність, спрямовану на стягнення заборгованості за списаними фінансовими активами згідно з політикою відшкодування сум, належних до погашення.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Модифікація фінансових активів і фінансових зобов'язань

Фінансові активи

В рамках діяльності з управління кредитним ризиком Банк переглядає умови кредитів та авансів клієнтам, які мають фінансові труднощі («політика перегляду умов кредитних угод»). Якщо Банк планує змінити умови фінансового активу таким чином, що дана зміна призведе до прощення частини існуючих грошових потоків, передбачених договором, то частина активу списується до проведення оцінки на предмет значущості модифікації умов. Банк здійснює якісну оцінку на предмет значущості даної модифікації в рамках політики Банку щодо перегляду умов кредитних угод.

Якщо грошові потоки відрізняються суттєво («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю. Зміни величини грошових потоків за існуючими фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями не вважаються значною модифікацією умов, якщо вони є наслідком виконання поточних умов договору, наприклад, зміни процентних ставок Банком внаслідок змін облікової ставки Національного банку України, якщо відповідний договір кредитування передбачає можливість для Банку змінювати процентні ставки.

Банк здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Банк здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився.

Якщо грошові потоки за модифікованим активом, оцінюваним за амортизованою собівартістю, не відрізняються значно, то така модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу. У цьому випадку Банк перераховує валову балансову вартість фінансового активу і визнає суму коригування валової балансової вартості як прибуток або збиток від модифікації в прибутку чи збитку. Валова балансова вартість фінансового активу перераховується як теперішня вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, дисконтованих з використанням первісної ефективної ставки відсотка за даним фінансовим активом. Понесені витрати і комісії коригують балансову вартість модифікованого фінансового активу й амортизуються протягом строку дії модифікованого фінансового активу.

Фінансові зобов'язання

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі виконання, скасування або закінчення терміну дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на умовах, що суттєво відрізняються, або в разі істотної модифікації умов існуючого зобов'язання визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснення платежу у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми особами. Їм притаманний однаковий з кредитами ризик. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай ґрунтується на сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання. На кожну звітну дату фінансові гарантії оцінюються за резервом під очікувані кредитні збитки. Будь-яке збільшення зобов'язання за фінансовими гарантіями відображається у звіті про прибуток або збиток.

Інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням

В ході звичайної діяльності Банк бере на себе інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, включаючи зобов'язання з надання кредитів та акредитиви, по відношенню до таких зобов'язань застосовуються вимоги оцінки очікуваних кредитних збитків.

Зменшення корисності – Фінансові активи, зобов'язання з надання позик і договори фінансової гарантії

Модель зменшення корисності застосовується до наступних фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

- фінансові активи, що є борговими інструментами;
- дебіторська заборгованість за договорами оренди;
- зобов'язання з надання позик і зобов'язання за договорами фінансової гарантії.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зменшення корисності – Фінансові активи, зобов'язання з надання позик і договори фінансової гарантії (продовження)

За інвестиціями в інструменти капіталу збиток від зменшення корисності не визнається.

Резерви під очікувані кредитні збитки визнаються в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента для фінансових інструментів, за якими було виявлено суттєве збільшення кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента – це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього договірної строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців є частиною очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Для оцінки резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовою дебіторською заборгованістю Банк використовує спрощення практичного характеру відповідно до МСФЗ 9.

Банк визнає резерви під очікувані кредитні збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента, за винятком таких інструментів, за якими сума визнаного резерву буде дорівнювати очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців:

- боргові цінні папери, якщо було визначено, що вони мають низький кредитний ризик станом на звітну дату. Банк вважає, що борговий цінний папір має низький кредитний ризик, якщо кредитний рейтинг за ним відповідає загальноприйнятим у світі визначенням рейтингу «інвестиційна якість»;
- інші фінансові інструменти (крім дебіторської заборгованості за договорами оренди), за якими з моменту первісного визнання не відбулося значного збільшення кредитного ризику;
- резерви під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю за договорами оренди завжди будуть оцінюватися в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента.

Поняття оцінки очікуваних кредитних збитків, визначення дефолту та інші тлумачення основних підходів щодо зменшення корисності наведені в Примітці 25 Управління ризиками.

Визначення справедливої вартості

Банк оцінює фінансові інструменти, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки і збитки, а також за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, і такі нефінансові активи, як інвестиційна нерухомість, будівлі та предмети мистецтва, за справедливою вартістю на кожну звітну дату.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання в рамках угоди, що укладається в звичайному порядку між учасниками ринку, на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- або на основному ринку для даного активу або зобов'язання;
- або, в умовах відсутності основного ринку, на найбільш сприятливому ринку для даного активу або зобов'язання.

У Банку повинен бути доступ до основного або найбільш сприятливого ринку. Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувались би учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах. Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує можливість учасника ринку генерувати економічні вигоди від використання активу найвигіднішим та найкращим чином або його продажу іншому учаснику ринку, який буде використовувати даний актив найвигіднішим та найкращим чином.

Банк використовує такі методички оцінки справедливої вартості, які є прийнятними в обставинах, що склалися, і для яких доступні дані, достатні для оцінки справедливої вартості, при цьому максимально використовуючи доцільні спостережувані вхідні дані і мінімально використовуючи вхідні дані, що не спостерігаються.

Звіт про сукупний дохід

Суми, вилучені з власного капіталу і скориговані за справедливою вартістю фінансових активів в результаті перекласифікації і виключення з категорії оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування являють собою реалізовану переоцінку цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та визнані у звіті про сукупний дохід.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на кореспондентських рахунках та депозити «овернайт», розміщені в інших банках, депозитні сертифікати Національного банку України зі строком погашення до 1 робочого дня, грошові кошти в касі та в дорозі та кошти на рахунках в Національному банку України.

Банківські метали

Банківські метали обліковуються у складі інших активів, а прибутки чи збитки визнаються у складі інших доходів.

Золото та інші дорогоцінні метали відображаються за цінами купівлі НБУ, які приблизно відповідають справедливій вартості, з дисконтом по відношенню до котирувань Лондонської біржі металів. Зміни в цінах купівлі НБУ враховуються як курсові різниці за операціями з дорогоцінними металами у складі інших доходів.

Заставне майно, що перейшло у власність Банку

Заставне майно, що перейшло у власність Банку – це нефінансові активи, отримані Банком при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю та включаються до будівель та обладнання, інших фінансових активів чи товарно-матеріальних запасів у складі інших активів в залежності від їх природи, а також намірів Банку щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів. У складі інших активів, такі активи відображаються за вартістю придбання за вирахуванням зменшення корисності.

Договори «репо» та зворотного «репо»

Договори продажу та зворотного викупу цінних паперів (договори «репо») відображаються у фінансовій звітності як забезпечені операції фінансування.

Цінні папери, продані за договорами «репо», продовжують відображатись у звіті про фінансовий стан. Цінні папери не рекласифікуються у звіті про фінансовий стан, якщо у продавця немає права на продаж або повторну заставу цих цінних паперів за умовами договору або загальноприйнятої практики. За наявності таких прав, вони рекласифікуються в цінні папери, передані у заставу за договорами «репо». Відповідні зобов'язання включаються до складу заборгованості перед іншими банками або інших позикових коштів.

Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображається в складі заборгованості кредитних установ або кредитів клієнтам. Різниця між ціною продажу та ціною зворотної покупки розглядається як процентний дохід і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної ставки відсотка.

Похідні фінансові інструменти

У ході своєї звичайної діяльності Банк використовує різні похідні фінансові інструменти, включаючи форвардні контракти і угоди валютного свопу на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти утримуються для торгівлі та відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, що ґрунтуються на поточній ринковій і договірній вартості відповідних інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з від'ємною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Доходи та витрати від операцій із зазначеними інструментами відображаються у звіті про прибуток або збиток як Прибуток/(збиток) від зміни справедливої вартості похідних інструментів.

Позикові кошти

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, якщо суть договірних домовленостей полягає в тому, що Банк має зобов'язання передати кошти або інші фінансові активи контрагенту або виконати зобов'язання в інший спосіб, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або інших фінансових активів на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають зобов'язання перед Центральним банком, кошти банків, кошти клієнтів та інші позикові кошти. Після первісного визнання позикові кошти обліковуються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Прибутки та збитки, пов'язані з вказаними зобов'язаннями, відображаються у звіті про прибуток або збиток при припиненні визнання позикових коштів, витрати визнаються у процесі амортизації.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з відображенням чистого підсумку у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати взаємозалік і наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

Право на проведення заліку не повинно бути обумовлено подією в майбутньому і повинно мати юридичну силу в усіх наступних обставинах:

- в ході звичайної діяльності;
- в разі невиконання зобов'язання; і
- в разі неспроможності або банкрутства організації або кого-небудь з контрагентів.

Це, як правило, не виконується щодо генеральних угод про взаємозалік, і відповідні активи і зобов'язання відображаються в звіті про фінансовий стан в повній сумі.

Податок на прибуток

Податок на прибуток відображений у фінансовій звітності згідно з українським законодавством, яке набуло чинності або повинне набути чинності станом на кінець звітного періоду. Витрати на сплату податку включають поточний податок та відстрочений податок і визнаються у звіті про прибуток або збиток за винятком випадку, коли вони визнаються безпосередньо у складі іншого сукупного доходу, оскільки стосуються операцій, які також визнаються в тому ж самому або іншому періоді, безпосередньо у складі іншого сукупного доходу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або відшкодована ними стосовно оподаткованого прибутку чи збитку в поточний та попередні періоди. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується стосовно податкових збитків, перенесених на наступні періоди, та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Згідно з виключенням при первісному визнанні, відстрочений податок не розраховується стосовно тимчасових різниць при первісному визнанні активу чи зобов'язання щодо іншої, ніж об'єднання компаній, операції, якщо операція, при її первісному визнанні, не впливає ані на фінансовий, ані на оподатковуваний прибуток. Сума відстроченого податку на прибуток визначається за податковими ставками, прийнятими на звітну дату, що, як очікується, будуть застосовуватись у періоді, в якому тимчасові різниці будуть сторновані або буде зарахований податковий збиток, перенесений на наступні періоди. Відстрочені податкові активи стосовно тимчасових різниць, що зменшують базу оподаткування, та податкових збитків, перенесених на наступні періоди, відображаються, лише якщо існує ймовірність отримання майбутнього оподаткованого доходу, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Основні засоби

Основні засоби, крім будівель та предметів мистецтва, обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого резерву під зменшення корисності, у разі необхідності.

Після первісного визнання за первісною вартістю будівлі та предмети мистецтва Банку відображаються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю на дату переоцінки, за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-якого накопиченого резерву під зменшення корисності. Переоцінка проводиться достатньо регулярно для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості.

Збільшення балансової вартості від переоцінки визнається у складі іншого сукупного доходу, за винятком сум сторнування попереднього зменшення вартості даного активу, визнаного у звіті про прибуток або збиток. В цьому разі сума збільшення вартості активу відноситься на фінансовий результат. Зменшення балансової вартості активу в результаті переоцінки визнається у звіті про прибуток або збиток, за винятком безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості за тим самим активом, визнаним у складі резерву переоцінки будівель і відображеним в інших сукупних доходах.

Коли об'єкт будівель переоцінюється, накопичена до дати переоцінки амортизація перераховується пропорційно зміні загальної балансової вартості активу таким чином, щоб балансова вартість активу після переоцінки дорівнювала переоціненій вартості.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Основні засоби (продовження)

Резерв переоцінки відноситься безпосередньо до нерозподіленого прибутку в тому випадку, якщо сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується чи в процесі використання цього активу Банком. В останньому випадку реалізована переоцінка являє собою різницю між амортизацією на основі переоціненої балансової вартості активу та амортизацією на основі його первісної вартості.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю за вирахуванням резерву під зменшення корисності. Після завершення активи, готові до використання, переводяться до категорії будівель або удосконалень орендованого майна за їх балансовою вартістю. Амортизація на незавершене будівництво не нараховується до поки актив не стає доступним для використання, що супроводжується переведенням до іншої категорії основних засобів.

На кожен звітну дату балансова вартість основних засобів переглядається на предмет зменшення корисності у разі виникнення події чи обставин, які вказують на ймовірність того, що балансову вартість цього активу буде неможливо відшкодувати. Якщо ознаки зменшення корисності існують, керівництво Банку розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до суми відшкодування, а збиток від зменшення корисності визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від зменшення корисності, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мали місце зміни в розрахунках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збитки від вибуття активів, визначені шляхом порівняння суми надходжень від вибуття та балансової вартості активу, визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі операційних доходів чи витрат).

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються по мірі їх здійснення у складі операційних витрат, крім випадків, коли такі витрати можна капіталізувати.

Нарахування амортизації активу починаються з дати, коли актив стає доступним для використання. Амортизація нараховується лінійним методом протягом очікуваних строків корисної служби активів. Для ключових категорій основних засобів застосовуються такі річні норми амортизації:

Будівлі	2%-5%	Або протягом строку оренди, якщо він менший за 5 років
Удосконалення орендованого майна	20%	
Комп'ютери та інше обладнання	20%-33%	

Предмети мистецтва не амортизуються. Ліквідаційна вартість, строки корисної експлуатації активів та метод амортизації переглядаються і, за необхідності, коригуються на кінець кожного звітного року.

Нематеріальні активи, за винятком гудвілу

Всі нематеріальні активи, за винятком гудвілу, Банку мають кінцевий строк корисної служби і включають капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються виходячи з витрат на придбання програмного забезпечення та введення його в експлуатацію. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані та контролюються Банком, відображаються у складі нематеріальних активів, якщо ймовірно надходження економічних вигід, що перевищують витрати.

Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Всі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, наприклад, його обслуговуванням, відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії амортизуються лінійним методом протягом очікуваного строку їх використання, який становить від 3 до 10 років.

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – це нерухоме майно, яким володіє Банк для отримання прибутку від надання його в оренду або від збільшення його вартості і яке сам Банк не займає.

Інвестиційна нерухомість спочатку визнається за первісною вартістю і в подальшому визнається за справедливою вартістю, яка відображає кон'юнктуру ринку на звітну дату.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Інвестиційна нерухомість (продовження)

Прибуток та збитки в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості відображаються у звіті про прибуток або збиток як чистий прибуток або збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості в тому році, в якому вони виникли.

Якщо інвестиційна нерухомість стає нерухомістю, яку займає власник, вона перекласифіковується до основних засобів за поточною балансовою вартістю на дату рекласифікації, яка далі підлягає амортизації.

Оренда

Оренда укладається договором, який передає користувачеві (орендареві) право контролювати використання ідентифікованого активу протягом періоду часу в обмін на винагороду. Частина активу може бути відокремленою як окремий ідентифікований актив, якщо вона фізично підлягає розмежуванню. Якщо вона фізично не може бути відокремленою, то частина активу не є окремо ідентифікованим активом, якщо тільки вона не представляє практично усю потужність активу і, в результаті, не передає право отримувати практично всі економічні вигоди від використання активу.

Якщо платіж по договору містить більше одного компоненту оренди або комбінацію орендного та неорендного платежу, в такому випадку відбувається алокація по контракту, виходячи з відносних величин самого платежу.

Банк орендар

Для короткострокової оренди з терміном, що не перевищує 12 місяців з дати першого застосування, а також для оренди малоцінних активів Банк використовує практичну можливість не визнавати активи з права користування та орендні зобов'язання. Орендні платежі за такими договорами визнаються як операційні витрати протягом усього строку дії договору.

В інших випадках, чиста приведена вартість орендних платежів визнається як фінансове зобов'язання. А самі орендні платежі діляться на сплату основного боргу та процентів, використовуючи метод ефективної ставки відсотка.

Відповідно, актив з права користування визнається в сумі чистих приведених потоків орендного зобов'язання на дату початку дії договору, включаючи інші прямі супутні витрати. Попередні платежі, здійсненні до початку дії договору оренди, а також винагорода, отримана від орендодавця, включаються до складу активів з права користування. Актив з права користування амортизується на прямолінійній основі протягом терміну оренди або протягом строку корисного використання активу, якщо цей термін є коротшим, ніж строк оренди.

У випадку зміни величини очікуваних орендних платежів, наприклад, внаслідок індексованого розрахунку, або на основі нових оцінок контрактних опціонів, зобов'язання переоцінюється. Коригування відбувається разом із відповідним перерахунком права користування активами

Банк орендодавець

Оренда, в якій Банк виступає в ролі лізингодавця, а всі ризики та винагороди, пов'язані із використанням активу, передаються до орендаря, класифікується як фінансова оренда. У цьому випадку чисті приведені потоки мінімальних орендних платежів визнаються як актив у формі дебіторської заборгованості. Платежі від орендаря розподіляються на погашення балансової вартості активу та процентні доходи, які визнаються протягом терміну дії фінансового лізингу з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Усі інші договори оренди, в яких Банк виступає в якості орендодавця, класифікуються як операційна оренда: об'єкт оренди продовжує відображатися на балансі Банку, а орендні платежі, як правило, визнаються у вигляді доходу на основі прямолінійного методу протягом строку дії оренди.

Зобов'язання з пенсійних та інших виплат працівникам

Банк сплачує єдиний соціальний внесок та внески до фондів соціального страхування у державний бюджет відносно своїх робітників. Суми внесків відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Банк не має будь-яких додаткових зобов'язань з пенсійних виплат.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою собівартістю.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Акціонерний капітал

Прості акції класифікуються як капітал. Емісійний дохід являє собою перевищення внесків у капітал над номінальною вартістю випущених акцій. Прибуток або збитки від продажу викуплених власних акцій відображаються як коригування емісійного доходу.

Умовні активи і зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються в звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у фінансовій звітності, за винятком випадків, коли вибуття ресурсів в зв'язку з їх погашенням є малоімовірним. Умовні активи не відображаються в звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у фінансовій звітності в тих випадках, коли отримання пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

Процентні доходи та витрати

Ефективна ставка відсотка

Процентні доходи і процентні витрати визнаються у прибутку або збитку з використанням методу ефективної ставки відсотка. Ефективна ставка відсотка – це ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента дисконтуються точно до:

- валової балансової вартості фінансового активу; або
- амортизованої собівартості фінансового зобов'язання.

При розрахунку ефективної ставки відсотка для фінансових інструментів, які не є кредитно-знеціненими активами, Банк оцінює майбутні грошові потоки з урахуванням всіх контрактних умов фінансових інструментів, але не очікувані кредитні збитки. Для фінансових активів, що є кредитно-знеціненими (POCI), розраховується відкоригована на кредитний ризик ефективна ставка відсотка з використанням оцінених майбутніх грошових потоків, включаючи очікувані кредитні збитки.

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає витрати на операції, а також винагороди і суми, виплачені або отримані, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Витрати на проведення операції включають додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Амортизована собівартість і валова балансова вартість

«Амортизована собівартість» фінансового активу або фінансового зобов'язання - це сума, в якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання при первісному визнанні, мінус платежі в рахунок основної суми боргу, плюс або мінус величина накопиченої амортизації різниці між початковою сумою і сумою до виплати при настанні терміну погашення, розрахованої з використанням методу ефективного відсотка, і стосовно до фінансових активів, скоригована з урахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

«Валова балансова вартість фінансового активу», що оцінюється за амортизованою собівартістю, - це амортизована собівартість фінансового активу до коригування на величину оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Розрахунок процентних доходів та витрат

При розрахунку процентного доходу і витрат ефективна ставка відсотка застосовується до величини валової балансової вартості активу (коли актив не є кредитно-знеціненим) або амортизованої собівартості зобов'язання.

Однак за фінансовими активами, які стали кредитно-знеціненими після первісного визнання, процентний дохід розраховується за допомогою застосування методу ефективного відсотка до чистої балансової вартості активу. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знову проводиться на основі валової балансової вартості.

За фінансовими активами, які були кредитно-знеціненими при первісному визнанні, процентний дохід розраховується шляхом застосування ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, до чистої амортизованої собівартості фінансового активу. Розрахунок процентного доходу за такими активами не здійснюється на основі валової балансової вартості, навіть якщо кредитний ризик за ними у подальшому зменшиться.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Комісійні доходи

Виплати, комісійні та інші статті доходів та витрат, включаючи плату за надання гарантій, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги в загальному обсязі послуг, що мають бути надані.

Винагорода за кредитні зобов'язання або за позиковими коштами, які, ймовірно, будуть використані, відноситься на майбутні періоди (разом із відповідними прямими витратами) і відображаються як коригування ефективної ставки відсотка за кредитом чи позиковими коштами. Винагорода та комісійні, що виникають в результаті переговорів або участі у переговорах про здійснення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів, та придбання або продаж компаній), відображаються після завершення відповідної операції.

Перерахунок іноземної валюти

Українська гривня є функціональною валютою Банку, оскільки це валюта основного економічного середовища, в якому Банк здійснює свою діяльність. Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України на звітну дату. Прибуток або збиток від перерахунку операцій в іноземній валюті визнаються у звіті про прибуток або збиток як результат від переоцінки іноземної валюти. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату відповідної операції.

Зміни у фінансовій звітності після її випуску

Акціонери Банку мають право вносити зміни у фінансову звітність після її випуску.

Нові положення бухгалтерського обліку

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації фінансової звітності Банку. Банк планує застосовувати ці стандарти після набрання їх чинності.

З 1 січня 2023 року набирають чинності такі нові МСФЗ та зміни до МСФЗ.

МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти» замінює проміжний Стандарт – МСФЗ 4, вимагає забезпечення послідовного обліку для всіх страхових договорів на основі поточної моделі оцінки, надає корисну інформацію про рентабельність договорів страхування.

До основних нововведень МСФЗ 17 належить:

- класифікація страхових та інвестиційних договорів;
- обов'язкове відокремлення компонентів, які не є страховими;
- визначення прибутковості страхових контрактів під час первісного визнання (наприклад чи є страхові контракти обтяжливими);
- вимоги до агрегування контрактів: за рівнем ризику, прибутковістю, датою випуску та іншими вимогами стандарту;
- розширення вимог до розкриття інформації у фінансовій звітності у структурі балансу та звіті про фінансові результати;
- актуарні розрахунки через різні методи оцінки зобов'язань.

МСФЗ 17 застосовується ретроспективно.

Слід звернути увагу, що до початкової редакції МСФЗ 17, у червні 2020 року було внесено зміни, якими передбачено:

- відстрочення дати первісного застосування МСФЗ 17 до січня 2023 року, а також перенесення на цю дату втрати чинності тимчасового виключення, передбаченого МСФЗ 4 щодо застосування МСФЗ 9;
- додаткове виключення зі сфери застосування МСФЗ 17 контрактів щодо кредитних карток, що передбачають страхове покриття, а також виключення (як опцію) кредитних договорів, які передбачають передачу страхового ризику;
- дозвіл на застосування МСФЗ 17 щодо проміжної фінансової звітності відповідно до вибору облікової політики на рівні суб'єкта господарювання;

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

- вимогу до суб'єкта господарювання, який на дату первісного визнання визнає збитки за випущеними обтяжливими страховими контрактами, визнавати також прибуток від утримуваних договорів перестраховування;
- спрощене подання інформації щодо страхових контрактів у Звіті про фінансовий стан (активи та зобов'язання за портфелями страхових контрактів, а не групами);
- спрощення щодо переходу на застосування МСФЗ 17 при об'єднанні бізнесу та щодо дати застосування опції зниження ризику та підходу застосування моделі справедливої вартості.

Дані положення не матимуть впливу на Банк.

Зміни до МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» полягають у заміні вимог до організацій розкривати свої «значущі положення» облікової політики (significant accounting policies) вимогою розкривати «суттєві положення» облікової політики (material accounting policies).

Інформація є суттєвою, якщо її ненаведення, викривлення або завилювання може, згідно з обґрунтованими очікуваннями, вплинути на рішення, що приймаються основними користувачами фінансової звітності загального призначення на підставі такої звітності, яка надає фінансову інформацію про конкретного суб'єкта господарювання, що звітує.

Окрім того, додано керівництва про те, як організаціям слід застосовувати концепцію суттєвості при ухваленні рішень про розкриття облікової політики.

Банк аналізує майбутній вплив на фінансову звітність.

Зміни до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» уточнюють різницю між змінами облікових політик та облікових оцінок, а також визначають облікові оцінки як монетарні суми у фінансових звітах, щодо яких є невпевненість в оцінці.

Рада МСФЗ пояснює, що зміни в облікових оцінках внаслідок появи нової інформації або розвитку подій не є виправленням помилки. Крім того, результати зміни вхідних даних або методики оцінки є змінами в облікових оцінках, якщо вони не випливають із коригувань помилок минулих періодів. Зміни в облікових оцінках можуть впливати лише на прибутки/збитки поточного періоду або поточного та майбутнього періодів.

Зміни набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, щодо змін в обліковій політиці та змін в облікових оцінках, які відбудуться на цю дату або після цієї дати. Дострокове застосування дозволено.

Банк аналізує майбутній вплив на фінансову звітність.

Зміни до МСФЗ (IAS) 12 «Податки на прибуток» уточнюють, як організації повинні враховувати відстрочені податки на такі операції, як оренда та зобов'язання з вибуття.

За певних обставин МСБО 12 надає організаціям звільнення від визнання відстрочених податків, якщо вони пов'язані з початковим визнанням активів та зобов'язань. Однак тут була невизначеність щодо того, чи застосовувати звільнення до таких операцій, як оренда та зобов'язання з вибуття, операцій, за якими організації визнають і активи та зобов'язання.

Зміни уточнюють, що звільнення від первісного визнання не застосовується до операцій, в яких при первісному визнанні виникають рівні суми різниць, що вираховуються та оподатковуються. Організаціям необхідно визнавати відстрочені податки за цими операціями.

Відстрочене податкове зобов'язання слід визнавати щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню, крім тих випадків, коли такі різниці виникають від:

- а) первісного визнання гудвілу, або
- б) первісного визнання активу чи зобов'язання в операції, яка:
  - i) не є об'єднанням бізнесу;
  - ii) не має під час здійснення жодного впливу ні на обліковий, ні на оподатковуваний прибуток (податковий збиток);
  - iii) під час здійснення не призводить до виникнення тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню та вирахуванню, в рівних сумах.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Відстрочений податковий актив слід визнавати щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, якщо є ймовірним, що буде отримано оподатковуваний прибуток, до якого можна застосовувати тимчасову різницю, яка підлягає вирахуванню, за винятком ситуацій, коли відстрочений податковий актив виникає від первісного визнання активу або зобов'язання в операції, яка:

- а) не є об'єднанням бізнесу;
- б) не впливає під час здійснення операції ні на обліковий прибуток, ні на оподатковуваний прибуток (податковий збиток);
- в) під час здійснення не призводить до виникнення тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню та вирахуванню, в рівних сумах.

Суб'єкт господарювання повинен застосовувати вищезазначені Зміни до операцій, які відбуваються на початку або після найбільш раннього порівнюваного періоду.

На початку найбільш раннього порівняльного періоду суб'єкт господарювання повинен:

- а) визнати відстрочений податковий актив в тій мірі, в якій є ймовірним, що буде отримано оподатковуваний прибуток, до якого можна застосовувати тимчасову різницю, що підлягає вирахуванню, та відстрочене податкове зобов'язання щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню та вирахуванню, пов'язаних з:
  - і) активами з правом використання та орендними зобов'язаннями, та
  - ії) витратами на виведення з експлуатації, відновлення та подібними зобов'язаннями та відповідними сумами, визнаними як частина вартості пов'язаного активу; та
- б) визнати кумулятивний вплив першого застосування Змін як коригування вхідного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компоненту капіталу) на цю дату.

Банк аналізує майбутній вплив на фінансову звітність.

Зміни до МСФЗ 17 «Страхові контракти» – Перше застосування МСФЗ 17 та МСФЗ 9 суб'єкти господарювання мають застосовувати з дати початкового застосування МСФЗ 17. Застосовуючи передбачені Змінами вимоги щодо класифікації фінансових активів, суб'єкти господарювання надають порівняльну інформацію так, ніби вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки застосовувались в порівняльному періоді. Вимоги щодо зменшення корисності (п.5.5 МСФЗ 9) можуть не застосовуватись.

Підхід застосовується до звітних періодів від дати переходу на МСФЗ 17 до дати першого застосування МСФЗ 17.

Передбачене індивідуальне застосування щодо кожного інструменту, а також додаткові вимоги до розкриття якісної інформації стосовно сфери застосування вимог щодо класифікації та в якому обсязі застосовано вимоги МСФЗ 9 щодо зменшення корисності (п.5.5 МСФЗ 9).

Змінами визначено коло суб'єктів, які можуть застосовувати передбачений Змінами підхід. Це, зокрема:

- організації, які вперше одночасно застосовують МСФЗ 17 та МСФЗ 9 та обирають перерахувати порівняльну інформацію (щодо фінансових активів, визнання яких припинене в порівняльному періоді (фінансових активів, до яких не застосовуються вимоги МСФЗ 9)) ;
- організації, які вперше одночасно застосовують МСФЗ 17 та МСФЗ 9 та не перераховують порівняльну інформацію (щодо будь-яких фінансових активів в порівняльному періоді);
- організації, які застосували МСФЗ 9 раніше за МСФЗ 17 (щодо фінансових активів, визнання яких припинене в порівняльному періоді та які будуть рекласифіковані відповідно до п. С29 МСФЗ 17).

Дані положення не матимуть впливу на Банк.

З 1 січня 2024 року набирають чинності такі зміни до МСФЗ:

Дату набрання чинності *Змін до МСБО 1 «Подання фінансової звітності»* – Класифікація зобов'язань як поточні та непоточні остаточно перенесено на 1 січня 2024 року з початково запланованої – 1 січня 2022 року та зміненої – 1 січня 2023 року.

Уточнено, що зобов'язання класифікується як непоточне, якщо організація має право відстрочити регулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців – це право має існувати на дату закінчення звітного періоду.

Право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців після закінчення звітного періоду має бути реальним і має існувати на дату закінчення звітного періоду.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Якщо право відстрочити врегулювання зобов'язання залежить від виконання організацією певних умов, то таке право існує на дату закінчення звітного періоду тільки в тому випадку, якщо організація виконала ці умови на дату закінчення звітного періоду. Необхідно виконати ці умови на дату закінчення звітного періоду, навіть якщо перевірка їх виконання здійснюється кредитором пізніше.

На класифікацію зобов'язання не впливає ймовірність того, що організація використає своє право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців після закінчення звітного періоду. Якщо зобов'язання відповідає критеріям пункту 69 МСБО 1 – воно класифікується як непоточне, навіть якщо керівництво має намір або сподівається врегулювати це зобов'язання протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду або навіть якщо організація врегулює це зобов'язання в період між датою закінчення звітного періоду та датою схвалення фінансової звітності до публікації. Однак в будь-якому випадку, можливо, треба буде розкрити інформацію щодо строків врегулювання зобов'язання, щоб дати можливість користувачам фінансової звітності зрозуміти вплив цих обставин на фінансовий стан організації.

Банк аналізує майбутній вплив на фінансову звітність.

Зміни до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – «Непоточні зобов'язання з додатковими умовами» передбачають, що, якщо право організації відстрочити врегулювання зобов'язання є предметом додаткових умов (ковенантів) протягом 12 місяців після звітної дати, організація має розкрити в примітках додаткову інформацію, що дасть можливість користувачам фінансової Звітності зрозуміти ризик того, що за зобов'язаннями треба буде платити протягом 12 місяців зі звітної дати. Зокрема, необхідно буде розкрити:

- інформацію щодо сутності ковенантів, коли організація має виконати ці додаткові умови, балансову вартість відповідних зобов'язань;
- факти та обставини, які вказують на те, що організація може мати складності у виконанні додаткових умов, в тому числі ті, які можуть бути оцінені на кінець звітного періоду

Зміни до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – Класифікація зобов'язань як поточні та непоточні (2020 рік) набувають чинності з 1 січня 2024 року. Більш раннє застосування дозволяється. Якщо організація буде застосувати Зміни 2020 року раніше, ніж 1 січня 2024, але після публікації Змін «Непоточні зобов'язання з додатковими умовами» (10.2022) – вона повинна одночасно застосовувати усі зміни. Факт застосування Змін 2020 року раніше, ніж 1 січня 2024 має бути розкритий.

Зміни «Непоточні зобов'язання з додатковими умовами» (10.2022) організації мають застосовуватися з 1 січня 2024 ретроспективно. Більш раннє застосування дозволяється. При більш ранньому застосуванні усі вищезазначені зміни застосовуються одночасно. Факт більш раннього застосування має бути розкритий.

Банк аналізує майбутній вплив на фінансову звітність.

Зміни у фінансовій звітності, за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

При підготовці цієї фінансової звітності Банк змінив презентацію деяких рахунків в Звіті про фінансовий стан, що більше відповідає їх економічній сутності:

	2021 рік, попередня презентація	Зміни	2021 рік, нова презентація
Зобов'язання			
Кошти клієнтів	80 917 134	(45 353)	80 871 781
Інші фінансові зобов'язання	2 463 602	45 353	2 508 955
Всього зобов'язань	83 380 736	–	83 380 736

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банк використовує оцінки та судження, які впливають на суми, що відображені у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань в наступному фінансовому році. Розрахунки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, що за наявних умов вважаються обґрунтованими. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам і дебіторської заборгованості

Банк регулярно перевіряє свої кредитні портфелі та дебіторську заборгованість на предмет зменшення корисності. При визначенні того, чи потрібно визнати збиток від зменшення корисності у складі прибутку чи збитку за рік, Банк робить судження стосовно того, чи є наявна інформація, яка свідчила б про зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від погашення зобов'язань боржником, яке можна визначити, до того, як таке зменшення можна порівняти з конкретним активом у цьому кредитному портфелі та дебіторській заборгованості. При розрахунку майбутніх грошових потоків керівництво використовує оцінки на основі підтвердженої прогнозованої інформації з урахуванням минулого досвіду збитків за активами з подібними характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками зменшення корисності по групах кредитів та дебіторської заборгованості. Методика та припущення, що застосовуються для розрахунку як сум, так і строків майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються, з тим щоб зменшити різницю між розрахунковими та фактично понесеними збитками.

Банк регулярно оцінює активи, які надані як забезпечення по індивідуально знецінених позиках (Стадія 3), з метою оцінки суми ймовірних збитків по кожній операції. При цьому на величину майбутнього грошового потоку від реалізації активів впливає як вартість самого активу, так і строки можливої експозиції (реалізації). Одночасне зменшення вартості активів, отриманих Банком у заставу, на 10% та збільшення строку експозиції цих активів на 50% призвело б до збільшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 414 479 тисяч гривень (у 2021 році – на 104 742 тисячі гривень).

Збільшення вартості забезпечення по знецінених кредитах на 10% без зміни строку експозиції призвело б до зменшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 178 237 тисяч гривень (у 2021 році – 52 769 тисяч гривень).

Щодо портфелю кредитів юридичним особам, резерв під які розраховується на портфельній основі (Стадії 1 та частина кредитів клієнтам, що не відповідає критеріям суттєвості в Стадії 2), на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та рівень втрат при настанні дефолту позичальника (LGD). У разі одночасного збільшення PD на 10% та LGD на 10% сума очікуваних збитків від зменшення корисності збільшилася би на 109 798 тисяч гривень (у 2021 році – на 49 098 тисяч гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та LGD на 10% призвело б до зменшення суми очікуваних збитків від зменшення корисності на 99 341 тисячу гривень (у 2021 році – на 44 422 тисячі гривень).

Щодо масового портфелю кредитів роздрібного бізнесу, на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та коефіцієнт відновлення (повернення з дефолту – Recovery Rate, RR). У разі одночасного збільшення розміру PD на 10% та зменшення RR на 10% сума очікуваних збитків від зменшення корисності збільшилася би на 252 225 тисяч гривень (у 2021 році – на 166 058 тисяч гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та збільшення RR на 10% призвело б до зменшення суми очікуваних збитків від зменшення корисності на 253 870 тисяч гривень (у 2021 році – на 162 651 тисяча гривень).

Справедлива вартість власних будівель, які використовує Банк, предметів мистецтва та інвестиційної нерухомості

Як зазначено у Примітці 4, Банк проводить регулярну переоцінку будівель, предметів мистецтва та інвестиційної нерухомості. Переоцінка проводиться на основі результатів оцінки, яку виконують незалежні оцінювачі. Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу. У 2022 році Банк провів оцінку справедливої вартості власних будівель із залученням незалежних експертів, за результатами якої, керівництво Банку прийшло до висновку, привести балансову вартість основних засобів до справедливої.

Якби ціна за квадратний метр коливалась у діапазоні 5%, справедлива вартість власних будівель, які використовує Банк, була б більше або менше на 38 407 тисяч гривень, відповідно (в 2021 році – на 39 888 тисяч гривень), і справедлива вартість інвестиційної нерухомості була б більше або менше на 2 958 тисяч гривень, відповідно (в 2021 році – 3 105 тисяч гривень).

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Визначення строків за договорами оренди

Банк враховує усі наявні факти та обставини, які призводять до виникнення економічного стимулу для виконання опціону на продовження оренди або невиконання опціону на припинення оренди. Банк визначає загальний термін оренди з урахування опціонів на продовження терміну оренди та припинення більш тривалих термінів оренди. Там, де це можливо, Банк прагне включити опціони на продовження в нові договори оренди, щоб забезпечити операційну гнучкість. На дату початку оренди Банк оцінює, чи є обґрунтованою впевненість в застосуванні опціонів, якщо є значна подія або значні зміни обставин, що знаходяться під її контролем. В результаті, термін оренди для більшості об'єктів оренди знаходиться в межах 3-5 років. Якби термін оренди був довшим на 1 рік, активи з права користування і орендні зобов'язання були б більшими на 95 598 тисяч гривень (2021 рік – 131 593 тисячі гривень).

Оцінка справедливої вартості

Якщо справедлива вартість фінансових активів і фінансових зобов'язань, відображених у звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі цін на активному ринку, вона визначається з використанням різних моделей оцінок, що включають математичні моделі. Вхідні дані для таких моделей визначаються на підставі спостережуваного ринку, якщо таке можливо; в інакшому випадку, для визначення справедливої вартості слід застосовуються судження. Додаткову інформацію розкрито у Примітці 26.

Для акцій та інших цінних паперів, які емітовані небанківськими фінансовими компаніями, для визначення справедливої вартості Банк використовує інформацію з відкритих джерел. Якщо інформація не є доступною, тоді використовуються припущення за аналогією або фінансові моделі. Проте, в рідкісних випадках собівартість може виступати в якості найкращої оцінки справедливої вартості, якщо доступ до ринку є обмеженим, а для продажу існують обґрунтовані перепони, що унеможливають отримання достовірної інформації, або якщо не можна говорити про вільний продаж на відкритому ринку за рахунок обмежуючих факторів, або існують багато різних оцінок справедливої вартості, та собівартість відображає найкращу оцінку серед них.

У грудні 2022 року Банк конвертував 41,048 звичайних акцій Visa класу C у 164,192 звичайні акції Visa класу A та продав їх на відкритому ринку. Банк визнав звичайні акції Visa класу A як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток на дату отримання коштів від їхнього продажу, відповідно, визнавши прибуток від первісного визнання фінансових активів, які оцінені за справедливою вартістю через прибуток або збиток у своєму звіті про фінансовий стан у сумі 1,242,933 тисячі гривень та відповідні податкові витрати у сумі 223,102 тисячі гривень.

Оцінка бізнес-моделі

Класифікація і оцінка фінансових активів залежить від результатів тестування щодо виплат тільки основної суми та процентів, а також бізнес-моделі. Банк визначає бізнес-модель на рівні, який відображає те, яким чином групи фінансових активів управляються разом для досягнення конкретної бізнес-цілі. Ця оцінка включає використання суджень, які відображають усі відповідні докази, включно зі способами оцінки показників діяльності активів та оцінки їхніх показників, ризики, які впливають на показники діяльності активів і способи їх управління, а також те, яким чином відбувається компенсація менеджерів активів. Банк здійснює моніторинг фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, які припиняють визнаватися до настання терміну їхнього погашення, для того, щоб зрозуміти причину їх вибуття, і чи відповідають такі причини цілі господарської діяльності, заради якої ці активи утримуються. Моніторинг є частиною постійної оцінки Банку того, чи продовжує бізнес-модель, заради якої утримуються залишки фінансових активів, залишатися доречною і, якщо вона перестає бути доречною, чи відбулися зміни у бізнес-моделі та, відповідно, перспективні зміни у класифікації цих активів.

Первісне визнання операцій з пов'язаними сторонами

У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСФЗ 9 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими цінами та ставками, використовують професійне судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних фінансових інструментів та операцій з ними, у тому числі аналіз ефективної ставки та параметрів укладених угод.

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Податкове законодавство

Внаслідок наявності в українському господарському, зокрема, податковому, законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів економічної діяльності, Банк, можливо, буде змушений визнати додаткові податкові зобов'язання, штрафи та пеню у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на судженні керівництва Банку. Податкові записи залишаються відкритими для перегляду податковими органами протягом трьох років.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Отримані кредити рефінансування від Національного банку України Банк використовує в своїй операційній діяльності. Таким чином, для відповідності надходжень у Звіті про рух грошових коштів зміни по кредитах рефінансування в Звіті про рух грошових коштів презентуються у розділі Грошові потоки від операційної діяльності.

Істотне збільшення кредитного ризику

Очікувані кредитні збитки оцінюються як резерв, який дорівнює 12-ти місячним очікуваним кредитним збиткам для активів Стадії 1 або очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії інструментів для активів Стадії 2 або Стадії 3. Актив переходить до Стадії 2, коли його кредитний ризик значно зростає з моменту первісного визнання. МСФЗ 9 не визначає те, що входить до значного зростання кредитного ризику. Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик активу істотно, Банк враховує якісну та кількісну обґрунтовану та корисну прогнозу інформацію.

Визначення та оцінка сценаріїв очікуваних грошових потоків та їх ймовірностей за кредитами, що оцінюються на індивідуальній основі

При оцінці рівня очікуваних кредитних збитків за кредитами клієнтам, які оцінюються на індивідуальній основі, Банк застосовує суттєві судження управлінського персоналу для визначення очікуваних майбутніх грошових потоків на основі ймовірних сценаріїв. Банк розглядає декілька сценаріїв повернення коштів позичальником та бере до розрахунку кожен зі сценаріїв з урахуванням його відносної ймовірності. При аналізі майбутніх потоків грошових коштів приймається до уваги вся доступна на момент розрахунку резерву як внутрішня так і зовнішня інформація, яка ґрунтується на відкритих даних, а також припущеннях і прогнозах. Банк встановлює ймовірність реалізації кожного сценарію за фінансовими інструментами, що оцінюються на індивідуальній основі, з врахуванням доступної інформації щодо позичальника та його фінансового стану, поточних та прогнозних макроекономічних умов, а також з урахуванням досвіду Банку, базуючись на професійних судженнях та обґрунтованих припущеннях. Банк використовує всю наявну та доступну інформацію отриману без надмірних зусиль, яка може впливати на ймовірність настання одного або кількох сценаріїв.

Ймовірність дефолту

Ймовірність дефолту є ключовим сигналом у вимірюванні рівня кредитних збитків. Ймовірність дефолту – це оцінка на заданому часовому горизонті, розрахунок якої включає історичні дані, припущення і очікування майбутніх умов.

Рівень збитку у випадку дефолту

Збитки у випадку дефолту є оцінкою збитків, які виникнуть при дефолті. Він ґрунтується на різниці між грошовими потоками, належними за договором, і тими, які кредитор очікував би отримати, з урахуванням грошових потоків від забезпечення.

Визначення кількості, відносної ваги прогнозних сценаріїв та визначення прогнозованої інформації, що відноситься до кожного із сценаріїв

Під час оцінки очікуваних кредитних збитків Банк використовує обґрунтовану та підтверджену прогнозу інформацію, яка базується на припущеннях щодо майбутнього руху різних економічних факторів і те, яким чином ці фактори впливатимуть один на одного.

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Для корпоративного портфелю кредитів клієнтам, Банк включає макроекономічну прогностичну інформацію в систему оцінки знецінення шляхом аналізу різних сценаріїв оцінки показників кредитного ризику. Сценарії визначаються як базовий (вага сценарію – 55%), позитивний (вага сценарію – 15%) і негативний (вага сценарію – 30%). Банк використав власний прогноз щодо ВВП та рівня безробіття, який базується на офіційних прогнозах НБУ.

Станом на 31 грудня 2022 року, Банк не застосовував жодних прогностичних коригувань портфелю кредитів роздрібним клієнтам через невизначеність майбутньої економічної ситуації, пов'язану з війною в Україні. Банк розрахував ймовірність дефолту, використовуючи дані лише за 2022 рік для прогнозування поточних показників портфелю на наступний рік, оскільки неможливо побудувати надійну регресійну модель, яка могла б передбачити майбутні показники портфелю у кореляції із макроекономічними даними.

Створення груп активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику

Коли очікувані кредитні збитки оцінюються на колективній основі, фінансові активи групуються на основі спільних характеристик ризику. Банк здійснює постійний моніторинг доречності характеристик кредитного ризику для оцінки того, чи продовжують вони залишатися аналогічними. Це вимагається для забезпечення того, щоб, у випадку зміни характеристик кредитного ризику, існував спосіб належного перерозподілу активів за сегментами. У результаті цього можуть бути створені нові портфелі або активи перейти до портфелю, який вже існує і краще відображає аналогічні характеристики кредитного ризику цієї групи активів.

Перерозподіл портфелів за сегментами та рух між портфелями стають поширенішими, коли відбувається значне зростання кредитного ризику (або коли таке значне зростання анулюється), і таким чином активи переходять з групи 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків до активів на весь строк дії інструментів, або навпаки, але це також може відбуватися у рамках портфелів, які продовжують оцінюватися на тій само основі як 12-ти місячні очікувані кредитні збитки чи на весь строк дії інструментів, але сума очікуваних кредитних збитків змінюється, оскільки кредитний ризик портфелів є іншим.

Моделі і припущення, які використовуються

Банк використовує різноманітні моделі та припущення під час оцінки справедливої вартості фінансових активів, а також під час оцінки очікуваних кредитних збитків. Судження застосовуються під час виявлення найдоречнішої моделі для кожного виду активів, а також під час визначення припущень, використаних у цих моделях, включно з припущеннями, які стосуються основних факторів кредитного ризику.

6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

	2022 рік	2021 рік
Грошові кошти в касі та в дорозі	2 474 608	2 657 646
Поточний рахунок у Національному банку України	3 627 745	1 874 141
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках України	218 197	19 045
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках інших країн	15 112 369	7 878 203
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках інших країн – очікувані кредитні збитки	(8 547)	(2 822)
Депозитні сертифікати Національного банку України	25 031 497	8 900 000
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	46 455 869	21 326 213

Відповідно до вимог Національного банку України сума обов'язкового резерву Банку розраховується як відсоток від певних зобов'язань Банку за попередній місяць резервування. Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року Національний банк України не вимагає від банків тримати кошти обов'язкового резервування на окремому рахунку. Контроль за формуванням обов'язкових резервів здійснюється за місяць, на основі середніх даних за весь період утримання.

Станом на 31 грудня 2022 року депозитні сертифікати Національного банку України номінальною вартістю 25 031 497 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 8 900 000 тисяч гривень) зі строком погашення до 1 робочого дня класифікуються Банком як грошові кошти та їх еквіваленти.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

6. Грошові кошти та їх еквіваленти (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та резерву під зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів протягом 2022 року:

Грошові кошти та їх еквіваленти	Стадія 1	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	21 329 035	21 329 035
Нові активи	25 315 791	25 315 791
Погашені активи	(10 190 106)	(10 190 106)
Зміна балансової вартості протягом періоду	5 432 174	5 432 174
Використання резерву	(1 777)	(1 777)
Курсові різниці	4 579 299	4 579 299
На 31 грудня 2022 року	46 464 416	46 464 416

Грошові кошти та їх еквіваленти	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	2 822	2 822
Нові активи	615	615
Погашені активи	(759)	(759)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	5 685	5 685
Використання резерву	(1 777)	(1 777)
Курсові різниці	1 961	1 961
На 31 грудня 2022 року	8 547	8 547

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та резерву під зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів протягом 2021 року:

Грошові кошти та їх еквіваленти	Стадія 1	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	14 535 856	14 535 856
Нові активи	11 949 420	11 949 420
Погашені активи	(9 052 467)	(9 052 467)
Зміна балансової вартості протягом періоду	5 383 073	5 383 073
Курсові різниці	(1 486 847)	(1 486 847)
На 31 грудня 2021 року	21 329 035	21 329 035

Грошові кошти та їх еквіваленти	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	1 018	1 018
Нові активи	398	398
Погашені активи	(533)	(533)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	2 033	2 033
Курсові різниці	(94)	(94)
На 31 грудня 2021 року	2 822	2 822

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

6. Грошові кошти та їх еквіваленти (продовження)

Нижче наведений аналіз поточних рахунків та депозитів «овернайт» в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2022 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках України	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках інших країн	Всього
Стадія 1			
- з рейтингом від AA- до AA+	-	6 760 851	6 760 851
- з рейтингом від A- до A+	-	8 348 472	8 348 472
- з рейтингом від BBB- до BBB+	-	3 046	3 046
- з рейтингом від CCC- до CCC+	216 677	-	216 677
- без рейтингу	1 520	-	1 520
Всього	218 197	15 112 369	15 330 566
Мінус: очікувані кредитні збитки	-	(8 547)	(8 547)
Всього поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	218 197	15 103 822	15 322 019

Нижче наведений аналіз поточних рахунків та депозитів «овернайт» в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках України	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках інших країн	Всього
Стадія 1			
- з рейтингом від AA- до AA+	-	3 727 773	3 727 773
- з рейтингом від A- до A+	-	2 794 595	2 794 595
- з рейтингом від BBB- до BBB+	-	1 081 394	1 081 394
- з рейтингом від B- до B+	5 326	30	5 356
- без рейтингу	13 719	274 411	288 130
Всього	19 045	7 878 203	7 897 248
Мінус: очікувані кредитні збитки	-	(2 822)	(2 822)
Всього поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	19 045	7 875 381	7 894 426

Кредитний рейтинг базується на рейтингу агентства Fitch.

7. Кредити та аванси банкам

	2022 рік	2021 рік
Нарахований процентний дохід на поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	-	6
Строкові депозити в інших банках, у тому числі:		
- у банках країн ОЕСР	2 944 352	2 659 385
- в українських банках	14 943	18 161
- в інших країнах	534 641	126 898
Всього строкових депозитів в інших банках	3 493 936	2 804 444
Мінус: очікувані кредитні збитки	(3 020)	(1 948)
Всього кредитів та авансів банкам	3 490 916	2 802 502

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

7. Кредити та аванси банкам (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами банкам протягом 2022 року:

Кредити та аванси банкам	Стадія 1	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	2 804 450	2 804 450
Нові активи	1 002 916	1 002 916
Погашені активи	(668 721)	(668 721)
Зміна балансової вартості протягом періоду	(626 343)	(626 343)
Курсові різниці	981 634	981 634
На 31 грудня 2022 року	3 493 936	3 493 936

Кредити та аванси банкам	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	1 948	1 948
Нові активи	621	621
Погашені активи	(477)	(477)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(1 483)	(1 483)
Курсові різниці	2 411	2 411
На 31 грудня 2022 року	3 020	3 020

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами банкам протягом 2021 року:

Кредити та аванси банкам	Стадія 1	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	1 487 273	1 487 273
Нові активи	2 004 501	2 004 501
Погашені активи	(598 187)	(598 187)
Зміна балансової вартості протягом періоду	7 806	7 806
Курсові різниці	(96 943)	(96 943)
На 31 грудня 2021 року	2 804 450	2 804 450

Кредити та аванси банкам	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	899	899
Нові активи	1 405	1 405
Погашені активи	(174)	(174)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(8)	(8)
Курсові різниці	(174)	(174)
На 31 грудня 2021 року	1 948	1 948

Станом на 31 грудня 2022 року строкові депозити, розміщені в банках країн ОЕСР та інших країн, які не є членами ОЕСР, загальною сумою 3 478 993 тисячі гривень (на 31 грудня 2021 року – 2 786 283 тисячі гривень) являють собою гарантійні депозити для забезпечення імпортих акредитивів та гарантій, які Банк надав на користь своїх клієнтів, в тому числі гарантійні депозити під розрахунки в міжнародних платіжних системах в сумі 511 960 тисяч гривень.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

7. Кредити та аванси банкам (продовження)

Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2022 року:

	Строкові депозити в інших банках	Всього
Стадія 1		
- з рейтингом від AA- до AA+	1 675 140	1 675 140
- з рейтингом від A- до A+	1 781 173	1 781 173
- з рейтингом від BBB- до BBB+	276	276
- з рейтингом від CCC- до CCC+	4 731	4 731
- без рейтингу	32 616	32 616
Всього	3 493 936	3 493 936
Мінус: очікувані кредитні збитки	(3 020)	(3 020)
Всього кредитів та авансів банкам	3 490 916	3 490 916

Кредитний рейтинг базується на рейтингу агентства Fitch. У випадку, якщо фінансова установа не має рейтингів агентства Fitch, але має рейтинг S&P або Moody's, відповідний рейтинг приводиться до рейтингу Fitch.

Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

	Нарахований процентний дохід на поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Всього
Стадія 1			
- з рейтингом від AA- до AA+	-	1 085 783	1 085 783
- з рейтингом від A- до A+	6	1 638 655	1 638 661
- з рейтингом від BBB- до BBB+	-	61 845	61 845
- без рейтингу	-	18 161	18 161
Всього	6	2 804 444	2 804 450
Мінус: очікувані кредитні збитки	-	(1 948)	(1 948)
Всього кредитів та авансів банкам	6	2 802 496	2 802 502

8. Інвестиції в цінні папери

Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	2022 рік	2021 рік
Державні боргові цінні папери	12 579 714	17 025 685
Депозитні сертифікати Національного банку України	-	6 109 390
Всього боргових цінних паперів	12 579 714	23 135 075
у т.ч. нарахований процентний дохід	344 151	557 501
Акції	7 057	7 057
Всього інвестицій в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	12 586 771	23 142 132

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

8. Інвестиції в цінні папери (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та резерву під очікувані кредитні збитки за інвестиціями в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід протягом 2022 року:

Інвестиції в цінні папери	Стадія 1	Стадія 2	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	23 252 195	–	23 252 195
Нові активи	–	1 744 008	1 744 008
Погашені активи	(6 109 391)	(6 077 414)	(12 186 805)
Переведення у стадію 2	(17 135 747)	17 135 747	–
Зміна балансової вартості протягом періоду	–	(644 316)	(644 316)
Курсові різниці	–	632 083	632 083
На 31 грудня 2022 року	7 057	12 790 108	12 797 165

Інвестиції в цінні папери	Стадія 1	Стадія 2	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	110 063	–	110 063
Погашені активи	–	(24 261)	(24 261)
Переведення у стадію 2	(110 063)	110 063	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	–	121 067	121 067
Курсові різниці	–	3 525	3 525
На 31 грудня 2022 року	–	210 394	210 394

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та резерву під очікувані кредитні збитки за інвестиціями в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід протягом 2021 року:

Інвестиції в цінні папери	Стадія 1	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	18 549 206	18 549 206
Нові активи	18 054 893	18 054 893
Погашені активи	(12 970 702)	(12 970 702)
Зміна балансової вартості протягом періоду	(188 786)	(188 786)
Курсові різниці	(192 416)	(192 416)
На 31 грудня 2021 року	23 252 195	23 252 195

Інвестиції в цінні папери	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	94 502	94 502
Нові активи	88 421	88 421
Погашені активи	(49 575)	(49 575)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(22 189)	(22 189)
Курсові різниці	(1 096)	(1 096)
На 31 грудня 2021 року	110 063	110 063

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, за кредитною якістю за даними рейтингового агентства Standard & Poor's станом на 31 грудня 2022 року:

	Державні боргові цінні папери	Всього
Стадія 2		
- з рейтингом CCC+	12 579 714	12 579 714
Всього боргових цінних паперів	12 579 714	12 579 714

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

8. Інвестиції в цінні папери (продовження)

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, за кредитною якістю за даними рейтингових агентств Fitch та Moody's станом на 31 грудня 2021 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати Національного банку України	Всього
Стадія 1			
- з рейтингом В	17 025 685	6 109 390	23 135 075
Всього боргових цінних паперів	17 025 685	6 109 390	23 135 075

Кредитні рейтинги емітентів державних боргових цінних паперів та депозитних сертифікатів Національного банку України засновані на суверенному рейтингу України.

Основним фактором, який Банк враховує при розгляді питання про зменшення корисності боргових цінних паперів, є кредитний ризик емітента.

Станом на 31 грудня 2022 року депозитні сертифікати номінальною вартістю 25 031 497 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 8 900 000 тисяч гривень) зі строком погашення до 1 робочого дня класифікуються Банком як грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 6).

Станом на 31 грудня 2022 року державні боргові цінні папери включають облігації внутрішньої державної позики з кінцевими строками погашення з 2 лютого 2023 року по 30 жовтня 2024 року та ефективною ставкою відсотка від 4% до 15% річних (на 31 грудня 2021 року – з кінцевими строками погашення з 5 січня 2022 року по 30 жовтня 2024 року та ефективною ставкою відсотка від 4% до 13% річних). Станом на 31 грудня 2021 року державні боргові цінні папери також включали депозитні сертифікати Національного банку України в портфелі інвестицій в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з кінцевим строком погашення з 6 січня 2022 року по 14 січня 2022 року та ефективною ставкою відсотка 9% річних.

9. Кредити та аванси клієнтам

	2022 рік	2021 рік
Кредити корпоративним клієнтам	39 275 488	34 961 592
Фінансовий лізинг	1 640 147	1 460 325
Мінус: очікувані кредитні збитки	(7 036 663)	(2 898 279)
Всього кредитів корпоративним клієнтам за вирахуванням очікуваних кредитних збитків	33 878 972	33 523 638
Кредити фізичним особам		
Споживчі кредити	5 792 769	9 004 030
Кредитні картки та овердрафти	12 401 450	12 883 536
Іпотечне кредитування	103 406	99 367
Автокредитування	188	176
Мінус: очікувані кредитні збитки	(8 406 548)	(2 423 954)
Всього кредитів фізичним особам за вирахуванням очікуваних кредитних збитків	9 891 265	19 563 155
Всього кредитів та авансів клієнтам	43 770 237	53 086 793

Нижче наведений аналіз валової балансової вартості за стадіями знецінення станом на 31 грудня 2022 року:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Кредити корпоративним клієнтам	26 718 331	5 421 511	7 062 457	73 189	39 275 488
Фінансовий лізинг	752 503	647 400	240 244	–	1 640 147
Споживчі кредити	2 851 629	848 983	2 092 157	–	5 792 769
Кредитні картки та овердрафти	6 769 369	943 140	4 688 941	–	12 401 450
Іпотечне кредитування	12 280	22 166	68 015	945	103 406
Автокредитування	–	–	188	–	188
Мінус: очікувані кредитні збитки	(1 374 753)	(1 729 454)	(12 319 314)	(19 690)	(15 443 211)
Всього кредитів та авансів клієнтам	35 729 359	6 153 746	1 832 688	54 444	43 770 237

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче наведений аналіз валової балансової вартості за стадіями знецінення станом на 31 грудня 2021 року:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Кредити корпоративним клієнтам	29 550 074	1 484 937	3 804 145	122 436	34 961 592
Фінансовий лізинг	1 430 029	29 519	777	–	1 460 325
Споживчі кредити	8 315 154	199 430	489 446	–	9 004 030
Кредитні картки та овердрафти	11 813 858	234 118	835 560	–	12 883 536
Іпотечне кредитування	50 031	2 787	45 444	1 105	99 367
Автокредитування	–	–	176	–	176
Мінус: очікувані кредитні збитки	(1 238 437)	(309 759)	(3 766 261)	(7 776)	(5 322 233)
Всього кредитів та авансів клієнтам	49 920 709	1 641 032	1 409 287	115 765	53 086 793

Зміни валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю

Представлені таблиці нижче розкривають зміни в очікуваних кредитних збитках за кредитними контрактами з клієнтами Банку. Нові активи включають формування резервів за кредитами, які були видані протягом поточного або попереднього періодів. Погашені активи являють собою розформування резервів у зв'язку із повним погашенням та продажем кредитів. Зміна величини очікуваного кредитного ризику в періоді включає збільшення або зменшення очікуваних кредитних збитків за контрактами, які існували на початок та кінець звітного або попереднього періодів, включаючи зміни за рахунок часткового погашення або вибірки коштів в рамках кредитного ліміту.

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за кредитами корпоративних клієнтів протягом 2022 року:

Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	29 550 074	1 484 937	3 804 145	122 436	34 961 592
Нові активи	13 225 085	–	–	–	13 225 085
Погашені або продані активи	(9 241 416)	(1 312 508)	(742 436)	–	(11 296 360)
Переведення у стадію 1	73 172	(73 172)	–	–	–
Переведення у стадію 2	(3 849 728)	4 681 589	(831 861)	–	–
Переведення у стадію 3	(2 575 101)	(482 393)	3 057 494	–	–
Зміна балансової вартості протягом періоду	(2 273 855)	195 347	812 789	(59 786)	(1 325 505)
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання	76 330	11 452	(3 833)	–	83 949
Використання резерву	–	–	(113 470)	–	(113 470)
Курсові різниці	1 733 770	916 259	1 079 629	10 539	3 740 197
На 31 грудня 2022 року	26 718 331	5 421 511	7 062 457	73 189	39 275 488

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Зміни валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня					
2022 року	263 589	77 553	2 540 781	6 733	2 888 656
Нові активи	216 746	–	–	–	216 746
Погашені або продані активи	(75 361)	(19 111)	(393 027)	–	(487 499)
Переведення у стадію 1	3 562	(3 562)	–	–	–
Переведення у стадію 2	(38 898)	66 138	(27 240)	–	–
Переведення у стадію 3	(26 906)	(27 018)	53 924	–	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	39 774	534 054	2 522 106	11 475	3 107 409
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	358	–	358
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання, та іншими змінами в рамках діючих контрактних умов	639	530	(2 452)	–	(1 283)
Використання резерву	–	–	(113 470)	–	(113 470)
Коригування процентних доходів	14	(42)	346 449	11	346 432
Курсові різниці	27 786	44 597	835 163	526	908 072
На 31 грудня 2022 року	410 945	673 139	5 762 592	18 745	6 865 421

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за фінансовим лізингом протягом 2022 року:

Фінансовий лізинг	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	1 430 029	29 519	777	1 460 325
Нові активи	346 975	–	–	346 975
Погашені або продані активи	(17 732)	(104 840)	(14 177)	(136 749)
Переведення у стадію 2	(685 775)	685 775	–	–
Переведення у стадію 3	(212 704)	(29 519)	242 223	–
Зміна балансової вартості протягом періоду	(108 290)	66 465	11 421	(30 404)
На 31 грудня 2022 року	752 503	647 400	240 244	1 640 147

Фінансовий лізинг	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	8 140	1 443	40	9 623
Нові активи	2 937	–	–	2 937
Погашені або продані активи	(59)	(280)	(602)	(941)
Переведення у стадію 2	(2 307)	2 307	–	–
Переведення у стадію 3	(1 687)	(1 443)	3 130	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(1 044)	103 095	54 670	156 721
Коригування процентних доходів	–	–	2 902	2 902
На 31 грудня 2022 року	5 980	105 122	60 140	171 242

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Зміни валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за споживчими кредитами фізичних осіб протягом 2022 року:

Споживчі кредити	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	8 315 154	199 430	489 446	9 004 030
Нові активи	1 489 621	–	–	1 489 621
Погашені або продані активи	(3 549 093)	(239 697)	(207 750)	(3 996 540)
Переведення у стадію 1	8 459	(8 459)	–	–
Переведення у стадію 2	(646 407)	646 407	–	–
Переведення у стадію 3	(1 846 034)	(158 311)	2 004 345	–
Зміна балансової вартості протягом періоду	(920 005)	409 613	506 241	(4 151)
Використання резерву	(66)	–	(700 125)	(700 191)
На 31 грудня 2022 року	2 851 629	848 983	2 092 157	5 792 769

Споживчі кредити	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	327 374	97 859	434 322	859 555
Нові активи	116 991	–	–	116 991
Погашені або продані активи	(119 708)	(17 751)	(40 891)	(178 350)
Переведення у стадію 1	2 277	(2 277)	–	–
Переведення у стадію 2	(34 847)	34 847	–	–
Переведення у стадію 3	(98 547)	(88 247)	186 794	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	31 570	446 707	1 901 630	2 379 907
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	47 815	47 815
Використання резерву	(66)	–	(700 125)	(700 191)
Коригування процентних доходів	–	–	154 680	154 680
На 31 грудня 2022 року	225 044	471 138	1 984 225	2 680 407

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за кредитними картками та овердрафтами фізичних осіб протягом 2022 року:

Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	11 813 858	234 118	835 560	12 883 536
Нові активи	243 874	–	–	243 874
Погашені або продані активи	(13 566)	(887)	(398 783)	(413 236)
Переведення у стадію 1	18 116	(18 116)	–	–
Переведення у стадію 2	(811 306)	811 306	–	–
Переведення у стадію 3	(3 214 053)	(206 536)	3 420 589	–
Зміна балансової вартості протягом періоду	(1 267 522)	123 246	2 010 481	866 205
Використання резерву	(38)	(39)	(1 179 892)	(1 179 969)
Курсові різниці	6	48	986	1 040
На 31 грудня 2022 року	6 769 369	943 140	4 688 941	12 401 450

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)
Зміни валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	639 044	132 765	752 527	1 524 336
Нові активи	31 765	-	-	31 765
Погашені або продані активи	(18 674)	(1 538)	(9 317)	(29 529)
Переведення у стадію 1	6 874	(6 873)	(1)	-
Переведення у стадію 2	(43 968)	43 968	-	-
Переведення у стадію 3	(192 647)	(121 909)	314 556	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	309 623	429 183	4 152 145	4 890 951
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	55 720	55 720
Використання резерву	(38)	(39)	(1 179 892)	(1 179 969)
Коригування процентних доходів	-	-	371 993	371 993
Курсові різниці	75	75	968	1 118
На 31 грудня 2022 року	732 054	475 632	4 458 699	5 666 385

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за іпотечними кредитами фізичних осіб протягом 2022 року:

Іпотечне кредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	50 031	2 787	45 444	1 105	99 367
Нові активи	1 722	-	-	718	2 440
Погашені або продані активи	(1 243)	(136)	(329)	-	(1 708)
Переведення у стадію 2	(24 729)	24 729	-	-	-
Переведення у стадію 3	(12 466)	(2 777)	15 243	-	-
Зміна балансової вартості протягом періоду	(1 331)	(2 768)	2 236	(486)	(2 349)
Використання резерву	-	(51)	(1 722)	(566)	(2 339)
Курсові різниці	296	382	7 143	174	7 995
На 31 грудня 2022 року	12 280	22 166	68 015	945	103 406

Іпотечне кредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	290	139	38 415	1 043	39 887
Нові активи	68	-	-	707	775
Погашені або продані активи	(7)	(2)	(249)	-	(258)
Переведення у стадію 2	(141)	141	-	-	-
Переведення у стадію 3	(76)	(138)	214	-	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	593	4 331	5 402	(503)	9 823
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	2 649	-	2 649
Використання резерву	-	(51)	(1 722)	(566)	(2 339)
Коригування процентних доходів	-	-	3 435	97	3 532
Курсові різниці	3	3	5 326	167	5 499
На 31 грудня 2022 року	730	4 423	53 470	945	59 568

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Зміни валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за автокредитуванням фізичних осіб протягом 2022 року:

Автокредитування	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	176	176
Зміна балансової вартості протягом періоду	(1)	(1)
Курсові різниці	13	13
На 31 грудня 2022 року	188	188

Автокредитування	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	176	176
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(1 330)	(1 330)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	1 323	1 323
Коригування процентних доходів	6	6
Курсові різниці	13	13
На 31 грудня 2022 року	188	188

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за кредитами корпоративних клієнтів протягом 2021 року:

Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	18 423 841	2 162 011	4 640 630	156 117	25 382 599
Нові активи	17 962 118	-	-	17 078	17 979 196
Погашені або продані активи	(6 222 003)	(409 583)	(415 113)	-	(7 046 699)
Переведення у стадію 1	139 925	(72 724)	(67 201)	-	-
Переведення у стадію 2	(116 625)	116 625	-	-	-
Переведення у стадію 3	(34 233)	(1 671)	35 904	-	-
Зміна балансової вартості протягом періоду	(382 602)	(160 951)	(96 900)	(46 413)	(686 866)
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання	(9 229)	(2 205)	4 022	-	(7 412)
Використання резерву	-	-	(188 450)	(3)	(188 453)
Курсові різниці	(211 118)	(146 565)	(108 747)	(4 343)	(470 773)
На 31 грудня 2021 року	29 550 074	1 484 937	3 804 145	122 436	34 961 592

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Зміни валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	191 597	140 137	2 914 038	8 252	3 254 024
Нові активи	154 028	–	–	854	154 882
Погашені або продані активи	(57 791)	(1 503)	(100 214)	–	(159 508)
Переведення у стадію 1	9 784	(3 371)	(6 413)	–	–
Переведення у стадію 2	(1 039)	1 039	–	–	–
Переведення у стадію 3	(329)	(52)	381	–	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(29 156)	(50 517)	(278 307)	(2 315)	(360 295)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	12 362	–	12 362
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання	(99)	(113)	885	–	673
Використання резерву	–	–	(188 450)	(3)	(188 453)
Коригування процентних доходів	–	–	258 412	161	258 573
Курсові різниці	(3 406)	(8 067)	(71 913)	(216)	(83 602)
На 31 грудня 2021 року	263 589	77 553	2 540 781	6 733	2 888 656

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за фінансовим лізингом протягом 2021 року:

Фінансовий лізинг	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	1 086 590	4 221	–	1 090 811
Нові активи	920 788	–	–	920 788
Погашені або продані активи	(240 323)	–	(585)	(240 908)
Переведення у стадію 2	(31 443)	31 443	–	–
Переведення у стадію 3	(1 401)	(585)	1 986	–
Зміна балансової вартості протягом періоду	(304 182)	(5 560)	(624)	(310 366)
На 31 грудня 2021 року	1 430 029	29 519	777	1 460 325

Фінансовий лізинг	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	8 170	86	–	8 256
Нові активи	6 125	–	–	6 125
Погашені або продані активи	(2 628)	–	(10)	(2 638)
Переведення у стадію 2	(513)	513	–	–
Переведення у стадію 3	(9)	(10)	19	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(3 005)	854	30	(2 121)
Курсові різниці	–	–	1	1
На 31 грудня 2021 року	8 140	1 443	40	9 623

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Зміни валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за споживчими кредитами фізичних осіб протягом 2021 року:

Споживчі кредити	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	6 289 787	429 346	699 584	7 418 717
Нові активи	7 339 321	–	–	7 339 321
Погашені або продані активи	(4 044 403)	(282 746)	(116 878)	(4 444 027)
Переведення у стадію 1	9 859	(9 859)	–	–
Переведення у стадію 2	(145 782)	145 782	–	–
Переведення у стадію 3	(220 596)	(129 004)	349 600	–
Зміна балансової вартості протягом періоду	(913 032)	45 911	148 940	(718 181)
Використання резерву	–	–	(591 800)	(591 800)
На 31 грудня 2021 року	8 315 154	199 430	489 446	9 004 030

Споживчі кредити	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	224 544	110 707	623 172	958 423
Нові активи	279 152	–	–	279 152
Погашені або продані активи	(127 008)	(47 768)	(61 741)	(236 517)
Переведення у стадію 1	2 424	(2 424)	–	–
Переведення у стадію 2	(11 754)	11 754	–	–
Переведення у стадію 3	(21 396)	(53 677)	75 073	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(18 588)	79 267	230 150	290 829
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	68 246	68 246
Використання резерву	–	–	(591 800)	(591 800)
Коригування процентних доходів	–	–	91 222	91 222
На 31 грудня 2021 року	327 374	97 859	434 322	859 555

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за кредитними картками та овердрафтами фізичних осіб протягом 2021 року:

Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	8 081 322	200 402	755 123	9 036 847
Нові активи	2 148 201	–	–	2 148 201
Погашені або продані активи	(493 741)	(10 500)	(99 944)	(604 185)
Переведення у стадію 1	35 643	(35 643)	–	–
Переведення у стадію 2	(167 801)	167 801	–	–
Переведення у стадію 3	(451 648)	(150 893)	602 541	–
Зміна балансової вартості протягом періоду	2 661 931	62 955	292 713	3 017 599
Використання резерву	(48)	(4)	(714 810)	(714 862)
Курсові різниці	(1)	–	(63)	(64)
На 31 грудня 2021 року	11 813 858	234 118	835 560	12 883 536

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Зміни валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	400 006	90 950	699 392	1 190 348
Нові активи	128 541	-	-	128 541
Погашені або продані активи	(22 320)	(1 662)	(12 858)	(36 840)
Переведення у стадію 1	10 491	(10 491)	-	-
Переведення у стадію 2	(10 460)	10 460	-	-
Переведення у стадію 3	(36 459)	(75 943)	112 402	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	169 507	119 455	385 582	674 544
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	79 496	79 496
Використання резерву	(116)	(4)	(714 742)	(714 862)
Коригування процентних доходів	-	-	203 317	203 317
Курсові різниці	(146)	-	(62)	(208)
На 31 грудня 2021 року	639 044	132 765	752 527	1 524 336

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за іпотечними кредитами фізичних осіб протягом 2021 року:

Іпотечне кредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	47 655	1 294	51 450	1 007	101 406
Нові активи	15 504	-	-	-	15 504
Погашені або продані активи	(3 397)	-	(1 212)	-	(4 609)
Переведення у стадію 1	272	(272)	-	-	-
Переведення у стадію 2	(2 747)	2 747	-	-	-
Переведення у стадію 3	(565)	-	565	-	-
Зміна балансової вартості протягом періоду	(6 415)	(982)	771	81	(6 545)
Використання резерву	-	-	(5 370)	17	(5 353)
Курсові різниці	(276)	-	(760)	-	(1 036)
На 31 грудня 2021 року	50 031	2 787	45 444	1 105	99 367

Іпотечне кредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	710	128	44 340	943	46 121
Нові активи	85	-	-	-	85
Погашені або продані активи	(39)	-	(736)	-	(775)
Переведення у стадію 1	11	(11)	-	-	-
Переведення у стадію 2	(54)	54	-	-	-
Переведення у стадію 3	(10)	-	10	-	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(400)	(32)	(21 445)	(26)	(21 903)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	19 456	-	19 456
Використання резерву	-	-	(5 370)	17	(5 353)
Коригування процентних доходів	-	-	2 829	109	2 938
Курсові різниці	(13)	-	(669)	-	(682)
На 31 грудня 2021 року	290	139	38 415	1 043	39 887

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Зміни валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за автокредитуванням фізичних осіб протягом 2021 року:

Автокредитування	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	1 723	1 723
Погашені або продані активи	(2)	(2)
Зміна балансової вартості протягом періоду	5	5
Використання резерву	(1 465)	(1 465)
Курсові різниці	(85)	(85)
На 31 грудня 2021 року	176	176

Автокредитування	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	1 723	1 723
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(3 750)	(3 750)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	3 676	3 676
Використання резерву	(1 465)	(1 465)
Коригування процентних доходів	77	77
Курсові різниці	(85)	(85)
На 31 грудня 2021 року	176	176

Використання резерву за 2022 рік становило 1 995 969 тисяч гривень (2021 рік - 1 501 933 тисячі гривень). Відшкодування боргу за рахунок продажів кредитів у 2022 році становило 2 747 тисяч гривень (2021 рік - 325 081 тисяча гривень).

Сума заборгованості за кредитними договорами за фінансовими активами, які були списані протягом року, що закінчився 31 грудня 2022 року, і щодо яких Банк продовжує свою діяльність зі стягнення заборгованості, становить 1 408 296 тисяч гривень (31 грудня 2021 року - становить 1 288 872 тисячі гривень).

Нижче подана інформація щодо недисконтованих очікуваних кредитних збитків при первинному визнанні за РОСІ кредитами, які були первісно визнані:

	2022 рік	2021 рік
Іпотечне кредитування фізичних осіб	463	807
Разом недисконтовані очікувані кредитні збитки при первісному визнанні РОСІ	463	807

Модифіковані кредити

Банк припиняє визнання фінансового активу, якщо умови договору переглядаються таким чином, що по суті він стає новим фінансовим інструментом, а різниця визнається в якості прибутку або збитку від припинення визнання до того, як визнаний збиток від зменшення корисності. При первісному визнанні кредити відносяться до Стадії 1 для цілей оцінки очікуваних кредитних збитків, крім випадків, коли створений кредит вважається РОСІ активом.

Якщо модифікація не призводить до припинення визнання, то на основі зміни грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка, Банк визнає прибуток або збиток від модифікації до того, як визнаний збиток від зменшення корисності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Модифіковані кредити (продовження)

У таблиці нижче показані активи Стадії 2 та Стадії 3, умови за якими були переглянуті протягом періоду, з відображенням відповідних прибутків або збитків від модифікації:

	2022 рік	2021 рік
Кредити та аванси клієнтам, модифіковані протягом періоду		
Амортизована собівартість до модифікації	3 541 498	720 426
Чистий прибуток від модифікації	9 541	1 044
Валова балансова вартість кредитів та авансів клієнтам станом на кінець звітного періоду, за якими очікувані кредитні збитки після модифікації змінились з очікуваних кредитних збитків на весь термін до 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків	358 640	17 720

Забезпечення та інші засоби підвищення кредитного рейтингу

Сума та види забезпечення, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Запроваджені процедури щодо прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Нижче зазначені основні види отриманого забезпечення:

- за операціями кредитування цінними паперами та договорами «зворотного репо» – цінні папери;
- за операціями кредитування корпоративних клієнтів – об'єкти нерухомого майна, товарно-матеріальні запаси, дебіторська заборгованість за основною діяльністю та майнові права на депозити;
- за операціями кредитування фізичних осіб – майнові права на рухоме і нерухоме майно, майнові права на депозити.

Банк також отримує гарантії від материнських компаній за кредитами, що надаються їх дочірнім підприємствам.

Керівництво здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення, вимагає додаткового забезпечення згідно з базовими угодами, а також здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення при перевірці достатності резерву під зменшення корисності кредитів.

Станом на 31 грудня 2022 року кредити були забезпечені розміщеними у Банку депозитами клієнтів балансовою вартістю 497 085 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 414 720 тисяч гривень) (Примітка 15).

Кредитна якість портфелю

Управління якістю кредитного портфелю здійснюється шляхом використання Банком системи внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Політика Банку передбачає ведення точних та уніфікованих кредитних рейтингів щодо всього кредитного портфелю. Система рейтингів ґрунтується на різних видах фінансового аналізу, та в поєднанні з обробленою ринковою інформацією вони являють собою основу для оцінки ризику контрагента. Відповідні рейтинги ризиків регулярно аналізуються та оновлюються.

При визначенні рейтингу позичальника – юридичної особи Банк використовує рейтинг, який розраховується за допомогою внутрішньої рейтингової моделі.

Високий рейтинг характеризується наступним: обсяги операційної діяльності позичальника, що зростають, високотійка фінансова модель (значна частка власного капіталу, низька залежність від банківського фінансування), висока ефективність бізнесу. Компанії, що мають такий рейтинг, займають міцне положення на ринку, часто є лідерами ринку, мають високоефективний менеджмент і організаційну структуру бізнесу. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника з високим рейтингом – незначний, кредитна історія – відмінна.

Стандартний рейтинг надається позичальникам, які мають стабільні обсяги операційної діяльності, ефективність на середньогалузевому рівні. Є залежність від зовнішнього фінансування. Ризик неповернення кредиту – невисокий. Компанії зі стандартним рейтингом мають стабільні ринкові позиції на регіональному або національному рівні, характеризуються налагодженою побудовою бізнесу і достатнім рівнем менеджменту. Відсутня негативна кредитна історія або мали місце технічні затримки платежів в незначних обсягах.

Рейтинг нижче стандартного надається позичальникам, обсяги операційної діяльності яких нестабільні або мають тенденцію до зниження, ефективність бізнесу низька, високий рівень залежності від зовнішнього фінансування, погашення зобов'язань за рахунок грошового потоку може бути проблематичним, у зв'язку з чим ризик неповернення коштів є високим. Кредитна історія може характеризуватись наявністю суттєвих затримок платежів. Позиції компанії на ринку – нестійкі, можливе зменшення або втрата частки ринку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

З-поміж інших у Банку присутня стратегія управління кредитним ризиком у вигляді видачі коротких кредитів позичальникам з рейтингами нижче середнього з подальшим прийняттям рішення про продовження кредитування у разі позитивної платіжної дисципліни.

Нижче наведений аналіз кредитів юридичним особам, крім факторингових операцій, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2022 року:

Станом на 31 грудня 2022 року	Стадія	Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Нижче стандартного рейтингу	Знецінені	Всього
Кредити та аванси клієнтам:						
- Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	9 483 755	13 703 838	1 926 916	-	25 114 509
	Стадія 2	191 494	3 456 308	1 100 570	-	4 748 372
	Стадія 3	-	-	-	1 299 134	1 299 134
	POCI	-	-	-	54 444	54 444
- Фінансовий лізинг	Стадія 1	102 947	545 879	97 697	-	746 523
	Стадія 2	82 405	456 909	2 964	-	542 278
	Стадія 3	-	-	-	180 104	180 104
Всього		9 860 601	18 162 934	3 128 147	1 533 682	32 685 364

Нижче наведений аналіз кредитів юридичним особам, крім факторингових операцій, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

Станом на 31 грудня 2021 року	Стадія	Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Нижче стандартного рейтингу	Знецінені	Всього
Кредити та аванси клієнтам:						
- Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	5 873 153	14 920 640	5 048 210	-	25 842 003
	Стадія 2	19 810	1 330 463	56 906	-	1 407 179
	Стадія 3	-	-	-	1 263 364	1 263 364
	POCI	-	-	-	115 703	115 703
- Фінансовий лізинг	Стадія 1	258 409	1 071 933	91 547	-	1 421 889
	Стадія 2	-	680	27 396	-	28 076
	Стадія 3	-	-	-	737	737
Всього		6 151 372	17 323 716	5 224 059	1 379 804	30 078 951

Нижче наведений аналіз кредитів фізичним особам за днями прострочення боргу станом на 31 грудня 2022 року:

Станом на 31 грудня 2022 року	Стадія	Не прострочені	1-30 днів	31-60 днів	61-90 днів	91-180 днів	181-365 днів	більше ніж 365 днів	Всього
- Споживчі кредити	Стадія 1	2 484 458	141 937	103	49	29	9	-	2 626 585
	Стадія 2	227 054	70 274	53 261	27 255	1	-	-	377 845
	Стадія 3	4 142	1 965	1 100	1 084	48 465	49 730	1 446	107 932
- Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	4 727 613	1 130 490	179 052	50	66	33	11	6 037 315
	Стадія 2	49 811	61 485	71 536	175 457	109 219	-	-	467 508
	Стадія 3	4 742	3 563	1 856	2 915	91 132	121 048	4 986	230 242
- Іпотечне кредитування	Стадія 1	11 504	46	-	-	-	-	-	11 550
	Стадія 2	16 301	407	1 034	1	-	-	-	17 743
	Стадія 3	121	5	-	-	558	7 146	6 715	14 545
Всього		7 525 746	1 410 172	307 942	206 811	249 470	177 966	13 158	9 891 265

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

Нижче наведений аналіз кредитів фізичним особам за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

Станом на 31 грудня 2021 року	Стадія	Не прострочені	1-30 днів	31-60 днів	61-90 днів	91-180 днів	181-365 днів	більше ніж 365 днів	Всього
- Споживчі кредити	Стадія 1	7 782 162	205 418	159	14	21	6	-	7 987 780
	Стадія 2	38 557	30 584	27 352	5 077	1	-	-	101 571
	Стадія 3	826	501	365	340	25 733	24 100	3 259	55 124
- Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	9 701 780	1 362 001	110 776	64	117	63	13	11 174 814
	Стадія 2	16 028	15 860	13 955	39 459	16 051	-	-	101 353
	Стадія 3	1 824	1 426	576	682	25 053	46 232	7 240	83 033
- Іпотечне кредитування	Стадія 1	47 341	2 400	-	-	-	-	-	49 741
	Стадія 2	-	1 019	1 629	-	-	-	-	2 648
	Стадія 3	445	275	212	-	-	349	5 748	7 029
	POCI	3	-	-	-	-	-	59	62
Всього		17 588 966	1 619 484	155 024	45 636	66 976	70 750	16 319	19 563 155

Для кредитних карток Банк визначає значне зростання кредитного ризику у разі, якщо кредит є простроченим понад 35 днів та дефолт у разі прострочення понад 95 днів.

Концентрація кредитів клієнтам

Станом на 31 грудня 2022 року валова балансова вартість кредитів у розмірі 9 589 511 тисяч гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становила 16% кредитного портфелю до вирахування резервів (на 31 грудня 2021 року – сукупна сума кредитів у розмірі 8 333 486 тисяч гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становила 14% кредитного портфелю до вирахування резервів).

Нижче представлені кредити та аванси клієнтам Банку в розрізі галузей економіки, кредитний ризик яких впливає на якість кредитів:

	2022 рік	2021 рік
Фізичні особи	18 297 813	21 987 109
Торівля та агентські послуги	13 210 594	12 304 637
Харчова промисловість та сільське господарство	12 783 917	8 659 874
Машинобудування	3 111 835	2 634 966
Гірничо-видобувна галузь та енергетика	2 753 853	2 237 524
Будівництво та нерухомість	2 717 137	2 740 127
Транспорт, послуги зв'язку та інфраструктура	2 693 500	2 589 358
Металургія	1 554 029	1 946 455
Переробка деревини	715 011	556 679
Хімічна галузь	466 239	908 016
Небанківські фінансові установи	106 173	853 364
Інше	803 347	990 917
Всього кредитів та авансів клієнтам до вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	59 213 448	58 409 026

Банк проводить операції кредитування в Україні. Здатність позичальників погасити заборгованість за кредитами залежить від ряду факторів, у тому числі від загального фінансового стану позичальника та стану української економіки.

Фінансовий ефект забезпечення представлений шляхом розкриття вартості забезпечення окремо для:

- фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»);
- фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансовій вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам (продовження)

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2022 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	15 170 619	27 965 723	17 239 448	11 635 204
Фінансовий лізинг	1 256 045	2 167 457	212 860	211 068
Споживчі кредити	176	2 849	3 112 186	257
Кредитні картки та овердрафти	390	586	6 734 675	–
Іпотечне кредитування	30 580	217 886	13 258	18 718
Всього	16 457 810	30 354 501	27 312 427	11 865 247

Станом на 31 грудня 2022 року ефект забезпечення за кредитами клієнтів включає вартість застави у формі товарів в обороті та товарів, прийнятих на зберігання, складає 944 896 тисяч гривень для активів з надлишковим заставним забезпеченням та 1 886 548 тисяч для активів з недостатнім заставним забезпеченням (31 грудня 2021 року - складає 2 769 022 тисячі для активів з надлишковим заставним забезпеченням та 289 347 тисяч гривень для активів з недостатнім заставним забезпеченням).

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2021 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	16 894 899	30 137 305	15 178 037	8 550 868
Фінансовий лізинг	1 440 289	2 488 107	10 413	6 238
Споживчі кредити	328	3 739	8 144 147	451
Кредитні картки та овердрафти	650	4 405	11 358 550	–
Іпотечне кредитування	38 326	187 818	21 154	28 437
Автокредитування	–	444	–	–
Всього	18 374 492	32 821 818	34 712 301	8 585 994

Станом на 31 грудня 2022 року чиста балансова вартість забезпечених заставою кредитів клієнтам, що є кредитно-знеціненими (Стадія 3 і РОСІ), складає 1 887 130 тисяч гривень (2021 рік: 1 376 462 тисячі гривень), а вартість відповідної застави, отриманої для цілей зменшення потенційних збитків за цими кредитами, складає 5 839 002 тисячі гривень (2021 рік: 2 193 834 тисячі гривень).

Аналіз заборгованості за фінансовим лізингом представлений нижче

	2022 рік	2021 рік
До 1 року	1 284 673	885 911
Від 1 до 2 років	629 212	592 716
Від 2 до 3 років	145 138	254 789
Від 3 до 4 років	59 696	43 636
Від 4 до 5 років	2 260	18 118
Всього валові інвестиції у фінансовий лізинг	2 120 979	1 795 170
Незароблений фінансовий дохід майбутніх періодів	(480 832)	(334 845)
Чисті інвестиції у фінансовий лізинг	1 640 147	1 460 325
Поточні інвестиції у фінансовий лізинг	236 469	72 390
Непоточні інвестиції у фінансовий лізинг	1 403 678	1 387 935
Чисті інвестиції у фінансовий лізинг	1 640 147	1 460 325

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

10. Основні засоби, інвестиційна нерухомість та нематеріальні активи, за винятком гудвілу

	Будівлі	Удосконалення орендованого майна	Предмети мистецтва	Комп'ютери та інше обладнання	Капіталовкладення в основні засоби	Всього основних засобів	Нематеріальні активи, за винятком гудвілу	Всього
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2020 р.	1 152 766	252 114	17 005	1 509 785	23 039	2 954 709	840 446	3 795 155
Накопичений знос/амортизація	(346 259)	(118 962)	-	(842 337)	-	(1 307 558)	(576 113)	(1 883 671)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	806 507	133 152	17 005	667 448	23 039	1 647 151	264 333	1 911 484
Надходження	16 613	28 711	115	321 900	1 146	368 485	184 016	552 501
Вибуття/списання	(7 257)	(41)	-	(582)	-	(7 880)	(555)	(8 435)
Переведення в іншу категорію	388	3 641	-	15 758	(19 787)	-	-	-
Переведення з інвестиційної нерухомості	4 830	-	-	-	-	4 830	-	4 830
Знос/амортизація	(23 314)	(39 992)	-	(251 112)	-	(314 418)	(191 948)	(506 366)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	797 767	125 471	17 120	753 412	4 398	1 698 168	255 846	1 954 014
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2021 р.	1 164 527	283 933	17 120	1 793 059	4 398	3 263 037	948 150	4 211 187
Накопичений знос/амортизація	(366 760)	(158 462)	-	(1 039 647)	-	(1 564 869)	(692 304)	(2 257 173)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	797 767	125 471	17 120	753 412	4 398	1 698 168	255 846	1 954 014
Надходження	6 773	33 754	-	346 556	24 221	411 304	902 006	1 313 310
Вибуття/списання	(24 684)	(11 287)	-	(30 758)	(175)	(66 904)	(5 204)	(72 108)
Переведення в іншу категорію	271	2 203	-	1 879	(4 353)	-	-	-
Переведення з інвестиційної нерухомості	720	-	-	-	-	720	-	720
Переоцінка	10 428	-	-	-	-	10 428	-	10 428
Знос/амортизація	(23 132)	(43 280)	-	(276 928)	-	(343 340)	(497 837)	(841 177)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	768 143	106 861	17 120	794 161	24 091	1 710 376	654 811	2 365 187
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2022 р.	1 144 869	300 226	17 120	1 994 329	24 091	3 480 635	1 698 681	5 179 316
Накопичений знос/амортизація	(376 726)	(193 365)	-	(1 200 168)	-	(1 770 259)	(1 043 870)	(2 814 129)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	768 143	106 861	17 120	794 161	24 091	1 710 376	654 811	2 365 187

Станом на 31 грудня 2022 року, основні засоби та нематеріальні активи, за винятком гудвілу включали активи з історичною або переоціненою вартістю у розмірі 742 846 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 621 090 тисяч гривень), які були повністю амортизовані. Банк продовжує використовувати ці активи.

Станом на 1 грудня 2022 року, була проведена незалежна оцінка власних будівель, за результатами якої, керівництвом Банку була проведена переоцінка в сумі 10 428 тисяч гривень. Позитивний результат від переоцінки, який визнаний в Звіті про сукупний дохід складає 9 530 тисяч гривень, в Звіті про прибуток або збиток складає 898 тисяч гривень. У ході оцінки незалежний оцінювач використав професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

10. Основні засоби, інвестиційна нерухомість та нематеріальні активи, за винятком гудвілу (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року, балансова вартість будівель та предметів мистецтва становила б 307 999 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 331 160 тисяч гривень), якби ці активи оцінювались за первісною вартістю. Далі наведено вивірення цієї суми з балансовою вартістю будівель:

	2022 рік	2021 рік
Будівлі за переоціненою вартістю в звіті про фінансовий стан	768 143	797 767
Резерв переоцінки будівель, поданий у власному капіталі, до вирахування податку	(463 070)	(469 533)
Будівлі за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та зменшення корисності	305 073	328 234
Предмети мистецтва за переоціненою вартістю в звіті про фінансовий стан	17 120	17 120
Резерв переоцінки предметів мистецтва, поданий у власному капіталі, до вирахування податку	(14 194)	(14 194)
Предмети мистецтва за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та зменшення корисності	2 926	2 926
Всього будівлі та предмети мистецтва	307 999	331 160

Зміни у балансовій вартості інвестиційної нерухомості були наступними:

	2022 рік	2021 рік
Справедлива вартість інвестиційної власності на початок періоду	62 099	71 330
Продаж	(1 962)	(6 074)
Переведення до категорії будівель, які займає власник	(720)	(4 830)
Прибутки від переоцінки за справедливою вартістю	1 377	2 827
Збитки від переоцінки за справедливою вартістю	(1 626)	(1 154)
Справедлива вартість інвестиційної власності на кінець періоду	59 168	62 099

Орендний дохід, отриманий від інвестиційної нерухомості за 2022 фінансовий рік, становив 5 089 тисяч гривень (за 2021 рік – 7 760 тисяч гривень) (Примітка 22). Операційні витрати та витрати на утримання інвестиційної нерухомості за 2022 фінансовий рік становили 3 969 тисяч гривень (за 2021 рік – 4 038 тисяч гривень).

11. Активи з права користування

У наступній таблиці наведено зміни у активах з права користування за 2022 рік:

	Будівлі та приміщення
Балансова вартість на 1 січня 2022 року	344 117
Надходження	6 154
Зміни в оцінках потоків та строку оренди, та модифікації договорів оренди	115 776
Вибуття	(59 166)
Амортизація	(147 599)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 року	259 282

У наступній таблиці наведено зміни у активах з права користування за 2021 рік:

	Будівлі та приміщення
Балансова вартість на 1 січня 2021 року	294 432
Надходження	15 782
Зміни в оцінках потоків та строку оренди, та модифікації договорів оренди	190 152
Вибуття	(282)
Амортизація	(155 967)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 року	344 117

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

11. Активи з права користування (продовження)

Витрати за договорами короткострокової оренди, до яких застосовується спрощення щодо визнання за МСФЗ (IFRS) 16 за 2022 та 2021 роки відсутні. Витрати за 2022 рік, що відноситься до договорів оренди об'єктів з низькою вартістю, до яких застосовується звільнення, пов'язане з визнанням, становлять 4 967 тисяч гривень (за 2021 рік - становлять 6 421 тисяча гривень). Витрати, що відноситься до змінних орендних платежів, що не включені в оцінку зобов'язань з оренди за 2022 та 2021 роки відсутні.

12. Інші фінансові та нефінансові активи

Залишки інших фінансових активів представлені у таблиці нижче:

	2022 рік	2021 рік
Інші фінансові активи		
Кошти у розрахунках банківськими картками	1 434 483	699 248
Заборгованість по переказах та платежах	887 476	608 888
Нараховані доходи та кошти в розрахунках	101 757	43 011
Придбання іноземної валюти	12 790	183 787
Розрахунки за договорами співпраці	4 366	19 343
Інші фінансові активи	79 441	96 186
Резерв під зменшення корисності	(100 616)	(24 906)
Всього інших фінансових активів	2 419 697	1 625 557

Залишки інших нефінансових активів представлені у таблиці нижче:

	2022 рік	2021 рік
Інші нефінансові активи		
Передоплата за основні засоби та нематеріальні активи, за винятком гудвілу	181 650	64 899
Нерухоме майно, прийняте у погашення кредитів	102 115	107 863
Витрати майбутніх періодів, у тому числі зі страхування активів	44 257	64 473
Передоплата за іншими податками	23 079	29 408
Передоплата за послуги	11 384	16 322
Банківські метали	303	225
Інші нефінансові активи	5 209	4 530
Резерв під зменшення корисності	(37 191)	(6 337)
Всього інших нефінансових активів	330 806	281 383

У сумі резерву під зменшення корисності інших фінансових активів відбулися такі зміни:

	2022 рік	2021 рік
Резерв під зменшення корисності на 1 січня	24 906	27 117
Відрахування у резерв під зменшення корисності	74 614	11 292
Використання резерву	3	811
Відновлення резерву	(7 248)	(13 533)
Вплив зміни курсів обміну	8 341	(781)
На кінець періоду	100 616	24 906

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

12. Інші фінансові та нефінансові активи (продовження)

У сумі резерву під зменшення корисності інших нефінансових активів відбулися такі зміни:

	2022 рік	2021 рік
Резерв під зменшення корисності на 1 січня	6 337	3 127
Відрахування у резерв під зменшення корисності	30 823	3 221
Використання резерву	(64)	–
Відновлення резерву	95	(11)
На кінець періоду	37 191	6 337

13. Заборгованість перед Центральним банком

В 2020 році Банк отримав від Національного банку України три транші кредиту загальним розміром 4 200 000 тисяч гривень. У вересні 2021 року Банк отримав додатковий транш у розмірі 1 500 000 тисяч гривень. В кінці 2022 року Банк достроково виплатив один з траншів на суму 1 500 000 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2022 року процентна ставка за траншами становила від 25% до 26% річних (на 31 грудня 2021 року - процентна ставка за траншами становила від 9% до 10,5% річних) та терміном погашення від 3 березня 2023 року по 5 грудня 2025 року (на 31 грудня 2021 року - від 6 вересня 2024 року по 5 грудня 2025 року). Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість складала 4 188 304 тисячі гривень (31 грудня 2021 року - 5 693 029 тисяч гривень). Кредит було забезпечено державними борговими цінними паперами із справедливою вартістю на 31 грудня 2022 року 4 467 729 тисяч гривень (31 грудня 2021 року - 7 301 729 тисяч гривень) (Примітка 28).

14. Кошти банків

	2022 рік	2021 рік
Поточні рахунки банків		
- Україна	498 903	580 855
Всього поточних рахунків банків	498 903	580 855
Строкові депозити банків		
- Україна	1 825 319	864 342
Всього строкових депозитів банків	1 825 319	864 342
Всього коштів банків	2 324 222	1 445 197

Станом на 31 грудня 2022 року кошти розміщені 10 найбільшими банками в сумі 2 110 885 тисяч гривень становили 91% загальної заборгованості інших банків (на 31 грудня 2021 року – 1 148 780 тисяч гривень, 79% заборгованості інших банків).

15. Кошти клієнтів

	2022 рік	2021 рік
Юридичні особи		
- Поточні рахунки	42 466 450	34 232 306
- Строкові депозити та ощадні рахунки	9 702 967	11 357 104
Фізичні особи		
- Поточні рахунки	17 511 955	12 880 831
- Строкові депозити та ощадні рахунки	20 618 516	22 401 540
Всього коштів клієнтів	90 299 888	80 871 781

Станом на 31 грудня 2022 року розміщені в Банку депозити 10 найбільших клієнтів у сумі 3 456 605 тисяч гривень становили 4% коштів клієнтів (на 31 грудня 2021 року – 4 124 444 тисячі гривень становили 5%).

Станом на 31 грудня 2022 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 497 085 тисяч гривень та 127 430 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 414 720 тисяч гривень та 255 659 тисяч гривень), які являють собою забезпечення кредитів клієнтам (Примітка 9) та зобов'язань з надання кредитів відповідно. Крім того, 2 263 307 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 1 329 957 тисяч гривень) утримуються в якості забезпечення зобов'язань за імпорними акредитивами, гарантіями та авалюванням векселів (Примітка 27).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

15. Кошти клієнтів (продовження)

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено далі:

	2022 рік	2021 рік
Фізичні особи	38 130 471	35 282 371
Торівля та агентські послуги	16 558 420	12 407 582
Гірничо-видобувна галузь та енергетика	8 916 083	7 612 109
Транспорт, послуги зв'язку та інфраструктура	7 796 235	6 278 995
Будівництво та нерухомість	3 327 766	4 206 947
Харчова промисловість та сільське господарство	2 826 062	1 988 762
Машинобудування	2 296 649	2 138 668
Небанківські фінансові установи	1 512 106	2 117 059
Металургія	1 450 489	2 798 934
Хімічна галузь	796 339	452 508
Переробка деревини	342 433	150 172
Інше	6 346 835	5 437 674
Всього коштів клієнтів	90 299 888	80 871 781

16. Орендні зобов'язання

У наступній таблиці наведено зміни орендних зобов'язань за 2022 рік:

	Будівлі та приміщення
Балансова вартість на 1 січня 2022 року	379 968
Надходження	6 154
Зміни в оцінках потоків та строку оренди, та модифікації договорів оренди	63 299
Вибуття	(59 166)
Процентні витрати	41 362
Сплата орендних платежів	(157 234)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 року	274 383

У наступній таблиці наведено зміни орендних зобов'язань за 2021 рік:

	Будівлі та приміщення
Балансова вартість на 1 січня 2021 року	328 639
Надходження	15 782
Зміни в оцінках потоків та строку оренди, та модифікації договорів оренди	190 152
Вибуття	(308)
Процентні витрати	40 372
Сплата орендних платежів	(194 669)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 року	379 968

17. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання

Залишки інших фінансових зобов'язань представлені у таблиці нижче:

	2022 рік	2021 рік
Інші фінансові зобов'язання		
Кредиторська заборгованість за операціями з пластиковими картками	1 115 278	979 818
Кошти в розрахунках	968 606	1 257 421
Кредиторська заборгованість з придбання активів	199 847	-
Резерв під зобов'язання, гарантії та акредитиви (Примітка 27)	262 470	271 716
Всього інших фінансових зобов'язань	2 546 201	2 508 955

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

17. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання (продовження)

Залишки інших нефінансових зобов'язань представлені у таблиці нижче:

	2022 рік	2021 рік
Інші нефінансові зобов'язання		
Суми до виплати працівникам	227 853	648 505
Доходи майбутніх періодів	138 462	107 713
Зобов'язання за внесками в Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	60 711	52 823
Резерв під покриття інших збитків (Примітка 27)	52 493	2 479
Кредиторська заборгованість за послуги	38 832	82 172
Інші податки до сплати	29 777	28 653
Інші нефінансові зобов'язання	2 906	208
Всього інших нефінансових зобов'язань	551 034	922 553

Зменшення Суми до виплат працівникам зумовлено частковим розформуванням резерву відпусток та резерву під виплати бонусів та винагород персоналу.

18. Похідні фінансові активи та зобов'язання

Нижче у таблиці наведена справедлива вартість похідних фінансових інструментів, облікованих у складі активів або зобов'язань.

Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав такі контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / Залучення USD	1 453 748	(1 528 610)	–	(74 862)
Розміщення UAH / Залучення EUR	352 416	(371 361)	–	(18 945)
Усього по форвардним контрактам	1 806 164	(1 899 971)	–	(93 807)

Станом на 31 грудня 2021 року Банк мав такі контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / Залучення USD	85 982	(87 119)	481	(1 618)
Залучення UAH / Розміщення USD	2 590	(6 586)	2 590	(6 586)
Усього по форвардним контрактам	88 572	(93 705)	3 071	(8 204)
Процентні форвардні контракти с цінними паперами				
Своп процентної ставки	7 743	–	7 743	–
Усього по процентним форвардним контрактам с цінними паперами	7 743	–	7 743	–

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

19. Акціонерний капітал та резерви

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року затверджений та зареєстрований акціонерний капітал Банку складається з 14 323 880 простих акцій номінальною вартістю 333,75 гривень за акцію. Усі акції мають рівні права при голосуванні. Станом на 31 грудня 2022 року всі акції були повністю оплачені та зареєстровані.

22 березня 2021 року Загальні збори акціонерів Банку прийняли рішення про спрямування нерозподіленого прибутку в сумі 1 304 047 тисяч гривень до резервного фонду Банку, а також про спрямування 1 304 046 тисяч гривень на виплату дивідендів. В 2022 році дивіденди не виплачувались.

Характер та призначення резервів

Дооцінка

Дооцінка використовується для відображення збільшення справедливої вартості будівель та предметів мистецтва, а також її зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується збільшення вартості того ж самого активу, раніше відображеного у складі власного капіталу.

Резерв під прибутку та збитку за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Цей резерв відображає зміни справедливої вартості інвестицій в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Резервний капітал Банку

Резервний капітал Банку створюється відповідно до Статуту та вимог законодавства України до досягнення 25 відсотків розміру регулятивного капіталу станом на початок кожного року. Розмір відрахувань до резервного фонду становить не менш як 5 відсотків суми щорічного прибутку Банку. Резервний капітал формується на покриття загальних банківських ризиків, включаючи майбутні збитки та інші непередбачені збитки за всіма статтями активів та позабалансових зобов'язань.

20. Процентні доходи та витрати

	2022 рік	2021 рік
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки		
Кредити клієнтам	10 723 398	9 745 390
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, та депозитні сертифікати, класифіковані як грошові кошти та їх еквіваленти	3 620 090	1 846 840
Кошти в інших банках	169 290	50 858
	14 512 778	11 643 088
Інші процентні доходи		
Фінансовий лізинг корпоративним клієнтам	382 595	181 278
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	8	9 731
Всього процентних доходів	14 895 381	11 834 097
Процентні витрати		
Строкові депозити та ощадні рахунки	(2 004 903)	(1 389 511)
Поточні рахунки	(1 621 009)	(773 965)
Заборгованість перед Національним банком України	(1 053 423)	(354 226)
Орендні зобов'язання	(41 362)	(40 372)
Заборгованість перед іншими банками	(20 206)	(45 130)
Випущені депозитні сертифікати	-	(2)
Всього процентних витрат	(4 740 903)	(2 603 206)
Чистий процентний дохід	10 154 478	9 230 891

Інформацію про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами подано у Примітці 29.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

21. Комісійні доходи та витрати

	2022 рік	2021 рік
Платіжні картки	1 434 767	1 433 175
Розрахункове обслуговування клієнтів	521 542	527 348
Обслуговування кредитів, в тому числі за договорами співпраці	336 420	401 347
Касові операції	325 933	320 020
Документарні операції	277 313	162 347
Конверсійні операції	272 863	289 162
Фідуціарна діяльність	6 168	6 588
Інше	30 008	26 442
Комісійні доходи	3 205 014	3 166 429
Платіжні картки	(806 596)	(826 749)
Договори посередництва	(242 562)	(157 130)
Розрахункове обслуговування	(56 781)	(67 153)
Документарні операції	(43 392)	(28 921)
Купівля та інкасація готівкових коштів	(33 697)	(32 907)
Фідуціарна діяльність	(580)	(1 735)
Обслуговування кредитів	–	(5 002)
Інше	(143)	(270)
Комісійні витрати	(1 183 751)	(1 119 867)
Чистий комісійний дохід	2 021 263	2 046 562

Інформацію про комісійні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами подано у Примітці 29.

22. Інші прибутки (збитки)

	2022 рік	2021 рік
Результат від модифікації фінансових активів, яка не призводить до припинення визнання	85 232	(8 085)
Результат від модифікації оренди	52 485	26
Дохід від реалізації основних засобів	19 694	18 683
Інший орендний дохід	18 688	18 241
Доходи від продажу пам'ятних монет	11 104	3 861
Дивіденди отримані	10 808	11 036
Штрафи отримані	5 133	12 159
Орендний дохід від інвестиційної нерухомості (Примітка 10)	5 089	7 760
Дохід від отриманої страхової компенсації	1 520	1 087
Доходи від дооцінки основних засобів і необоротних активів	1 103	–
Інші доходи	20 899	9 274
Всього інших прибутків (збитків)	231 755	74 042

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

23. Операційні витрати

	2022 рік	2021 рік
Заробітна плата, виплати працівникам та обов'язкові внески до державних фондів	2 841 894	3 455 708
Знос та амортизація (Примітка 10)	841 177	506 366
Витрати на утримання будівель та обладнання	251 338	241 206
Внески до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	233 779	205 743
Аудиторські та консультаційні послуги	177 870	309 518
Амортизація активів у формі права користування	147 599	155 967
Послуги зв'язку	113 013	166 424
Втрачені готівкові кошти	88 909	–
Благодійна діяльність	88 653	9 400
Реклама, представницькі витрати	83 260	255 157
Оренда приміщень	74 220	98 065
Витрати, пов'язані з проведенням робіт по погашенню кредитів	45 993	85 294
Послуги охорони	34 970	41 612
Державні мита та податки, крім податку на прибуток	21 142	22 610
Навчання персоналу	3 602	19 457
Уцінка майна банку	556	2 703
Інше	230 327	206 059
Всього операційних витрат	5 278 302	5 781 289

Зменшення Заробітної плати, виплат працівникам та обов'язкових внесків до державних фондів зумовлено частковим розформуванням резерву відпусток та резерву під виплати бонусів та винагород персоналу.

До складу заробітної плати, виплат працівникам та обов'язкових внесків до державних фондів включено єдиний соціальний внесок у сумі 450 323 тисячі гривень (2021 рік – 512 059 тисяч гривень).

До складу оренди приміщень включені витрати, що відносяться до договорів оренди об'єктів з низькою вартістю, до яких застосовується звільнення, пов'язане з визнанням за 2022 рік в сумі 4 967 тисяч гривень (2021 рік – 6 421 тисяча гривень) (Примітка 11).

24. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають такі компоненти:

	2022 рік	2021 рік
Поточні податкові витрати	–	933 287
Вигоди з відстроченого податку	(87 615)	(9 607)
(Доходи)/Витрати з податку на прибуток за звітний період	(87 615)	923 680

Доходи Банку, отримані у 2022 році, оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18% (2021 рік – 18%). Вивірених очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче:

	2022 рік	2021 рік
(Збиток)/Прибуток до оподаткування	(485 338)	5 111 272
Теоретична сума податкових витрат за встановленою законом ставкою податку	(87 361)	920 029
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Дохід, звільнений від оподаткування, та інші доходи, що не підлягають оподаткуванню	(9 521)	(1 924)
- Витрати, що не включаються до валових витрат	9 267	6 133
- Витрати, що вираховуються тільки для цілей оподаткування	–	(558)
(Доходи)/Витрати з податку на прибуток за звітний період	(87 615)	923 680

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю деяких активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни таких тимчасових різниць обліковується за ставками податку на прибуток, які планується застосувати у періоді реалізації даних різниць.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

24. Податок на прибуток (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років відстрочені податкові активи і зобов'язання та їх зміна за відповідні роки включають:

	31 грудня 2021 р.	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2022 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування				
Очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями з кредитування	49 355	–	14 033	63 388
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(27 356)	104 261	–	76 905
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(8 799)	(1 751)	55 218	44 668
Податкові збитки до переносу	–	–	18 364	18 364
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового активу	13 200	102 510	87 615	203 325
Відстрочений податковий актив	13 200	102 510	87 615	203 325

	31 грудня 2020 р.	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2021 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування				
Очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями з кредитування	50 647	–	(1 292)	49 355
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(28 731)	1 375	–	(27 356)
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(19 698)	–	10 899	(8 799)
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового активу	2 218	1 375	9 607	13 200
Відстрочений податковий актив	2 218	1 375	9 607	13 200

25. Управління ризиками

Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов'язків. Банку властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банку також властиві операційні, що включають інформаційний та юридичний ризики, а також комплаєнс ризики.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризиками, як, наприклад, зміни в операційному середовищі, технологіях та галузі. Ці ризики контролюються за допомогою процесу стратегічного планування Банку.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Процес управління ризиками

В межах Банку політику управління ризиками та контроль здійснює ряд спеціалізованих органів та департаментів. Найбільш активну участь в управлінні ризиками бере Ризик-менеджмент Банку, що підпорядкований Заступнику Голови Правління Банку з управління ризиками (CRO), що виконує функції головного ризик-менеджера Банку.

Підрозділи ризик-менеджменту Банку підзвітні та підпорядковані CRO, CRO підзвітний та підпорядкований Наглядовій раді Банку, як суб'єкти системи управління ризиками.

Наглядова рада Банку

Наглядова рада Банку має найбільші повноваження стосовно управління ризиками Банку, є відповідальною за створення ефективної системи управління ризиками Банку (стратегічний рівень). Згідно зі Статутом Банку та Положенням Банку про Кредитну раду та Кредитний комітет, Наглядова рада уповноважена затверджувати:

- рішення про надання згоди (за поданням Правління і Кредитної ради) на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна або послуг, що є його предметом, становить від 10 до 25% вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності Банка;
- рішення на вчинення правочинів із заінтересованістю у випадках, передбачених Статутом та законодавством;
- рішення щодо надання кредиту, продовження терміну ліміту пов'язаним з банком особам, величина якого перевищує 1% регулятивного капіталу Банку (за поданням Кредитної ради);
- рішення щодо врегулювання потенційно проблемного активу пов'язаної з Банком особи, розмір боргу якого перевищує 1% регулятивного капіталу Банку для фізичних осіб і 3% для юридичних осіб (за поданням Кредитної ради).

Правління Банку

Правління Банку в цілому несе відповідальність за діяльність Банку, включаючи діяльність, пов'язану з управлінням ризиками. Правління Банку делегує свої повноваження стосовно управління кредитним ризиком-кредитним органам Банку (Кредитна рада і Кредитний комітет), загального управління активами та пасивами - Комітету з управління активами та пасивами Банку, повноваження стосовно управління операційним ризиком – Комітету з управління операційним ризиком Банку, а також затверджує склад цих Комітетів. Крім цього, Правління Банку несе відповідальність за розробку та попереднє затвердження кредитної політики Банку. Остаточне затвердження кредитної політики входить до компетенції Наглядової ради Банку.

Рішення Кредитної ради Банку про можливість здійснення з позичальником активних операцій у розмірі 10% і більше регулятивного капіталу Банку має бути затверджене Правлінням Банку. Крім цього Правління обмежує Кредитну раду лімітом повноважень при кредитуванні фізичних осіб сумою в 50 млн грн. на клієнта.

Кредитна рада Банку

Кредитна рада Банку підпорядковується Правлінню Банку і функціонує в рамках делегованих повноважень згідно Положення про Кредитну раду і Кредитний комітет Банку. Кредитна рада складається з п'яти осіб, які призначаються Правлінням Банку за погодженням із Наглядовою радою. В засіданні Кредитної ради також можуть приймати участь експерти з правом дорадчого голосу, які призначаються Наглядовою радою Банку. Кредитна рада може розглядає будь-які кредитні проекти (в т.ч. і право, на затвердження яких делегувала Кредитному комітету), за виключенням тих повноважень, які відносяться до компетенції Наглядової ради/Правління.

Також Кредитна рада Банку затверджує стандарти кредитних продуктів для корпоративних клієнтів та встановлює ліміти за міжбанківськими операціями. Засідання Кредитної ради Банку проводяться двічі на тиждень.

Кредитний комітет Банку

Кредитний комітет Банку підзвітний Кредитній раді і розглядає кредитні проекти (ліміт кредитного ризику на контрагента/групу пов'язаних контрагентів):

- (а) до 120 млн грн – кредитування юридичних осіб;
- (б) до 5 млн грн – кредитування фізичних осіб.

виконує інші функції, делеговані Кредитною радою відповідно до Положення про Кредитну раду і Кредитний комітет Банку та протоколів Кредитної Ради про делегування повноважень. Засідання Комітету проводяться декілька разів на тиждень за потребою.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Комітет з управління активами та пасивами Банку

Комітет з управління активами та пасивами Банку несе відповідальність за управління активами та пасивами Банку, а також за загальну фінансову структуру. Цей Комітет також в першу чергу відповідальний за моніторинг процентного, валютного ризиків та ризику ліквідності Банку.

Комітет з управління операційним ризиком Банку

Комітет з управління операційним ризиком (далі - КУОР) несе відповідальність за управління операційним ризиком з метою зменшення операційних збитків, удосконалення банківських процесів, систем і технологій, розробки, затвердження та запровадження заходів, що забезпечують безперервність роботи Банку.

Для оперативного управління і реагування на зафіксовані операційні ризики на основі Комітету з управління операційним ризиком Банку створені 5 підкомітетів:

Підкомітет «Персонал»

Підкомітет «Персонал» розглядає питання умисних та ненавмисних дій/помилки персоналу, оцінки його кваліфікації та достатності та т.п.

Підкомітет «Процеси»

Підкомітет «Процеси» розглядає питання організації процесів, якості комунікацій, ефективності існуючих процесів та необхідності оптимізації.

Підкомітет «Зовнішні фактори»

Підкомітет «Зовнішні фактори» розглядає питання навмисних дій третіх осіб, ліквідації наслідків форс-мажорів та умисного нанесення шкоди репутації Банку.

Підкомітет «Системи»

Підкомітет «Системи» розглядає питання якості роботи інформаційних систем, формування єдиного розуміння IT-ризиків та розробки збалансованих рішень щодо IT-ризиків з урахуванням специфіки та інтересів бізнес-підрозділів Банку.

Підкомітет «Інформаційна безпека»

Підкомітет «Інформаційна безпека» розглядає питання розвитку Системи управління інформаційною безпекою, розвитку культури керування інформаційними ризиками, управління інцидентами інформаційної безпеки.

КУОР на кожному засіданні розглядає стандартні квартальні звіти щодо подій операційного ризику, зареєстрованих у звітному періоді, щодо виконання рішень КУОР, щодо ефективності СВК за результатами щоквартального моніторингу KCI (Key Control Indicator/Ключовий індикатор контролю), щодо результатів річного моніторингу Ключових індикаторів ризику та затверджує перелік KPIв та їх граничні показники на наступний рік. Затверджує результати регулярного стрес-тестування операційного ризику, та щорічної самооцінки операційного ризику керівниками структурних підрозділів АТ «ПУМБ», затверджує розмір ризик-апетиту під операційний ризик на рік.

Також КУОР приймає рішення щодо управління реалізованими подіями операційного ризику, контролює ефективність прийнятих рішень Підкомітетами КУОР та оцінює ефективність функціонування:

- Системи управління інформаційною безпекою.
- Системи управління ризиком шахрайства.
- Системи забезпечення безперервної діяльності.
- Системи управління ризиками третіх осіб.

КУОР затверджує результати щорічного Аналізу впливу негативних факторів на процеси Банку (BIA) та затверджує результати щорічного практичного тестування ВСР Головного офісу та контролює результати дистанційного навчання за основними обов'язковими дистанційними курсами.

Ризик-менеджмент Банку

Вертикаль ризик-менеджменту Банку здійснює розробку методів управління ризиками, процедур та звітності, що дає можливість Банку здійснювати кількісну оцінку кредитного, ринкового, операційного ризиків та ризику ліквідності. Структурні підрозділи, що входять до вертикалі ризик менеджменту, несуть відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних з управлінням ризиками, ведуть поточний контроль вищезазначених ризиків на постійній основі і контролюють виконання рішень Кредитних органів Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Система оцінки ризиків та звітності

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачувані збитки, що є попередньою оцінкою максимальних фактичних збитків на основі статистичних та експертних моделей. У моделях використовуються ймовірності, отримані з історичного досвіду, скориговані для відображення поточного економічного середовища. Банк також відпрацьовує сценарії найгірших випадків, що настануть у разі надзвичайних подій, ймовірність яких дуже низька.

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі лімітів, встановлених Банком. Ці ліміти відображають бізнес-стратегію та ринкове середовище Банку, а також рівень ризику, який Банк готовий прийняти, із додатковою увагою певним галузям. Крім цього, Банк контролює та оцінює загальну здатність протистояти ризикам стосовно сукупного впливу ризиків усіх типів та в усіх видах діяльності. Інформація, отримана за всіма видами діяльності, вивчається та обробляється з метою аналізу, контролю та виявлення ризиків на ранніх етапах. Ця інформація подається на розгляд Правлінню Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку, Кредитній раді Банку та керівнику кожного підрозділу. Такий звіт включає сукупний кредитний ризик, прогнози кредитного ризику, винятки стосовно лімітів ризику, ризику ліквідності та процентного ризику і зміни у профілі ризику, інформацію з операційного ризику. Щомісяця складаються детальні звіти стосовно ризику ліквідності, валютного, процентного і операційного ризиків, а також ризиків, пов'язаних з певними галузями економіки та клієнтами. Керівництво оцінює достатність резерву під очікувані кредитні збитки на щомісячній основі.

Окрім цього, в Банку функціонує підхід планування та лімітування ризику в рамках затвердженого Наглядовою радою ризик-апетиту (прийняття та/або обмеження ризику) на звітний період, а також впроваджені механізми ескалації порушень лімітів.

Зниження ризику

В рамках загального процесу менеджменту фінансових ризиків Банк для управління процентним, валютним, кредитним ризиками і ризиком ліквідності використовує систему лімітів і обмежень, які забезпечують контроль фактичних значень ризиків на рівнях, що не перевищують толерантність Банку до таких ризиків.

Банк активно використовує заставу для зниження своїх кредитних ризиків (більш детальна інформація наведена нижче).

В цілях зниження ринкових ризиків Банк може застосовувати похідні фінансові інструменти в обмеженому обсязі.

Кредитний ризик

Банку властивий кредитний ризик, який являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань своєчасно та у повному обсязі. Банк структурує рівні кредитного ризику шляхом затвердження кредитних лімітів стосовно суми ризику, прийнятного з огляду на одного позичальника або групу позичальників. Такі ризики знаходяться під постійним контролем і аналізуються згідно з встановленим порядком. Ліміти стосовно рівня кредитного ризику на одного позичальника регулярно затверджуються Кредитною радою Банку та Кредитним комітетом Банку.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом регулярного аналізу здатності позичальників та потенційних позичальників погашати проценти та основну суму заборгованості за кредитами, а також шляхом зміни відповідних лімітів кредитування в разі необхідності. Крім цього, управління кредитним ризиком передбачає отримання застави та гарантій юридичних осіб.

З врахуванням воєнного стану Банком проводиться додатковий регулярний аналіз зміни ситуації:

- по територіальній ознаці визначаються різні «зони ризику» - виділена підвищена зона ризику «червона зона» – територія яка згідно внутрішньому поділу Банку має підвищений ризик. Банк відносить до «червоної зони» тих клієнтів які: 1) розташовані на території ведення бойових дій, або є тимчасово окупованими; 2) не мають активів і грошового потоку за межами «червоної зони»; 3) не мають можливості перемістити бізнес / активи за межі «червоної зони». Територіальна ознака враховується Банком при визначенні умов кредитування, встановлення лімітів кредитування та підходів до резервування;
- при індивідуальному розгляді позичальників та потенційних позичальників розглядається вплив на фінансово економічний стан ризиків, що підвищилися в зв'язку з воєнним станом (логістика, експорт продукції, залежність від постачання електроенергії, втрата постачальників та покупців та ін.). Підвищення ризиків знаходить своє відображення в рейтингу позичальника та відповідно впливає на умови кредитування та резервування.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Похідні фінансові інструменти

Кредитний ризик, пов'язаний з похідними фінансовими інструментами, завжди обмежується сумою інструментів, що мають позитивну справедливу вартість, відображену у звіті про фінансовий стан.

Ризики, пов'язані з кредитними зобов'язаннями

Банк надає своїм клієнтам гарантії та акредитиви, за якими він має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Зазначені гарантії та акредитиви наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і політик.

Максимальні показники кредитного ризику для статей звіту про фінансовий стан, включаючи похідні фінансові інструменти до ефекту зниження ризику через згортання чи договори застави, максимально точно відображені у їх балансовій вартості.

Відображення фінансових інструментів відбувається за справедливою вартістю, їх балансова вартість являє собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому в результаті змін у вартості.

Більш детальна інформація стосовно максимального кредитного ризику за кожною категорією фінансових інструментів наведена у відповідних примітках. Ефект зниження ризику в результаті отримання застави та застосування інших технік підвищення якості кредитів наведений нижче.

Кредитна якість фінансових активів

Кредитна якість фінансових активів контролюється Банком шляхом встановлення зовнішніх та внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Кредитну якість за класом активів, що стосуються статей звіту про фінансовий стан, пов'язаних з кредитуванням, на основі зовнішніх рейтингів та прийнятої в Банку системи кредитних рейтингів, розкрито у Примітках 7, 8 та 9.

Аналіз зменшення корисності

Резерв під очікувані кредитні збитки розраховується наступним чином: якщо за фінансовим інструментом відсутні ознаки збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, то резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі 12-ти місячного терміну (12-ти місячні очікувані кредитні збитки); якщо має місце значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, або фінансовий інструмент визнаний знеціненим, то здійснюється оцінка, яка враховує очікувані кредитні збитки протягом усього терміну дії фінансового інструменту (очікувані кредитні збитки на весь термін).

Банк розробив методичку виявлення ознак зменшення корисності та збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту, а також визначив необхідні критерії по припиненню таких ознак. Банк проводить аналіз кредитного портфелю (що обліковуються за амортизованою собівартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід) по виявленню та припиненню ознак зменшення корисності та збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту на щомісячній основі.

На основі даної методички Банк здійснює розподіл кредитів на наступні групи (Стадії):

- Стадія 1 – фінансові інструменти без ознак зменшення корисності чи збільшення кредитного ризику – резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків (резерв оцінюється на портфельній основі). До даної групи відносяться фінансові інструменти при первісному визнанні, кредити, що не мають ознак збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання чи фінансові інструменти, за якими кредитний ризик зменшився до такого рівня, що вони були переведені з Стадії 2.
- Стадія 2 – фінансові інструменти з ознаками збільшення кредитного ризику – резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі очікуваних кредитних збитків на весь термін (резерв може бути оцінений як на індивідуальній так і на портфельній основах). До даної групи відносяться фінансові інструменти, за якими виявлені ознаки збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, чи фінансові інструменти, за якими кредитний ризик зменшився до такого рівня, що вони були переведені з Стадії 3.
- Стадія 3 – фінансові інструменти з ознаками зменшення корисності – резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі очікуваних кредитних збитків на весь термін (резерв може бути оцінений як на індивідуальній, так і на портфельній основах).

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

- **РОСІ (ПСКЗ)** – придбані чи створені кредитно-знеціненні фінансові активи (Purchased or Originated Credit Impaired Financial assets) – фінансові активи, за якими мало місце зменшення корисності на момент первісного визнання. При первісному визнанні величина кредитних збитків, очікуваних протягом усього терміну дії фінансового інструменту, включається в розрахунок ефективної відсоткової ставки, що скоригована з урахуванням кредитного ризику. В подальшому Банк на кожну звітну дату визнає в складі прибутку чи збитку величину зміни очікуваних кредитних збитків по таким фінансовим інструментами за весь термін в якості прибутку або збитку від зменшення корисності.

Значне збільшення кредитного ризику та припинення ознак збільшення кредитного ризику

При визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом Банк розглядає обґрунтовану і підтверджену інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Банку, експертній оцінці якості кредиту.

Для оцінки значного збільшення кредитного ризику Банк виявляє, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику в порівнянні з ймовірністю дефолту з моменту первісного визнання фінансового інструменту.

Основні міркування в ході аналізу значного збільшення кредитного ризику включають визначення того: чи прострочені виплати основної суми заборгованості або відсотків за кредитом більш ніж на 30 днів (для юридичних та фізичних осіб, крім кредитних карток для фізичних осіб – 35 днів) та 3 днів (для банків).

Додатковим свідченням значного збільшення кредитного ризику фінансового інструменту є, зокрема, такі спостережні дані:

- реструктуризація Банком кредиту на умовах зміни графіку погашення, яку Банк не розглядає як погіршення умов кредитора, але яка може свідчити про ймовірні труднощі в майбутньому виконати умови договору;
- виявлення індикаторів ймовірного збільшення кредитного ризику, що визначені в рамках процедури «сигналів раннього попередження»;
- клієнт віднесений до категорії «червона зона»;
- для банків резидентів пониження внутрішнього рейтингу банку на 2 пункти;
- для банків нерезидентів зниження міжнародного рейтингу (згідно бюлетеню рейтингових агентств таких як Standard & Poor's, Moody's, FitchRating) на 3 пункти чи відклик міжнародного рейтингу.

Припинення всіх вищевказаних ознак значного збільшення кредитного ризику та виконання договірних зобов'язань клієнтом на протязі щонайменше 3 місяців після усунення всіх ознак вважається критерієм того, що кредитний ризик зменшився до такого рівня, що фінансовий інструмент може бути віднесений до Стадії 1.

Визначення зменшення корисності (дефолту) та припинення ознак зменшення корисності

При оцінці настання події дефолту за зобов'язаннями позичальника Банку враховуються якісні та кількісні показники, розроблені всередині Банку.

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають визначення того чи прострочені виплати основної суми заборгованості або відсотків за кредитом більш ніж на 90 днів (для юридичних та фізичних осіб) та 7 днів (для банків).

Додатковим свідченням кредитного зменшення корисності фінансового інструменту є, зокрема, такі спостережні дані:

- суттєві фінансові труднощі у позичальника чи емітента;
- реструктуризація Банком кредиту на умовах, які Банк не розглядав би за інших обставин (тобто з погіршенням умов кредитора);
- виникнення ймовірності банкрутства чи ліквідації позичальника;
- виникнення ймовірності застосування Банком таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності) чи прощення/продаж кредиту з дисконтом;
- для банків резидентів публічне визнання банку неплатоспроможним та введення тимчасової адміністрації;
- для банків нерезидентів зниження міжнародного рейтингу (згідно бюлетеню рейтингових агентств таких як Standard & Poor's, Moody's, FitchRating) до рівня дефолту.

Ознаками припинення дефолту вважається усунення всіх вищевказаних ознак зменшення корисності, та виконання договірних зобов'язань клієнтом протягом щонайменше 6 місяців після усунення всіх ознак дефолту.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Резерв під очікувані кредитні збитки на весь термін

За кредитами, віднесеними на Стадія 2, Стадія 3 та POCI, Банк розраховує резерв на основі очікуваних кредитних збитків на весь термін дії фінансових інструментів або на портфельному рівні, або на індивідуальному.

Банк визначає суму резерву під очікувані кредитні збитки окремо за кожним суттєвим кредитом (Банк визначає поріг суттєвості окремо для кожного типу кредитування – корпоративне кредитування, роздрібне кредитування та міжбанківські операції) в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають здійсненість бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити платоспроможність в разі виникнення фінансових труднощів, прогнозовані грошові надходження та можливу вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків.

На портфельній основі Банк визначає суму резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, наданими клієнтам, кожен з яких окремо не є суттєвим. Очікувані кредитні збитки визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки у портфелі в попередніх періодах за певним видом фінансових інструментів протягом усього терміну дії фінансового активу, поточні та прогнозні економічні умови, проміжок часу до моменту можливого понесення збитку в майбутньому.

Резерв під 12-ти місячні очікувані кредитні збитки

За кредитами, віднесеними на Стадії 1 Банк розраховує резерв на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків на портфельному рівні. Для розрахунку резерву Банк розподіляє портфель фінансових інструментів на групи зі схожими характеристиками (наприклад, сегмент, рейтинг клієнту, тип кредитного продукту, тощо). Очікувані кредитні збитки визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки у портфелі на горизонті 12-ти місяців в попередніх періодах, поточні та прогнозні економічні умови, відповідний проміжок часу до моменту можливого понесення збитку в майбутньому.

Вхідні дані при оцінці очікуваних кредитних збитків

Основними вхідними даними при оцінці очікуваних кредитних збитків, що оцінюються на портфельній основі, є:

- ймовірність дефолту (PD);
- величина збитку у випадку дефолту (LGD);

Дані показники отримуються з внутрішніх статистичних моделей та інших історичних даних. Оцінка ймовірності дефолту (PD) являє собою оцінку на певну дату, що розраховуються на основі статистичних даних Банку і оцінюються з використанням інструментів оцінки, адаптованих до різних категорій контрагентів. Якщо контрагенти, що зазнають кредитного ризику, мігрують між рівнями рейтингу, це призводить до зміни в оцінці відповідної ймовірності дефолту.

Накопичена ймовірність дефолту впродовж всього терміну фінансового інструменту – це ймовірність, що фінансовий інструмент вийде в дефолт протягом життя. Дана ймовірність розраховується для групи однорідних активів. Оцінка ймовірності дефолту базується на історичних даних Банку.

Величина збитку у випадку дефолту (LGD) являє собою величину ймовірного збитку у випадку дефолту. Банк оцінює показник LGD, виходячи з інформації щодо коефіцієнтів повернення коштів від контрагентів-неплатників. Сума повернення коштів розраховується на основі дисконтування грошових потоків з використанням ефективної ставки відсотка як коефіцієнта дисконтування.

Резерв під очікувані кредитні збитки аналізується органами управління кредитними ризиками для забезпечення дотримання загальної політики Банку.

Аналіз фінансових гарантій та акредитивів здійснюється з урахуванням методів, що використовуються для кредитів; коли збиток вважається вірогідним, створюються резерви під інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням.

Банк для оцінки резервів під очікувані кредитні збитки враховує інформацію про зміни економічного середовища. Для цілей розрахунку резервів під очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2022 року Банк брав до уваги рівень ймовірності дефолту та втрат при дефолті вже з врахуванням фактичних змін кредитного портфелю у 2022 році (статистика по PD та LGD) з врахуванням експертного погіршення показників в період воєнного стану.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Вплив війни з РФ на ринкові ризики

За період з 24 лютого 2022 року по 31 грудня 2022 року має наступний вплив війни з РФ на ринкові ризики:

Ризик ліквідності. Впродовж періоду війни ліквідність Банку підтримується на достатньому рівні. Індикатори ризику ліквідності зростали впродовж усього періоду починаючи з 24 лютого 2022 року. Національний банк України на початку війни прийняв рішення про підтримку банків України для недопущення банкрутства через відтоки клієнтських коштів. Аналіз власної статистики відтоку стійкої частини клієнтських залишків показує, що ПУМБ отримав клієнтські відтоки менші за відтоки в кризу 2014-2015 років. На ситуацію з ліквідністю негативно вплинуло неможливість рефінансування ОВДП з боку НБУ та закриття з початку війни вторинного ринку ОВДП. Однак починаючи з серпня 2022 року вторинний ринок запрацював, що дало змогу почати продавати ОВДП з портфеля, конвертуючи ОВДП в первинну ліквідність.

Ризик процентної ставки. З початку війни Національний банк України почав фінансувати державний бюджет шляхом викупу військових ОВДП, що по суті було грошовою емісією. Вкупі з падінням ВВП, це спричинило зростання інфляції, яка на дату складання звіту досягла рівня 26,6% за даними НБУ. Враховуючи різке зростання інфляції НБУ 3 червня 2022 року збільшив облікову ставку з 10% до 25%. Відповідно коридор процентних ставок НБУ: 23% – ставка залучення за депозитними сертифікатами НБУ, 27% – ставка розміщення кредитів рефінансування. По суті безризикова ставка по гривні в мить стала вище ставки по основним видам активів. Це вплинуло на рівень ризику процентної ставки за стандартним сценарієм з 13,6 млн. гривень на 1 січня 2022 року до 126 млн. гривень на 1 січня 2023 року.

Валютний ризик. На початку війни Національний банк України зафіксував офіційний курс гривні до долару США на рівні 29 гривень. Далі в липні місяці курс було збільшено до рівня 36 гривень за долар США. При цьому НБУ дозволив Банкам не зараховувати в розрахунок відкритої валютної позиції сформовані резерви на покриття кредитного ризику зафіксувавши їх рівень на 21 липня 2022 року. Проаналізувавши динаміку обмінного курсу валют фахівці Банку дійшли висновку, що в кризу 2014-2015 років було отримано більш значні одноденні коливання курсу долару до гривні ніж впродовж 2022 року, тому Банк для розрахунку валютного ризику продовжує використовувати сценарій 2014-2015 років. Валютний ризик розраховується для відкритої валютної позиції згідно вимогам НБУ (сформовані резерви після 21 липня 2022 року не враховуються)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов'язання на дату їх погашення в процесі звичайної господарської діяльності та в кризових умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управляє активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснює моніторинг майбутніх грошових потоків і ліквідності на щоденній основі.

З метою забезпечення виконання власних зобов'язань та зобов'язань клієнтів, Банк впровадив політику, спрямовану на утримання ліквідних активів на рівні, достатньому для покриття будь-якого незапланованого відтоку частини клієнтських депозитів як профілактичну міру для запобігання погіршення у економічній ситуації, зокрема шляхом формування, так званої «подушки ліквідності» (внутрішній норматив ВЛА2). Для оцінки достатності вторинної подушки ліквідності Банк використовує методику розрахунку мінімально необхідного рівня вторинної ліквідності для 3-х сценаріїв стресових відтоків легкий, середній та важкий. Сценарії сформовано на основі власної статистики відтоків клієнтських коштів. За результатами стрес-тестування ризику ліквідності станом на 31 грудня 2022 року сформована банком подушка вторинної ліквідності покриває стресові відтоки за 3-ма сценаріями ведення бізнесу. Для оцінки ризиків ліквідності Банк використовує геп-аналіз та прогноз очікуваних грошових потоків строком до 1 року. Крім того, Банк оцінює ліквідність та управляє нею на основі певних нормативів ліквідності, встановлених Національним банком України.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року зазначені нормативи були такими:

Норматив	2022 рік, %	2021 рік, %
LCR – НБУ 15 лютого 2018 року затвердило новий пруденційний норматив для українських банків – коефіцієнт покриття ліквідністю або LCR (англ. Liquidity Coverage Ratio). Нормативне значення не < 100%		
LCR загалом по всіх валютах	249	173
LCR в іноземних валютах	328	211
NSFR – коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR) затверджено постановою Правління НБУ від 24.12.2019 № 158. Графік запровадження NSFR: не менше ніж 80% – з 1 квітня 2021 року; не менше ніж 90% – з 1 жовтня 2021 року; не менше ніж 100% – з 1 квітня 2022 року.	149	127

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків, що залишились до дати погашення згідно з відповідним договором

Далі у таблиці поданий зведений аналіз строків погашення фінансових зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2022 року. У таблиці показано недисконтовані зобов'язання, що підлягають погашенню згідно з договором. Виняток становлять похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу, які представлені в розрізі сум до отримання та до сплати за строками, що залишились до погашення. Виплати, що здійснюються по отриманні повідомлення, вважаються такими, що підлягають виплаті негайно. Однак Банк розраховує на те, що багато клієнтів не вимагатимуть виплат одразу ж після настання дати, коли Банк мав би здійснити виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, визначені на основі сум депозитів, утримуваних у минулі періоди.

На 31 грудня 2022 р.	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Зобов'язання перед						
Центральним банком	89 189	170 237	261 781	529 315	5 993 151	7 043 673
Кошти банків	1 226 664	–	–	1 097 058	500	2 324 222
Кошти клієнтів	73 690 966	9 090 098	2 989 478	5 182 838	190 208	91 143 588
<i>Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу:</i>						
- суми до сплати за договорами	1 899 971	–	–	–	–	1 899 971
- суми до отримання за договорами	(1 806 164)	–	–	–	–	(1 806 164)
Орендні зобов'язання	471	41 869	38 962	58 092	184 779	324 173
Інші фінансові зобов'язання	2 546 201	–	–	–	–	2 546 201
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	77 647 298	9 302 204	3 290 221	6 867 303	6 368 638	103 475 664

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

На 31 грудня 2021 р.	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Зобов'язання перед						
Центральним банком	45 481	86 560	133 508	269 951	6 988 911	7 524 411
Кошти банків	1 118 728	–	38 189	272 782	15 498	1 445 197
Кошти клієнтів	56 810 570	9 900 941	8 105 614	6 518 043	306 354	81 641 522
<i>Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу:</i>						
- суми до сплати за договорами	38 668	–	–	–	–	38 668
- суми до отримання за договорами	(30 464)	–	–	–	–	(30 464)
Орендні зобов'язання	15 515	31 031	46 546	93 092	268 236	454 420
Інші фінансові зобов'язання	2 508 955	–	–	–	–	2 508 955
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	60 507 453	10 018 532	8 323 857	7 153 868	7 578 999	93 582 709

У наведеній нижче таблиці відображено строки погашення фактичних та потенційних фінансових зобов'язань Банку, як передбачено відповідними договорами.

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
2022 рік	317 990	1 431 050	1 079 387	2 314 211	1 300 492	6 443 130
2021 рік	768 699	629 348	1 588 777	2 536 631	1 336 566	6 860 021

Фінансові умовні та інші зобов'язання включають гарантії, акредитиви відтік коштів за якими можливий у будь-який момент після звітної дати та до передбаченої договором дати закінчення строку інструменту. Банк очікує, що не всі умовні та інші зобов'язання будуть пред'явлені до оплати до закінчення строку дії відповідних договорів.

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками погашення, що відповідають строкам кінцевого погашення активів та зобов'язань, станом на 31 грудня 2022 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	46 455 869	–	–	–	–	46 455 869
Кредити та аванси банкам	–	1 141 937	961 320	1 387 383	276	3 490 916
Інвестиції в цінні папери	72 890	2 646 618	1 273 801	2 910 408	5 683 054	12 586 771
Кредити та аванси клієнтам	20 540 274	6 307 062	3 806 768	7 121 462	5 994 671	43 770 237
Інші фінансові активи	2 419 697	–	–	–	–	2 419 697
Всього фінансових активів	69 488 730	10 095 617	6 041 889	11 419 253	11 678 001	108 723 490
Зобов'язання						
Зобов'язання перед						
Центральним банком	–	499	–	–	4 187 805	4 188 304
Кошти банків	1 226 664	–	–	1 097 058	500	2 324 222
Кошти клієнтів	73 486 803	8 901 615	2 791 076	4 939 617	180 777	90 299 888
Орендні зобов'язання	399	35 438	32 978	49 170	156 398	274 383
Похідні фінансові зобов'язання	93 807	–	–	–	–	93 807
Інші фінансові зобов'язання	2 546 201	–	–	–	–	2 546 201
Всього фінансових зобов'язань	77 353 874	8 937 552	2 824 054	6 085 845	4 525 480	99 726 805
Потенційні позабалансові зобов'язання	6 443 130	–	–	–	–	6 443 130
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(14 308 274)	1 158 065	3 217 835	5 333 408	7 152 521	2 553 555

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Стаття «Кошти клієнтів» включає строкові депозити фізичних осіб. Згідно з українським законодавством Банк зобов'язаний виплатити такі депозити на вимогу вкладника (Примітка 15). Керівництво Банку вважає, що більшість депозитів фізичних осіб не будуть відкликані до встановленої дати виплати, тому кошти клієнтів відображаються за контрактними строками, що залишилися до погашення. Загальна сума депозитів фізичних осіб на 31 грудня 2022 року становить 20 618 516 тисяч гривень (2021 рік - 22 401 540 тисяч гривень).

Строкові депозити фізичних осіб	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
2022 рік	5 444 185	7 735 312	2 374 750	4 728 487	335 782	20 618 516
2021 рік	2 988 220	6 290 494	6 776 635	6 083 897	262 294	22 401 540

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного погашення станом на 31 грудня 2021 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	21 326 213	-	-	-	-	21 326 213
Кредити та аванси банкам	2 362	1 117 215	894 062	788 863	-	2 802 502
Інвестиції в цінні папери	7 404 500	417 615	971 083	2 483 946	11 864 988	23 142 132
Кредити та аванси клієнтам	20 274 957	7 727 326	8 288 181	9 179 727	7 616 602	53 086 793
Похідні фінансові активи	10 814	-	-	-	-	10 814
Інші фінансові активи	1 625 557	-	-	-	-	1 625 557
Всього фінансових активів	50 644 403	9 262 156	10 153 326	12 452 536	19 481 590	101 994 011
Зобов'язання						
Зобов'язання перед Центральним банком	-	-	-	-	5 693 029	5 693 029
Кошти банків	1 118 728	-	38 189	272 782	15 498	1 445 197
Кошти клієнтів	56 669 799	9 689 030	7 908 440	6 308 180	296 332	80 871 781
Орендні зобов'язання	12 973	25 947	38 920	77 840	224 288	379 968
Похідні фінансові зобов'язання	8 204	-	-	-	-	8 204
Інші фінансові зобов'язання	2 508 955	-	-	-	-	2 508 955
Всього фінансових зобов'язань	60 318 659	9 714 977	7 985 549	6 658 802	6 229 147	90 907 134
Потенційні позабалансові зобов'язання	6 860 021	-	-	-	-	6 860 021
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(16 534 277)	(452 821)	2 167 777	5 793 734	13 252 443	4 226 856

Аналіз за строками погашення не відображає стабільності поточних зобов'язань у минулому. Раніше їх реалізація відбувалась протягом періоду, що є більшим, ніж зазначено в таблиці вище. Ці залишки відображені в таблиці вище у складі сум, належних до виплати в період до 1 місяця.

Здатність Банку погашати свої зобов'язання залежить від його здатності отримати еквівалентну суму активів протягом того ж самого періоду. Наявний обсяг ліквідних активів дозволить Банку вести стабільну діяльність навіть у ситуації можливого часткового відтоку депозитів клієнтів у разі подальшого погіршення економічної ситуації.

Станом на 31 грудня 2022 року Банк має кумулятивну невідповідність строків фінансових активів та зобов'язань строком до 12 місяців в сумі 4 598 966 тисячі гривень (31 грудня 2021 року - 9 025 587 тисяч гривень). Ця невідповідність ліквідності виникає внаслідок того, що важливим джерелом фінансування Банку є кошти клієнтів на поточних рахунках. Банк має інвестиційні цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у сумі 5 683 054 тисячі гривень зі строком погашення понад 12 місяців, які можуть бути продані Банком раніше у разі необхідності (31 грудня 2021 року - 11 864 988 тисяч гривень).

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Керівництво Банку вважає, що попри суттєву частку коштів клієнтів, що погашаються на вимогу, диверсифікація таких коштів за кількістю та типом вкладників, а також досвід, накопичений Банком за попередні періоди, вказують на те, що ці кошти формують довгострокове та стабільне джерело фінансування діяльності Банку.

Ринковий ризик

Ринковий ризик – неторговий

Ринковий ризик – це ризик зміни справедливої вартості або майбутніх грошових потоків від фінансових інструментів внаслідок коливання ринкових змінних, як, наприклад, процентні ставки, обмінні курси валют та інші ціни. Банк управляє ринковими ризиками по неторгових портфелях. Управління неторговими позиціями і моніторинг таких позицій здійснюються на основі додаткового аналізу чутливості.

Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки – це потенційна загроза виникнення втрат, зниження доходу чи зменшення вартості капіталу Банку внаслідок несприятливих змін процентних ставок на ринку. Даний ризик виникає переважно внаслідок відмінностей в строковості активів чи зобов'язань Банку за строками чутливості до зміни процентних ставок. Таким чином, ризик процентної ставки є наслідком незбалансованості структури звіту про фінансовий стан у розрізі чутливих до зміни процентної ставки активів і зобов'язань за строками до переоцінки.

Для оцінки процентного ризику Банк використовує геп-аналіз процентних активів та зобов'язань, проводить аналіз чутливості вартості процентних активів та зобов'язань до зміни процентних ставок.

Контроль процентного ризику здійснюється згідно до звіту про зміни спреда та маржі.

Банк оцінює процентний ризик за базовим сценарієм паралельного зсуву кривої доходності в бік збільшення процентних ставок. В 2022 році після збільшення НБУ облікової ставки Банк розробив сценарій шокових зрушень для базового сценарію виходячи з поточного рівня відсоткових ставок, що склалися в Банку та рівня без ризикової ставки НБУ.

Станом на 31 грудня 2022 року Банк схильний до процентного ризику, реалізація якого може вплинути на чистий процентний дохід в часовому горизонті один рік – можливе зменшення на 126 млн. гривень (станом на 31 грудня 2021 року 13,8 млн. гривень). Якби дохідність до погашення була б більшою на 1 процентний пункт, резерв переоцінки цінних паперів був би меншим на 91 324 тисячі гривень станом на 31 грудня 2022 року (станом на 31 грудня 2021 року – на 49 880 тисяч гривень).

Банк оцінює вищевказаний рівень процентного ризику як прийнятний та контрольований, розмір якого суттєво не вплине на прибутковість та стабільність фінансового стану Банку. Рівень процентних ставок в Банку встановлюється Тарифно-комерційним комітетом Банку, приймаючи до уваги трансфертні процентні ставки та вартість ризиків, які встановлені Комітетом по управлінню активами та пасивами Банку. При цьому, згідно з внутрішніми політиками Банку, діє система делегування повноважень на зміну ставок. Контроль за ефективністю операцій з процентними інструментами здійснюється Тарифно-комерційним комітетом Банку щомісяця.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик, пов'язаний з впливом коливань обмінних курсів на вартість фінансових інструментів.

Оцінку валютного ризику Банк проводить за допомогою методики оцінки Вартості під ризиком (Value-at-Risk, VaR), враховуючи рекомендації International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, June 2006 та Revision to Basel II market risk framework, December 2010. VaR дозволяє оцінити максимально можливу величину втрат з встановленим рівнем довіри за відповідний період часу.

Банк здійснює розрахунок VaR за методом історичного моделювання з метою оцінки валютного ризику в нормальних та стресових умовах розвитку фінансового ринку. Розрахунок VaR базується на 251 дні незважених історичних даних про ринкові курси валют, період розрахунку протягом якого Банк, вірогідно, зможе закрити відкриті валютні позиції, складає 10 днів та однобічний рівень довіри 99%.

При визначенні валютного ризику розрахунковий VaR множиться на суму числа «3» та надбавки у розмірі «1» згідно з рекомендаціями Базель.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Валютний ризик (продовження)

Незважаючи на те, що VaR дозволяє отримати оцінку валютного ризику, необхідно враховувати також недоліки цього методу, такі як:

- Використання минулих змін курсів валют та банківських металів не дозволяє в повній мірі оцінити можливі коливання курсів валют та банківських металів в майбутньому.
- Використання періоду розрахунку 10 днів має на увазі, що всі відкриті позиції в валютних та банківських металах можуть бути закриті протягом 10 торговельних днів. Дане оцінювання може неточно відображати величину валютного ризику в період зниження ліквідності ринку, під час якого період закриття Банком позиції може збільшитися.
- Використання 99%-вого рівня односторонньої довіреної вірогідності не дозволяє оцінити об'єм втрат, очікуваних з вірогідністю 1%; та
- Розрахунок VaR відбуваються на основі відкритих позицій Банку в іноземній валюті та банківських металах на кінець дня та може не відображати ризик, який приймає Банк протягом дня.

Результат розрахунків валютного ризику за допомогою метода VaR на 31 грудня наведено у таблиці нижче:

Показник	2022 рік	2021 рік
<i>Валютний ризик без врахування диверсифікації</i>		
долар США	14 873	93 735
євро	9 707	5 368
інші валюти	6 557	3 234
Всього валютний ризик без врахування диверсифікації	31 137	102 337
Ефект від диверсифікації	(24 227)	(14 034)
Валютний ризик з врахуванням диверсифікації	6 910	88 303

Наведені вище дані розраховані на основі внутрішньої управлінської звітності Банку, яка базується на фінансовій звітності, підготовленій відповідно до вимог МСФЗ.

Комітет по управлінню активами і пасивами Банку розглядає результати оцінки валютного ризику на щомісячній основі.

Операційний ризик

Система управління операційним ризиком функціонує з 2011 року, вона інтегрована в загальну систему управління ризиками. В Банку проводиться щорічний розрахунок показника прийнятного рівня операційного ризику – «ризик-апетиту» на наступні 12 місяців. Ризик-апетит затверджується Комітетом з управління операційним ризиком (КУОР) та враховується при бюджетуванні (на 2022 рік затверджено ризик апетит у розмірі 29,5 мільйонів гривень). Моніторинг дотримання Банком встановленого «ризик-апетиту» здійснюється щоквартально Наглядовою Радою. При виникненні суттєвих подій операційного ризику передбачено негайне інформування КУОР, Правління та Наглядової Ради, а також проводиться детальне розслідування причин та впроваджуються заходи з недопущення повторення інциденту в майбутньому, згідно внутрішніх процедур. У 2022 році 78,6% фактичних втрат від операційного ризику становлять майнові втрати від воєнних дій на території України.

Система управління операційним ризиком включає зокрема:

- Єдиний класифікатор операційних ризиків та внутрішня база даних подій операційного ризику;
- Щотижневу загальнобанківську консолідацію подій операційного ризику отриманих від Ризик-офіцерів структурних підрозділів;
- Щоквартальний моніторинг ключових індикаторів ризику (KIPів);
- Щорічне проведення самооцінки рівня операційного ризику;
- Щоквартальне проведення стрес-тестування операційного ризику згідно вимог Національного Банку України;
- Щорічний розрахунок ризик-апетиту та ризик-лімітів;
- Щорічний розрахунок ризик-апетиту та достатності капіталу під покриття операційного ризику згідно базового підходу рекомендованого Базель 3.

Усі зареєстровані події операційного ризику підлягають детальному розгляду та оцінці негативних наслідків, а події що вимагають прийняття додаткових управлінських рішень або розробки додаткових мінімізуючих заходів розглядаються Підкомітетами КУОР або Комітетом з управління операційним ризиком.

Банк накопичує зовнішні події операційного ризику для побудови сценаріїв стрес-тестування. Для отримання єдиної оцінки рівня операційного ризику проводиться порівняльний аналіз результатів різних підходів (результуючий рівень ризику оцінюється за шкалою: низький, середній, високий).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Операційний ризик (продовження)

Важливе значення Банк приділяє управлінню ризиками інформаційної безпеки та ризикам шахрайства, щодо яких керівництвом встановлено нульову толерантність та впроваджено окрему звітність для КУОР та Наглядової Ради. Управління інформаційним та юридичним ризиками відбувається в межах Системи управління операційним ризиком.

Для забезпечення неперервної діяльності в Банку щорічно проводиться практичне тестування Плану забезпечення безперервної діяльності та Плану відновлення штатного режиму роботи.

Також для контролю якості аутсорсингу в Банку функціонує Система управління ризиками третіх осіб, що дозволяє своєчасно виявити та мінімізувати ризики співпраці з контрагентами.

Ефективність Системи управління операційним ризиком підтверджують результати функціонування 3-рівневої Системи внутрішнього контролю (поточний контроль, ризик-менеджмент контроль, внутрішній аудит). Система внутрішнього контролю також включає три рівні захисту:

- Перший рівень: бізнес підрозділи та підтримуючі підрозділи.
- Другий рівень: підрозділи ризик-менеджменту та Управління комплаєнс контролю.
- Третій рівень: Департамент внутрішнього аудиту.

Банк проводить щорічне навчання персоналу щодо управління операційними ризиками (окрема увага приділяється ризику шахрайства та інформаційній безпеці, вимогам системи забезпечення безперервної діяльності), та щодо правил функціонування системи внутрішнього контролю.

26. Розкриття справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань, які не відображаються за справедливою вартістю

У таблиці нижче порівнюються балансова вартість та справедлива вартість фінансових інструментів, відображених у фінансовій звітності Банку за амортизованою собівартістю, за їх видами. Таблиця не відображає справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	2022 рік			2021 рік		
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Різниця	Балансова вартість	Справедлива вартість	Різниця
Фінансові активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	46 455 869	46 455 869	-	21 326 213	21 326 213	-
<i>Кредити та аванси банкам</i>						
- Нарахований процентний дохід на поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	-	-	-	6	6	-
- Строкові депозити в інших банках	3 490 916	3 490 916	-	2 802 496	2 802 496	-
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>						
- Кредити корпоративним клієнтам	32 410 067	32 135 648	(274 419)	32 072 936	32 446 219	373 283
- Фінансовий лізинг	1 468 905	1 327 930	(140 975)	1 450 702	1 455 392	4 690
- Споживчі кредити	3 112 362	3 112 362	-	8 144 475	8 144 475	-
- Кредитні картки та овердрафти	6 735 065	6 735 065	-	11 359 200	11 359 200	-
- Іпотечні кредити	43 838	34 319	(9 519)	59 480	52 871	(6 609)
- Похідні фінансові активи	-	-	-	10 814	10 814	-
Інші фінансові активи	2 419 697	2 419 697	-	1 625 557	1 625 557	-
Фінансові зобов'язання						
Зобов'язання перед Центральним банком	4 188 304	4 188 304	-	5 693 029	5 693 029	-
<i>Кошти банків:</i>						
- Поточні рахунки інших банків	498 903	498 903	-	580 855	580 855	-
- Строкові депозити інших банків	1 825 319	1 825 319	-	864 342	864 342	-
- Кредити, отримані від інших банків	-	-	-	-	-	-
<i>Кошти клієнтів</i>						
- юридичні особи	52 169 417	52 192 263	(22 846)	45 634 763	45 647 021	(12 258)
- фізичні особи	38 130 471	38 153 602	(23 131)	35 282 371	35 361 237	(78 866)
- Похідні фінансові зобов'язання	93 807	93 807	-	8 204	8 204	-
Інші фінансові зобов'язання	2 546 201	2 546 201	-	2 508 955	2 508 955	-
Усього невизнана зміна в нереалізованій справедливій вартості			(470 890)			280 240

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

26. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Нижче описані методи та припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які не відображені за справедливою вартістю у фінансовій звітності.

Активи, справедлива вартість яких наближається до балансової

Щодо фінансових активів та фінансових зобов'язань, що є ліквідними або короткостроковими (до трьох місяців), вважається що їх балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів на вимогу, ощадних депозитів без визначеного строку погашення та фінансових інструментів зі змінною процентною ставкою.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, що обліковуються за амортизованою собівартістю

Справедлива вартість облігацій, що котируються, ґрунтується на котируваннях на звітну дату. Справедлива вартість інструментів, що не котируються та справедлива вартість яких не наближається до балансової, а саме кредитів та авансів клієнтам, кредитів та авансів банкам, зобов'язання перед Центральним банком, коштів банків, коштів клієнтів, інших фінансових активів та зобов'язань оцінюється за допомогою дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням ставок, існуючих в цей момент по заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та строком погашення.

Активи і зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю або справедлива вартість яких розкривається

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується в рамках ієрархії джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливу вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та не є спостережуваними на ринку.

У випадку активів і зобов'язань, що визнаються у фінансовій звітності за справедливою вартістю на періодичній основі, Банк визначає факт переведення між рівнями ієрархії, джерел справедливої вартості, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вхідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Оцінка справедливої вартості на Рівні 3 ієрархії справедливої вартості була розрахована з використанням методу дисконтованих грошових потоків на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням відсоткової ставки, яка діяла на звітну дату по аналогічним продуктам Банку, та строку до погашення, який залишився.

Для цілей розкриття інформації про справедливу вартість Банк визначив класи активів і зобов'язань на підставі природи, характеристик і ризиків за активом або зобов'язанням, а також рівень ієрархії джерел справедливої вартості:

31 грудня 2022 р.	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2022 р.	-	12 579 714	-	12 579 714
Основні засоби – будівлі	1 грудня 2022 р.	-	-	768 143	768 143
Предмети мистецтва	1 грудня 2016 р.	-	-	17 120	17 120
Інвестиційна нерухомість	1 грудня 2022 р.	-	-	59 168	59 168
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Кредити та аванси клієнтам	31 грудня 2022 р.	-	-	43 345 324	43 345 324
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Похідні фінансові зобов'язання	31 грудня 2022 р.	-	93 807	-	93 807
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Кошти клієнтів	31 грудня 2022 р.	-	-	90 345 865	90 345 865

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

26. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Активи і зобов'язання, відображені за справедливою вартістю

31 грудня 2021 р.	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості			
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2021 р.	-	17 025 685	-	17 025 685
Похідні фінансові активи	31 грудня 2021 р.	-	10 814	-	10 814
Депозитні сертифікати НБУ	31 грудня 2021 р.	-	6 109 390	-	6 109 390
Основні засоби – будівлі	1 грудня 2021 р.	-	-	797 767	797 767
Предмети мистецтва	1 грудня 2016 р.	-	-	17 120	17 120
Інвестиційна нерухомість	1 грудня 2021 р.	-	-	62 099	62 099
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Кредити та аванси клієнтам	31 грудня 2021 р.	-	-	53 458 157	53 458 157
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Похідні фінансові зобов'язання	31 грудня 2021 р.	-	8 204	-	8 204
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Кошти клієнтів	31 грудня 2021 р.	-	-	81 008 258	81 008 258

Далі представлений опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які відображаються за справедливою вартістю з використанням моделей оцінки. Цей опис включає оцінки та судження Банку, які учасник ринку зробив би при оцінці інструментів.

Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти оцінені із застосуванням моделей оцінки, які базуються за ринкових спостереженнях, – це здебільшого валютні свопи та форвардні валютообмінні контракти. Моделі, які використовуються найчастіше, включають моделі оцінки форвардів та свопів з використанням розрахунків теперішньої вартості. Ці моделі використовують різні вхідні дані, включаючи кредитоспроможність контрагентів, форвардні та спотові курси валют та криві процентних ставок.

Інвестиції в цінні папери

Цінні папери, оцінені з використанням моделей оцінки, представлені перш за все борговими цінними паперами, які не обертаються на ринку. Ці цінні папери оцінюються з використанням моделей дисконтованих грошових потоків, які, в одному випадку, використовують тільки ринкові спостереження, наприклад, процентні ставки, а в іншому – ринкові спостереження та інформацію, яка не базується на ринкових спостереженнях. Інформація, яка не базується на ринкових спостереженнях, включає припущення щодо фінансового стану компанії – об'єкта інвестицій, її ризик, та економічні припущення щодо галузі, у якій веде свою діяльність компанія – об'єкт інвестицій.

Будівлі, предмети мистецтва та інвестиційна нерухомість

Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу.

Протягом 2022 та 2021 років Банк не переводив фінансові активи або фінансові зобов'язання між рівнями ієрархії справедливої вартості.

(у тисячах гривень)

27. Умовні та інші зобов'язання

Судові процеси

В ході звичайного ведення операцій Банк виступає стороною різних судових процесів та спорів. Ґрунтуючись на власних оцінках і коментарях власних спеціалістів, керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати діяльності Банку.

Виконання вимог податкового законодавства та інших нормативних актів

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, включаючи правила валютного й митного контролю, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто нечіткі, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і центральних органів влади, а також інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень законодавства не поодинокі. Керівництво вважає, що його тлумачення положень законодавства, які регулюють діяльність Банку, є обґрунтованими, і діяльність Банку здійснюється в повній відповідності до законодавства, яке регулює його діяльність, і що Банк нарахував та сплатив усі належні податки.

Капітальні зобов'язання

Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав капітальні зобов'язання, передбачені контрактами на придбання обладнання, на суму 4 353 тисячі гривень (на 31 грудня 2021 року – 56 871 тисяча гривень). Керівництво Банку вже виділило необхідні ресурси для виконання цього зобов'язання. Керівництво Банку вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для виконання цих та інших аналогічних зобов'язань.

Зобов'язання з кредитування

Гарантії та акредитиви «стенд-бай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банк здійснить платіж на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, несуть ризик, пов'язаний із дефолтом клієнта або його неспроможністю виконати договір з третьою стороною. Для управління ризиком збитків Банк вимагає, щоб більшість гарантій забезпечувались депозитами в Банку. Документальні та комерційні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Банку за дорученням своїх клієнтів, які надають право третім сторонам вимагати від Банку оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, а отже мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Кредитні зобов'язання являють собою невикористані зобов'язання щодо надання кредитів у формі позик. Банк наражається на ризик можливих збитків у зв'язку з ризиком по кредитних зобов'язаннях. Однак, враховуючи відкличний характер цих зобов'язань, Банк може відмовити клієнтам в кредитах при зниженні платоспроможності клієнта.

Загальна сума невикористаних кредитних ліній, акредитивів та гарантій за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Акредитиви, видані Банком, були такими:

	2022 рік	2021 рік
Підтверджені імпорتنі акредитиви	180 000	193 640
Непідтверджені імпорتنі акредитиви	176 979	89 778
Грошове забезпечення (Примітка 15)	(123 602)	(90 581)
Всього акредитивів за вирахуванням грошового забезпечення	233 377	192 837

Станом на 31 грудня 2022 року сума резерву під акредитиви становила 2 434 тисячі гривень (2021 рік – 1 204 тисячі гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

27. Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Гарантії надані були такими:

	2022 рік	2021 рік
Гарантії та авалування векселів	6 086 151	6 576 603
Грошове забезпечення (Примітка 15)	(2 139 705)	(1 239 376)
Всього гарантій та авалування векселів за вирахуванням грошового забезпечення	3 946 446	5 337 227

Станом на 31 грудня 2022 року сума резерву під гарантії та авалі становила 260 036 тисяч гривень (2021 рік – 270 512 тисяч гривень).

Сума невиконаних відкличних зобов'язань з надання кредитів, наданих Банком станом на 31 грудня 2022 року, склала 29 384 169 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 40 561 514 тисяч гривень). Керівництво вважає зобов'язання з надання кредитів відкличними, оскільки відповідні договори забезпечують широкий спектр подій-підстав, які дозволяють Банку призупинити подальше фінансування клієнта або достроково анулювати ліміт кредитування. Такі події включають, у тому числі, погіршення фінансового стану клієнта, зменшення потоків надходжень грошових коштів на поточні рахунки клієнта, втрату забезпечення або значне зменшення його справедливої вартості, рішення регулятивних органів, які впливають на монетарний ринок України.

У сумі резерву під зобов'язання з кредитування, гарантії та акредитиви протягом 2022 відбулися такі зміни:

Зобов'язання, гарантії та акредитиви	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	17 290	–	254 426	271 716
Нові зобов'язання, гарантії та акредитиви	13 525	–	–	13 525
Погашені зобов'язання, гарантії та акредитиви	(9 057)	(181)	(64)	(9 302)
Переведення у стадію 2	(177)	177	–	–
Переведення у стадію 3	(173)	–	173	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	312	112	(57 486)	(57 062)
Курсові різниці	3 039	4	40 550	43 593
На 31 грудня 2022 року (Примітка 17)	24 759	112	237 599	262 470

У сумі резерву під покриття інших збитків протягом 2022 відбулися такі зміни:

	2022 рік
Очікувані кредитні збитки під покриття інших збитків на 1 січня 2022 року	2 479
Відрахування до резерву під покриття інших збитків протягом звітного періоду	49 626
Вплив курсових різниць	388
На 31 грудня 2022 року (Примітка 17)	52 493

У сумі резерву під зобов'язання з кредитування, гарантії та акредитиви протягом 2021 відбулися такі зміни:

Зобов'язання, гарантії та акредитиви	Стадія 1	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	8 815	268 833	277 648
Нові зобов'язання, гарантії та акредитиви	14 177	–	14 177
Погашені зобов'язання, гарантії та акредитиви	(3 605)	–	(3 605)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(1 654)	13 664	12 010
Курсові різниці	(443)	(28 071)	(28 514)
На 31 грудня 2021 року (Примітка 17)	17 290	254 426	271 716

У сумі резерву під покриття інших збитків протягом 2021 відбулися такі зміни:

	2021 рік
Очікувані кредитні збитки під покриття інших збитків на 1 січня 2021 року	3 722
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви, протягом звітного періоду	(1 200)
Вплив курсових різниць	(43)
На 31 грудня 2021 року (Примітка 17)	2 479

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

27. Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Нижче наведений аналіз зобов'язань з кредитування, гарантій та акредитивів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2022 року:

На 31 грудня 2022 року	Рейтинг	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Акредитиви, видані Банком					
Корпоративні клієнти	Високий рейтинг	53 377	–	–	53 377
Корпоративні клієнти	Стандартний рейтинг	180 000	–	–	180 000
Корпоративні клієнти	Нижче стандартного рейтингу	123 602	–	–	123 602
Гарантії надані					
Корпоративні клієнти	Високий рейтинг	2 354 861	2 018	–	2 356 879
Корпоративні клієнти	Стандартний рейтинг	2 208 236	4 000	–	2 212 236
Корпоративні клієнти	Знецінені	–	–	390 194	390 194
Банки	от В- до В+	1 099 440	–	–	1 099 440
Банки	без рейтингу	27 402	–	–	27 402

Нижче наведений аналіз зобов'язань з кредитування, гарантій та акредитивів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

На 31 грудня 2021 року	Рейтинг	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Акредитиви, видані Банком					
Корпоративні клієнти	Високий рейтинг	15 612	–	–	15 612
Корпоративні клієнти	Стандартний рейтинг	235 932	–	–	235 932
Корпоративні клієнти	Нижче стандартного рейтингу	31 874	–	–	31 874
Гарантії надані					
Корпоративні клієнти	Високий рейтинг	3 596 659	–	–	3 596 659
Корпоративні клієнти	Стандартний рейтинг	1 701 100	–	–	1 701 100
Корпоративні клієнти	Нижче стандартного рейтингу	331 303	–	–	331 303
Корпоративні клієнти	Знецінені	–	–	390 672	390 672
Банки	от В- до В+	321 665	–	–	321 665
Банки	без рейтингу	235 204	–	–	235 204

За корпоративними клієнтами рейтинг юридичної особи розраховується за допомогою внутрішньої рейтингової моделі (Примітка 9). Кредитний рейтинг за фінансовими установами базується на рейтингу агентств Fitch. У випадку, якщо фінансова установа не має рейтингів агентства Fitch, але має рейтинг S&P або Moody's, відповідний рейтинг приводиться до рейтингу Fitch.

28. Фінансові активи, передані у забезпечення

Банк передав наступні активи у забезпечення під відповідні зобов'язання:

	2022 рік	2021 рік
Балансова вартість активів		
- Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4 467 729	7 301 729
Всього	4 467 729	7 301 729
Балансова вартість відповідних зобов'язань		
- Зобов'язання перед Центральним банком	4 188 304	5 693 029
Всього	4 188 304	5 693 029

Станом на 31 грудня 2022 року Банк передав цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, балансовою вартістю 1 976 508 тисяч гривень передані у забезпечення за господарським договором с Національним банком України (2021 рік: 1 984 243 тисячі гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

29. Операції з пов'язаними сторонами

Для цілей складання цієї фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна сторона контролює іншу або має можливість у значній мірі впливати на фінансові та операційні рішення іншої сторони у відповідності до МСБО (IAS) 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін». При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

В ході звичайної діяльності проводяться банківські операції з основними акціонерами, компаніями під спільним контролем та іншими пов'язаними сторонами. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, залучення депозитів, фінансування комерційної діяльності та операції з іноземною валютою.

Нижче наводяться залишки станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, а також доходи та витрати за 2022 та 2021 роки:

На 2022 рік та за рік, що закінчився даною датою	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші пов'язані сторони
Активи				
Кредити та аванси клієнтам	–	525 229	92	8
<i>(гривня - процентна ставка, % річних)</i>	–	–	(19,24)	(46,00)
<i>(долар, євро - процентна ставка, % річних)</i>	–	(6,00)	–	–
Резерв під зменшення корисності кредитів	–	(179 577)	(9)	(1)
Інші фінансові та нефінансові активи	3	13 912	62	–
Зобов'язання				
Кошти клієнтів	(140)	(14 172 949)	(91 474)	(245 368)
<i>(гривня - процентна ставка, % річних)</i>	–	(14,57)	(14,17)	(11,90)
<i>(долар, євро - процентна ставка, % річних)</i>	–	(0,38)	(0,02)	(0,83)
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	–	(287 876)	(11)	(4)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	–	497 148	1 098	725
Гарантії та авалі	–	1 316 461	–	–
Акредитиви	–	2 014	–	–
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	–	25 324	71	2
Процентні витрати	–	(790 818)	(2 415)	(5 594)
Комісійні доходи	113	155 180	701	1 170
Інші доходи	–	8 684	11	18
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	–	418	–	–
Резерв під зменшення корисності кредитів	–	(163 297)	15	9
Операційні витрати та інші доходи/(витрати)	–	241 213	661	–

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

29. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

На 2021 рік та за рік, що закінчився даною датою	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші пов'язані сторони
Активи				
Кредити та аванси клієнтам	-	441 538	513	121
<i>(гривня – процентна ставка, % річних)</i>	-	-	(24,67)	(42,03)
<i>(долар, євро – процентна ставка, % річних)</i>	-	(6,03)	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	(11 918)	(24)	(5)
Інші фінансові та нефінансові активи	3	6 875	95	-
Зобов'язання				
Кошти клієнтів	(141)	(16 493 264)	(229 357)	(187 857)
<i>(гривня – процентна ставка, % річних)</i>	-	(5,76)	(6,72)	(9,56)
<i>(долар, євро – процентна ставка, % річних)</i>	-	(0,09)	(0,01)	(0,09)
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	-	(6 036)	(6)	(18)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	-	502 789	820	497
Гарантії та авалі	-	1 707 529	-	-
Акредитиви	-	34 056	-	-
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	-	43 881	138	1
Процентні витрати	-	(470 760)	(2 641)	(4 245)
Комісійні доходи	181	445 514	262	13 531
Інші доходи	-	235	6	18
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	-	(1 046)	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	27 947	(10)	(3)
Операційні витрати та інші доходи/(витрати)	(375)	(43 663)	(840)	(1)

Процентна ставка за кредитами керівництву є процентною ставкою за кредитними картами та овердрафтами в розмірі 35,88% після пільгового періоду та за товарними кредитами з номінальною 0,01% (ефективна – 49,27%), як для 2022 року, так і для 2021 року.

Резерв під зменшення корисності кредитів стосовно кредитів пов'язаним сторонам був створений як за портфельним, так і за індивідуальним принципом.

Протягом 2022 року сума кредитів пов'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші пов'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	-	-	1	9
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	-	(11 467)	(384)	(122)
Курсові різниці та інші зміни	-	95 158	(38)	-

Протягом 2021 року сума кредитів пов'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші пов'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	-	33 463	211	56
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	-	(167 764)	(225)	-
Курсові різниці та інші зміни	-	(21 550)	27	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

29. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

У 2022 році винагорода 10 членам Правління складалася із заробітної плати у сумі 104 452 тисячі гривень (у 2021 році – 85 075 тисяч гривень), обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 2 594 тисячі гривень (у 2021 році – 2 393 тисячі гривень) та резерву під виплату додаткових винагород у сумі 27 803 тисячі гривень (у 2021 році – 255 049 тисяч гривень). За 12 місяців 2022 року виплати 5 членам Наглядової ради становили 20 560 тисяч гривень (за 12 місяців 2021 року – 21 488 тисяч гривень) та обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 1 297 тисяч гривень (у 2021 році – 1 414 тисяч гривень). За 12 місяців 2022 року винагорода впливовим особам Банку становила 2 876 тисяч гривень (за 12 місяців 2021 року – 6 685 тисяч гривень), обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 491 тисяча гривень (у 2021 році – 949 тисяч гривень) та резерву під виплату додаткових винагород у сумі 307 тисяч гривень (у 2021 році – 802 тисячі гривень).

Протягом 2022 року Банку були надані послуги з розробки та підтримки програмного забезпечення пов'язаною особою на суму 639 314 тисяч гривень.

30. Прибуток на акцію

Базисний прибуток на акцію розраховується шляхом ділення чистого прибутку або збитку за рік на середньозважену кількість звичайних акцій, що були в обігу протягом року не враховуючи акцій, викуплених у акціонерів. Банк не має конвертованих привілейованих акцій, таким чином, розбавлений прибуток на акцію буде дорівнювати базисному прибутку на акцію.

	2022 рік	2021 рік
Прибуток за звітний період	(397 723)	4 187 592
Середньозважена кількість звичайних акцій в обігу	14 323 880	14 323 880
Прибуток на акцію, базисний та розбавлений (виражений в гривнях за акцію)	(27,77)	292,35

31. Зміни в зобов'язаннях, що відносяться до фінансової діяльності

Нижче наведені зміни у грошових потоках від фінансової діяльності звіту про рух грошових коштів за 2022 та 2021 роки:

	Зобов'язання за дивідендами	Орендні зобов'язання
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	-	328 639
Спрямування нерозподіленого прибутку на виплату дивідендів (Примітка 19)	1 304 046	-
Погашення	(1 304 046)	(154 242)
Інше	-	205 571
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	-	379 968
Погашення	-	(113 018)
Інше	-	7 433
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	-	274 383

Стаття «Інше» включає модифікацію оренди, виплачені відсотки за орендою, які в Звіті про рух грошових коштів відносяться до Грошових потоків від операційної діяльності. Банк класифікує виплачені відсотки як грошові потоки від операційної діяльності.

32. Капітал

Банк підтримує і активно управляє капіталом для покриття ризиків, притаманних банківській діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням, серед іншого, нормативів, встановлених Базельською угодою 1988 року та нормативів, встановлених Національним банком України. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює загальній сумі регулятивного капіталу.

Першочерговими цілями управління капіталом Банку є забезпечення дотримання Банком зовнішніх вимог до капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних показників капіталу з метою підтримки свого бізнесу та максимального збільшення біржової вартості акцій.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2022 рік

(у тисячах гривень)

32. Капітал (продовження)

Банк управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та показниках ризику його діяльності. З метою підтримання або коригування структури капіталу Банк може коригувати суми виплат дивідендів акціонерам, повернути капітал акціонерам або випустити капітальні цінні папери. Жодних змін у цілях, політиці та процесах у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Норматив адекватності капіталу Національного банку України

Національний банк України вимагає від банків підтримувати показник адекватності капіталу на рівні 10% від активів, зважених за рівнем ризику, визначений з урахуванням ризиків, розрахований згідно з правилами бухгалтерського обліку в Україні. Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року Банк дотримувався показника адекватності капіталу та вимог до регулятивного капіталу.

Регулятивний капітал складається з основного капіталу, що включає сплачений зареєстрований акціонерний капітал, емісійний дохід, резерви, створені згідно з українським законодавством, за вирахуванням чистої залишкової вартості нематеріальних активів та збитків поточного і попереднього років, зменшених на суму нарахованих та не отриманих понад 30 днів доходів, прострочених нарахованих доходів, за вирахуванням сформованого за цими доходами резервів. Додатково основний капітал зменшується на суму перевищення непокритого кредитного ризику над прибутками минулих і поточного років та на суму непрофільних активів. Другим компонентом регулятивного капіталу є додатковий капітал, який включає резерви під заборгованість за міжбанківськими кредитами та кредитами клієнтам, результат переоцінки основних засобів, прибуток поточного року, зменшений на суму нарахованих та не отриманих понад 30 днів доходів, прострочених нарахованих доходів, за вирахуванням сформованого за цими доходами резервів, нерозподіленого прибутку попередніх років, зменшеного на суму непокритого кредитного ризику.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банк дотримувався регулятивних вимог до капіталу.

НБУ проводить регулярне стрес тестування банків із використанням певних припущень стрес тесту для перевірки виконання регуляторних вимог. У разі якщо результати стрес тестування свідчать, що адекватність капіталу може впасти нижче регуляторного рівня у майбутньому, НБУ може вимагати збільшення розміру нормативів достатності понад мінімальний розмір.

Далі подано звіт про адекватність капіталу за методикою Базель I станом на 31 грудня 2022 та 2021 років:

	2022 рік	2021 рік
Капітал 1-го рівня		
Акціонерний капітал	4 780 595	4 780 595
Емісійний дохід	101 660	101 660
Резервний капітал	2 909 909	2 909 909
Нерозподілений прибуток	3 823 803	4 206 973
Всього капіталу 1-го рівня	11 615 967	11 999 137
Капітал 2-го рівня		
Резерви переоцінки активів	80 414	562 156
Всього капіталу 2-го рівня	80 414	562 156
Всього капіталу	11 696 381	12 561 293
Рівень адекватності капіталу на звітну дату		
Активи, зважені на ризик	60 530 717	67 647 323
Всього капіталу	11 696 381	12 561 293
Рівень адекватності капіталу (%)	19,32%	18,57%

33. Події після дати балансу

На початку 2023 року Банк достроково погасив заборгованість перед Національним банком України в повному обсязі.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Розділ I. Звіт про Управління

Характер бізнесу

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» було засновано 20 листопада 1991 року. Банк розпочав свою діяльність у квітні 1992 року. Банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют, випуск та процесинг операцій з платіжними картками.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з 2 вересня 1999 року (реєстраційне свідоцтво № 102 від 6 листопада 2012 року), що діє відповідно до Закону України № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб». Починаючи з 13 квітня 2022 року упродовж дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні Фонд гарантування вкладів фізичних осіб відшкодовує кожному вкладнику банку кошти в повному розмірі (у 2021 році – 200 тисяч гривень на одну особу). Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року акціонерами Банку є «СКМ ФІНАНС» (92,3% акціонерного капіталу), SCM HOLDINGS LIMITED (Кіпр) (7,7% акціонерного капіталу). Фактичний контроль Банку здійснює громадянин України пан Р.Л. Ахметов.

Юридична адреса Банку: вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна. Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав 5 регіональних центрів та 213 відділень в Україні (на 31 грудня 2021 року – 6 регіональних центрів та 242 відділень в Україні).

ПУМБ є універсальним банком, який вже тридцять один рік працює в українському фінансовому ринку і обслуговує великі та середні підприємства, підприємства малого та середнього бізнесу, приватних осіб.

ПУМБ включено до групи найбільших банківських установ країни згідно з класифікацією Національного банку України. ПУМБ входить до ТОП-10 українських банків за ключовими фінансовими показниками, такими як обсяги активів, розмір власного капіталу, обсягу коштів корпоративних клієнтів, кредитного портфелю та обсягів коштів приватних клієнтів, та інших.

Відповідно до Закону України «Про банки та банківську діяльність» та на підставі отриманих від Національного банку України банківських ліцензій та письмових дозволів ПУМБ здійснює такі види діяльності:

- приймає вклади (депозити) від юридичних та фізичних осіб;
- відкриває та супроводжує поточні рахунки банків та клієнтів;
- розміщує залучені кошти від свого імені та на власний ризик;
- надає гарантії, поручительства та інші зобов'язання від третіх осіб;
- надає послуги з відповідального зберігання та надання в оренду сейфів для зберігання цінностей та документів;
- випускає, купує, продає і обслуговує чеки, векселі та інші оборотні платіжні інструменти;
- випускає банківські платіжні картки і здійснює операції з використанням цих карток;
- здійснює операції з валютними цінностями;
- здійснює операції купівлі та продажу цінних паперів від свого імені та за дорученням клієнтів;
- емітує власні цінні папери;
- здійснює інвестиції у статутні фонди та акції інших юридичних осіб;
- здійснює депозитарну діяльність і діяльність з ведення реєстрів власників іменних цінних паперів.

На 2022 рік покладалося багато надій та сподівань. Пандемія COVID-19 йшла на спад. В економіці, хоча і повільно, однак з'являлися ознаки посткризового відновлення. На жаль, позитивну динаміку відновлення було грубо порушено військовою агресією росії, яка принесла повномасштабну війну, тисячі смертей, катування, руйнування усього, що містить красу і життя, смерть рідних, знищення будинків, випалювання цілих територій. Мільйони дітей, сімей були змушені виїхати за межі країни, сотні тисяч працездатних громадян – задіяні на фронті, десятки тисяч підприємств зупинили роботу.

Незважаючи на колосальні втрати людських життів та виробничого потенціалу країни, удари ворога по державному устрою та інститутах влади, економіка країни продовжує функціонувати як цілісна система, а Уряд зберігає повноту влади та всі можливості для прийняття і реалізації політичних рішень. Рішучі дії державної влади України в початковий етап війни дали змогу консолідувати потужну міжнародну підтримку України, як в отриманні озброєнь, так і в фінансовій допомозі. За 2022 рік завдяки героїчним подвигам Збройних сил України вдалося звільнити 40% захоплених після 24 лютого територій та 28% від усіх захоплених росією територій.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

За 2022 рік Україна отримала понад 26 млрд. доларів міжнародної допомоги. Однак проблемним питанням залишаються прогнозованість та ритмічність надходження міжнародної допомоги. Наприкінці року досягнуто угоди з МВФ на рівні персоналу щодо проведення 4-місячної моніторингової місії, в результаті якої вже з березня 2023 року Україна отримала доступ до розширеної програми МВФ з кредитної підтримки EFF. Узгодження параметрів подальшої співпраці з МВФ та систематизація співпраці з міжнародними партнерами — запорука фінансової стійкості України.

Економіка України поступово відновлюється від воєнного шоку. Падіння виробництва вдалося припинити, налагоджуються нові технологічні процеси, відбувається конверсія реального сектора. Однак, наприкінці року темпи економічного відновлення знову почали гальмуватися у зв'язку із варварськими ударами російської армії по цивільній інфраструктурі України, що скорочує часовий день бізнесу, підвищує собівартість. За останніми оцінками МВФ, реальний ВВП в 2022 році скоротився на 35%.

Рік війни виявився своєрідним натуральним експериментом, природним стрес-тестом для банківської системи України. Попри значні системні геополітичні, демографічні та макроекономічні шоки, банківський ринок вистояв завдяки зниженню внутрішньої вразливості до ризиків у результаті 8 років реформування та своєчасним антикризовим заходам в процесі воєнних дій. Банківська система загалом стійко відповіла не лише на перші воєнні виклики, зберігши керіваність та безперервність платежів, а й втрималась на довшій дистанції. Банкам вдалося зберегти приплив коштів населення на рахунки та адаптувати операційні процеси до осінньо-зимових ракетних обстрілів та блекаутів.

У 2022 році платоспроможні банки отримали 24,7 млрд грн чистого прибутку проти 77,4 млрд грн у 2021 році. Рентабельність капіталу сектору становила 10,9% порівняно з 35,1% рік тому. Головним чинником зниження прибутковості стало суттєве зростання відрахувань у резерви під понесені та очікувані збитки внаслідок війни. Так, відрахування в резерви під кредити за рік становило 107,1 млрд грн, ще 11,7 млрд грн було сформовано під інші активи й ризики. Чистий процентний дохід зріс на 29% порівняно з показниками попереднього року. Процентні доходи зросли значною мірою завдяки суттєвому припливу ліквідності в банківський сектор та її розміщенню в активи з вищою, ніж у 2021 році, дохідністю. Після різкого зниження в перші місяці повномасштабної війни комісійні доходи відновили зростання завдяки стабільному попиту на банківські послуги та поступовому відновленню тарифів. Упродовж другого півріччя чистий комісійний дохід майже відновився до показників 2021 року, проте за підсумками року він скоротився на 14% у річному обчисленні. Операційні витрати становили близько половини сукупного чистого процентного та чистого комісійного доходів. Чистий операційний прибуток до відрахувань у резерви зріс за рік на 75%. Зокрема, за підсумками IV кварталу цей показник становив 41,9 млрд грн порівняно з 25 млрд грн у IV кварталі 2021 року. Операційна ефективність забезпечує банкам першу лінію захисту для поглинання кредитних збитків. Національний банк очікує, що фінустанови з життєздатними бізнес-моделями, які спроможні генерувати операційні доходи, успішно впораються з покриттям втрат від ризиків і відновленням капіталу. Станом на 01 січня 2023 року із 67 платоспроможних банків 46 були прибутковими та отримали чистий прибуток 45,6 млрд грн, що перекирило збитки 21 банку на загальну суму 20,8 млрд грн. Прибуток сектору концентрований: п'ять найприбутковіших банків сформували 89% усього прибутку.

За період війни ринок покинули всього 6 банків, три з яких належали російським акціонерам: державні МР Банк (Сбербанк), Промінвестбанк, приватний Банк Форвард, а також 3 вітчизняні: Мегабанк та Банк Січ та Ibox Bank. Це досить скромні цифри як для війни.

Фундаментальна причина росту банківських активів на 17,9% до 2,7 трлн грн - вимушена емісія гривні з боку НБУ особливо на перших етапах війни для забезпечення покриття нових бюджетних потреб на воєнні та соціальні видатки. Надлишкові кошти в основному лишилися у периметрі обліку банківської системи і це є позитивним моментом.

Чисті кредити пішли на спад. З огляду на слабкий платоспроможний попит на нові позики і ріст непрацюючих кредитів (NPL) до 38,1%. Бізнес і населення наразі не готові виплачувати високі відсоткові ставки та брати на себе додаткові зобов'язання в умовах війни. Кредитне замороження дещо пом'якшується хіба ростом кредитування агросектору, зокрема через механізм бюджетної програми підтримки «Доступні кредити 5-7-9%». Обсяг пільгових кредитів уже сягнув третини від усіх залишків за корпоративними кредитами банків у національній валюті.

На +31,2% збільшились обсяги коштів населення в банках, утім вони переважно акумулюються на поточних рахунках через концентрацію тимчасово невикористаних виплат військовослужбовцям, бюджетникам та переміщеним особам у системних банках.

Утримання рентабельності на відносно хороших рівнях - це, як не дивно, в умовах війни також є сигналом стійкості. На перший погляд, загальносистемна рентабельність капіталу (ROE) на рівні 10,9% виглядає як позитив, втім зазирнувши у деталі, можна побачити, що джерелом прибутків для багатьох банків були процентні доходи від вкладень в ОВДП та депозитні сертифікати НБУ.

Загальний огляд динаміки банківського сектору не дає підстав для значного песимізму. НБУ і банкам вдалося уникнути ймовірної катастрофи в надзвичайно складних умовах зовнішнього середовища. Можна впевнено сказати, що кейси реформування банківської системи України під час 2014-2021 рр. та комплексу антикризових заходів фінансової стабілізації 2022-2023 рр. увійдуть в підручники провідних університетів світу і ретельно вивчатимуться центробанкірами та міжнародними фінансовими організаціями.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Разом з тим, шоки такого масштабу не можуть пройти безслідно для банківського сектору: явно посилюється ряд дисбалансів у строковій структурі пасивів, диспропорції між різними видами відсоткових ставок, далеко не всі проблемні активи до кінця зарезервовані, загострилась проблематика фінінклюдії, сформувався так званий «інфляційний навіс» з боку профіциту ліквідності, а також поглибилися розходження між показниками надійності окремих банків через різномірність бізнес-моделей.

Органи керівництва та корпоративне управління

В межах своєї діяльності Наглядова рада Банку протягом 2022 року здійснювала захист прав вкладників, інших кредиторів та акціонерів Банку, і в межах компетенції, визначеної Статутом Банку та чинним законодавством, контролювала і регулювала діяльність Правління Банку. Наглядова рада Банку брала участь у всіх важливих та фундаментальних рішеннях, приймала їх з огляду на свою компетенцію та проводивши глибокий аналіз подій та ситуації в банківському секторі.

У 2022 році Правління Банку регулярно надавало інформацію Наглядовій раді Банку і своєчасно та всебічно звітувало перед нею щодо стану реалізації стратегії та виконання бізнес-плану розвитку Банку, результатів діяльності Банку, змін в нормативних вимогах, реалізації стратегії та політики управління ризиками, функціонування системи внутрішнього контролю тощо. Таким чином, Наглядова рада Банку постійно виконувала наглядові та дорадчі функції після поглибленого аналізу та розгляду всіх відповідних фактів.

У своїй діяльності Наглядова рада Банку керується законами України «Про банки і банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», іншими законами та нормативно-правовими актами України, нормативно-правовими актами Національного банку України, Статутом Банку, рішеннями Загальних зборів, а також Положенням «Про Наглядову раду АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК».

Нижче представлений склад Наглядової Ради на кінець 2022 року:

Персональний склад Наглядової Ради Банку

Попов Олег Миколайович	Голова Ради Банку
Дугадко Ганна Олександрівна	член Ради Банку
Поважна Маргарита Вікторівна	член Ради Банку
Катанов Георгій Богомілов	член Ради Банку
Курілко Сергій Євгенович	член Ради Банку
Сталкер Кетрін Елізабет Енн	член Ради Банку – незалежний директор
Ансіс Грасманіс	член Ради Банку – незалежний директор
Міхов Валентин Любоміров	член Ради Банку – незалежний директор

З початком збройної агресії російської федерації проти України робота Наглядової ради була направлена на запобігання та/або усунення несприятливих для ефективної діяльності Банку явищ. Так рішенням Наглядової ради від 24.02.2022 р. згідно Антикризисового плану заходів відновлення фінансової стійкості АТ «ПУМБ» на випадок виникнення непередбачуваних обставин щодо управління безперервною діяльністю затвердженого Наглядовою радою АТ «ПУМБ» №374 від 16.09.2021, впроваджено Антикризисове управління щодо відновлення діяльності Банку на чолі з Комітетом з управління кризою та відновлення фінансової стійкості АТ «ПУМБ». Також на щоквартальних засіданнях на постійній основі розглядалися звіти про антикризове управління, звіти керівництва щодо поточної ситуації в Банку, пов'язаної із запровадженням воєнного стану в Україні, зокрема, щодо стану кредитних портфельів, сформованих резервів, понесених втрат в результаті знищення та пошкодження майна Банку. З метою підтримки бізнесу розглядалися питання щодо запровадження програм прощення, реструктуризації заборгованості клієнтів Банку. Особлива увага приділялась оцінці достатності капіталу з урахуванням ризиків війни, забезпечення безперервної діяльності критичної ІТ-інфраструктури та кібербезпеки Банку. На постійному контролі перебували показники ризик-апетиту Банку, зокрема, кредитні, операційні та ринкові ризики, ризики ліквідності.

Нижче представлений склад Правління Банку на кінець 2022 року:

Персональний склад Правління Банку

Черненко Сергій Павлович	Голова Правління;
Себастьян Рубай	Заступник Голови Правління;
Косенко Наталія Феліксівна	Заступник Голови Правління;
Школяренко Костянтин Олександрович	Заступник Голови Правління – фінансовий директор;
Загородников Артур Германович	Заступник Голови Правління;
Костюченко Тетяна Василівна	Заступник Голови Правління;
Єременко Федот Євгенійович	Заступник Голови Правління з управління ризиками (CRO);
Скалозуб Леонід Павлович	Заступник Голови Правління;
Магдич Сергій Борисович	Заступник Голови Правління;
Горбенко Ганна Валеріївна	Член Правління, директор департаменту фінансового моніторингу.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Банк в рамках корпоративного управління керується Кодексом корпоративного управління АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК», який було затверджено рішенням Позачергових Загальних зборів акціонерів Банку 27.11.2018 року. Кодекс розміщено на сайті Банку, за посиланням – <https://about.pumb.ua/management>.

Основні принципи корпоративного управління, якими керується Банк:

- чесність, добросовісність та повага у відносинах із власниками (акціонерами) та інвесторами, а також постійна готовність забезпечувати належний захист їх інтересів та максимізацію їх добробуту;
- уникнення необґрунтовано складних та надміру витратних процедур реалізації прав акціонерів Банку, з дотриманням при цьому вимог законодавства України та Статуту Банку;
- рівне ставлення до всіх акціонерів, включаючи чесне ведення справ з міноритарними акціонерами;
- визначення стратегічних цілей діяльності Банку та контроль за їх реалізацією;
- впровадження якісної та ефективної системи управління Банком;
- підзвітність Правління Загальним зборам акціонерів та Наглядовій раді Банку, яка здійснює контроль за діяльністю Правління;
- визначення стандартів, правил і норм корпоративної поведінки для всіх працівників Банку, а також процедури інформування про неналежну поведінку, в тому числі шахрайство чи корупцію, згідно з впровадженням в Банку Кодексом корпоративної етики, який відображає ключові принципи і стандарти роботи Банку;
- ефективне управління комплаєнс-ризиком та іншими ризиками, на які наражається у своїй діяльності Банк, а також ситуаціями конфлікту інтересів з метою захисту інтересів його вкладників, клієнтів, контрагентів, власників (акціонерів) і працівників у відповідності до впроваджених у Банку внутрішніх процедур;
- прозорість діяльності Банку, яка забезпечується шляхом своєчасного розкриття точної, об'єктивної, а також суттєвої інформації щодо діяльності Банку;
- відповідальність, що полягає у визнанні Банком прав усіх заінтересованих осіб, які закріплені за ними діючим законодавством України, а також націленості Банку на взаємовигідне співробітництво з такими особами з метою забезпечення розвитку та фінансової стабільності Банку.

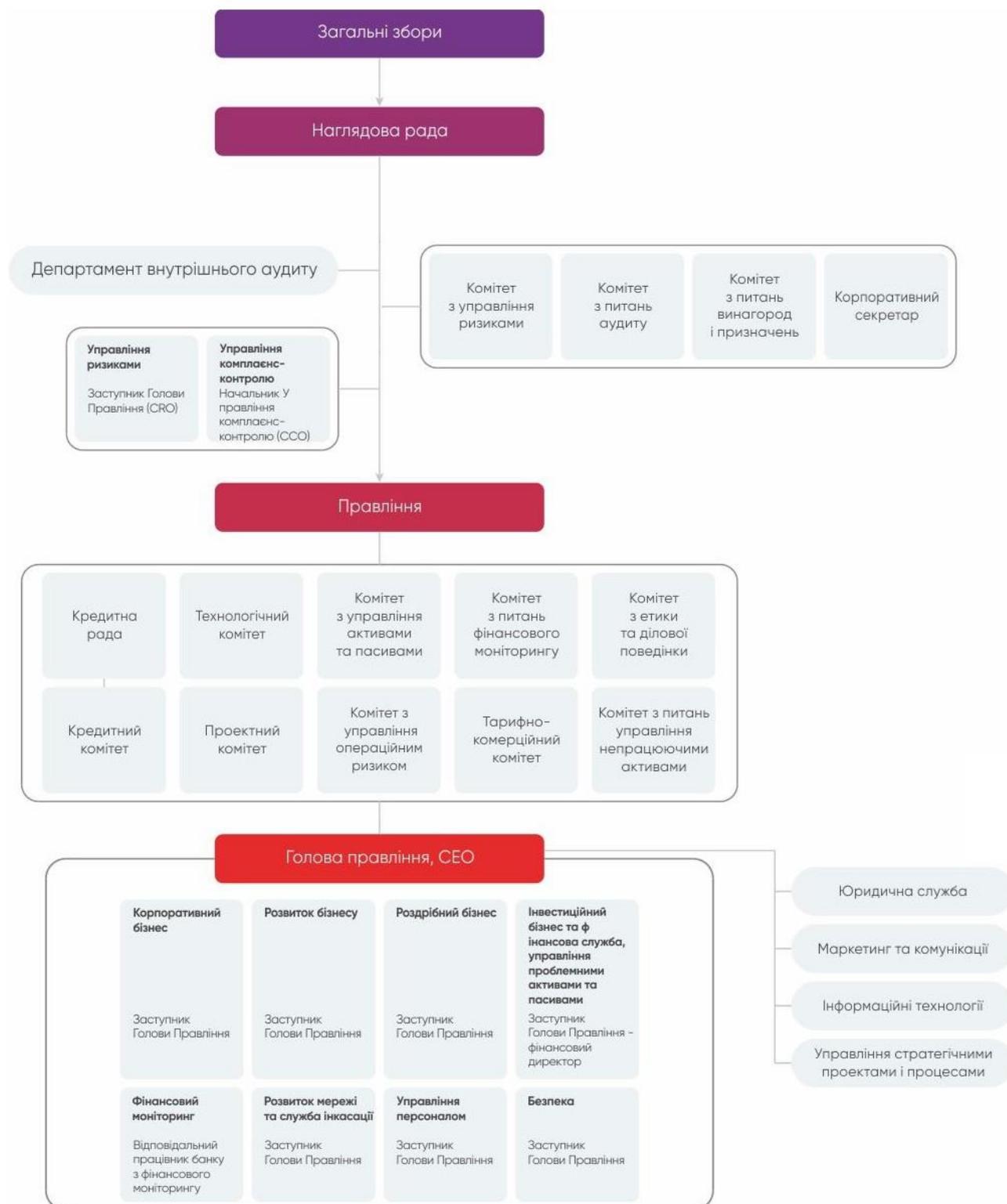
В Банку визначена і функціонує прозора структура корпоративного управління, яка забезпечує:

- загальне управління на найвищому рівні Загальними зборами акціонерів Банку;
- регулювання та контроль Наглядовою Радою Банку із делегуванням частини її повноважень комітетам або робочим групам Наглядової Ради, що створюються у відповідності до вимог чинного законодавства, Статуту Банку, внутрішніх положень Банку та рішень Наглядової ради і діють на підставі затвердженого нею положення;
- управління поточною діяльністю Банку Правлінням Банку із делегуванням частини його повноважень комітетам Правління Банку, що створюються у відповідності до вимог чинного законодавства, Статуту Банку, внутрішніх положень Банку та рішень Правління і діють на підставі затвердженого ним положення;
- розподіл обов'язків між усіма підрозділами Банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту з метою створення системи управління ризиками Банку, яка має забезпечувати безперервний аналіз ризиків для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо пом'якшення ризиків та зменшення пов'язаних із ними втрат (збитків).

Суб'єктами структури корпоративного управління Банку також є акціонери Банку, Загальні збори, Наглядова рада Банку, Правління Банку та Корпоративний секретар як особа, яка відповідає за взаємодію Банку з акціонерами і виконання інших функцій у сфері корпоративного управління.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Діюча модель корпоративного управління забезпечує високий рівень організації, що підтверджується бездоганною репутацією банку на ринку. В основі діяльності ПУМБ лежать ефективні функції контролю і управління ризиками, а також своєчасне реагування на законодавчі зміни:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Цілі керівництва та стратегії досягнення цих цілей

ПУМБ прагне лишатися одним із провідних гравців банківського ринку України, перш за все, за якістю надаваних послуг, інноваційністю та технологічністю, забезпечивши при цьому кращий в галузі економічний ефект для акціонерів з точки зору зростання вартості бізнесу і повернення на інвестований капітал.

ПУМБ – універсальний банк національного масштабу і пропонує передові фінансові продукти та послуги як юридичним, так і фізичним особам.

ПУМБ веде прозорий бізнес і цінує свою репутацію.

Головним принципом роботи ПУМБ є максимальна концентрація на клієнтів і глибоке розуміння їх потреб, а також побудова структури бізнесу згідно з кращими міжнародними стандартами.

Відповідно до Стратегії розвитку Банк здійснює заходи щодо поліпшення системи управління бізнесом, підвищення ефективності бізнес-процесів. Важливим компонентом внутрішніх змін буде підвищення кваліфікації співробітників Банку. Реалізація проектів із внутрішнього вдосконалення Банку має на меті підтримати розвиток комерційної діяльності, скоротити операційні витрати та забезпечити жорсткий контроль різноманітних ризиків.

Основна мета Банку - досягнення позиції сучасного, універсального, конкурентоспроможного банку України, лідера у наданні банківських послуг, який буде задовольняти потреби клієнтів в сучасних банківських та фінансових інструментах.

З метою збільшення прибутку та посилення ефективності бізнес-діяльності Банк і надалі буде підтримувати та розвивати роздрібний та малий бізнес, нарощувати клієнтську базу, вибудовуючи тривалі довірчі відносини з клієнтами, розширювати мережу банку, проводити реінжиніринг процесів, автоматизувати, підвищувати стабільність та оптимізувати бізнес-процеси.

Основні напрямки розвитку в рамках Стратегії:

- Фокус на побудову ефективної та стабільної банківської моделі.
- Концентрація на двох основних клієнтських сегментах: корпоративному та роздрібному.
- Диверсифікація ресурсної бази за джерелами залучення коштів та кредитного портфелю за основними позичальниками та видами економічної діяльності.
- Забезпечення високих показників ліквідності.
- Контроль ризиків та утримання витрат на формування резервів під нові кредитні операції на запланованому рівні за рахунок жорсткого критерію відбору позичальників.
- Впровадження найкращих стандартів банківського сервісу.

ПУМБ – інноваційний банк, готовий випереджати ринок за технологічністю. Банк впроваджує нові продукти і процеси в обслуговуванні клієнтів, використовуючи як традиційні, так і альтернативні канали надання фінансових продуктів і послуг. При цьому ПУМБ вдосконалює якість сервісу і розробляє індивідуальні рішення для клієнтів, що дозволить збільшити частку ринку в кожному з продуктових і клієнтських сегментів. Розвиток даного напрямку націлений на досягнення поставлених Стратегією бізнес-завдань і підтримку змін до моделі управління, які вимагають впровадження нових сучасних механізмів і якісно іншого рівня управлінської інформації.

Витрати на розробки у 2022 році спрямовані на реалізацію затвердженої Стратегії зростання ПУМБ на українському банківському ринку.

Основними критеріями успіху для Банку є виконання планових показників: по кількості клієнтів, які активно здійснюють операції з Банком, по задоволеності клієнтів від банківського сервісу, частка проблемного кредитного портфелю, рентабельності власного капіталу та рівня чистого прибутку.

Банк на регулярній основі здійснює оперативний моніторинг по виконанню поставлених цілей та впроваджує найкращі стандарти банківської практики для їх реалізації.

Ресурси та ризики

Ресурси

Клієнтами Банку є значна кількість приватних осіб та підприємств різних галузей економіки. Вагому роль у розширенні клієнтської бази відіграє картковий бізнес.

Банк є принциповим членом міжнародних платіжних систем Visa і MasterCard та працює на власному процесинговому центрі, за допомогою якого обслуговує значну кількість карток інших вітчизняних банків. Наявність широко розгалуженої мережі власних банкоматів і приналежність Банку до фінансово-промислової групи сприяють залученню великої кількості підприємств на обслуговування за зарплатними проектами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Ресурсна база ПУМБ диверсифікована за джерелами залучення (клієнтські кошти, кошти, залучені на міжнародних ринках, кошти, залучені від вітчизняних банків тощо) та за основними контрагентами, клієнтський депозитний портфель – за основними вкладниками, а кошти суб'єктів господарювання – за видами економічної діяльності. Зазначене нівелює чутливість до ризику ліквідності.

Незважаючи на війну обсяг клієнтських коштів за підсумками 2022 року збільшився на 11,7%: приріст коштів фізичних осіб склав 8,1%, а кошти корпоративних клієнтів зросли на 14,4%. У підсумку, частка корпоративних рахунків у зобов'язаннях перед клієнтами Банку збільшилася з 56,4% до 57,8%, а роздрібних – зменшилась з 43,6% до 42,2%.

ПУМБ – універсальний Банк. Левову частку кредитного портфелю займають корпоративні клієнти, частка роздрібногo бізнесу складає приблизно четверту частину клієнтського кредитного портфелю. За строками користування кредитними коштами переважають короткострокові кредити, за цільовим спрямуванням – кредити у поточну діяльність. Диверсифікація корпоративного кредитного портфелю Банку за видами економічної діяльності є прийнятною.

Зважаючи на валютну структуру клієнтських коштів та залучення коштів на міжнародних ринках, близько четвертої частини клієнтського кредитного портфелю сформовано валютними кредитами, які надані у вільно конвертованих валютах. У розрізі позичальників, що мають валютну заборгованість переважають суб'єкти господарювання, зокрема позичальники, що входять до складу найбільших. Відсутність валютних надходжень у окремих позичальників підвищує чутливість Банку до валютного та кредитного ризиків. Заборгованість 20 найбільших позичальників формує 16% клієнтського кредитного портфелю до вираховування резервів (14% станом на 31 грудня 2021 року). Наразі клієнтський кредитний портфель диверсифікований за основними позичальниками. Концентрація відносно капіталу і рівня, що змінюється залежно від зміни обсягу та структури регулятивного капіталу, була зумовлена девальвацією національної валюти у 2014 та 2022 рр., зважаючи на валютну структуру заборгованості найбільших позичальників.

Війна сильно вплинула на якість клієнтського кредитного портфелю, проте ключові показники залишаються в межах контрольованого діапазону. Якість клієнтського кредитного портфелю задовільна. Станом на 31 грудня 2022 року питома вага 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб (класи розраховано відповідно до Постанови №351 Національного банку України) становила 25,0%.

З метою нівелювання чутливості до кредитного ризику значний обсяг коштів було спрямовано на формування резервів під активні операції. Сформований резерв на 26,1% покрив клієнтський кредитний портфель (9,1% станом на 31 грудня 2021 року). Таке значне зростання ставки резервування напряму пов'язано з повномасштабним військовим вторгненням росії.

Суттєвий обсяг коштів на поточних рахунках клієнтів підвищує чутливість Банку до ризику ліквідності. Диверсифікація ресурсної бази за основними кредиторами нівелює чутливість Банку до ризику ліквідності. Якість ресурсної бази задовільна.

Коефіцієнт ефективності діяльності протягом аналізованого періоду був високим. Банк генерує стабільний позитивний грошовий потік як по процентних активах, так і від комісійно-торговельної діяльності. У зв'язку з війною за підсумками 2022 року Банк отримав 398 млн. грн. чистого збитку (4 187 млн. грн. прибутку за підсумками 2021 року).

Якість власного капіталу АТ «ПУМБ» задовільна, показник адекватності регулятивного капіталу прийнятний. За результатами аналізу якості активів, проведеного Національним банком України станом на 1 січня 2020 року, нестачі у капіталі АТ «ПУМБ» немає. Показник адекватності регулятивного капіталу станом на 31 грудня 2022 року перевищує нормативне значення, встановлене Національним банком України ($H2 = 19,7\%$, при нормативному не менше 10%, середнє значення по банківській системі 19,68%).

Враховуючи структуру зобов'язань Банку за строками, обсяг та частка високоліквідних активів є вагомими.

Близько 60% активів з високим рівнем ліквідності формують вкладення в ОВДП та ощадні (депозитні) сертифікати Національного банку України (68% станом на 31 грудня 2021 року). Кошти на коррахунку в Національному банку України підтримуються в обсязі, необхідному для поточного обслуговування клієнтів та виконання власних зобов'язань. Переважну більшість строкових депозитів на міжбанку розміщено у банках-нерезидентах інвестиційного класу.

Показники ліквідності ПУМБ є прийнятними. Станом на кінець 2022 року показники ліквідності Банку були вище нормативних значень, встановлених Національним банком України:

- Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) загалом по всіх валютах – 249% при встановленому мінімальному рівні 100%.
- Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) в іноземних валютах – 328% при встановленому мінімальному рівні 100%.
- Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR) – 149% при встановленому мінімальному рівні не менше ніж 80% – з 1 квітня 2021 року;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

не менше ніж 90% – з 1 жовтня 2021 року;

не менше ніж 100% – з 1 квітня 2022 року.

У 2023 році для фінансування своєї діяльності, достатності робочого капіталу та ліквідності Банк планує:

- збільшення коштів корпоративних клієнтів;
- збільшення коштів роздрібних клієнтів.

Здійснення інвестицій або придбання тих чи інших активів Банк проводить відповідно до Стратегії зростання ПУМБ. Фінансування здійснюється завдяки внутрішнім механізмам: коштам отриманим від операційної діяльності, проведенням реінвестиції прибутку.

Сума інвестицій Банку у власні основні засоби та нематеріальні активи за 2022 рік склала 1 136 млн. грн., план до кінця 2023 року – 510 млн. грн.

Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав капітальні зобов'язання, передбачені контрактами на придбання обладнання на суму 4 353 тис. грн. Керівництво Банку вже виділило необхідні ресурси для виконання цього зобов'язання. Керівництво Банку вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для виконання цих та інших аналогічних зобов'язань.

Плани відносно розширення або удосконалення основних засобів та причини їх здійснення також проводяться відповідно до Стратегії зростання ПУМБ та фінансуються використовуючи внутрішні механізми. Плани інвестицій передбачають розширення мережі відділень, АТМ, POS-терміналів, інвестиції в ІТ-технології для зміни бізнес-процесів.

ПУМБ дотримується високих стандартів в галузі забезпечення гідних і безпечних умов праці для співробітників, розвитку їх професійних якостей. ПУМБ здійснює свою діяльність, дотримуючись принципів сумлінних трудових практик і поваги прав людини.

Серед співробітників Банку - економісти і фінансисти, люди інтелектуальних професій, що працюють в офісах, відділеннях, точках продажів та віддалено. Співробітники - головний актив Банку, запорука сталого розвитку фінансової установи.

У Банку діє Колективний договір, який гарантує захист прав та інтересів кожного співробітника ПУМБ. Всі мають рівні права і можливості незалежно від статі, раси, віку, місця проживання, релігії та політичних переконань.

У 2022 році ПУМБ традиційно інвестував в підвищення рівня безпеки робочих місць, збереження життя і здоров'я співробітників. Банк проводив лабораторні дослідження робочих місць на наявність шкідливих факторів, попередні і періодичні медичні огляди працівників, фінансував проведення ідентифікації будівель щодо визначення потенційної небезпеки об'єкта, проведення експертизи на відповідність нових відділень правилам пожежної безпеки, передрейсового медичного огляду водіїв автотранспорту і багато іншого.

Розвиток співробітників - одне з головних стратегічних напрямків. Банк навчає своїх співробітників дистанційно, на тренінгах, семінарах, майстер-класах та воркшопах. Підвищуючи рівень знань і умінь, наші колеги можуть реалізовувати більш складні проекти і завдання, тим самим посилюючи свої компетенції і розвиваючи Банк.

Для новачків Банк пропонує навчання, що дозволяє швидко адаптуватися і з легкістю виконувати свої нові обов'язки. Зі стажем, щоб розкрити свій потенціал, можна разом з керівником підібрати навчальні програми і надихаючі проекти.

Для прихильників новітніх технологій в Банку реалізується проект IT Drive. Співробітники Департаменту інформаційних технологій ініціюють і впроваджують ідеї щодо вдосконалення внутрішніх процесів і досвіду клієнтів в користуванні продуктами Банку.

Керівники Банку проходять навчання в «Школі менеджменту», починаючи від освоєння базових навичок керівника до управління змінами, проектами.

Ті співробітники, яким є чим поділитися з іншими, можуть пройти навчання в «Інституті внутрішнього тренерства». Розробити і проводити тренінги для своїх колег.

У Банку діє Кодекс корпоративної етики, який відображає основні принципи корпоративної поведінки та етичні норми співробітників АТ «ПУМБ». Кодекс ґрунтується на принципах чесності та добропорядності і визначає мінімальні вимоги до поведінки працівника Банку. Кодекс корпоративної етики ПУМБ, покликаний допомогти кожному співробітнику отримати уявлення про ідеологію і систему цінностей банку, його корпоративній культурі, встановлені етичні норми поведінки співробітників, манеру спілкування з колегами, клієнтами та партнерами, вирішувати складні етичні ситуації, запобігати ситуації конфлікту інтересів, що виникають у процесі роботи. ПУМБ розраховує на те, що всі співробітники і представники Банку будуть керуватися найвищими стандартами особистої і професійної доброчесності у всіх аспектах своєї діяльності і дотримуватися всіх відповідних законів, правил, норм і принципів роботи Банку. Ні за яких умов співробітники не повинні ставити під загрозу репутацію Банку, а також принципи доброчесності, навіть якщо це може принести потенційну вигоду Банку. Починаючи працювати в ПУМБ, кожен співробітник несе відповідальність за свою поведінку, включаючи дотримання законодавства, положень цього Кодексу корпоративної етики, корпоративних принципів і внутрішніх документів Банку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Звіт Керівництва за 2022 рік

Впроваджуючи інноваційні технології у бізнес-процеси і обслуговування клієнтів, ПУМБ підтримує «зелені» стандарти та робить свій внесок у збереження навколишнього середовища.

Інтернет-системи самообслуговування не тільки зручні для клієнтів, вигідні для бізнесу, а й сприятливо впливають на навколишнє середовище. Так, інтернет-банкінг «ПУМБ online 2.0» дозволяє економити клієнтам час та кошти і замість відвідування відділень пропонує широкий спектр послуг не виходячи із дому. Це, в свою чергу, зменшує навантаження на відділення Банку. Це суттєва економія природних ресурсів та енергії, які потрібні були б для організації та роботи відділень.

Співробітники ПУМБ щодня докладають зусиль для збереження навколишнього середовища: застосовують принципи «Зеленого офісу»: економно витрачають енергоресурси, економлять папір, оптимально використовують обладнання, дотримуються процедур електронного документообігу, збирають макулатуру тощо, а також беруть участь в інших екологічних ініціативах.

ПУМБ у війну

24 лютого 2022 року поділило життя кожного українця на до й після. ПУМБ одразу змінив стратегію на щоденне обговорення ризиків та швидке прийняття рішень для підтримки людей та систем. Більшість співробітників у перший же день опинились у зоні бойових дій. Через вимушену міграцію в безпечні регіони не всі могли працювати. Проте, команда підтримувала одне одного: ті, хто були у відносній безпеці, працювали та допомагали колегам переїхати на захід України. Банк усім виплачував зарплатню. І сьогодні пріоритетами діяльності банку ПУМБ є збереження бізнесу, клієнтів та команди, а також допомога українським захисникам.

Підтримка команди. З початку війни банк активно інвестував у підтримку співробітників. Частина колег працює в небезпечних регіонах і отримує надбавку до зарплатні. Банк надає матеріальну допомогу у разі втрати чи пошкодження житла, поранення працівників та загибелі членів їхніх родин унаслідок бойових дій, у разі виїзду родин з окупованих територій. Мобілізовані колеги і далі отримують повну зарплатню. Працевлаштовані в інші підрозділи банку 140 співробітників з відділень на тимчасово окупованих територіях, із зон активних бойових дій. За період війни понад 100 співробітників пройшли перекваліфікацію та працюють в інших підрозділах банку.

У банку створений Фонд допомоги мобілізованим співробітникам ПУМБ – збір коштів працівниками на необхідне для наших захисників. Ми разом надали допомогу нашим мобілізованим співробітникам. Ініціативна група банку створила Координаційний центр із розселення працівників на західній Україні та надання необхідної допомоги. Команда Центру підтримувала всіх бажаючих працівників за телефоном, у телеграм в чат-боті та волонтерській спільноті. Волонтери-співробітники з різних регіонів разом опрацювали понад 1450 запитів. Допомога надана українським родинам у скрутних становищах, військовим, лікарям.

Наші інкасатори, експерти з безпеки та співробітники відділень – справжні герої. Вони розробили нові логістичні маршрути аби доставити готівку та цінності. Наш бронетранспорт виходив разом зі співробітниками на чергування у ТрО. Касири під бомбардуваннями у Харкові, Миколаєві, Маріуполі та інших містах збирали касети з грошима та неодноразово допомагали в евакуації людей із зони бойових дій, бо знають безпечні шляхи.

У зв'язку з повномасштабною військовою агресією росії частина банківської інфраструктури була зруйнована – знаходилась у зоні бойових дій чи опинилась під окупацією. Банк був вимушений закрити відділення. Виникли проблеми з транспортування готівки у гарячі точки та поповнення банкоматів. Проте, ПУМБ жодного разу за рік війни не втратив операційну безперервність. Платежі проходять, як завжди, у режимі 24/7. Як тільки регіон стає безпечним для клієнтів та співробітників банку, ПУМБ одразу відновлює роботу своїх відділень. Так, майже одразу після деокупації, банк відкрив двері відділень у Чернігові та Ірпені. Ми облаштували чергові відділення – наші пункти незламності, в яких можна отримати весь перелік послуг, а також підзарядити телефони, доєднатися до WiFi та зігрітися.

Попри всі виклики команда ПУМБ з гідністю проходить найтяжчий період. Наші люди перемістились у безпечні регіони. Ми зберегли та підтримали наші сервіси на високому рівні. Показали стійкість до кібератак ворога.

На початку повномасштабної війни для підтримки своїх клієнтів ПУМБ запровадив кредитні канікули та знизив комісії за користування своїми послугами. Ми намагались максимально перейти у дистанційні канали щодо роботи, обслуговування та комунікації. Наші дистанційні канали працюють безперервно.

Попри війну, умови користуваннядебетовими картками ПУМБ, зокрема «всеКАРТА», залишились без змін: безкоштовне відкриття та обслуговування картки та перекази на картки будь-яких банків України в гривні у ПУМБ Online та оплата комунальних послуг та поповнення номерів мобільних операторів у додатку — без комісії.

Клієнтам банку не треба наражати себе на небезпеку, стояти в чергах або шукати найближче відділення банку – ПУМБ потурбувався і автоматично продовжив дію усіх карток ПУМБ до кінця березня 2023 року.

ПУМБ продовжує виконувати усі взяті на себе зобов'язання. В тому числі і як банк-агент Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Так, за 12 місяців 2022 року ПУМБ справно виплачував кошти вкладникам інших банків-банкротів. Як результат виваженої політики - банку довіряють клієнти.

Банк продовжує кредитувати бізнес. ПУМБ із початку війни профінансував агровиробників на суму понад 5 млрд грн. Кредитна підтримка банку допомогла українським агропідприємствам провести польові роботи за розкладом.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Загальний обсяг видач ПУМБ за всім корпоративним напрямком у рамках державної програми підтримки бізнесу «Доступні кредити 5-7-9» з початку повномасштабного вторгнення склав 8 млрд грн. Сміливо можемо називатися найактивнішим комерційним банком за розміром фінансування у період воєнного стану, що продовжив кредитувати бізнес за пільговими відсотками.

ПУМБ віддає перевагу безпеці людей, коштів, цінностей і даних. На початку вторгнення на банк було спрямовано декілька потужних DDOS-атак, які ми витримали без зупинки сервісів. ПУМБ приділяв особливу увагу шахрайським схемам, пов'язаними з соціальною інженерією, збором коштів для захисників, орендою житла переселенцями. Завдяки постійному вдосконаленню антифрод-моніторингу за рік війни ПУМБ зберіг гроші на рахунках 7,5 тис. клієнтів. Крім того, банк перевіряв всіх своїх постачальників і відмовився від співпраці з контрагентами, які пов'язані з росією чи білоруссою.

Банку довіряють більше 101 тисячі корпоративних клієнтів та 1,7 млн клієнтів - фізичних осіб. З початку 2022 клієнтами ПУМБ стали ще 370 тисяч українців і більше 18 тисяч бізнес-клієнтів.

Допомога українським захисникам. ПУМБ підтримує українських захисників і захисниць. ПУМБ вже скерував на підтримку ЗСУ, ТрО, ДСНС, Нацполіції, Нацгвардії, ГУР та СБУ понад 81 млн грн. Перераховані кошти пішли на закупівлю бронезилетів і шоломів, радіостанцій і тепловізорів, тактичних рюкзаків, одягу та взуття, коптерів і машин, ліків та пального. Ми опрацювали понад 110 заявок від різних військових частин та спецпідрозділів. 40% наших броньованих машин захищають країну та доставляють гуманітарну допомогу. 126 пумбівців боронять незалежність України. 45 наших інкасаторських броньовиків, переданих ЗСУ, евакуювали тяжко поранених бійців з лінії фронту, доставляли боєкомплекти на передову, брали участь у перехваті диверсантів та розвезенні продуктів харчування мешканцям міст у найгарячіших точках. Броньовики врятували не один десяток життів. Сьогодні також нагальна потреба наших Збройних сил у високоточному озброєнні. Тому ПУМБ приєднався до загальнонаціональних зборів на дрони-камікадзе та бронемашини, які провів Фонд Сергія Притули, і задонатив 2 мільйони грн. Серед партнерів ПУМБ у підтримці ЗСУ як відомі благодійні фонди, такі як KSE Foundation і Сергія Притули, так і маленькі волонтерські організації, і всі разом ми робимо одну велику важливу справу.

Постійна потреба українських воїнів – кровоспинні засоби тактичної медицини та компоненти крові у гарячих точках. Отже, ПУМБ ініціював соціальний проєкт «Ми однієї крові» з підтримки українського малого бізнесу та арту, просування донорських ініціатив і допомоги пораненим. Це масштабний партнерський проєкт банку, логістичної компанії Нова пошта, 6 українських виробників і 4 ілюстраторок, 2 громадських організацій. Половину вартості кожного замовлення патріотичного мерчу, який створений українськими виробниками, ПУМБ перераховує благодійним фондам ДонорUA та «Агенти крові». Зібрані кошти спрямовуються на забезпечення потреб у донорській крові, доставку компонентів крові до гарячих точок та закупівлю засобів тактичної медицини для українських воїнів. За сім місяців ініціатива «Ми однієї крові» збрала 2,8 млн грн. Кошти пішли на закупівлю 350 кровоспинних турнікетів, 253 оклюзійних наліпок, 240 кровоспинних бинтів, 275 компресійних биндажів, 20 внутрішньокісткових доступів NIO, 2 низькотемпературних морозильники ULV-200b для зберігання плазми крові у Херсоні та 34 доставки компонентів крові в гарячі точки, а кожна така доставка — це тисячі врятованих життів. Понад 600 українців стали донорами, а це надія на одужання для понад 1800 людей. У проєкті взяли участь 5600 українців, про проєкт банку дізналися понад 10 мільйонів людей. На 6 мільйонів грн підтримано український бізнес та арт.

У жовтні команда ПУМБ зустрілась зі своїми бізнес-клієнтами на Вечорі стійкості, де звітувала щодо свого фінансового стану, досягнень, нових продуктів і послуг, планів і цілей на майбутнє. Під час заходу провели Благодійний аукціон, де представили 12 рідкісних лотів-символів боротьби та незламності України. 1,4 млн грн зібраних коштів розподілили поміж фондом «Ми переможемо» та громадськими організаціями «Агенти крові» та ДонорUA. Фонд «Ми переможемо» спрямував отримані кошти на обладнання мобільними станціями пікапів для радіоелектронної боротьби з повітряними силами (ракети, дрони). Донор.UA зробив 8 доставок крові в гарячі точки. «Агенти крові» закупили для захисників 215 наборів такмеду: кровоспинні бинти та ізраїльські биндажі.

В листопаді ПУМБ провів традиційний День донора в рамках соціального проєкту «Ми однієї крові». 50 співробітників здали 22 л крові для поранених. 150 захисників отримали шанс на життя.

Наближувати перемогу ПУМБ постійно допомагають і наші клієнти. З початку війни ПУМБ організував можливість швидкого переказу будь-якої суми без комісії на підтримку нашої армії через всі канали банку.

ПУМБ разом з клієнтами, друзями і партнерами зібрав 6 мільйонів на хірургічне обладнання для прифронтової операційної. Екстрена медична допомога надаватиметься в одній з лікарень, найближчої до зони бойових дій ділянки фронту оперативного командування «Південь».

Як первинний дилер наш банк запустив сервіс з продажу військових ОВДП, випуск яких ініційовано Міністерством фінансів України для підтримки бюджету України шляхом інвестування.

ПУМБ провів навчання команд мережі відділень першої долікарської допомозі. За місяць програму навчання пройшли 22 навчальні групи (357 працівників відділень) у 10 містах України: Запоріжжі, Дніпрі, Києві, Миколаєві, Одесі, Харкові, Кривому Розі, Кременчуці, Львові, Рівному. У рамках курсу професійні інструктори контрольно-рятувальної служби «Північ» навчили наших колег теорії і допомогли відпрацювати на практиці навички за протоколом НАТО – M.A.R.C.H.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Було відновлено роботу Сервісу надання психологічної підтримки для співробітників.

В грудні ПУМБ доєднався до ініціативи першої леді України Олени Зеленської «Самодопомога Плюс» - групового курсу управління стресом для дорослих, які постраждали від вкрай несприятливих обставин, розробленого ВООЗ. Навички регулювання власного психічного стану, які працівники отримують на цьому курсі, допоможуть їм використовувати підходи самопомоги для подолання стресу.

Продовжила життя програма обміну знаннями «Свій до свого по своє», яка раніше називалась Knowledge Sharing. В якості спікерів залучені працівники ПУМБ, які діляться корисною інформацією, навичками роботи з програмами та додатками. На сьогодні проведено 19 вебінарів із загальною кількістю учасників 5290, розглянуті такі актуальні теми, як: життя з LEAN в умовах війни; штучний інтелект і Data Science; безпека корпоративних пристроїв в умовах сучасних загроз; кібергігієна та кібервійна тощо.

У листопаді і грудні ПУМБ спільно з компанією DGM, Ізраїль також реалізує програму Leaders Development Sessions, в рамках якої керівники банку можуть послухати експертів різних сегментів бізнесу з Ізраїлю і дізнатись, як Ізраїль долав схожі складнощі у часи війни.

Антикорупційна програма

Управління комплаєнс-контролю ПУМБ здійснює моніторинг дотримання принципів сумлінності в обслуговуванні клієнтів, дотримання банківської таємниці, захисту бази даних, відповідності пропонованого продукту замовленню клієнта. Також Управління комплаєнс-контролю контролює достовірність, повноту, об'єктивність і своєчасність надання банком інформації відповідно до нормативно-правових актів у органи державної влади, партнерам, клієнтам, громадськості.

Банк надає громадськості правдиву і точну інформацію про свої процеси, продукти та послуги. ПУМБ постійно підвищує прозорість ведення бізнесу. Банк здійснює своєчасне розкриття повної та достовірної інформації, в т. ч. про своє фінансове становище та економічні показники. Таким чином, акціонери та інвестори можуть приймати обґрунтовані рішення, а клієнти володіють необхідною інформацією про свого фінансового партнера.

У Банку функціонує «Порядок декларування зовнішньої діяльності персоналу», який встановлює, що співробітники в обов'язковому порядку інформують банк про свою зовнішню діяльність. Ця інформація аналізується і визначається наявність або відсутність конфлікту інтересів між співробітником, банком, його клієнтами та контрагентами. Також у Банку функціонує «Порядок вручення і отримання подарунків та запрошень».

У своїй діяльності ПУМБ керується «Політикою антимонопольного комплаєнсу», основною метою якої є недопущення виникнення порушень у сфері конкурентного права з боку відповідальних підрозділів банку.

У 2016 році в Банку прийнята, а у 2019 році допрацьована «Антикорупційна програма АТ «ПУМБ». Вона встановлює комплекс правил, стандартів та процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції і застосовується у всіх сферах діяльності банку.

У ПУМБ впроваджена прозора система корпоративного управління. У 2022 році ПУМБ не зафіксував фактів кримінального переслідування співробітників у зв'язку з корупційними порушеннями.

У банку створений та діє Комітет з етики та ділової поведінки, до якого входять топ-менеджери банку. Комітет забезпечує реалізацію у ПУМБ єдиних стандартів та принципів бізнесів SCM у сфері корпоративної етики та ділової поведінки.

Ризики

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов'язків. Банку властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банку також властиві операційні, що включають інформаційний та юридичний ризики, а також комплаєнс ризики.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризиків, як, наприклад, зміни в операційному середовищі, технологіях та галузі. Ці ризики контролюються за допомогою процесу стратегічного планування Банку.

В межах Банку політику управління ризиками та контроль здійснює ряд спеціалізованих органів та департаментів. Найбільш активну участь в управлінні ризиками бере Ризик-менеджмент Банку, що підпорядкований Заступнику Голови Правління Банку з управління ризиками (CRO) та звітує Наглядовій Раді Банку, Правлінню Банку, Кредитній раді Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку та Комітету з управління операційним ризиком Банку.

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачувані збитки, що є попередньою оцінкою максимальних фактичних збитків на основі статистичних та експертних моделей. У моделях використовуються ймовірності, отримані з історичного досвіду, скориговані для відображення поточного економічного середовища. Банк також відпрацьовує сценарії найгірших випадків, що настануть у разі надзвичайних подій, ймовірність яких дуже низька.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Банку властивий кредитний ризик, який являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань своєчасно та у повному обсязі. Банк структурує рівні кредитного ризику шляхом затвердження кредитних лімітів стосовно суми ризику, прийнятого з огляду на одного позичальника або групу позичальників. Такі ризики знаходяться під постійним контролем і аналізуються згідно з встановленим порядком. Ліміти стосовно рівня кредитного ризику на одного позичальника регулярно затверджуються Кредитною радою Банку та Кредитним комітетом Банку.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом регулярного аналізу здатності позичальників та потенційних позичальників погашати проценти та основну суму заборгованості за кредитами, а також шляхом зміни відповідних лімітів кредитування в разі необхідності. Крім цього, управління кредитним ризиком передбачає отримання застави та гарантій юридичних осіб.

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов'язання на дату їх погашення в процесі звичайної господарської діяльності та в кризових умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управляє активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснює моніторинг майбутніх грошових потоків і ліквідності на щоденній основі.

З метою забезпечення виконання власних зобов'язань та зобов'язань клієнтів, Банк впровадив політику, спрямовану на утримання ліквідних активів на рівні, достатньому для покриття будь-якого незапланованого відтоку частини клієнтських депозитів як профілактичну міру для запобігання погіршення у економічній ситуації, зокрема шляхом формування, так званої «подушки ліквідності». Для оцінки достатності вторинної подушки ліквідності банк використовує методику розрахунку мінімально необхідного рівня вторинної ліквідності для 3-х сценаріїв стресових відтоків: легкий, середній та важкий. Сценарії сформовано на основі власної статистики відтоків клієнтських коштів. За результатами стрес-тестування ризику ліквідності станом на 31 грудня 2022 року сформована банком подушка вторинної ліквідності покриває стресові відтоки за 3-ма сценаріями ведення бізнесу. Для оцінки ризиків ліквідності Банк використовує геп-аналіз та прогноз очікуваних грошових потоків строком до 1 року.

Крім того, Банк оцінює ліквідність та управляє нею на основі певних нормативів ліквідності, встановлених Національним банком України. На кінець 2022 року Банк має запас міцності за переважною більшістю економічних нормативів Національного банку України.

Ризик процентної ставки – це потенційна загроза виникнення втрат, зниження доходу чи зменшення вартості капіталу Банку внаслідок несприятливих змін процентних ставок на ринку. Даний ризик виникає переважно внаслідок відмінностей в строковості активів чи зобов'язань Банку за строками чутливості до зміни процентних ставок. Таким чином, ризик процентної ставки є наслідком незбалансованості структури звіту про фінансовий стан у розрізі чутливих до зміни процентної ставки активів і зобов'язань за строками до переоцінки.

Банк оцінює процентний ризик за базовим сценарієм паралельного зсуву кривої доходності в бік збільшення процентних ставок. Шокові зрушення ставок для базового сценарію розраховані як стандартне відхилення за останні 250 робочих днів в розрізі в основних валют. Станом на 31 грудня 2021 року Банк схильний до процентного ризику, реалізація якого може вплинути на чистий процентний дохід в часовому горизонті один рік – можливе зменшення на 126 млн. грн. (станом на 31 грудня 2021 року – 13,8 мільйонів гривень). Якби дохідність до погашення була б більшою на 1 процентний пункт, резерв переоцінки цінних паперів був би меншим на 91 324 тис. грн. станом на 31 грудня 2022 року (станом на 31 грудня 2021 року – на 195 415 тис. грн.).

Банк оцінює вищевказаний рівень процентного ризику як прийнятний та контрольований, розмір якого суттєво не вплине на прибутковість та стабільність фінансового стану Банку.

Валютний ризик – це ризик, пов'язаний з впливом коливань обмінних курсів на вартість фінансових інструментів.

Оцінку валютного ризику Банк проводить за допомогою методики оцінки Вартості під ризиком (Value-at-Risk, VaR), враховуючи рекомендації International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, June 2006 та Revision to Basel II market risk framework, December 2010. VaR дозволяє оцінити максимально можливу величину втрат з встановленим рівнем довіри за відповідний період часу.

Банк здійснює розрахунок VaR за методом історичного моделювання з метою оцінки валютного ризику в нормальних та стресових умовах розвитку фінансового ринку. Розрахунок VaR базується на 251 дні незважених історичних даних про ринкові курси валют, період розрахунку протягом якого Банк, вірогідно, зможе закрити відкриті валютні позиції, складає 10 днів та односторонній рівень довіри 99%. При визначенні валютного ризику розрахунковий VaR множить на суму числа «3» та надбавки у розмірі «1» згідно з рекомендаціями Базель.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Результат розрахунків валютного ризику за допомогою метода VaR на 31 грудня наведено у таблиці нижче:

Показник	2022 рік	2021 рік
<i>Валютний ризик без врахування диверсифікації</i>		
долар США	14 873	93 735
євро	9 707	5 368
інші валюти	6 557	3 234
Всього валютний ризик без врахування диверсифікації	31 137	102 337
Ефект від диверсифікації	(24 227)	(14 034)
Валютний ризик з врахуванням диверсифікації	6 910	88 303

Наведені вище дані розраховані на основі внутрішньої управлінської звітності Банку, яка базується на оперативній бухгалтерській звітності, підготовленої відповідно до вимог МСФЗ.

Комітет по управлінню активами і пасивами Банку розглядає результати оцінки валютного ризику на щомісячній основі.

Банк підтримує і активно управляє капіталом для покриття ризиків, притаманних банківській діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням, серед іншого, нормативів, встановлених Базельською угодою 1988 року та нормативів, встановлених Національним банком України. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює загальній сумі регулятивного капіталу.

Національний банк України вимагає від банків підтримувати показник адекватності капіталу на рівні 10% від активів, зважених за рівнем ризику, визначений з урахуванням ризиків, розрахований згідно з правилами бухгалтерського обліку в Україні. Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року Банк дотримувався показника адекватності капіталу та вимог до регулятивного капіталу.

Станом на 31 грудня 2022 року Банк дотримувався регулятивних вимог до капіталу. Далі подано звіт про адекватність капіталу за методикою Базель I станом на 31 грудня 2022 та 2021 років:

	2022 рік	2021 рік
Капітал 1-го рівня		
Акціонерний капітал	4 780 595	4 780 595
Емісійний дохід	101 660	101 660
Резервний капітал	2 909 909	2 909 909
Нерозподілений прибуток	3 823 803	4 206 973
Всього капіталу 1-го рівня	11 615 967	11 999 137
Капітал 2-го рівня		
Резерви переоцінки активів	80 414	562 156
Всього капіталу 2-го рівня	80 414	562 156
Всього капіталу	11 696 381	12 561 293
Рівень адекватності капіталу на звітну дату		
Активи, зважені на ризик	60 530 717	67 647 323
Всього капіталу	11 696 381	12 561 293
Рівень адекватності капіталу (%)	19,32%	18,57%

Існуюча система управління ризиками еволюціонує разом з розвитком Банку і ґрунтується, в тому числі, і на досвіді подолання великих системних криз 1999, 2004, 2008 і 2014 рр. Менеджмент компанії вірить, що в Банку на поточному етапі сформована зріла система управління ризиками, що дозволяє ефективно нівелювати як поточні, так і стратегічні виклики.

В рамках загального процесу менеджменту фінансових ризиків Банк для управління процентним, валютним, кредитним ризиками і ризиком ліквідності використовує систему лімітів і обмежень, які забезпечують контроль фактичних значень ризиків на рівнях, що не перевищують толерантність Банку до таких ризиків. Банк активно використовує заставу для зниження своїх кредитних ризиків.

Банк не використовує операції хеджування в розуміння МСФЗ 9. Проте, в цілях зниження ринкових ризиків Банк може використовувати похідні фінансові інструменти в обмеженому обсязі, включаючи форвардні контракти і угоди валютного свопу на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти утримуються для торгівлі та відображаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, що ґрунтуються на поточній ринковій і договірній вартості відповідних інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з від'ємною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Доходи та витрати від операцій із зазначеними інструментами відображаються у звіті про фінансові результати як чистий прибуток/(збиток) від похідних фінансових інструментів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Відносини з акціонерами та пов'язаними особами

В ході звичайної діяльності проводяться банківські операції з основними акціонерами, компаніями під спільним контролем та іншими зв'язаними сторонами. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, залучення депозитів, фінансування комерційної діяльності та операції з іноземною валютою. Нижче наводяться залишки станом на 31 грудня 2022 року, а також доходи та витрати за 2022 рік:

На 2022 рік та за рік, що закінчився даною датою	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші пов'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам	–	525 229	92	8
<i>(гривня - процентна ставка, % річних)</i>	–	–	(19,24)	(46,00)
<i>(долар, євро - процентна ставка, % річних)</i>	–	(6,00)	–	–
Резерв під зменшення корисності кредитів	–	(179 577)	(9)	(1)
Інші фінансові та нефінансові активи	3	13 912	62	–
Зобов'язання				
Кошти клієнтів	(140)	(14 172 949)	(91 474)	(245 368)
<i>(гривня - процентна ставка, % річних)</i>	–	(14,57)	(14,17)	(11,90)
<i>(долар, євро - процентна ставка, % річних)</i>	–	(0,38)	(0,02)	(0,83)
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	–	(287,876)	(11)	(4)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	–	497 148	1 098	725
Гарантії та авали	–	1 316 461	–	–
Акредитиви	–	2 014	–	–
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	–	25 324	71	2
Процентні витрати	–	(790 818)	(2 415)	(5 594)
Комісійні доходи	113	155 180	701	1 170
Інші доходи	–	8 684	11	18
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	–	418	–	–
Резерв під зменшення корисності кредитів	–	(163 297)	15	9
Операційні витрати та інші доходи/(витрати)	–	241 213	661	–

Процентна ставка за кредитами керівництву є процентною ставкою за кредитними картами та овердрафтами в розмірі 35,88% після пільгового періоду та за товарними кредитами з номінальною 0,01% (ефективна – 49,27%).

Протягом 2022 року Банку були надані послуги з розробки та підтримки програмного забезпечення пов'язаною особою на суму 639 314 тисяч гривень.

У 2022 році винагорода 10 членам Правління складалася із заробітної плати у сумі 104 452 тисячі гривень (у 2021 році – 85 075 тисяч гривень), обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 2 594 тисячі гривень (у 2021 році – 2 393 тисячі гривень) та резерву під виплату додаткових винагород у сумі 27 803 тисячі гривень (у 2021 році – 255 049 тисяч гривень). За 12 місяців 2022 року виплати 5 членам Наглядової ради становили 20 560 тисяч гривень (за 12 місяців 2021 року – 21 488 тисяч гривень) та обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 1 297 тисяч гривень (у 2021 році – 1 414 тисяч гривень). За 12 місяців 2022 року винагорода впливовим особам Банку становила 2 876 тисяч гривень (за 12 місяців 2021 року – 6 685 тисяч гривень), обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 491 тисяча гривень (у 2021 році – 949 тисяч гривень) та резерву під виплату додаткових винагород у сумі 307 тисяч гривень (у 2021 році – 802 тисячі гривень).

Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку

Результати економічної діяльності Банку

Активи Банку на 31 грудня 2022 року склали 111 974 млн. грн., що на 7 326 млн. грн. (+ 7%) більше показника минулого року (на 31.12.2021 – 104 649 млн грн.).

Корпоративний кредитний портфель без обліку резервів під кредитні операції збільшився на 4 494 млн. грн. (+12,3%) до 40 916 млн. грн. Обсяг резервів під знецінення корпоративних позик збільшився на 4 138 млн. грн. (+142,8%) до 7 037 млн. грн.

Роздрібний кредитний портфель без обліку резервів під кредитні операції зменшився на 3 689 млн. грн. (-16,8%) до 18 298 млн. грн. Обсяг резервів під знецінення роздрібних позик збільшився на 5 983 млн. грн. (+246,8%) до 8 407 млн. грн.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Активи Банку на 31 грудня 2022 року мали наступну структуру:

- 1) Кредити клієнтам – 39,1% (на 31 грудня 2021 – 50,7%);
- 2) Грошові кошти, кошти в Національному банку України і заборгованість інших банків – 44,6% (на 31 грудня 2021 – 23,1%);
- 3) Портфель цінних паперів – 11,2% (на 31 грудня 2021 – 22,1%);
- 4) Основні засоби, інвестиційна нерухомість, нематеріальні активи та право користування активами – 2,4% (на 31 грудня 2021 – 2,3%);
- 5) Інші активи – 2,7% (на 31 грудня 2021 – 1,8%).

Стаття всього власного капіталу в 2022 році зменшилася на 867 млн. грн. (-6,9%) і на 31.12.2022 року складала 11 696 млн. грн.

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року затверджений та зареєстрований акціонерний капітал Банку складається з 14 323 880 простих акцій номінальною вартістю 333,75 гривень за акцію. Усі акції мають рівні права при голосуванні. Станом на 31 грудня 2022 року всі акції були повністю оплачені та зареєстровані.

22 березня 2021 року Загальні збори акціонерів Банку прийняли рішення про спрямування нерозподіленого прибутку в сумі 1 304 047 тисяч гривень до резервного фонду Банку, а також про спрямування 1 304 046 тисяч гривень на виплату дивідендів. В 2022 році дивіденди не виплачувались.

Операційний дохід Банку до вирахування витрат на резервування за 2022 рік склав 15 132 млн. грн., що на 3 476 млн. грн. (+29,8%) більше, ніж в 2021 році. Це підтверджує високу ефективність управлінської моделі та бізнесу в цілому.

За 2022 рік Банк отримав 10 154 млн. грн. чистого процентного доходу, що на 924 млн. грн. більше, ніж у 2021 році (+10,0%).

Чистий комісійний дохід Банку за 2022 рік склав 2 021 млн. грн., що на 25 млн. грн. (-1,2%) менше показника 2021 року.

Торговий та інший дохід Банку за результатами 2022 року склав 2 956 млн. грн., що на 2 578 млн. грн. більше, ніж торік. Такий приріст зумовлено наступним. У грудні 2022 року Банк конвертував 41,048 звичайних акцій Visa класу C у 164,192 звичайних акцій Visa класу A та продав їх на відкритому ринку. Банк визнав звичайні акції Visa класу A як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток на дату отримання коштів від їхнього продажу, відповідно, визнавши прибуток від первісного визнання фінансових активів, які оцінені за справедливою вартістю через прибуток або збиток у своєму звіті про фінансовий стан у сумі 1,242,933 тис. грн. та відповідні податкові витрати у сумі 223,102 тис. грн.

Операційні витрати Банку в 2022 році зменшились на 503 млн. грн. (-8,7%) і склали 5 278 млн. грн.

З метою нівелювання чутливості до кредитного ризику значний обсяг коштів було спрямовано на формування резервів під активні операції. У 2022 році витрати на формування резервів під знецінення позик і за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням, склали 10 339 млн. грн., що на 9 575 млн. грн. більше, ніж торік. Сформований резерв на 26,1% покриття клієнтський кредитний портфель (9,1% станом на 31 грудня 2021 року). Таке значне зростання витрат на резервування напряму пов'язано з повномасштабним військовим вторгненням росії.

Таким чином, за підсумками 2022 року, Банк отримав чистий збиток у розмірі 398 млн. грн. Результат минулого року чистий прибуток у розмірі 4 188 млн. грн.

Активні операції Банку

Основними напрямками активних операцій Банку традиційно залишалися позики і державні цінні папери. Обсяг виданих позик без урахування резервів під кредитні операції збільшився на 804 млн. грн. (+1,4%) до 59 213 млн. грн. на 31 грудня 2022 року. Обсяг резервів під кредитні збитки збільшився на 10 121 млн. гривень (+190,2%) до 15 443 млн. грн.

Кредитні операції. Кредитна діяльність Банку здійснювалась відповідно до чинного законодавства України, обмежень, встановленими НБУ в рамках кредитів рефінансування, і внутрішніми нормативними документами.

Портфель корпоративних позик на 31.12.2022 склав 40 916 млн. грн, що на 4 494 млн. грн. (+12,3%) більше показника на 31 грудня 2021 року. Найбільшу питому вагу в структурі корпоративного кредитного портфеля за галузями економіки становлять кредити підприємствам торгівлі (32,3%), харчової промисловості та сільського господарства (31,2%). Найбільший приріст продемонстрував портфель підприємств харчової промисловості та сільського господарства, який зріс на 4 124 млн. грн. Найбільше зниження продемонстрував портфель підприємств небанківських фінансових установ, який скоротився на 747 млн. грн.

Позики фізичним особам на кінець 2022 року склали 18 298 млн. грн., що на 3 689 млн. грн. (-16,8%) менше показника на 31 грудня 2021 року.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Процентні доходи за кредитними операціями Банку в 2022 році склали 11 106 млн. грн., що на 1 179 млн. грн. (+11,9%) більше показника 2021 року. Частка кредитного портфеля в структурі процентних доходів складала 74,6% (2021: 82,4%).

Операції з цінними паперами. Портфель цінних паперів в портфелі Банку станом на 31 грудня 2022 року склав 37 618 млн. грн., що на 5 576 млн. грн. (+17,4%) вище за показник станом на 31 грудня 2021 року.

Загальний обсяг облігацій внутрішньої державної позики в інвестиційному портфелі Банку склав 12 580 млн. грн., що на 4 446 млн. грн. (-26,1%) менше, ніж станом на 31 грудня 2021 року.

Процентний дохід за операціями з цінними паперами за 2022 рік склав 3 620 млн. грн. і в порівнянні з 2021 роком збільшився на 1 764 млн. грн. (+95,0%). За підсумками 2022 року частка операцій з цінними паперами в структурі процентних доходів складала 24,3% (2021: 15,7%).

Операції з цінними паперами здійснювалися Департаментом інвестиційного бізнесу відповідно до встановлених лімітів.

Міжбанківські операції. Кошти в банках станом на 31 грудня 2022 року склали 18 813 млн. грн., що на +8 116 млн. грн. більше обсягу 2021 року (+75,9%).

Процентний дохід за міжбанківськими операціями за 2022 рік склав 169 млн. грн. (1,1% всього процентного доходу), і в порівнянні з 2021 роком збільшився на 118 млн. грн. (+232,9%).

Пасивні операції

Зобов'язання Банку збільшилися на 8 190 млн. грн. або на +8,9%, до 100 278 млн. грн. станом на 31 грудня 2022 року.

Клієнтські рахунки. Обсяг коштів клієнтів за 2022 рік збільшився на 9 428 млн. грн. (+11,7%), частка в структурі зобов'язань у порівнянні з 2021 роком збільшилася з 87,9% до 90%. Корпоративні рахунки збільшилися на 6 580 млн. грн. (+14,4%) до 52 169 млн. грн., роздрібні рахунки збільшилися на 2 848 млн. грн. (+8,1%) до 38 130 млн. грн. У підсумку, частка корпоративних рахунків в зобов'язаннях клієнтам збільшилася з 56,4% до 57,8%, роздрібних – зменшилася з 43,6% до 42,2%.

Позикові кошти. На кінець 2022 року рахунки банків збільшилися на 879 млн. грн. (+60,8%) і склали 2 324 млн. грн. В 2020 році Банк отримав від Національного банку України три транші кредиту загальним розміром 4 200 000 тисяч гривень. У вересні 2021 року Банк отримав додатковий транш у розмірі 1 500 000 тисяч гривень. В кінці 2022 року Банк достроково виплатив один з траншів на суму 1 500 000 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2022 року процентна ставка за траншами становила від 25% до 26% річних (на 31 грудня 2021 року - процентна ставка за траншами становила від 9% до 10,5% річних) та терміном погашення від 3 березня 2023 року по 5 грудня 2025 року (на 31 грудня 2021 року - від 6 вересня 2024 року по 5 грудня 2025 року). Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість складала 4 188 304 тисячі гривень (31 грудня 2021 року - 5 693 029 тисяч гривень). Кредит було забезпечено державними борговими цінними паперами із справедливою вартістю на 31 грудня 2022 року 4 467 729 тисяч гривень (31 грудня 2021 року - 7 301 729 тисяч гривень). На початку 2023 року Банк достроково погасив заборгованість перед Національним банком України в повному обсязі.

Досягнення Банку в 2022 році

З 24 лютого 2022 року вся банківська система України, і в тому числі ПУМБ, зіткнулась з непередбачуваними викликами, спричиненими повномасштабним вторгненням російських військ. Проте, не дивлячись на обстріли, блекаути та інші ризики, українська банківська система витримала усі випробування.

- Щорічне дослідження банківського ринку, яке проводить видання «Financial Club», було адаптовано до роботи банків в умовах воєнного стану - «25 провідних банків України під час війни». Результати рейтингу було опубліковано наприкінці грудня 2022 року:
  - Голова правління ПУМБ Сергій Черненко став найкращим у категорії «Кращий топ-менеджер банку»;
  - заступника голови Правління ПУМБ з корпоративного бізнесу Сергія Магдича відзначено у номінації «Кращий корпоративний банкір»;
  - ПУМБ став переможцем чотирьох тематичних рейтингів, отримавши першість у категоріях «Ощадний вклад», «Кредит готівкою», «Кредитні картки» та «Зарплатні проекти».
- ПУМБ було відзначено у чотирьох номінаціях щорічної премії FinAwards 2022.
  - ПУМБ став найкращим банком для малого та середнього бізнесу. Золото у категорії - відзнака банку як відповідального та надійного партнера для МСБ-клієнтів разом із новим тарифним пакетом для вимушено переміщеного бізнесу - «ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА».
  - заступник правління ПУМБ з роздрібною бізнесу Себастьян Рубай посів перше місце у номінації «Керівник роздрібною бізнесу».
  - ПУМБ отримав срібло за дебетову картку «всеКАРТА» у категорії «Найкраща платіжна картка».
  - До трійки лідерів у номінації «Краща рекламна кампанія: Банки» також увійшла і рекламна кампанія «ПУМБ. 30 років разом».

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Звіт Керівництва за 2022 рік

- ПУМБ став переможцем щорічної професійної премії Ukrainian Fintech Awards 2022 в 3-х номінаціях – Best corporate banking digitalization, Best finance ESG initiative і Fintech marketing campaign of the year.
- Незламний фінтех – PaySpace Magazine Awards 2022 назвав найкращі фінтех-бренди у 2022 році. ПУМБ посів 3-є місце у номінації «Найкраща кредитна підтримка бізнесу під час війни», 2-є місце у номінації «Найкращий банк-еквайер» та 1-є місце у номінації «Найкращий процесинговий центр».
- Незалежне рейтингове агентство «Кредит-Рейтинг» підтвердило довгостроковою кредитний рейтинг Першого Українського Міжнародного Банку (ПУМБ) на рівні uaAAA. Рейтинг знаходиться у контрольному списку. Прогноз рейтингу – негативний. Агентство також підтвердило рейтинг надійності депозитів банку на рівні «5» (найвища надійність).

ПУМБ продовжує розвивати інноваційні сервіси і піклуватися про зручність і комфорт своїх клієнтів.

Одним з пріоритетів роботи ПУМБ залишається розвиток продуктів і послуг для підприємств малого та середнього бізнесу.

Місією ПУМБ є надання клієнтам високоякісних банківських послуг, бездоганного сервісу, що постійно вдосконалюється, та індивідуального підходу. ПУМБ постійно вдосконалює бізнес-процеси, впроваджує найновіші технологічні рішення, підвищує рівень сервісу та якість продуктів.

ПУМБ постійно прагне підвищення якості послуг, що надаються клієнтам.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Розділ II. Звіт про Корпоративне управління.

1) Мета провадження діяльності Банку.

Основна мета Банку – досягнення позиції сучасного, універсального, конкурентоспроможного банку України, лідера у наданні банківських послуг, який буде задовольняти потреби клієнтів в сучасних банківських та фінансових інструментах.

Основні бізнес-цілі Банку на найближчі роки:

- посилювати ефективність бізнесу;
- збільшувати чистий прибуток та підвищувати якість кредитного портфеля;
- підтримувати та розвивати роздрібний та малий бізнес;
- нарощувати клієнтську базу, вибудовуючи тривалі довірчі відносини з клієнтами;
- розширювати мережу Банку;
- розвивати дистанційні канали обслуговування;
- проводити реінжиніринг процесів: автоматизувати, прискорювати, підвищувати стабільність та оптимізацію;
- удосконалювати та впроваджувати інноваційні продукти.

2) Інформація щодо дотримання/недотримання принципів чи кодексу корпоративного управління (з посиланням на джерело розміщення їх тексту), відхилення та причини такого відхилення протягом року.

З метою регламентації принципів корпоративного управління в Банку відповідно до вимог законодавства України та положень Статуту Банку, рішенням Загальних зборів акціонерів 27.11.2018 р. затверджено Кодекс корпоративного управління АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (у подальшому – Банк). Рішенням Загальних зборів акціонерів 14.10.2022 року затверджено Кодекс корпоративного управління АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» у новій редакції.

Кодекс (оприлюднено) на офіційному сайті Банку за посиланням – <https://about.pumb.ua/management>.

У процесі своєї діяльності Банк дотримується і втілює у щоденну практику визначені основні принципи корпоративного управління, такі як:

- 1) дотримання в повному обсязі прав та інтересів акціонерів Банку;
- 2) розмежування повноважень та відповідальності при управлінні бізнесом;
- 3) належний рівень підзвітності;
- 4) належний рівень системи стримування та протипаг;
- 5) збалансованість та ефективність системи внутрішнього контролю та управління ризиками;
- 6) високі стандарти корпоративної культури та ділової етики;
- 7) дотримання корпоративної соціальної відповідальності;
- 8) інформаційна прозорість.

Протягом 2022 року Банк неухильно дотримувався принципів корпоративного управління та Кодексу корпоративного управління. Порушень вимог Кодексу корпоративного управління не зафіксовано.

3) Інформація щодо власників істотної участі (в тому числі осіб, що здійснюють контроль за Банком), їх відповідність встановленим законодавством вимогам та зміну їх складу за рік.

Станом на 31.12.2022 р. власниками істотної участі в Банку є:

1. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СКМ ФІНАНС» (у подальшому ТОВ «СКМ ФІНАНС»), акціонер Банку, який прямо володіє простими іменними акціями Банку у розмірі 92,342249%;
2. ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СИСТЕМ КЕПІТАЛ МЕНЕДЖМЕНТ», яке опосередковано володіє простими іменними акціями Банку у розмірі – 92,4188%.
3. Ахметов Рінат Леонідович, який опосередковано володіє простими іменними акціями Банку у розмірі 100 % та є кінцевим бенефіціарним власником Банку.

Ділова репутація та фінансовий/майновий стан власників істотної участі Банку повністю відповідають встановленим законодавством вимогам.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

ТОВ «СКМ ФІНАНС», як акціонер Банку, отримало письмовий дозвіл Національного банку України (у подальшому – НБУ) на збільшення істотної часті в Банку від 06.01.2006 р. № 1.

Протягом звітного періоду структура власності Банку не змінювалась.

4) Інформація про проведені загальні збори акціонерів Банку та загальний опис прийнятих на зборах рішень.

14.10.2022 р. за ініціативою Наглядової ради Банку проведені річні Загальні збори акціонерів (надалі – ЗЗА), на яких розглядалися наступні питання:

1. Про затвердження річного звіту Банку за 2021 рік.
2. Про розгляд висновків зовнішнього (незалежного) аудиту відносно річного звіту Банку за 2021 рік та затвердження заходів за результатами їх розгляду.
3. Про розподіл прибутку Банку за підсумками роботи в 2021 році.
4. Про визначення основних напрямів діяльності Банку на 2022 рік.
5. Про розгляд Звіту Наглядової ради Банку за 2021 рік та затвердження заходів за результатами його розгляду. Прийняття рішень за наслідками розгляду Звіту Наглядової ради Банку за 2021 рік.
6. Про доцільність внесення змін до Положення про винагороду членів Наглядової ради АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК».
7. Про затвердження Звіту про винагороду членів Наглядової ради Банку за 2021 рік.
8. Про затвердження Кодексу корпоративного управління АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» у новій редакції.

Річні ЗЗА були проведені дистанційно у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022, Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» та на підставі рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16.03.2022 р. № 177 (зі змінами та доповненнями) «Щодо особливостей функціонування органів управління акціонерів акціонерного товариства на період дії воєнного стану». Пропозиції до переліку питань порядку денного не подавалися. Кворум річних ЗЗА становив 93,34% загальної кількості голосуючих акцій. З усіх питань порядку денного прийняті відповідні рішення, а саме: затверджено річний звіт Банку за 2021 рік, в тому числі фінансову звітність Банку за 2021 рік, підготовлену у відповідності до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), розглянуто висновки зовнішнього (незалежного) аудитора Банку ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан сервісез компанії» відносно річного звіту Банку за 2021 рік. Рішенням річних ЗЗА визначили основні напрями діяльності Банку на 2022 рік, затвердили Звіт Наглядової ради Банку та визнали ефективність її діяльності на високому рівні, звіт про винагороду членів Наглядової ради Банку за 2021 рік. Також у новій редакції був затверджений Кодекс (Принципи) корпоративного управління Банку та було визначено недоцільним внесення змін до Положення про винагороду членів Наглядової ради Банку, затвердженого рішенням позачергових Загальних зборів АТ «ПУМБ» 25.11.2021 (Протокол № 87), у зв'язку з його відповідністю вимогам законодавства.

Протоколи про підсумки голосування розміщено у вільному доступі на офіційному веб - сайті Банку за посиланням: <https://about.pumb.ua/management/investors>

Результати позачергових ЗЗА оформлено Протоколом № 88 від 14.10.2022 р.

5) Інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів Банку на загальних зборах.

Статутом Банку не передбачено будь-яких обмежень прав участі та голосування на Загальних зборах акціонерів для власників простих іменних акцій Банку, крім обмежень, передбачених законодавством України.

Банк забезпечує акціонерам Банку можливість ознайомитися з документами, необхідними для прийняття на Загальних зборах акціонерів рішень з питань порядку денного, у порядку, встановленому Законом України «Про акціонерні товариства».

6) Порядок призначення та звільнення посадових осіб Банку.

Обрання та припинення повноважень членів Наглядової ради Банку відбувається за рішенням Загальних зборів акціонерів. Відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» обрання членів Наглядової ради відбувається шляхом кумулятивного голосування, а припинення повноважень та обрання Голови Наглядової ради Банку відбувається шляхом голосування, при якому рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала проста більшість голосів акціонерів, які зареєструвалися для участі у загальних зборах та є власниками голосуючих з цього питання акцій.

Призначення та припинення повноважень/звільнення Голови та членів (в тому числі Заступників Голови) Правління Банку віднесено до виключної компетенції Наглядової ради Банку. Рішення приймається простою більшістю голосів членів Наглядової ради, які беруть участь у засіданні та мають право голосу. У разі рівного розподілу голосів членів Наглядової ради під час прийняття рішень голос Голови Наглядової ради є вирішальним.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

---

7) Повноваження посадових осіб Банку.

Повноваження посадових осіб Банку викладено у Статуті Банку, Положеннях про Наглядову раду та Правління Банку, що розміщені у вільному доступі на офіційному веб - сайті Банку за посиланням: <https://about.pumb.ua/management>.

Також у Банку діє Наказ, відповідно до якого між членами Правління розподілені посадові та функціональні обов'язки за напрямками діяльності Банку.

8) Інформація щодо складу Наглядової ради Банку та його зміну за рік, у тому числі утворені нею комітети, а також інформація про проведені засідання з загальним описом прийнятих рішень.

Наглядова рада Банку є колегіальним органом Банку, що здійснює контроль за діяльністю Правління Банку та захист прав вкладників, інших кредиторів та акціонерів Банку в межах компетенції, визначеної Статутом та законодавством України.

У своїй діяльності Наглядова рада Банку керується законами України «Про банки і банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», нормативно-правовими актами Національного банку України, Статутом Банку, рішеннями Загальних зборів, а також Положенням «Про Наглядову раду АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК».

Члени Наглядової ради Банку обираються з числа акціонерів Банку, їх представників та незалежних членів.

Протягом 2022 року Наглядова рада працювала у складі, обраному позачерговими Загальними зборами від 25.11.2021 р. (Протокол № 87):

- Попов Олег Миколайович - Голова Наглядової ради Банку, представник акціонера ТОВ «СКМ ФІНАНС»;
- Поважна Маргарита Вікторівна - член Наглядової ради Банку, представник акціонера ТОВ «СКМ ФІНАНС»;
- Катанов Георгі Богомілов (Katanov Georgi Bogomilov) - член Наглядової ради Банку, представник акціонера ТОВ «СКМ ФІНАНС»;
- Дугадко Ганна Олександрівна - член Наглядової ради Банку, представник акціонера ТОВ «СКМ ФІНАНС»;
- Курілко Сергій Євгенович - член Наглядової ради Банку, представник акціонера ТОВ «СКМ ФІНАНС»;
- Кетрін Елізабет Енн Сталкер (Catherine Elizabeth Ann Stalker) - член Наглядової ради Банку – незалежний директор;
- Ансіс Грасманіс (Ansis Grasmanis) – член Наглядової ради Банку – незалежний директор;
- Міхов Валентин Любоміров (Mihov Valentin Lubomirov) – член Наглядової ради Банку – незалежний директор.

Затверджений склад Наглядової ради та кількість незалежних директорів відповідає вимогам законодавства, а також є оптимальним та достатнім для здійснення Наглядовою радою Банку її повноважень.

Усі члени Наглядової ради відповідають кваліфікаційним вимогам щодо ділової репутації та професійної придатності, мають значний управлінський та професійний досвід, розуміння фінансового аналізу та аспектів ризику в роботі Банку.

Незалежні директори відповідають встановленим законодавством вимогам щодо їх незалежності.

Колективна придатність Наглядової ради Банку відповідає розміру, особливостям діяльності Банку, характеру і обсягам банківських та інших фінансових послуг, профілю ризику Банку, системної важливості Банку і діяльності Банківської групи, до складу якої входить Банк.

Члени Наглядової ради Банку мають досвід в області стратегічного планування, розвитку бізнесу, корпоративного управління, управління ризиками та побудови ефективної системи внутрішнього контролю, управління проблемними активами, бухгалтерського обліку, а також мають специфічні для сфери діяльності Банку знання, що дозволяють їм професійно обговорювати питання, за якими приймаються рішення.

Наглядова рада Банку є збалансованою з точки зору наявності у її членів досвіду, ключових навичок, необхідних для ефективної їхньої роботи.

Рішенням Наглядової ради Банку від 16.12.2021 р. (Протокол № 379) затверджено розподіл повноважень між її членами.

Відповідно до вимог законодавства Наглядовій раді Банку підпорядковані підрозділи контролю (підрозділи вертикалі ризик-менеджменту, Департамент внутрішнього аудиту, Управління комплаєнс контролю) та працівник Банку відповідальний за проведення фінансового моніторингу.

Організаційною формою роботи Наглядової ради, як колегіального органу, є засідання.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Протягом 2022 року Наглядовою радою Банку було проведено 14 засідань, з яких 5 засідань - чергових та 9 - позачергових. Чергові засідання Наглядової ради Банку проводились відповідно до затвердженого Плану роботи на 2022 рік.

Засідання Наглядової ради Банку проходили у повному складі.

На засідання додатково запрошувались Голова та Заступники Голови Правління Банку, директор Департаменту внутрішнього аудиту, начальник Управління комплаєнс контролю, відповідальний працівник Банку з проведення фінансового моніторингу.

З початком збройної агресії російської федерації проти України робота Наглядової ради була направлена на запобігання та/або усунення несприятливих для ефективної діяльності Банку явищ. Так рішенням Наглядової ради від 24.02.2022 р. згідно Антикризисного плану заходів відновлення фінансової стійкості АТ «ПУМБ» на випадок виникнення непередбачуваних обставин щодо управління безперервною діяльністю затверджено Наглядовою радою АТ «ПУМБ» №374 від 16.09.2021, впроваджено Антикризисове управління щодо відновлення діяльності Банку на чолі з Комітетом з управління кризою та відновлення фінансової стійкості АТ «ПУМБ». Також на щоквартальних засіданнях на постійній основі розглядалися звіти про антикризове управління, звіти керівництва щодо поточної ситуації в Банку, пов'язаної із запровадженням воєнного стану в Україні, зокрема, щодо стану кредитних портфельів, сформованих резервів, понесених втрат в результаті знищення та пошкодження майна Банку. З метою підтримки бізнесу розглядалися питання щодо запровадження програм прощення, реструктуризації заборгованості клієнтів Банку. Особлива увага приділялась оцінці достатності капіталу з урахуванням ризиків війни, забезпечення безперервної діяльності критичної ІТ-інфраструктури та кібербезпеки Банку. На постійному контролі перебували показники ризик-апетиту Банку, зокрема, кредитні, операційні та ринкові ризики, ризики ліквідності. При покращенні ситуації приймалися рішення щодо відновлення кредитування та виходу з канікул.

Окрім цього, Наглядовою радою прийнято рішення з наступних стратегічних питань діяльності Банку:

- затверджено Бюджет Банку на 2022 р., зокрема, бюджети підрозділів контролю;
- затверджено Стратегію з управління проблемними активами на 2022-2024 рр. та Оперативний план з управління проблемними активами на 2022 р., Політику «Стратегія управління проблемними активами на 2022-2024 рр. та Оперативного плану реалізації Стратегії управління проблемними активами на 2022 р.»;
- розглянуто результати зовнішнього аудиту фінансової звітності за 2021 рік та затверджено рекомендації Загальним зборам акціонерів за результатами розгляду висновку та Звіту зовнішнього аудитора;
- затверджено основні умови договору з незалежним зовнішнім аудитором щодо надання Банку послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності за період, який закінчиться 31.12.2022 р., встановлено розмір оплати його послуг;
- продовжено трудові контракти з Заступником Голови Правління-фінансовим директором Школяренком К.О., із Заступником Голови Правління з управління ризиками (CRO) Єременком Ф.Є., із членом Правління Горбенко Г.В.;
- обрано новий склад Комітету з управління ризиками Наглядової ради АТ «ПУМБ»;
- прийнято рішення щодо скликання та дистанційного проведення річних Загальних зборів акціонерів Банку;
- затверджені звіти Правління та Корпоративного секретаря за 2021 р.;
- розглянуто результати оцінки SREP та Звіт про інспекційну перевірку за період діяльності Банку з 24.02.2022 р. по 13.09.2022 р., затверджено заходи щодо виконання рекомендацій НБУ;
- проведено оцінку ефективності діяльності Наглядової ради, Правління, підрозділів контролю;
- розглянуто матриці оцінки колективної придатності членів Наглядової ради та Правління;
- затверджено результати проведеної щорічної оцінки відповідності членів Наглядової ради, Правління та інших керівників Банку кваліфікаційним вимогам, встановленим НБУ до керівників Банку;
- створено Департамент-Трайбу некредитних продуктів у вертикалі Роздрібного бізнесу та внесені зміни до організаційної структури Департаменту роздрібних ризиків;
- затверджено «Політику про винагороду в АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВІ «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»»;
- обрано оцінювачів майна Банку та затверджено умови договору;
- затверджено у новій редакції Кодекс корпоративної етики АТ «ПУМБ»;
- затверджено нові редакції внутрішніх нормативних документів Банку щодо управління ризиками та комплаєнс-контролю.

У звітному році Наглядова рада забезпечувала функціонування та здійснювала контроль за ефективністю системи управління ризиками шляхом затвердження цільових показників ризик – апетиту на 2022 р. відповідно до Декларації схильності до ризиків АТ «ПУМБ», розгляду щоквартальних звітів з управління ризиками в Банку та Банківській групі, звітів з комплаєнс - контролю та оцінки ризик-профілю Банку у сфері ПВК/ФТ, розгляду умов щодо операцій з фінансування пов'язаних з Банком осіб.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Звіт Керівництва за 2022 рік

З метою забезпечення функціонування та здійснення контролю за ефективністю комплексної та адекватної системи внутрішнього контролю Банку, у тому числі внутрішнього аудиту, Наглядовою радою затверджено річний план діяльності підрозділу, внесені зміни до штатного розпису. Члени Наглядової ради розглядають щоквартальні результати діяльності внутрішнього аудиту та основні результати проведених аудиторських перевірок, річний звіт про оцінку ефективності діяльності Департаменту внутрішнього аудиту та результати самооцінки, щоквартальні оцінки СВК та звіти про моніторинг ключових індикаторів контролю.

Також впродовж звітного періоду Наглядовою радою були прийняті рішення щодо:

- затвердження у нових редакціях положень про комітети Наглядової ради, положень про проведення щорічної оцінки ефективності діяльності Наглядової ради, Правління Банку, підрозділів контролю;
- затвердження результатів оцінки діяльності Правління Банку в 2021 р. та загальнобанківських цілей і цілей на 2022 рік;
- затвердження виконання цілей за 2021 р. Начальником Управління комплаєнс контролю (ССО), відповідальним працівником Банку за проведення фінансового моніторингу та затвердження їх цілей на 2022 р.
- погодження/затвердження звітів про винагороду членів Наглядової ради, Правління Банку та впливових осіб;
- стратегії розвитку персоналу та кадрової політики Банку (оплата праці працівників Банку, встановлення розміру додаткової винагороди, огляд показників та динаміки плинності персоналу, результати проведеного опитування визначення ступеня задоволеності працівників) та інші організаційні питання діяльності Наглядової ради Банку.

З усіх питань порядку денного прийняті відповідні рішення, які зафіксовані у протоколах засідань Наглядової ради Банку.

Питання, які виносилися на розгляд Наглядової ради, попередньо розглядалися Правління Банку в межах своїх повноважень та відповідними комітетами Наглядової ради.

Питання або звіти структурних підрозділів Банку, що підпорядковані та/або підзвітні безпосередньо Наглядовій раді Банку, попередньо розглядаються та опрацьовуються комітетами Наглядової ради у випадках, передбачених внутрішніми нормативними документами Банку, в тому числі положенням про відповідний комітет Наглядової ради Банку.

Банк щорічно здійснює оцінку ефективності діяльності Наглядової ради в цілому і кожного члена окремо. Результати проведеної оцінки діяльності Наглядової ради в 2022 році показали високий рівень організації роботи Наглядової ради та її комітетів, внутрішньої ефективності та взаємодії Наглядової ради, Правління та акціонерів Банку, виконання Наглядовою радою поставлених цілей.

Кожен з членів Наглядової ради Банку має достатній рівень кваліфікації та професійної придатності, а також належний досвід, та приділяє роботі в Наглядовій раді та його комітетах достатньо часу, що дозволяє здійснювати покладені на нього функції ефективно та якісно, а також оперативно та своєчасно вирішувати складні та важливі питання діяльності Банку.

Члени Наглядової ради Банку дотримуються професійних та етичних стандартів Кодексу корпоративної етики Банку.

У членів Наглядової ради Банку відсутні реальні та потенційні конфлікти інтересів.

Голова та члени Наглядової ради дотримуються обов'язків дбайливого ставлення та лояльності щодо Банку відповідно до вимог законодавства.

В 2022 році Наглядова рада Банку була сфокусована на:

- антикризовому управлінні та забезпеченні безперервної діяльності Банку;
- управлінні ризиками та зниженні їх негативного впливу на капітал Банку;
- збереження команди та підтримки працівників Банку.

В умовах воєнного стану робота Наглядової ради була злагоджена та ефективна, направлена для підтримки стабільної та безперервної діяльності Банку.

Відповідно до вимог Закону України «Про банки і банківську діяльність» з метою попереднього вивчення та підготовки для розгляду питань, що належать до компетенції Наглядової ради з 01.01.2019 р. функціонують наступні обов'язкові комітети:

Комітет з питань аудиту;

Комітет з управління ризиками;

Комітет з питань винагород і призначень.

Очолюють комітети незалежні директори.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Діяльність Комітету з питань аудиту в 2022 році.

Протягом 2022 року Комітет з питань аудиту (у подальшому – КА) функціонував у наступному складі:

- Ансіс Грасманіс, Голова комітету;
- Поважна Маргарита Вікторівна, член комітету;
- Міхов Валентин Любоміров, член комітету.

КА здійснює свою діяльність на підставі «Положення про Комітет Наглядової ради АТ «ПУМБ» з питань аудиту».

За звітний період КА було проведено 5 чергових та 2 позачергових засідання у формі відеоконференцій. Засідання КА проводились у повному складі.

Відповідно до покладених Наглядовою радою функцій протягом 2022 року КА виконував роль дорадчого органу Наглядової ради з питань контролю і регулювання діяльності Банку в сфері фінансової звітності, зовнішнього та внутрішнього аудиту, внутрішнього контролю.

На засіданнях КА протягом 2022 р. були розглянуті наступні питання:

• У частині внутрішнього контролю

- а) розглянуті звіти менеджменту Банку про результати моніторингу ключових індикаторів контролю за IV квартал 2021 р. та I-III квартали 2022 р.;
- б) розглянуто узагальнену оцінку ефективності Системи внутрішнього контролю Банку станом на 01.01.2022 р., виконану Департаментом внутрішнього аудиту за результатами його роботи за 2021 рік, та узагальнену оцінку функціонування Системи внутрішнього контролю менеджментом Банку, виконану за підсумками щоквартальних звітів моніторингу ключових індикаторів контролю загалом за 2021 рік;
- в) розглянуто результати інспекційних перевірок Національного банку України та надано рекомендації Наглядовій раді щодо затвердження плану заходів щодо виконання рекомендацій за підсумками інспектування.

• У частині фінансової звітності та зовнішнього аудиту

- а) у лютому 2022 р. та згодом у липні та жовтні 2022 р. проведено зустрічі із зовнішнім аудитором Банку в особі партнера та менеджера аудиторської фірми ТОВ «Делойт енд Туш Українціан сервісез компанії» (Н. Самойлова та В. Лагута) щодо проведення аудиту фінансової звітності за 2021 рік, у тому числі обговорено питання дотримання аудиторською фірмою принципів незалежності та об'єктивності (зауваження зі сторони членів Комітету щодо незалежності зовнішнього аудитора відсутні);
- б) у грудні 2022 р. була проведена зустріч з партнером та менеджером ТОВ «Делойт енд Туш Українціан сервісез компанії» з питання планування проведення аудиту за 2022 рік, а також були розглянуті питання затвердження основних умов договору з аудитором у частині проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку за 2022 рік із наданням відповідної рекомендації Наглядовій раді.

• У частині внутрішнього аудиту

- а) здійснено моніторинг та перевірку ефективності Департаменту внутрішнього аудиту (ДВА) Банку, які включали оцінку результатів роботи директора ДВА, надання рекомендацій Наглядовій раді щодо затвердження розміру винагороди директору та працівникам ДВА (у тому числі – затвердження рішень щодо преміювання директора та працівників ДВА за результатами досягнення поставлених на 2021 рік цілей та затвердження Штатного розкладу ДВА з 20.01.2022 р.);
- б) підготовлені пропозиції щодо постановки цілей для ДВА на 2022 рік;
- в) проведено аналіз та обговорення звітів ДВА за результатами виконаних їм перевірок та звітів про роботу ДВА за IV квартал 2021 р. (у тому числі – результатів оцінки ефективності Системи внутрішнього контролю Банку станом на 01.01.2022 р. та результатів аудиторської перевірки організації фінансового моніторингу в Банку), I-III квартали 2022 р. та жовтень-листопад 2022 р.);
- г) розглянуто звіт про виконання Концепції розвитку ДВА, Програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту на 2020-2022 роки (за підсумками роботи за 2021 рік);
- д) розглянуті результати самооцінки ДВА за 2021 рік.
- е) узгоджено актуалізовану редакцію «Положення про Департамент внутрішнього аудиту АТ «ПУМБ» та надано рекомендацію Наглядовій раді щодо його затвердження;
- е) розглянуто інформацію про виконання підрозділами Банку рекомендацій внутрішнього аудиту за I півріччя 2022 р. та 9 місяців 2022 р.;
- ж) надані рекомендації Наглядовій раді Банку щодо затвердження скоригованого Плану діяльності ДВА на 2022 рік у зв'язку з військовим станом в Україні, новими регулятивними вимогами та зміною стратегічних завдань Банку;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

- з) розглянуто питання про рівень оплати праці співробітників ДВА та надано рекомендацію Наглядовій раді щодо затвердження Штатного розпису ДВА з 01.10.2022 р.;
- и) розглянуті проєкти Стратегічного плану ДВА на 2023-2025 роки, Плану діяльності на 2023 рік та Бюджету ДВА на 2023 рік та дані рекомендації Наглядовій раді щодо їх затвердження.

З усіх розглянутих питань Комітет подав пропозиції Наглядовій раді, оформлені відповідними рішеннями у протоколах засідань.

Діяльність Комітету з управління ризиками в 2022 році.

У період з 01.01.2022 р. по 21.07.2022 р. Комітет з управління ризиками (у подальшому – КУР) працював у складі, призначеному рішенням Наглядової ради від 13.12.2021 р. (Протокол № 378), а саме:

- Ганна Олександрівна Дугадко, тимчасово виконуючий обов'язки Голови комітету, член Наглядової ради;
- Ансіс Грасманіс, член комітету, незалежний директор;
- Маргарита Вікторівна Поважна, член комітету, член Наглядової ради;
- Георгі Богомілов Катанов, член комітету, член Наглядової ради;
- Сергій Євгенович Курілко, член комітету, член Наглядової ради.

У період з 22.07.2022 р. по 31.12.2022 р. КУР працював у складі, призначеному рішенням Наглядової ради від 21.07.2022 (Протокол № 387), а саме:

- Валентин Любоміров Міхов, Голова комітету, незалежний директор;
- Ганна Олександрівна Дугадко, член комітету, член Наглядової ради;
- Ансіс Грасманіс, член комітету, незалежний директор.

КУР здійснює свою діяльність на підставі «Положення про Комітет Наглядової ради АТ «ПУМБ» з управління ризиками».

За 2022 рік проведено 9 засідань КУР, з яких 5 чергових та 4 позачергових, проведених у формі телеконференції. Засідання КУР проводились у повному складі.

У межах покладених Наглядовою радою функцій КУР упродовж року виконував роль дорадчого органу Наглядової ради з питань:

- нагляду за функцією ризик-менеджменту у Банку;
- надання рекомендацій, консультацій, пропозицій Наглядовій раді Банку з питань управління ризиками для прийняття нею рішень;
- моніторингу за дотриманням Банком встановленого сукупного рівня ризик-апетиту та рівня ризик-апетиту щодо кожного із видів ризику згідно Декларації схильності до ризику;
- моніторингу впровадження стратегії та політики управління ризиками;
- контролю за виконанням CRO, CCO, підрозділами з управління ризиками та Управління комплаєнс контролю, покладених на них функцій;
- забезпечення розробки та участь у розробці внутрішньобанківських документів (а саме: Політики та процедур) з питань управління ризиками Банку, а також регулярно (не рідше одного разу на рік) перегляд їх з метою актуалізації та здійснення контролю за їх впровадженням та дотриманням у Банку;
- контролю стану виконання заходів з усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, виконання рекомендацій та зауважень підрозділу внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів, Національного банку України та інших контролюючих органів;
- контролю за тим, щоб ціноутворення/встановлення тарифів на банківські продукти враховувало бізнес-модель Банку та стратегію управління ризиками. У разі якщо ціни/тарифи не покривають ризики Банку, Комітет з управління ризиками розробляє заходи та надає їх на розгляд Наглядовій раді Банку;
- надання Наглядовій раді Банку не рідше одного разу в квартал звітів про виконання покладених на нього завдань;
- забезпечення виконання інших функцій та повноважень з питань управління ризиками, що визначені у цьому Положенні.

На засіданнях КУР у 2022 році були розглянуті, зокрема, питання щодо:

- показників ризик-апетитів суттєвих ризиків;
- поточної ситуації в Банку пов'язаної з введенням воєнного стану в Україні:
  - кредитні ризики (підходи до кредитування, реструктуризації та резерви);
  - ризик ліквідності;
  - ринкові ризики;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

- операційні ризики (втрати від війни).
- оцінки достатності капіталу з урахуванням ризиків війни;
- забезпечення безперервної діяльності критичної ІТ-інфраструктури;
- забезпечення кібербезпеки Банку в умовах воєнного стану;
- квартального моніторингу Ризик-апетиту;
- квартальної звітності роботи з проблемними кредитами (КБ та РБ);
- квартальної звітності з кредитного портфелю КБ та РБ;
- квартальної звітності щодо ринкових ризиків та ризиків міжбанківського кредитування та операцій з цінних паперів;
- квартальної звітності щодо операційних ризиків: СУРШ, СУІБ, СУФБ;
- квартальної звітності щодо роботи з пов'язаними особами;
- квартальної звітності щодо відповідності вимогам та оцінка рівня комплаєнс - ризику;
- розгляду нормативних документів щодо ризиків та комплаєнсу;
- виявлених порушень лімітів ризиків;
- звітності щодо результатів контролю ціноутворення/встановлення тарифів на банківські продукти;
- результатів щорічної оцінки Банку по SREP;
- бюджету на 2023 рік для підрозділів ризик-менеджменту та Управління комплаєнс-контролю.

Діяльність Комітету з питань винагород і призначень в 2022 році.

Протягом 2022 року Комітет з питань винагород і призначень (у подальшому – КВП) функціонував у наступному складі:

- Кетрін Елізабет Енн Сталкер, Голова комітету;
- Попов Олег Миколайович, член комітету;
- Міхов Валентин Любоміров, член комітету.

КВП здійснює свою діяльність на підставі «Положення про Комітет Наглядової ради АТ «ПУМБ» з питань винагород і призначень».

Протягом 2022 року КВП було проведено 5 чергових засідань у формі телеконференції. Засідання КВП проходились у повному складі.

У межах покладених Наглядовою радою функцій, КВП упродовж року розглядав та надавав рекомендації Наглядовій раді з питань щодо формування кадрової політики з підбору висококваліфікованих керівників Банку, розробки принципів та критеріїв визначення розміру винагород та компенсацій, що виплачуються керівникам та іншим особам, які здійснюють управлінські функції, розробки прозорої системи їх мотивації тощо.

На засіданнях КВП були розглянуті, зокрема, питання щодо:

- підбиття підсумків діяльності членів Правління за 2021 р. та погодження результатів річної оцінки діяльності Голови та членів Правління за 2021 рік;
- погодження звітів про винагороду членів Наглядової ради, Правління Банку, впливових осіб за 2021 р.;
- погодження загальнобанківських цілей та цілей для Голови та членів Правління на 2022 рік;
- погодження виконання цілей CRO, CCO, відповідального працівника Банку за проведення фінансового моніторингу у 2021 р. та погодження цілей зазначеним особам на 2022 р.;
- розгляду Звіту про ефективність діяльності Наглядової ради Банку та Правління за 2021 р. та заходів за результатами його розгляду;
- розгляду звіту Корпоративного секретаря Банку за 2021 рік;
- продовження контрактів із Заступниками Голови Правління;
- погодження результатів проведеної щорічної оцінки відповідності членів Наглядової Ради, Правління та інших керівників Банку кваліфікаційним вимогам, встановленим НБУ до керівників Банку;
- погодження внутрішніх нормативних документів Банку в межах компетенції.

Значна увага приділялася управлінню персоналом Банку в період воєнного стану, його підтримки та соціального захисту. Зокрема, переглянуто заробітну плату працівників Банку, обговорено результати опитування eNPS. На постійній основі здійснювався контроль статусів та плинності працівників Банку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

9) Інформація щодо складу виконавчого органу Банку та його змін за рік, у тому числі утворені ним комітети, а також інформація про проведені засідання з загальним описом прийнятих рішень.

Колегіальним виконавчим органом, що здійснює поточне управління Банком є Правління.

До компетенції Правління належить вирішення всіх питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю Банку, крім питань, що належать до виключної компетенції Зборів та Наглядової ради.

Заступники голови Правління Банку входять до складу Правління Банку за посадою.

Кількісний та персональний склад Правління і термін повноважень членів Правління визначаються Наглядовою радою.

До складу Правління входять: Голова Правління, Перший Заступник Голови Правління (у разі призначення такого Наглядовою радою), Заступники Голови Правління, члени Правління.

Протягом 2022 року Правління працювало у наступному складі:

Голова Правління - Черненко Сергій Павлович, здійснює оперативне керівництво поточною діяльністю і забезпечує стійку й ефективну роботу Банку. Несе відповідальність за організацію роботи Банку в усіх напрямках його діяльності. Забезпечує виконання Стратегії Банку. Організовує виконання рішень Загальних зборів акціонерів і Наглядової ради. Рішенням Наглядової ради від 29.04.2021 р. повноваження Черненка С.П. як Голови Правління Банку, подовжено терміном на три роки - по 04.11.2024 р. включно.

Заступник Голови Правління – фінансовий директор – Школяренко Костянтин Олександрович, несе відповідальність за загальну облікову, фінансову політику Банку, бюджет Банку, а також ефективне управління ціновою політикою Банку. Забезпечує контроль над організацією умов для дотримання обліку, звітності та методології відповідно до національних і міжнародних стандартів. Визначає стандарти управлінського обліку і звітності, стратегічного планування та аналізу. Контролює виконання політики Банку в області вдосконалення системи погашення проблемної заборгованості для забезпечення стабільного розвитку Банку. Рішенням Наглядової ради від 24.02.2022 р. повноваження Школяренка К.О. подовжено терміном на три роки - по 04.07.2025 р. включно.

Заступник Голови Правління - Магдич Сергій Борисович, відповідальний за впровадження і реалізацію стратегії Банку в корпоративному бізнесі з метою досягнення і утримання Банком конкурентної переваги і результатів, визначених загальною Стратегією Банку. Рішенням Наглядової ради від 21.10.2021 р. повноваження Магдича С.Б. подовжено терміном на три роки - по 14.03.2025 р. включно.

Заступник Голови Правління - Себастьян Рубай, відповідальний за впровадження і реалізацію стратегії Банку в роздрібному бізнесі з метою досягнення і утримання Банком конкурентної переваги і результатів, визначених загальною Стратегією Банку.

Заступник Голови Правління - Загородников Артур Германович, відповідає за удосконалення системи залучення та утримання великих корпоративних клієнтів з державною формою власності з урахуванням інноваційних підходів, індивідуальних особливостей клієнтів і використання найбільш актуальних банківських продуктів. Координує роботу з органами виконавчої влади. Рішенням Наглядової ради від 22.07.2021 р. повноваження Загородникова А.Г. подовжено терміном на три роки - по 31.12.2024 р. включно.

Заступник Голови Правління з управління ризиками (CRO) - Єременко Федот Євгенійович (Головний ризик – менеджер Банку), забезпечує впровадження і безперервне функціонування процесів системи управління ризиками, які гарантують своєчасне виявлення, вимір, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітності по суттєвих ризиків (кредитний, ринковий, операційний, ліквідності та інші істотні ризики). Несе відповідальність за діяльність підрозділів з управління ризиками. Рішенням Наглядової ради від 21.07.2022 р. повноваження Єременка Ф.Є. подовжено терміном на три роки - по 19.12.2025 р. включно.

Заступник Голови Правління - Косенко Наталія Феліксівна, відповідає за розвиток та ефективну роботу регіональної мережі Банку. Рішенням Наглядової ради від 22.07.2021 р. повноваження Косенко Н.Ф. подовжено терміном на три роки - по 31.12.2024 р. включно.

Заступник Голови Правління - Скалосуб Леонід Павлович, відповідає за забезпечення економічної, фінансової, інформаційної, фізичної, технічної безпеки банку, організацію охорони і режиму, виявлення і припинення посягань на репутацію і власність банку, координацію роботи щодо захисту його інтересів в кримінальному судочинстві. Координує роботу Департаменту безпеки.

Заступник Голови Правління - Костюченко Тетяна Василівна, визначає і координує розвиток і впровадження стратегічних політик і практик в області управління персоналом, спрямованих на досягнення фінансових цілей і стандартів Банку. Рішенням Наглядової ради від 19.04.2022 р. повноваження Костюченко Т.В. подовжено терміном на три роки - по 01.08.2025 р. включно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Член Правління, відповідальний працівник за проведення фінансового моніторингу Банку – Горбенко Ганна Валеріївна, відповідальна за забезпечення ефективного функціонування та постійне вдосконалення внутрішньобанківської системи фінансового моніторингу, включаючи управління ризиками легалізації кримінальних доходів та фінансування тероризму, з безумовним дотриманням вимог чинного законодавства. Рішенням Наглядової ради від 20.10.2022 р. повноваження Горбенко Г.В. подовжено терміном на три роки - по 16.03.2026 р. включно.

Усі члени Правління відповідають кваліфікаційним вимогам щодо ділової репутації та професійної придатності, мають значний управлінський та професійний досвід, розуміння фінансового аналізу та аспектів ризику в роботі Банку.

Члени Правління мають належне розуміння тих сфер діяльності Банку, за які вони відповідальні.

Коллективна придатність Правління Банку відповідає розміру, особливостям діяльності Банку, характеру і обсягам банківських та інших фінансових послуг, профілю ризику Банку, системної важливості Банку та діяльності банківської групи, до складу якої входить Банк.

Організаційною формою роботи Правління, як колегіального органу, є засідання.

Протягом 2022 року було проведено 49 засідань Правління Банку, з яких 48 чергових засідань та 1 позачергове засідання.

Порядок денний засідань Правління в 2022 році включав наступні питання:

- розгляд основних подій для висвітлення у щотижневих звітах для Наглядової ради Банку;
- прийняття рішень щодо основних фокусів - пріоритетів Банку на щомісячній основі, результатів щомісячних, щоквартальних, піврічних, річних фінансових результатів діяльності Банку;
- розгляд питань щодо скорочення витрат Банку у зв'язку із введенням воєнного стану;
- виконання Бюджету Банку;
- розробка стратегій кожної з бізнес-вертикалей з урахуванням воєнного стану;
- статуси та робота з працівниками Банку у зв'язку з їх переміщенням до більш «спокійних» територій, переміщення критичного персоналу Банку;
- щодо роботи Банку в період блекауту;
- статуси виконання вимог та обмежень, встановлених НБУ на період дії воєнного стану;
- розгляд стандартних щомісячних та щоквартальних звітів з управління ризиками, щодо роботи з проблемними активами (в тому числі звіти щодо виконання Стратегії та Оперативного плану управління проблемними активами), щоквартальних звітів з комплаєнс-контролю, щоквартальних звітів зі звернень клієнтів та соціальної інженерії, періодичний розгляд звітів щодо управління інформаційними технологіями Банку;
- щомісячний розгляд та затвердження переліку пов'язаних з Банком осіб;
- розгляд питань щодо внесення змін до внутрішніх організаційних структур підрозділів Банку.

На засіданнях Правління Банку:

- здійснювався оперативний (щомісячний, щоквартальний, річний) контроль результатів діяльності Банку в цілому та бізнес-вертикалей (Роздрібного, Корпоративного, Інвестиційного бізнесів);
- погоджений Бюджет Банку на 2023 р. перед винесенням на розгляд Наглядової ради Банку;
- прийняті оперативні рішення щодо діяльності Банку та працівників Банку в період дії воєнного стану;
- розглянуто результати опитування по проєкту «eNPS»;
- затверджені зміни організаційних структур підрозділів Банку, а також затверджені/погоджені Положення про них;
- розглянуто питання щодо зміни структури Роздрібного бізнесу;
- розглянуто питання щодо відновлення дії систем мотивації бізнес-підрозділів Банку;
- прийнято рішення про списання залишків готівки та цінностей в банкоматах, відділеннях, ПТКС на окупованих територіях та територіях проведення бойових дій;
- затверджено перелік найкритичніших працівників Банку, порядок їх релокації на період блекауту;
- прийнято рішення щодо міграції центру обробки даних до хмарного середовища;
- погоджено Кодекс Корпоративної етики Банку в новій редакції;
- затверджено звіт про реалізацію Антикорупційної програми Банку у 2021 році;
- затверджені переліки пов'язаних осіб Банку для подання до НБУ;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

- затвердженні у нових редакціях нормативні документи Банку, скасовані неактуальні нормативно-інструктивні документи структурних підрозділів Банку, що виявлені в результаті проведення загальнобанківської ревізії;
- затверджені переліки переможців в рамках програми «Кращий співробітник року Банку»;
- затверджені рішення щодо ефективного управління мережею відділень Банку, погоджено закриття та призупинення/відновлення діяльності відділень Банку, які перебували на окупованих територіях;
- прийняті рішення про визнання заборгованості безнадійною та її списання за рахунок сформованого резерву або з позабалансових рахунків;
- розглянуті періодичні звіти про стан реалізації менеджментом запланованих дій щодо усунення виявлених в ході внутрішнього аудиту недоліків;
- прийняті рішення щодо інших важливих питань діяльності Банку, віднесених до компетенції Правління Статутом, Положенням про Правління АТ «ПУМБ» та законодавством України.

З усіх питань порядку денного були прийняті відповідні рішення.

Результати проведеної оцінки загальної діяльності Правління в 2022 році його структури та складу показали, що склад Правління Банку є збалансованим та покриває всі напрями діяльності Банку. Розподіл повноважень між членами Правління є оптимальним. Правління ефективно планує свою діяльність. Всі члени Правління розуміють свої повноваження та відповідальність і дотримуються високих професійних і етичних стандартів під час виконання своїх обов'язків.

Відповідно до проведеної оцінки ділової репутації кожного члена Правління не виявлено ознак відсутності бездоганної ділової репутації, визначених нормативно-правовим актом НБУ, а також інших факторів, які свідчать про порушення вимог банківського, фінансового, валютного, податкового, антикорупційного законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу та іншого законодавства, неналежного виконання фінансових зобов'язань, невідповідності діяльності члена Правління стандартам ділової практики та професійної етики. Голова та члени Правління мають бездоганну ділову репутацію, достатній рівень кваліфікації та професійної придатності.

Діяльність Правління у 2022 році як колегіального органу була ефективною і спрямованою на оперативне прийняття рішень для забезпечення безперервної діяльності банку в період воєнного стану.

Організаційною структурою Банку передбачене функціонування таких постійно діючих комітетів Правління:

- Проектний комітет;
- Технологічний комітет;
- Комітет з управління операційним ризиком
- Комітет з управління активами та пасивами;
- Комітет з питань фінансового моніторингу;
- Комітет з етики та ділової поведінки;
- Тарифно-комерційний комітет;
- Комітет з питань управління непрацюючими активами;
- Кредитна рада та Кредитний комітет.

Діяльність Проектного комітету в 2022 році.

Протягом 2022 року Проектний комітет (у подальшому – ПК) функціонував у наступному складі:

- Черненко Сергій Павлович, Голова ПК, Голова Правління;
- Магдич Сергій Борисович, член Комітету ПК, Заступник Голови Правління, який курує вертикаль корпоративного бізнесу;
- Загородников Артур Германович, член ПК, Заступник Голови Правління;
- Рубай Себастьян, член ПК, Заступник Голови Правління;
- Косенко Наталія Феліксівна, член ПК, Заступник Голови Правління;
- Школяренко Костянтин Олександрович, член ПК, Заступник Голови Правління – фінансовий директор;
- Костюченко Тетяна Василівна, член ПК, Заступник Голови Правління;
- Єременко Федот Євгенійович, член ПК, Заступник Голови Правління (CRO);
- Скалозуб Леонід Павлович, член ПК, Заступник Голови Правління;
- Бегунов Андрій Борисович, член ПК, Директор Департаменту інформаційних технологій;
- Ніколаєва Юлія Павлівна, член ПК, Директор Департаменту управління стратегічними проектами і процесами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Персональний склад ПК визначається відповідно до Положення «Про Проектний комітет АТ «ПУМБ».

В межах своєї діяльності ПК у 2022 році приймав рішення з питань стратегічного управління змінами в Банку, включаючи управління портфелем проєктів та управління процесом реалізації змін, організації та контролю діяльності крос-функціональних команд на всіх етапах реалізації змін в Банку, починаючи з ініціації та закінчуючи контролем результатів.

В 2022 році ПК було проведено 12 очних засідань шляхом безпосередньої присутності.

Основні рішення, що були прийняті на ПК протягом 2022 р.:

- погоджено реалізацію 17 проєктів Банку;
- затверджено список критичних СМЕ та список тих СМЕ, по яким призупинено роботу;
- прийнято низку рішень з тимчасового призупинення 6 проєктів;
- погоджено критичну закупку для проєкту АСМ (Euronet)- ATM Channel management;
- погоджено закриття 5 проєктів Банку;
- затверджено 5 проєктів в портфелі lean-проєктів;
- погоджено закриття 2 проєктів в портфелі lean-проєктів;
- погоджено ініціацію 2 СМЕ;
- погоджено включення в портфель проєктів 2023 року 16 проєктів.

Діяльність Технологічного комітету в 2022 році.

Протягом 2022 року Технологічний комітет (у подальшому – ТК) функціонував у наступному складі:

- Черненко Сергій Павлович, Голова ТК, Голова Правління;
- Скалозуб Леонід Павлович, член ТК, Заступник Голови Правління;
- Бегунов Андрій Борисович, член ТК, Директор Департаменту інформаційних технологій;
- Школяренко Костянтин Олександрович, член ТК, Заступник Голови Правління - фінансовий директор;
- Ніколаєва Юлія Павлівна, член ТК, Директор Департаменту управління стратегічними проєктами і процесами;
- Грома Сергій Григорович, член ТК, начальник Управління інформаційної безпеки.

Персональний склад ТК визначається відповідно до Положення «Про Технологічний комітет АТ «ПУМБ».

В межах своєї діяльності ТК протягом 2022 року вирішував питання щодо узгодження технологічних рішень пропонуєваних для реалізації в проєктах Банку, прийняття рішень про вибір розробників ключових елементів програмно-апаратних комплексів, узгодження змін в ключових елементах ІТ-архітектури, розгляду політик інформаційних технологій, внесення значних технологічних змін в проєктах Банку.

В 2022 році Технологічним комітетом Банку було проведено 6 очних засідань.

Питання, що розглядались на ТК стосувались:

- заміни постачальника персоналізаційного рішення до ПЦ Банку;
- затвердження контрагента для реалізації проєкту RKL;
- розгляд стратегії розвитку ЦОДів Банку;
- платформи управління регуляторними лімітами Stronghold;
- вибору SharePoint-Online як цільової системи для міграції процесів із SharePoint 2013;
- заміни цільової моделі касового пристрою Verifone M440 на LANE 8000;
- заміни поточної системи дистанційного навчання.

Діяльність Комітету з управління операційним ризиком в 2022 році.

Протягом 2022 року Комітет з управління операційним ризиком Банку (у подальшому – КУОР) працював у наступному складі:

- Черненко Сергій Павлович, Голова КУОР, Голова Правління;
- Косенко Наталія Феліксівна, член КУОР, Заступник Голови Правління;
- Скалозуб Леонід Павлович, член КУОР, Заступник Голови Правління;
- Єременко Федот Євгенійович, член КУОР, Заступник Голови Правління з управління ризиками (CRO) з правом вето;
- Дибко Микола Миколайович, член КУОР, Начальник Департаменту загальнобанківських ризиків;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

- у період з 01.01.2022 р. по 28.01.2022 р. Гурбан Антон Володимирович, член КУОР, Директор Департаменту транзакційного бізнесу;
- у період з 09.02.2022 р. Сердюк Лариса Анатоліївна, член КУОР, в.о. Директора Департаменту транзакційного бізнесу;
- Грома Сергій Григорович, член КУОР, Начальник Управління інформаційної безпеки Департаменту безпеки;
- Завгородній Володимир Іванович, член КУОР, Начальник Управління з адміністративної роботи з персоналом Департаменту по роботі з персоналом;
- Бегунов Андрій Борисович, член КУОР, Директор Департаменту інформаційних технологій;
- Кудлай Сергій Борисович, член КУОР, Керівник Центру операційної підтримки;
- Щербаха Олександр Сергійович, член КУОР, Директор Департаменту продажу та розвитку роздрібного бізнесу;
- Стадник Антон Сергійович, член КУОР, Директор Департаменту інвестиційного бізнесу;
- Насекан Леся Олександрівна, член КУОР, Директор Юридичного департаменту;
- Полещук Олена Олегівна, член КУОР, Головний бухгалтер.

На засіданні КУОР обов'язково присутній начальник Управління комплаєнс контролю (ССО) з правом вето та Директор Департаменту внутрішнього аудиту з правом дорадчого голосу.

Персональний склад КУОР визначається відповідно до Положення «Про Комітет з управління операційним ризиком в АТ «ПУМБ».

КУОР є складовою частиною організаційної структури системи управління ризиками Банку та забезпечує виконання певних функцій та повноважень з управління операційним ризиком, створений для максимальної оптимізації процесу управління факторами операційного ризику, швидкого реагування на операційні події, розробки і впровадження найбільш ефективних заходів щодо мінімізації/ліквідації наслідків реалізованого операційного ризику та крос-операційних ризиків, зареєстрованих у межах СУОР.

В межах делегованих Правлінням функцій, КУОР впродовж 2022 року виконував роль виконавчого органу Правління з питань:

- управління операційним ризиком (зокрема, інформаційним і юридичними ризиками);
- оцінки ефективності Системи внутрішнього контролю Банку;
- забезпечення функціонування корпоративної культури управління операційними ризиками;
- оцінки ефективності Системи забезпечення безперервної діяльності, Системи управління ризиком шахрайства, Системи управління інформаційною безпекою.

У 2022 році проведено 7 засідань КУОР шляхом безпосередньої присутності членів Комітету.

На засіданнях КУОР були розглянуті та приймалися рішення щодо:

- стандартних квартальних звітів, а саме:
  - звітів щодо подій операційного ризику, зареєстрованих у звітному періоді;
  - звітів про виконання рішень Комітету та Підкомітетів КУОР;
  - результатів моніторингу ризик-апетиту та лімітів на операційний ризик;
  - звітів щодо ефективності СВК: «Результати щоквартального моніторингу KCI (Key Control Indicator/Ключовий індикатор контролю)»;
  - звітів щодо подій, зареєстрованих у звітному кварталі межах СЗБД.
  - щорічного звіту СВК щодо оцінки ефективності СВК Банку другим та третім рівнями контролю за 2021 рік;
  - результатів стрес-тестування операційного ризику на 2022 рік;
  - щорічних результатів моніторингу КІР за 2021 р. та затвердження КІРів на 2022 рік;
  - результатів щорічного тестування ВСР ГО;
  - результатів стрес-тестування подій операційного ризику, пов'язаного з воєнними діями в Україні;
  - результатів самооцінки СУІБ за 2021 рік;
  - результатів практичного тестування Плану ВСР ДІГО з безперервної роботи із запасами готівки на зберіганні в умовах настання непередбачених обставин та/або надзвичайних ситуацій (План ВСР ДІГО) у 2022 році.

Окрім іншого КУОР приймав рішення щодо управління реалізованими подіями операційного ризику, здійснював контроль за ефективністю прийнятих рішень Підкомітетами КУОР та оцінював ефективність функціонування:

- Системи управління інформаційною безпекою;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

- Системи управління ризиком шахрайства;
- Системи забезпечення безперервної діяльності;
- Системи управління ризиками третіх осіб;
- Системи внутрішнього контролю.

При КУОР протягом 2022 року працювали наступні Підкомітети:

- Підкомітет «Персонал»;
- Підкомітет «Процеси»;
- Підкомітет «Системи»;
- Підкомітет «Зовнішні фактори»;
- Підкомітет «Інформаційна безпека».

КУОР також затверджувалися зміни щодо складу учасників Підкомітетів.

Діяльність Комітету з управління активами та пасивами Банку в 2022 році.

Протягом 2022 року Комітет з управління активами та пасивами (у подальшому – КУАП) працював у наступному складі:

- Черненко Сергій Павлович, Голова Комітету, Голова Правління Банку;
- Єременко Федот Євгенійович, член Комітету, Заступник Голови Правління з управління ризиками (CRO);
- Магдич Сергій Борисович, член Комітету, Заступник Голови Правління Банку;
- Загородников Артур Германович, член Комітету, Заступник Голови Правління Банку;
- Школяренко Костянтин Олександрович, член Комітету, Заступник Голови Правління Банку – фінансовий директор;
- Себастьян Рубай, член Комітету, Заступник Голови Правління Банку;
- Дибко Микола Миколайович, член Комітету, Директор Департаменту загальнобанківських ризиків;
- Стадник Антон Сергійович, член комітету, Директор Департаменту інвестиційного бізнесу.

Персональний склад КУАП визначається відповідно до Положення «Про Комітет управління активами та пасивами АТ «ПУМБ». При призначенні особи на відповідну посаду ця особа автоматично набуває статусу Члена КУАП з усіма повноваженнями і обов'язками згідно Положення.

В межах своєї діяльності КУАП здійснює підтримку та підвищення якості процесів формування стратегії та бізнес-плану Банку, забезпечення виконання планових показників Банку шляхом розробки відповідних політик, формування проектів управлінських рішень та прийняття їх у межах своєї компетенції. При цьому об'єктами управління виступають структура та обсяги банківських операцій (активів, пасивів і позабалансових статей), їх дохідність та рівень ризиків. Цілями діяльності КУАП є максимізація прибутку та вартості капіталу Банку, забезпечення довгострокового ефективного функціонування Банку, мінімізація ризиків шляхом безпосереднього прийняття рішень з управління ризиками ліквідності, процентним та валютним ризиками, ринковими ризиками, та всіма ризиками на рівні агрегованих показників, забезпечення функціонування процесу оптимізації співвідношення прибутковості та ризиковості банківських операцій, спрямованого на забезпечення отримання Банком відповідної винагороди за прийняття ризику, шляхом збільшення дохідності або зменшення ризиковості, чи збільшуючи дохід відповідно для прийнятого рівня ризику у випадках, коли не існує кореляції між величиною винагороди та рівнем ризику.

В 2022 році КУАП було проведено 35 засідань, з яких 12 чергових та 23 позачергових. Засідання проводились як шляхом безпосередньої присутності, так і шляхом заочного голосування.

Основна тематика засідань КУАП (питання, що регулярно розглядалися):

1. Аналіз та прогноз показників діяльності Банку:
  - зовнішні нормативи (НБУ, Банківської групи тощо);
  - ефективність: спред та маржа Банку.
2. Інформація Управління ринкових та операційних ризиків щодо контролю ризиків ліквідності, валютних ризиків, процентних ризиків, торгових ризиків і ризиків емітента:
  - звіт за ризиками;
  - індекс стану фінансового ринку України;
  - ГЕП звіти з ліквідності і процентні геви з факторного аналізу;
  - звіт за концентраціями;
  - стрес-тестування ризику ліквідності;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

- стрес-тестування процентного ризику;
  - аналіз ризик-індикаторів збільшення ймовірності дефолту емітента ОВДП.
3. Аналіз та прогноз грошової позиції Банку:
- ліквідність: аналіз і прогноз позиції ліквідності;
  - пропозиції щодо формуванню активів та пасивів.
4. Процентна політика:
- трансфертні ставки;
  - ліміти на нормативи приросту.

Діяльність Комітету з питань фінансового моніторингу в 2022 році.

Комітет з питань фінансового моніторингу (далі – Комітет ФМ) є постійно діючим колегіальним органом Банку, діяльність якого спрямована на забезпечення функціонування системи управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, протидії фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в Банку, а також на вжиття відповідних застережних заходів для попередження, обмеження та/або зниження ризиків до прийнятного рівня.

Протягом 2022 року Комітет ФМ працював у наступному складі:

- Черненко Сергій Павлович, член Комітету ФМ, Голова Комітету, Голова Правління;
- Магдич Сергій Борисович, член Комітету ФМ, Заступник Голови Правління;
- Рубай Себастьян, член Комітету ФМ, Заступник Голови Правління;
- Косенко Наталія Феліксівна, член Комітету ФМ, Заступник Голови Правління;
- Скалозуб Леонід Павлович, член Комітету ФМ, Заступник Голови Правління;
- Єременко Федот Євгенійович, член Комітету ФМ, Заступник Голови Правління з управління ризиками (CRO);
- Сердюк Віра Олександрівна, член Комітету ФМ, Начальник Управління комплаєнс контролю (CCO);
- Горбенко Ганна Валеріївна, член Комітету ФМ, член Правління, Директор Департаменту фінансового моніторингу, відповідальний працівник Банку за проведення фінансового моніторингу;
- Насекан Леся Олександрівна, член Комітету ФМ, Директор Юридичного департаменту;
- Мех Ганна Володимирівна, член Комітету ФМ з правом дорадчого голосу, Директор Департаменту внутрішнього аудиту.

Персональний склад Комітету визначається відповідно до Положення «Про Комітет з питань фінансового моніторингу АТ «ПУМБ».

В межах своєї діяльності Комітет провів 12 засідань як шляхом безпосередньої присутності, так і шляхом заочного голосування.

На засіданнях розглянуті і прийняті рішення з наступних питань:

- розгляд результатів аналізу фінансових операцій клієнтів, щодо яких виникає підозра та затвердження застережних заходів з метою мінімізації ризиків легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;
- розгляд питань за результатами відмови від проведення фінансових операцій та/або обслуговування клієнтів, у тому числі в разі встановлення клієнту неприйнятно високого рівня ризику;
- розгляд проблемних питань, що виникають під час проведення ідентифікації та вивчення клієнтів;
- зміни в законодавстві з питань фінансового моніторингу, заходів, що повинні бути здійснені банком – юридичною особою / філією іноземного банку, і строків оновлення внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу з урахуванням зазначених змін;
- розгляд результатів аналізу впровадження нових банківських продуктів та пов'язані з ними комплаєнс-ризики фінансового моніторингу;
- розгляд проблемних питань, що виникають під час проходження навчання працівниками Банку;
- розгляд проблемних питань, що пов'язані з установами ділових відносин та обслуговуванням РЕР;
- розгляд інших питань, що виникають під час здійснення заходів із запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- статус виконання завдань з автоматизації процесів фінансового моніторингу;
- статус виконання рекомендацій аудиту;
- підсумки перевірки відповідальним працівником Банку за проведення фінансового моніторингу підрозділів Банку у 2021 році.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Діяльність Комітету з етики та ділової поведінки в 2022 році.

Протягом 2022 року Комітет з етики та ділової поведінки працював у наступному складі:

- Костюченко Тетяна Василівна, Голова Комітету з етики та ділової поведінки, Заступник Голови Правління АТ «ПУМБ»;
- Черненко Сергій Павлович, член Комітету з етики та ділової поведінки, Голова правління АТ «ПУМБ»;
- Магдич Сергій Борисович, член Комітету з етики та ділової поведінки, Заступник Голови Правління АТ «ПУМБ»;
- Рубай Себастьян, член Комітету з етики та ділової поведінки, Заступник Голови Правління АТ «ПУМБ»;
- Скалозуб Леонід Павлович, член Комітету з етики та ділової поведінки, Заступник Голови Правління АТ «ПУМБ»;
- Сердюк Віра Олександрівна, член Комітету з етики та ділової поведінки, начальник Управління комплаєнс контролю АТ «ПУМБ»;
- Дугадко Ганна Олександрівна, член Комітету з етики та ділової поведінки, член Наглядової ради АТ «ПУМБ»;
- Мех Ганна Володимирівна, член Комітету з етики та ділової поведінки, Директор Департаменту внутрішнього аудиту АТ «ПУМБ»;
- Трембак Маргарита Павлівна, секретар Комітету з етики та ділової поведінки, начальник відділу кадрового адміністрування Управління з адміністративної роботи з персоналом Департаменту по роботі з персоналом АТ «ПУМБ».

Персональний склад Комітету з етики та ділової поведінки визначається відповідно до Положення «Про Комітет з етики та ділової поведінки АТ «ПУМБ».

В межах своєї діяльності Комітет з етики та ділової поведінки Банку протягом 2022 року здійснював врегулювання негативних факторів комплаєнс-ризиків, ризиків, пов'язаних з корпоративною етикою та діловою поведінкою, репутаційних ризиків, ризиків шахрайства, а також інших негативних факторів, пов'язаних з діяльністю персоналу Банку, забезпечував мінімізацію наслідків реалізації таких негативних факторів, приймав рішення щодо недопущення їх повторного виникнення.

В 2022 році Комітетом з етики та ділової поведінки Банку було проведено 1 засідання у формі спільної присутності з наступних питань:

- статистика звернень на Лінію Довіри СКМ стосовно діяльності АТ «ПУМБ»;
- Звіт про роботу Підкомітету КУОР «Персонал», а саме:
  - статистика порушень трудової дисципліни працівниками Банку;
  - міри дисциплінарного стягнення (у тому числі розірвання трудових відносин з ініціативи Банку) та інші заходи, які застосовувались до порушників.

Діяльність Тарифно-комерційного комітету в 2022 році.

Протягом 2022 року Тарифно-комерційний комітет (у подальшому – ТКК) працював у наступному складі:

- Черненко Сергій Павлович, Голова ТКК, Голова Правління;
- Школяренко Костянтин Олександрович, член ТКК, Заступник Голови Правління – фінансовий директор;

На час проведення заочного голосування або на час відсутності Заступника Голови Правління – фінансового директора Банку повноваження делегувалися Начальнику Управління менеджменту активів та пасивів Овчинникову Валерію Анатолійовичу.

- Магдич Сергій Борисович, член ТКК, Заступник Голови Правління;
- Рубай Себастьян, член ТКК, Заступник Голови Правління;
- Загородников Артур Германович, член ТКК, Заступник Голови Правління;
- Сікорська Ксенія Сергіївна, член ТКК, Директор Департаменту маркетингу.

Персональний склад ТКК визначається відповідно до «Положення про Тарифно-комерційний комітет».

В межах своєї діяльності ТКК у 2022 році здійснював управління комерційною діяльністю Банку, продуктивним та клієнтським портфелем, забезпечував контроль ринкової позиції Банку та реалізацію ринкових можливостей для стратегічного розвитку Банку.

Протягом 2022 року ТКК було розглянуто 81 питання.

Основні питання, що розглядались на комітеті стосувались:

- зміни тарифних пакетів на обслуговування фізичних осіб, встановлення цінових параметрів для нових продуктів роздрібного бізнесу;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

- зміни тарифних пакетів на обслуговування юридичних осіб;
- перегляду процентних ставок для корпоративних клієнтів з продуктів «Стабільний залишок» та «Прибутковий рахунок»;
- затвердження повноважень для встановлення індивідуальних клієнтських ставок та тарифів КБ;
- зміни повноважень щодо депозитів роздрібного бізнесу;
- зміни тарифів на послуги інкасації грошових коштів та перевезення валютних цінностей;
- внесення змін до параметрів депозитних продуктів для фізичних осіб – депозити «Вільний», «Дохідний»;
- погодження стандарту діючого продукту КБ «Онлайн блокування на термін овернайт»;
- затвердження параметрів депозитного продукту РБ - депозит «Преміум»;
- доповнення новими тарифами Базової редакції тарифів ПУМБ по операціям з платіжними картками для банків-партнерів;
- зміни до діючої редакції додатку № 4 до ДКБО, Новий продукт – кредитна картка;
- внесення змін до базових Тарифів «Тарифи ПУМБ на обслуговування корпоративних клієнтів по торговому еквайрингу»;
- прийом платежів від населення без комісії на спеціальний рахунок НБУ для збору коштів на підтримку Збройних Сил України. Акція «Смілива гривня»;
- обслуговування військових облігацій;
- зміни до процесу ціноутворення за Програмою «Доступні кредити 5-7-9%» (включення клієнтів ВКК);
- затвердження параметрів депозитного продукту РБ - депозит «Особливий»;
- прийом платежів без комісії на рахунок благодійних фондів для збору коштів для Збройних сил України;
- затвердження параметрів депозитного продукту РБ - депозит «Валютний»;
- відміна комісії за кредитами КБ, що погашаються достроково та забезпечені державними гарантіями.

Діяльність Комітету з питань управління непрацюючими активами в 2022 році.

Комітет Правління з питань управління непрацюючими активами (у подальшому – Комітет НПА) створений з метою ефективного і оперативного функціонування бізнес-процесу управління непрацюючими активами в АТ «ПУМБ».

Протягом 2022 року Комітет НПА працював у наступному складі:

- Черненко Сергій Павлович, член Комітету НПА, Голова Правління Банку;
- Єременко Федот Євгенійович, Голова Комітету НПА, Заступник Голови Правління з управління ризиками (CRO);
- Школяренко Костянтин Олександрович, член Комітету НПА, Заступник Голови Правління - фінансовий директор Банку;
- Скалозуб Леонід Павлович, член Комітету НПА, Заступник Голови Правління Банку.

У роботі Комітету НПА беруть участь також два експерти з правом дорадчого голосу, які призначаються Наглядовою радою Банку.

Відповідно до рішення Наглядової ради від 27.02.2020 р. для участі в Комітеті з питань управління непрацюючими активами в якості експертів представлені Попов О.М. та Дугадко Г.О.

В межах своєї діяльності Комітету НПА приймає рішення в рамках делегованих Правлінням Банку повноважень щодо врегулювання проблемних активів, переданих в роботу підрозділу НПА, контролює виконання оперативного плану і стратегії управління проблемними активами, приймає рішення щодо врегулювання потенційно проблемних активів, що не передані в роботу підрозділів НПА, а також здійснює контроль за адекватною оцінкою рівня кредитного ризику і обсягу резервів за всіма без винятку проблемними активами, що знаходяться в компетенції кредитних органів Банку.

Протягом 2022 року проведено 54 засідання Комітету НПА як шляхом безпосередньої присутності, так і шляхом заочного голосування. Основні питання, що розглядались на засіданнях:

- погодження звітності щодо реалізації Стратегії управління проблемними активами (ПА) та виконання Оперативного плану ПА;
- врегулювання заборгованості боржників/контрагентів;
- прийняття рішень щодо управління стягнутим майном, включаючи його продаж;
- прийняття рішень щодо управління непрацюючими проблемними активами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Діяльність Кредитної ради Банку в 2022 році.

Кредитна рада створена з метою попередження порушення показників ризик-апетиту і лімітів ризику при виконанні бізнес-плану Банку та досягненні поставлених стратегічних цілей в частині кредитування.

Протягом 2022 року Кредитна рада (КР) працювала у наступному складі:

- Черненко Сергій Павлович, Голова Правління Банку, Голова Кредитної ради;
- Магдич Сергій Борисович – Заступник Голови Правління Банку, член Кредитної ради;
- Єременко Федот Євгенійович, Заступник Голови Правління Банку, член Кредитної ради;
- Скалозуб Леонід Павлович, Заступник Голови Правління Банку, член Кредитної ради;
- Рубай Себастьян - Заступник Голови Правління Банку, член Кредитної ради.

Персональний склад КР визначається відповідно до Положення «Про Кредитну раду та Кредитний Комітет АТ «ПУМБ», відповідно до якого у засіданні Кредитної ради також можуть брати участь експерти з правом дорадчого голосу (далі – експерти), які призначаються Наглядовою радою Банку. Протягом 2022 року в якості експертів виступали Попов О.М. та Дугадко Г.О. Протягом 2022 року проведено 293 засідання КР як шляхом безпосередньої присутності, так і шляхом заочного голосування.

Опис основних розглянутих/вирішених питань:

- погодження нових кредитних проектів для позичальників;
- внесення змін в умови фінансування клієнтів;
- розгляд щорічних ревізій за діючими кредитними угодами;
- обговорення стратегій співпраці з клієнтами;
- погодження змін до стандартів продуктів;
- акредитація страхових компаній;
- встановлення/продовження/зміна лімітів на міжбанківські операції;
- встановлення лімітів на дебітора за операціями факторингу та торгового фінансування;
- погодження змін до внутрішніх положень про колегіальні органи та делегування повноважень на прийняття рішень;
- розгляд звітів про якість кредитного портфелю.

У своїй діяльності комітети Правління Банку керуються законами України «Про банки і банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», іншими законами та нормативно-правовими актами України, нормативно-правовими актами Національного банку України, Статутом Банку, рішеннями Загальних зборів, а також Положенням про відповідний комітет. Випадків накладання права Вето на виконання рішень комітетів Правління у 2022 році не було.

10) Інформація щодо фактів порушення членами Наглядової ради та виконавчого органу Банку внутрішніх правил, що призвело до заподіяння шкоди Банку або клієнтам Банку.

В 2022 році відсутні факти порушення членами Наглядової ради та Правління Банку внутрішніх правил, що могли б призвести до заподіяння шкоди Банку або клієнтам Банку.

11) Інформація щодо заходів впливу, застосовані протягом року органами державної влади до Банку, в тому числі до членів Наглядової ради та виконавчого органу.

Протягом 2022 року до Банку органами державної влади застосовувались заходи впливу у вигляді штрафних санкцій, що повністю задоволені (сплачені), а саме:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт Керівництва за 2022 рік

№ з/п	Номер та дата рішення, яким накладено штрафну санкцію	Орган, який наклав штрафну санкцію	Вид стягнення	Інформація про виконання	Опис правопорушення, за яке накладено штрафну санкцію
1.	Податкове повідомлення-рішення № 616/Ж10/31-00-04-03-01 від 17.10.2022 р.	Центральне міжрегіональне управління Державної податкової служби по роботі з великими платниками податків	Штраф в сумі 266, 67 грн	сплачено 26.10.2022 р.	Порушення граничних строків, визначених ст. 201 Податкового кодексу України, реєстрації в ЄРПН (єдиний реєстр податкових накладних) податкових накладних
2.	Рішення комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем № 20/1756-рк від 19.12.2022 р.	Національний банк України	Штраф в сумі 478 059,50 грн	сплачено 21.12.2022 р.	Порушення вимог щодо заборони дострокового розірвання депозитних договорів з пов'язаними з банком особами, визначених Постановою Правління Національного банку України № 23 від 25.02.2022 року «Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп»
3.	№ 3 від 13.01.2022 р.	Національний банк України	Штраф в сумі 170 грн	сплачено 24.01.2022 р.	Недотримання п.58 Інструкції №103 у частині відсорткування банкнот за критеріями якості (14,91 % придатних до обігу банкнот від загальної кількості зношених банкнот)
4.	№ 8 від 01.02.2022 р.	Національний банк України	Штраф в сумі 340 грн	сплачено 09.02.2022 р.	Недотримання п.58 Інструкції №103 у частині відсорткування банкнот за критеріями якості (29,52 % придатних до обігу банкнот від загальної кількості зношених банкнот)
5.	№ 9 від 01.02.2022 р.	Національний банк України	Штраф в сумі 340 грн	сплачено 09.02.2022 р.	Недотримання п.58 Інструкції №103 у частині відсорткування банкнот за критеріями якості (21,46 % придатних до обігу банкнот від загальної кількості зношених банкнот)
6.	№ 616/ж10/31-00-04-03-01-14 від 17.10.2022 р.	Центральне МУ ДПС по роботі з ВПП	Штраф в сумі 266,67 грн	сплачено 26.10.2022 р.	Порушення граничних строків реєстрації в ЄРПН податкових накладних/розрахунків коригування до ПН, визн. ст. 201 ПКУ та зг. з п. 120 ¹ .1 ст. 120 ¹ ПКУ

Протягом 2022 року до Голови Правління Банку органами державної влади застосовувались заходи впливу у вигляді штрафних санкцій, що повністю задоволені (сплачені), а саме:

- У січні 2022 року Банком отримано Постанову Державної служби України з безпеки на транспорті (серія ВМ № 00005776 від 04.01.2022 р.) щодо притягнення до адміністративної відповідальності та накладання адміністративного стягнення у вигляді штрафу в розмірі 17 000 гривень за порушення Правил дорожнього руху України в частині перевищення норми навантаження на одиночну вісь транспортного засобу. Банк оскаржує дане стягнення в судовому порядку (Шевченківський районний суд міста Києва, справа №761/1375/22), рішення по справі не прийнято гривень, штраф не сплачувався.
- У грудні 2022 року Банком сплачено штраф в сумі 340 гривень згідно Постанови Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (серія 1КІ № 0000897423 від 23.11.2021 р.) за порушення правил Дорожнього руху України в частині вимог до паркування автомобілів. У відповідності до Постанови застосовано адміністративне стягнення до Черненко С.П. у вигляді штрафу в сумі 680 гривень 00 коп.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

Сума сплачених штрафів незначна та не вплинула на показники фінансової звітності Банку.

Інші заходи впливу до Банку протягом 2022 року не застосовувались.

До членів Наглядової ради та інших членів Правління Банку заходи впливу не застосовувались.

12) Інформація щодо розміру винагороди за рік членів Наглядової ради та виконавчого органу Банку.

Члени Наглядової ради Банку виконують свої функції та отримують винагороду відповідно до умов цивільно-правових договорів, що укладені з кожним членом Наглядової ради.

Порядок виплати винагороди членам Наглядової ради регулюється «Положенням про винагороду членів Наглядової ради АТ «ПУМБ», що затверджено у новій редакції Загальними зборами акціонерів 25.11.2021 р.

Детальна інформація щодо розміру виплаченої винагороди членам Наглядової ради у 2022 р. міститься у звіті про винагороду членів Наглядової ради, розміщеному у вільному доступі на офіційному веб-сайті Банку за посиланням: <https://about.pumb.ua/ru/management/supervisory-board>.

Члени Правління Банку отримують винагороду згідно трудових контрактів, затверджених рішеннями Наглядової ради. Порядок виплати винагороди членам Правління Банку регулюється також «Положенням про винагороду членів Правління АТ ПУМБ», що затверджено у новій редакції рішенням Наглядової ради від 18.02.2021 р.

Детальна інформація щодо розміру виплаченої винагороди членам Правління у 2022 р. міститься у звіті про винагороду членів Правління, розміщеному у вільному доступі на офіційному веб-сайті Банку за посиланням: <https://about.pumb.ua/ru/management/head>.

13) Інформація про значні фактори ризику, що впливали на діяльність Банку протягом 2022 року.

Під час здійснення своєї діяльності Банк стикається з різноманітними ризиками, які як позитивно, так і негативно впливають на його стійкість.

В 2022 році ключовим фактором ризику, що негативно вплинув на діяльність Банку та банківської системи в цілому, став початок повномасштабного російського вторгнення в Україну та запровадження з 24 лютого 2022 року воєнного стану. Воєнні дії вплинули на всі види ризиків та призвели до значних втрат.

1. Ризик ліквідності - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат та недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки. Банк визначає достатність внутрішнього рівня ліквідності за допомогою двох індикаторів ВЛА1 – норматив первинної ліквідності, ВЛА2 – норматив вторинної ліквідності. Контроль достатності ліквідності за нормативами ВЛА1 та ВЛА2 виконується щодня. Протягом 2022 року нормативи ВЛА1 та ВЛА2 перебували в зеленій зоні толерантності до ризику.

Також для контролю ліквідності Банк використовує нормативи встановлені НБУ :

- LCR – коефіцієнт покриття ліквідністю;
- NSFR – норматив довгострокової ліквідності;
- норматив обов'язкового резерву НБУ.

Нормативи ліквідності згідно вимогам НБУ виконувались протягом 2022 року з запасом. Додатково для контролю ризику ліквідності Банк використовує тримісячний GAP-ліквідності.

Фактори впливу на ризик ліквідності:

- 1) воєнні дії;
- 2) адміністративні обмеження НБУ що були запроваджені на тлі війни.
- 3) високий рівень інфляції.
- 4) дефіцит бюджету України (до 1391 млрд грн без урахування грантів).

Впродовж 2022 року ліквідність Банку підтримувалась на достатньому рівні. Індикатори ризику ліквідності зростали впродовж усього періоду починаючи з 24.02.2022 р. НБУ з початком війни прийняв рішення про підтримку банків України для недопущення банкрутства через відтоки клієнтських коштів. Аналіз власної статистики відтоку стійкої частини клієнтських залишків показує що ПУМБ отримав клієнтські відтоки менші за відтоки в кризу 2014-2015 років.

На ситуацію з ліквідністю негативно вплинуло неможливість рефінансування ОВДП з боку НБУ та закриття з початком війни вторинного ринку ОВДП. Однак починаючи з серпня 2022 року вторинний ринок запрацював, що дало змогу почати продавати ОВДП з портфеля, конвертуючи ОВДП в первинну ліквідність.

В цілому ризик ліквідності є незначним.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

2. Процентний ризик банківської книги - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на банківську книгу. Процентний ризик банківської книги впливає на економічну вартість капіталу банку та чистий процентний дохід банку. Банк контролює процентний ризик банківської книги за допомогою двох ризик-індикаторів:
- NII- максимальне падіння чистого процентного доходу банку протягом наступних 12 місяців.
  - EVE – Максимальне падіння економічної вартості капіталу банку.

Протягом 2021 року значення NII та EVE перебувало в зеленій зоні толерантності до ризику зі значним запасом.

З початку війни НБУ почав фінансувати державний бюджет шляхом викупу військових ОВДП, що по суті було грошовою емісією. В купі з падінням ВВП це спричинило зростання інфляції яка на дату складання звіту досягла рівня 26,6% за даними НБУ. Враховуючи різке зростання інфляції НБУ 03.06.2022 р. збільшив облікову ставку з 10% до 25%. Відповідно коридор процентних ставок НБУ: 23% - ставка залучення за депозитними сертифікатами НБУ, 27% - ставка розміщення кредитів рефінансування. По суті безризиковою ставкою по гривні в мить стала вище ставка по основним видам активів. Це вплинуло на рівень ризику процентної ставки за стандартним сценарієм з 13,6 млн грн на 01.01.2022 р. до 126 млн грн на 01.01.2023 року. Рівень ризику – значний.

3. Ціновий ризик – процентний ризик торгової книги, який виникає через несприятливі зміни ринкових процентних ставок, що впливають на вартість боргового цінного паперу або іншого інструменту з фіксованим прибутком, вартість похідного фінансового інструменту (деривативу), базовою змінною для якого є ринкова процентна ставка, що містяться в торговій книзі банку. При розрахунку цінового ризику у якості торгової книги банку приймається загальний обсяг ОВДП в портфелі Банку та розглядається сценарій повної реалізації портфеля ОВДП для покриття дефіциту ліквідності.

Протягом 2022 року показник цінового ризику значно зріс починаючи з серпня місяця після відкриття вторинного ринку ОВДП. Доходність продажу гривневих ОВДП на вторинному та первинному ринках збільшилась, що спричинило зростання справедливої вартості ОВДП в портфелі Банку. Рівень ризику – значний.

4. Валютний ризик, який виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют, що впливають на активи, зобов'язання та позабалансові позиції, що містяться в торговій та банківській книгах Банку. Визначено як відсоток від капіталу банку вартості під ризиком розрахованої методом VaR для:
- максимальний відкритої валютної позиції;
  - стресової оцінки на основі історичного сценарію в період з 2014 по 2015 роки;
  - рівень довіри 99%, період розрахунку 10 днів, горизонт розрахунку 250 днів. Значення ліміту встановлено загалом для всіх валют.

На початку війни НБУ зафіксував офіційний курс гривні до дол. США на рівні 29 грн. Далі в липні 2022 р. курс було збільшено до рівня 36 грн. При цьому НБУ дозволив Банкам не зараховувати в розрахунок відкритої валютної позиції сформовані резерви на покриття кредитного ризику зафіксувавши їх рівень на 21.07.2022 року. Проаналізувавши динаміку обмінного курсу валют фахівці Банку дійшли висновку що в кризу 2014-2015 року було отримано більш значні одноденні коливання курсу долара до гривні аніж впродовж 2022 року, тому Банк для розрахунку валютного ризику продовжує використовувати сценарій 2014-2015 років. Валютний ризик розраховується для відкритої валютної позиції згідно вимогам НБУ (сформовані резерви після 21.07.2022 не враховуються). С точки зору управлінням рівнем відкритої валютної позиції рівень валютного ризику є помірним, однак маємо значні очікування девальвації національної валюти до основних іноземних валют.

5. Ризик дефолту емітента ОВДП – Банк на початку 2022 року проводив моніторинг оцінки збільшення ризику дефолту емітента ОВДП через котирування 5-ти річних CDS України, а безпосередньо розрахунок та відображення в балансі ризику дефолту емітента ОВДП через резерви МСФЗ для PD=1.79% згідно звіту Fitch та LGD=48% згідно звіту Moody's для рейтингу України на рівні B.

С початку війни з рф котирування 5-ти річних CDS України зросли до 100%, а далі котирування було в загалі призупинено, що спричинило відмову Банку від інструменту cds. На 01.10.2022 р. Банк при розрахунку резервів МСФЗ по активним операціям з ОВДП перейшов на PD та LGD від агенції Moody's для рейтингу CCC, що збільшило рівень резервування в 2,6 рази.

В продовж 2022 року Уряд України не допустив випадків не виконання зобов'язань по ОВДП. Країни G7, МВФ, Світовий Банк та інші неурядові фінансові організації здійснювали фінансову підтримку України через фінансування дефіцити бюджету.

Наразі спираючись на ці факти Банк вважає ризик дефолту емітента ОВДП помірним та контрольованим.

6. Кредитний ризик фінансових інститутів – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання банком боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору. Основна експозиція під ризиком складається з залишків на коррахунках банків-кореспондентів нерезидентів що мають інвестиційний клас. Вплив війни України з рф на рівень дефолту банків-кореспондентів був незначний, тому протягом 2022 року показник перебував в зеленій зоні толерантності до ризику. Рівень ризику – помірний.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

14) Інформація про наявність у Банку Системи управління ризиками та її ключові характеристики.

Система управління ризиками і достатністю капіталу є частиною загальної системи корпоративного управління Банку і спрямована на забезпечення стабільного розвитку Банку в рамках реалізації Стратегії розвитку Банку. Наглядова рада Банку під час визначення Стратегії управління ризиками і складання бізнес-плану розвитку АТ «ПУМБ» враховує показники ризик-апетиту.

Основна мета ефективної системи управління ризиками Банку - це забезпечення ефективного процесу управління структурою і достатністю капіталу, що є гарантією досягнення Банком тактичних і стратегічних цілей при безумовному дотриманні внутрішніх і зовнішніх обмежень в частині структури та достатності капіталу в умовах звичайного ведення бізнесу і в період кризи.

Стратегічні цілі управління ризиками:

- забезпечення стійкого розвитку Банку у рамках реалізації його стратегії розвитку бізнесу;
- забезпечення і захист інтересів акціонерів, вкладників, кредиторів, клієнтів і інших осіб, зацікавлених в стійкій роботі Банку, щоб ризики, що приймаються Банком, не створювали загрози для існування Банку;
- посилення конкурентних переваг Банку внаслідок здійснення стратегічного планування з урахуванням рівня ризиків, що приймаються, підвищення ефективності управління ризиками і збільшення ринкової вартості Банку, збереження надійності Банку при розширенні продуктового ряду;
- зростання довіри інвесторів за рахунок створення прозорої системи управління ризиками, створеної Корпоративної системи управління з постійним контролем з боку НБУ і інших державних контролюючих органів.

Банк реалізовує стратегію як превентивного, так і подальшого впливу на ризики, використовуючи увесь спектр наявних інструментів зниження ризику, як на портфельному рівні, так і на рівні окремих договорів. Особлива увага при цьому приділяється удосконаленню системи управління ризиками, достатності капіталу і ліквідності як потенційних джерел покриття збитків.

Суттєві ризики, притаманні діяльності АТ «ПУМБ»:

- 1) кредитний ризик з урахуванням впливу кліматичних ризиків;
- 2) ризик ліквідності;
- 3) процентний ризик банківської книги;
- 4) ринкові ризики (валютний, ціновий та ризик дефолту емітента ОВДП);
- 5) операційний ризик з урахуванням впливу кліматичних ризиків;
- 6) комплаєнс-ризик (в тому числі ризик відмивання коштів/фінансування тероризму - ризик ВК/ФТ Банку).

Результати діяльності Банку з урахуванням ризиків і ефективної системи управління ризиками у Банку оцінюються Наглядовою радою на щорічній основі. Наглядова рада щорічно затверджує Декларацію схильності до ризиків.

Система управління ризиками (СУР) Банку є системою забезпечення своєчасного і адекватного виявлення ризиків, якісної і кількісної оцінки, контролю і моніторингу ризиків, а також нівеляцією наслідків настання ризикових подій. СУР інтегрована у всю вертикаль організаційної структури Банку й усі напрями діяльності Банку, дозволяє своєчасно ідентифікувати і ефективно управляти різними видами ризиків.

В основу управління ризиками покладені наступні **принципи**:

- **Достатність і ефективність мінімізуючих заходів.** Фінансування заходів по мінімізації ризиків, економічне стимулювання їх зменшення.
- **Зрозумілість.** Чіткість політик і механізмів управління ризиками, закріплення відповідальності і обов'язків усіх суб'єктів/учасників СУР.
- **Обізнаність про ризик.** При ухваленні рішення про проведення операції обов'язковим є аналіз потенційних ризиків, а після її здійснення - коректний облік пов'язаних ризиків і їх подальший регулярний моніторинг.
- **Незалежність функції управління ризиками.** З метою недопущення конфлікту інтересів у Банку діє принцип незалежності будь-якого рішення про прийняття ризику від оцінки ризику і здійснення контролю над ним.
- **Контроль рівня ризику.** Керівництво Банку, колегіальні органи Банку на постійній основі отримують інформацію про прийняті рівні ризиків і про факти порушень встановлених процедур управління ризиками, лімітами, обмеженнями.
- **Забезпечення «трьох рівнів контролю».** У процесі здійснення діяльності по управлінню ризиками забезпечується залучення усіх структурних підрозділів Банку в оцінку, прийняття і контроль ризиків:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

- Прийняття ризиків (1-ий рівень захисту): структурні підрозділи Банку, що безпосередньо готують і здійснюють операцію, залучені в процес ідентифікації, оцінки і моніторингу ризиків, і виконують вимоги внутрішніх нормативних документів в частині управління ризиками, а також враховують рівень ризику при підготовці операції;
  - Управління ризиками (2-иф рівень контролю): Ризик-менеджмент (ДРКК, ДРММБ, ДРР, ДЗР, УРЗМ, УРМК) і УКК відповідальний за управління ризиками, розробляє механізми управління ризиками, методологію, проводить оцінку і моніторинг рівня ризиків, готує звітність по ризиках, здійснює облік ризиків, розраховує розмір вимог до сукупного капіталу;
  - Внутрішній аудит (3-ій рівень контролю): проводить незалежну оцінку якості діючих процесів управління ризиками, визначає порушення і дає пропозиції щодо удосконалення системи управління ризиками.
- **Управління діяльністю Банку з урахуванням прийнятого ризику.** Банк здійснює контроль достатності капіталу і виконує планування капіталу, виходячи зі Стратегії розвитку Банку.
  - **Обмеження рівня прийнятих ризиків.** Визначення ризик-апетиту Наглядовою радою і його трансляція в систему лімітів і обмежень дозволяє забезпечити прийнятий рівень ризиків по агрегованих позиціях, прозоре розділення загального ліміту ризику по напрямках діяльності Банку. СУР забезпечує контроль за виконанням ризик-апетиту і лімітів Банку.
  - **Удосконалення системи управління ризиками.** Система управління ризиками Банку відповідає рівню розвитку операцій Банку, а також зовнішніх умов, нововведень у світовій практиці управління ризиками.
  - **Ефективність** – забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків і повноти заходів з управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу і інформаційних систем по управлінню ризиками.
  - **Своєчасність** – забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, виміру, моніторингу, контролю, звітності і пом'якшення усіх видів ризиків на усіх організаційних рівнях.
  - **Структурованість** – чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень по управлінню ризиками між усіма структурними підрозділами і працівниками Банку, і їх відповідальність відповідно до такого розподілу.
  - **Розмежування обов'язків** (відділення функції контролю від здійснення операцій Банку) - уникнення ситуації, при якій одна і та ж особа здійснює операції Банку і виконує функції контролю.
  - **Усебічність і комплексність** – охоплення усіх видів діяльності Банку на усіх організаційних рівнях, у всіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків.
  - **Пропорційність** – відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі Банку, його системній важливості, а також рівню складності операцій, здійснюваних Банком.
  - **Незалежність** – свобода від обставин, що представляють загрозу для неупередженого виконання підрозділом по управлінню ризиками і підрозділом контролю за дотриманням норм (комплаєнс) своїх функцій.
  - **Конфіденційність** – обмеження доступу до інформації, яка має бути захищена від несанкціонованого ознайомлення;
  - **Прозорість** – обнародування Банком інформації про систему управління ризиками і профілю ризику.

Профіль ризику напрямку залежить від таких характеристик діяльності АТ «ПУМБ»:

- універсальність банківських послуг;
- обслуговування усіх категорій клієнтів: великий корпоративний бізнес, представники середнього і малого бізнесу, фізичні особи (у т.ч. фізичні особи VIP-сегменту), інші фінансові інститути;
- фінансування основної діяльності Банку здійснюється як за рахунок власного капіталу, так і за рахунок залучених коштів. Банк може залучати кошти з міжнародних і національних ринків капіталу шляхом отримання фінансових кредитів, розміщення облігаційних позик, випуску інших цінних паперів і в інших формах.
- основним джерелом отримання доходів є кредитування усіх сегментів клієнтів.

З метою підтримки **ефективного процесу управління ризиками** на постійній основі:

- проводиться обмін інформацією між органами управління та структурними підрозділами за запитаннями, пов'язаними з виявленням, ідентифікацією, оцінкою ризиків і контролем за ними;
- існує система розподілу повноважень і відповідальності між органами управління, підрозділами і працівниками відносно реалізації основних принципів управління ризиками;
- проводиться регулярна процедура ідентифікації ризиків;
- призначаються працівники, відповідальні за управління окремими видами ризиків;
- розробляються моделі для цілей кількісної оцінки та комплексного обліку ризиків;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

- вживаються заходи, спрямовані на зниження ризиків;
- проводиться аналіз чутливості до окремих ризик-факторів, які враховуються в використовуваних для оцінки ризиків моделях;
- регулярно (не рідше одного разу в квартал) проводиться стрес-тестування достатності капіталу та ліквідності;
- функціонує система формування управлінської звітності, яка направляє органи управління, в тому числі за питаннями, пов'язаними з виявленням, ідентифікацією, оцінкою ризиків та контролем над ними;
- функціонують Комітети Правління: Кредитна Рада, Комітет з управління операційним ризиком, Комітет з управління активами та пасивами, Комітет з етики і ділової поведінки;
- створена система внутрішнього контролю (СВК);
- функціонує система раннього попередження (СРП), що дозволяє вчасно ідентифікувати і реагувати на підвищення рівня кредитного ризику, впроваджена система щорічного перегляду умов кредитування клієнтів;
- розроблені плани відновлення фінансової стійкості і плани залучення додаткових джерел ресурсів.

Порядок організації процесу управління ризиками:

- класифікація та ідентифікація ризиків, притаманних діяльності Банку;
- встановлення порядку і термінів проведення перевірок ефективності системи управління ризиками та системами внутрішнього контролю;
- визначення основних методологічних принципів і підходів ідентифікації, оцінки управління і моніторингу ризиків;
- встановлення порядку і термінів інформування органів управління Банку (Наглядової ради, Правління, посадових осіб і структурних підрозділів про ризики, їх рівень і результати управління ризиками);
- визначення переліку заходів, що використовуються Банком для забезпечення конфіденційності інформації про ризики, в тому числі конфіденційності звітів по ризикам;
- встановлення періодичності проведення стрес-тестування, а також вимоги до сценаріїв, які використовуються для такого тестування.

Для цілей забезпечення стійкого та ефективного функціонування усієї системи управління ризиками в Банку вживаються заходи щодо розвитку **культури управління ризиками**, основними завданнями якої є:

- отримання працівниками Банку знань та навичок у сфері управління ризиками за допомогою систематичного (регулярного дистанційного) навчання;
- правильне використання керівниками і працівниками інструментів управління ризиками в повсякденній діяльності;
- формування у працівників навичок правильного і своєчасного використання інструментів управління ризиками;
- відкриті та активні комунікації в рамках Банку відносно цінностей та принципів культури управління ризиками.

Керівництво АТ «ПУМБ» з метою дотримання як керівниками Банку, так і іншими працівниками Банку культури управління ризиками створюють необхідну атмосферу (tone at the top) шляхом:

- 1) визначення і дотримання корпоративних цінностей, а також здійснення нагляду за дотриманням таких цінностей (затвердження Кодексу корпоративної етики і контроль за його виконанням усіма працівниками);
- 2) забезпечення розуміння як керівниками Банку, так і іншими працівниками їх ролі під час управління ризиками для досягнення цілей діяльності Банку, а також відповідальності за порушення рівня ризик-апетиту (навчання і тестування знань відносно СУР та СВК);
- 3) просування обізнаності щодо ризиків шляхом забезпечення систематичного інформування усіх підрозділів Банку щодо стратегії, політики, процедури управління ризиками і заохочення вільного обміну інформацією, а також критичної оцінки прийняття ризиків Банком;
- 4) отримання підтверджень про те, що керівники та інші працівники Банку, проінформовані щодо дисциплінарних санкцій або інших заходах, які будуть застосовуватись до них у випадку неприйнятної поведінки/порушень у діяльності.

Існуюча система управління ризиками еволюціонує разом з розвитком Банку і ґрунтується, в тому числі, і на досвіді подолання великих системних криз 1999, 2004, 2008 і 2014 рр. В Банку на поточному етапі сформована зріла система управління ризиками, що дозволяє ефективно нівелювати як поточні, так і стратегічні виклики. Побудована система управління ризиками Банку відповідає вимогам НБУ, які регламентовані Постановою НБУ № 64 від 11.06.2018 «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах».

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

15) Інформація про результати функціонування протягом року Системи внутрішнього контролю та її ключові характеристики.

Стратегічними завданнями Банку в частині створення системи внутрішнього контролю є:

- перехід на управління банківськими процесами;
- створення системи, що забезпечує та контролює процес складання та надання достовірної, повної, своєчасної фінансової, статистичної та іншої звітності;
- забезпечення протидії шахрайству;
- дотримання законодавчих і нормативно-правових актів, стандартів і внутрішніх документів Банку;
- створення системи внутрішнього контролю відповідно до принципів COSO.

Основна мета системи внутрішнього контролю (СВК) - забезпечення керівництва Банку обґрунтованою гарантією досягнення загальних цілей і завдань Банку, підвищення рівня організації внутрішнього контролю, ефективності функціонування внутрішнього контролю та покращення ефективності виконаних завдань та забезпечення стабільності, безпеки й результативності операцій і процесів Банку.

Цілі впровадження системи внутрішнього контролю в ПУМБ (СВК):

- забезпечення ефективності проведення операцій, захисту від потенційних помилок, порушень, втрат, збитків у діяльності Банку;
- забезпечення функціонування комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками;
- надання адекватної, всебічної, повної, надійної, доступної, своєчасної інформації користувачам (зацікавленим підрозділам) для прийняття відповідних управлінських рішень;
- достовірність, повнота, об'єктивність і своєчасність складання та надання фінансової, статистичної та іншої звітності внутрішнім користувачам, акціонерам, Клієнтам, контрагентам та/або державним контролюючим органам;
- своєчасність і достовірність відображення в обліку операцій Банку;
- комплаєнс (здійснення контролю за дотриманням (виконанням) Банком вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, внутрішньобанківських документів, а також процедур врегулювання ситуацій конфлікту інтересів);
- ефективне управління персоналом;
- впровадження цільових операційних моделей процесів з достатнім рівнем його автоматизації та наявність необхідної кількості контролів з метою запобігання та/або мінімізації реалізації потенційних ризиків, що визначені суттєвими для Банку;
- недопущення залучення Банку до проведення незаконних фінансових операцій, у тому числі запобігання проведенню Клієнтами Банку (резидентами та нерезидентами) незаконних валютних операцій, запобігання та виявлення фінансових операцій, пов'язаних із легалізацією доходів, що були одержані злочинним шляхом і фінансуванню терористичної діяльності.

Банк забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю шляхом:

- контролю з боку керівництва Банку за дотриманням законодавства України та внутрішніх документів Банку;
- управління ситуаціями конфлікту інтересів;
- розподілу обов'язків під час здійснення діяльності Банку;
- упровадження, забезпечення функціонування та контроль за ефективністю системи управління ризиками;
- контролю за інформаційною безпекою та обміном інформацією;
- упровадження процедур внутрішнього контролю;
- проведення регулярного моніторингу системи внутрішнього контролю;
- упровадження процедур внутрішнього аудиту.

Суб'єктами системи внутрішнього контролю Банку є:

- Наглядова рада та її комітети (Комітет з управління ризиками, Комітет з питань аудиту та Комітет з питань винагород і призначень та інші);
- Правління;
- Колегіальні органи Правління Банку (КР, КУОР, КУАП тощо).
- Департамент внутрішнього аудиту;
- CRO та підрозділи ризик-менеджменту (ДРКК, ДРП, ДРММБ, ДЗР, УРЗМ, УРМК);
- ССО та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) – УКК;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

- Бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки та їх керівники, а також усі працівники, які здійснюють внутрішній контроль відповідно до повноважень, визначених внутрішніми документами Банку та посадовими інструкціями.

Система внутрішнього контролю Банку реалізована на **3-х рівнях**:

- 1) на **першому рівні** перебувають Бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки. Вони є власниками усіх ризиків (особливо операційних та комплаєнс-ризиків), що виникають у сфері їх діяльності. Зазначені підрозділи відповідають за виявлення та оцінювання ризиків, ужиття управлінських заходів та звітування щодо таких ризиків.
- 2) на **другому рівні** підрозділи з управління ризиками та Управління комплаєнс контролю.
- 3) на **третьому рівні** Департамент внутрішнього аудиту.

Оцінка ефективності системи внутрішнього контролю надається внутрішнім аудитом безпосередньо Наглядовій раді та Правлінню за результатами проведених перевірок з урахуванням затверджених процедур проведення внутрішнього аудиту.

Моніторинг СВК проводить на основі наступних звітів:

- Щорічний звіт ДВА 3-тя лінія захисту СВК: оцінка ефективності СВК в Банку в цілому.
- Щоквартальний звіт ДЗР та УКК 2-га лінія захисту СВК: моніторинг ефективності контрольних процедур (моніторинг ключових індикаторів контролю).

Система внутрішнього контролю АТ «ПУМБ» заснована на 5 основних засадах (компонентах) та відповідно принципам COSO:

1. Контрольне середовище:

- 1.1. Демонстрація обов'язків по відношенню до етичних цінностей (Корпоративний Кодекс та розвиток корпоративної культури);
- 1.2. Відповідальність за здійснення контрольних функцій (закріплення контрольних функцій у посадових інструкціях, нормативних документах, розпорядчих документах Банку);
- 1.3. Чітко визначена організаційна структура, повноваження та обов'язки (складова Корпоративного управління);
- 1.4. Обов'язки розподіляються відповідно до компетентності;
- 1.5. Відповідальність за результати закріплена на рівні всього Банку.

2. Управління ризиками:

- 2.1. Ідентифікація та моніторинг ризиків;
- 2.2. Виявлення, реєстрація та оцінка ризиків;
- 2.3. Оцінка ризиків шахрайства в процесах;
- 2.4. Виявлення та оцінка суттєвих змін;

3. Контрольна діяльність:

- 3.1. Чітко визначені та обрані для впровадження процеси щодо здійснення контролю;
- 3.2. Чітко визначені загальні контролі над технологіями (в рамках СУІБ, СУРМ);
- 3.3. Контрольна діяльність формалізується у процедурах

4. Інформація і комунікація:

- 4.1. Підготовка необхідної звітності щодо якості контролю;
- 4.2. Формалізована передача інформації в середині Банку;
- 4.3. Надання звітності за межі Банку відбувається лише після погодження з керівництвом;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

5. Моніторинг:

- 5.1. Проведення поточних та періодичних контролів та оцінок (перший та другий рівень в рамках СВК);
- 5.2. Оцінка та подальший розгляд звітів щодо виявлених недоліків (третій рівень СВК).

Система внутрішнього контролю (СВК) забезпечує:

- 1) подвійний контроль, який полягає в дотриманні правила «двох пар очей» під час здійснення операцій Банку, і згідно з яким здійснення та контроль операцій не може бути повноваженнями однієї особи;
- 2) чіткий розподіл обов'язків, повноважень та відповідальності між органами управління Банку, між його структурними підрозділами, між працівниками з метою уникнення їх дублювання;
- 3) проведення ретельного та всебічного попереднього аналізу операцій Банку, спрямованого на оперативне попередження неправомірних (неправильних або несанкціонованих) операцій;
- 4) проведення подальшого аналізу операцій Банку з метою:
  - забезпечення належної фіксації факту проведення правомірних операцій;
  - забезпечення попередження неправомірних операцій у майбутньому;
- 5) своєчасне та достовірне відображення у звітності операцій Банку;
- 6) виконання вимог щодо організації захисту інформації в програмно-технічних комплексах відповідно до нормативно-правових актів Національного банку України;
- 7) впровадження та функціонування системи управління інформаційною безпекою відповідно до стандартів Національного банку України, міжнародних стандартів та вимог державних органів, що здійснюють контроль у галузі інформаційної безпеки;
- 8) захист від навмисних дій персоналу, що завдають шкоди Банку, а також помилок персоналу, профілактика та контроль помилок;
- 9) навчання персоналу на основі аналізу кваліфікації існуючого штату, відповідності досвіду та знань вимогам процесу та існуючого ПЗ, а також статистики масових помилок (джерело - людський фактор) по Банку в цілому;
- 10) дотримання Банком норм законодавства та інших обов'язкових вимог;
- 11) попередження виникнення ситуацій конфлікту інтересів та їхнього врегулювання;
- 12) захист іміджу та репутації Банку.

16) Інформація про результати функціонування протягом року Системи внутрішнього аудиту.

Система внутрішнього аудиту Банку в цілому є ефективною і відповідає вимогам Міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту (далі – Стандарти) та Кодексу етики Інституту внутрішніх аудиторів, що підтверджується результатами проведених внутрішніх та зовнішніх оцінок. Остання зовнішня оцінка якості внутрішнього аудиту була проведена у жовтні 2017 р. незалежним оцінювачем «ЖП GARITTE КОНСАЛТІНГ ЕНД МЕНЕДЖМЕНТ ЕШУЕРАНС СА» (JP GARITTE CONSULTING AND MANAGEMENT ASSURANCE SA, Люксембург). Враховуючи вимоги Стандартів, у 2022 році планувалось проведення наступної зовнішньої оцінки ефективності та якості внутрішнього аудиту, але у зв'язку з воєнною агресією РФ/РБ та роботою Банку у надзвичайних умовах, а також з урахуванням відповідного положення постанови Правління Нацбанку України № 67 від 31.03.2022 р. (якою доповнено пунктом 2² постанову Правління Нацбанку України № 23 від 25.02.2022 р. «Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп»), проведення такої оцінки відкладено до 2023 року.

17) Інформація про факти відчуження протягом року активів в обсязі, що перевищує встановлений у Статуті Банку розмір.

Фактів відчуження активів Банку в обсязі, що перевищує встановлений розмір у Статуті Банку, протягом звітного року не було.

18) Інформація про результати оцінки активів у разі їх купівлі-продажу протягом року в обсязі, що перевищує встановлений у статуті Банку розмір.

В зв'язку з відсутністю протягом року операцій з купівлі-продажу активів в обсязі, що перевищує встановлений у Статуті Банку розмір, оцінка активів не проводилась.

19) Інформація щодо операцій з пов'язаними особами, в тому числі в межах однієї промислово-фінансової групи чи іншого об'єднання, проведені протягом року.

Банк приділяє значну увагу виявленню пов'язаних з Банком осіб, формуванню та актуалізації їх переліку з метою контролю ризиків за операціями з пов'язаними з Банком особами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» **Звіт Керівництва за 2022 рік**

Банк проводить операції з пов'язаними з Банком особами на ринкових умовах, з дотриманням вимог законодавства щодо погодження/затвердження операцій Наглядовою радою Банку/Кредитною радою. Банк не надає кредити будь-якій особі для погашення цією особою будь-яких зобов'язань перед пов'язаною з Банком особою; для придбання активів пов'язаної з Банком особи, за винятком продукції, що виробляється цією особою; для придбання цінних паперів, розміщених чи підписаних пов'язаною з Банком особою.

Банк щомісячно подає НБУ інформацію про пов'язаних із Банком осіб у порядку, встановленому нормативно правовими актами НБУ. Процес взаємодії підрозділів Банку при виявленні пов'язаних з Банком осіб, формуванні, актуалізації та надання НБУ списку пов'язаних з Банком осіб регламентований «Політикою взаємодії АТ «ПУМБ» з пов'язаними особами» та Положенням «Про формування переліку пов'язаних з АТ «ПУМБ» осіб».

Правління Банку щомісяця затверджує перелік пов'язаних з Банком осіб. Наглядова рада щоквартально розглядає інформацію про зміни в переліку пов'язаних із Банком осіб, а також інформацію про операції із пов'язаними особами.

Інформація щодо операцій з пов'язаними особами, згідно з МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони», висвітлена у Примітці 29 «Операції з пов'язаними сторонами» річної фінансової звітності АТ «ПУМБ» за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року.

20) Інформація про використані рекомендації органів, які здійснюють державне регулювання банківських послуг, щодо аудиторського висновку.

Від органів, які здійснюють регулювання банківських послуг, у 2022 році не надходили до Банку будь-які рекомендації щодо аудиторського висновку.

21) Інформація про зовнішнього аудитора Наглядової ради Банку, у тому числі призначеного протягом 2021 року

За результатами проведеного конкурсу з відбору суб'єктів аудиторської діяльності, які можуть бути обрані для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку, на підставі критеріїв відбору суб'єкта аудиторської діяльності, затверджених рішенням Наглядової ради від 29.04.2021 р. (Протокол № 367), з урахуванням вимог Закону України №2258-VIII від 21.12.2018 року, рішенням Наглядової ради Банку від 22.07.2021 р. (Протокол № 372) обрано аудитором Банку для проведення зовнішнього обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку за 2021-2023 роки Товариство з обмеженою відповідальністю «ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» (свідоцтво про включення до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності №1973 згідно із рішенням Аудиторської палати України від 22.06.2001 р.). Іншого рішення не приймалось.

22) Інформація про діяльність зовнішнього аудитора, зокрема:

- **загальний стаж аудиторської діяльності:**

Загальний стаж аудиторської діяльності ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» складає 30 років.

- **кількість років, протягом яких надає аудиторські послуги Банку:**

ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» надає Банку послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку другий рік поспіль (обраний за результатом конкурсного відбору у липні 2021 р.).

- **перелік інших аудиторських послуг, що надавалися Банку протягом року:**

ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» протягом 2022 року не надавало Банку інших аудиторських послуг, окрім зазначених вище.

випадки виникнення конфлікту інтересів та/або суміщення:

Протягом 2022 року відсутні випадки конфлікту інтересів та/або суміщення виконання функцій внутрішнього аудитора.

- **ротація аудиторів у Банку протягом останніх п'яти років:**

Протягом останніх п'яти років двічі відбувалася ротація аудиторів фінансової звітності Банку:

- зовнішнім аудитором Банку, який надавав послуги обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку у 2017 та 2018 роках було Товариство з обмеженою відповідальністю «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» (загалом надавало послуги аудиту протягом п'яти років з 2014 по 2018 рік);
- відповідно до вимог законодавства у 2019 році здійснено ротацію аудитора шляхом обрання нового зовнішнього аудитора - ПрАТ «КПМГ Аудит», яке надавало послуги обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку за 2019 та 2020 рік;
- після закінчення терміну договору з ПрАТ «КПМГ Аудит» Банком у липні 2021 року було проведено конкурсний відбір суб'єктів аудиторської діяльності та обрано нового зовнішнього аудитора для надання послуг обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку за 2021-2023 роки - ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані».

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» Звіт Керівництва за 2022 рік

- стягнення, застосовані до аудитора Аудиторською палатою України протягом року, та факти подання недостовірної звітності Банку, підтвердженою аудиторським висновком, що виявлена контролюючими органами Банку.

Банк не володіє інформацією щодо стягнень, застосованих до ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» протягом 2022 року Аудиторською палатою України (такої інформації немає у публічних джерелах), та щодо фактів подання недостовірної звітності Банку, підтвердженої аудиторським висновком, що виявлена контролюючими органами Банку.

23) Інформація про захист Банком прав та інтересів споживачів банківських послуг, зокрема:

наявність механізму розгляду скарг, стан розгляду Банком протягом року скарг стосовно надання банківських послуг (характер, кількість скарг, що надійшли, та кількість задоволених скарг), наявність позовів до суду стосовно надання банківських послуг та результати їх розгляду.

З метою захисту прав споживачів банківських послуг Банком впроваджений механізм розгляду звернень клієнтів (пропозицій (зауважень), заяв (клопотань), скарг), контрагентів, третіх осіб, який регулюється внутрішньобанківським нормативним документом «Порядком управління скаргами, пропозиціями і подяками клієнтів та інших зацікавлених осіб», що містить чіткий розподіл повноважень та відповідальності осіб, залучених до розгляду звернень. Клієнти Банку мають змогу ознайомитись з даним Порядком в електронному форматі в точках контактів з клієнтом.

Банк застосовує наступні канали надходжень звернень клієнтів Банку:

- Телефонне звернення за офіційно визначеними телефонними номерами: +38 044 290 7 290, +38 096 290 7 290, +38 050 2907 290, +38 093 290 7 290, (лінія для клієнтів «Persona», лінія (0 800 501 495));
- Усне звернення у відділенні;
- Письмове звернення у відділеннях Банку;
- Форуми і соціальні медіа;
- Електронна пошта: Info@fuib.com;
- Веб - сайт Банку;
- ПУМБ-онлайн: online.pumb.ua/;
- Чат
- QR-код (розміщений у пілотному форматі на 21 відділенні)
- Мобільний додаток ПУМБ - Online;
- Інтернет – банкінг або клієнт-банк для корпоративних клієнтів;
- Пошта, письмові звернення (що розглядаються в рамках зазначеного порядку);
- Листи-звернення Національного Банку України через NBU-post;
- Лінія довіри СКМ.

Процес розгляду отриманих скарг здійснюється централізовано на рівні Банку і полягає у реєстрації звернення, розгляді скарги/пропозиції, детальному аналізі причин скарги та наслідків такої скарги, підготовці та наданні вичерпної відповіді, належному контролі за всіма етапами процесу розгляду скарг.

Робота зі скаргою вважається завершеною після повідомлення споживача про результати розгляду та вжиті заходи, якщо споживач запросив зворотній зв'язок. У випадках, коли неможливо зв'язатися з клієнтом (наприклад, при декількох спробах дзвінків протягом декількох днів абонент не відповідає номер абонента «поза зоною» чи «не існує») скаргу закривають із коментарем про те, що клієнту не надана відповідь. Такі випадки виняток, і в разі повторного звернення клієнта Банк надає йому відповідь за попереднім запитом.

Згідно ст. 20 Закону України «Про звернення громадян» звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня отримання, а ті, які не потребують додаткового вивчення, - невідкладно, але не пізніше 15 днів від дня їх отримання.

Строки загального розгляду звернень наступні:

Канали надходження	Клієнт РБ	Клієнт КБ	Клієнт Persona	Звернення НБУ
Телефонне звернення	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
Усне звернення у відділенні	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
Письмове звернення у відділення	30 календарних днів	30 календарних днів	30 календарних днів	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт Керівництва за 2022 рік

Канали надходження	Клієнт РБ	Клієнт КБ	Клієнт Persona	Звернення НБУ
Форуми і соціальні медіа	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
Електронна пошта Info@fuib.com	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
Веб - сайт банку	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
ПУМБ-онлайн online.pumb.ua/	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
Чат	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
QR-код	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
Мобільний додаток ПУМБ Online	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
Інтернет – банкінг або клієнт-банк для корпоративних клієнтів	5 робочих днів	7 робочих днів	3 робочих дня	-
Пошта, письмові звернення (що розглядаються в рамках цього порядку)	30 календарних днів	30 календарних днів	30 календарних днів	-
Листи-звернення Національного Банку України по NBU-post				10 календарних днів, або до дати яка вказана в запиті
Лінія довіри СКМ	30 календарних днів	30 календарних днів	30 календарних днів	-

Менеджер зі скарг / пропозицій / подяк контролює процес закриття звернення клієнта чи іншої зацікавленої особи а також несе індивідуальну відповідальність як за реєстрацію звернення, так і надання зворотного зв'язку клієнту.

Кожне звернення, будь то скарга, заява чи пропозиція клієнта або іншої зацікавленої особи, Банк сприймає, як можливість удосконалити свою роботу, підвищити якість обслуговування і рівень задоволеності клієнтів та інших зацікавлених осіб.

Банк неухильно дотримується вимог законодавства щодо захисту прав споживачів.

Відповідальним підрозділом Банку за своєчасний розгляд і врегулювання звернень клієнтів та надання відповідей за результатами їх розгляду є Управління клієнтського досвіду Департаменту маркетингу.

Протягом 2022 року до Банку загалом надійшло 30 507 звернень, з яких 22 763 склали скарги, 1 586 – подяки та 6 158 – пропозицій.

ТОП 5 категорій скарг за 2022 рік:

Сервіси віддаленого доступу	10 407
Продукти Банку	3 323
Обслуговування клієнтів	2 431
Помилки в персональних даних клієнтів	1 971
Відділення	1 244

Скарги були пов'язані із нарахуванням відсотків або розміру процентів клієнтів щодо продуктів Банку, зокрема, щодо продукту «Кредитна картка», неналежною роботою сервісів віддаленого доступу, зокрема, в мобільній версії, обслуговуванням клієнтів, роботою відділень.

Усі скарги були належним чином опрацьовані профільними підрозділами Банку (Департамент розвитку digital бізнесу та дистанційних каналів, Центр дистанційного продажу та обслуговування, Управління обслуговування клієнтів, Відділ обробки запитів банку та банків-партнерів).

20 665 скарг клієнтів повністю закриті в 2022 році, в роботі та на доопрацюванні – 2 098 скарг (такі скарги потребують додаткового уточнення, доопрацювання технічного функціоналу, проведення корегувань).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Звіт Керівництва за 2022 рік

В результаті розгляду скарг клієнтів буде наданий зворотній зв'язок клієнту при потребі цього клієнтом. Значна частина скарг виявились непідтвердженими.

Протягом 2022 року розглядалася справа з позовними вимогами Банку на суму, що перевищує 1 відсоток активів Банку, а саме: справа № 920/1142/20 за позовом Банку до відповідачів: Акціонерного товариства «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (ідентифікаційний код 05747991) та Товариства з обмеженою відповідальністю «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (ідентифікаційний код 34013028), про стягнення 36 890 322,75 доларів США заборгованості за кредитом, 86 754 965,27 грн пені та 594 000,00 доларів США штрафу, та за зустрічним позовом: Товариства з обмеженою відповідальністю «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (ідентифікаційний код 34013028) до Банку про визнання недійсним договору поруки та визнання поруки припиненою. 17.10.2022 року Господарським судом Сумської області позов Банку задоволено частково, Рішення набрало законної сили 17.11.2022 року, відповідні судові накази було отримано 22.11.2022 року. Постановою Північного Апеляційного Господарського Суду від 28.03.2023 року Рішення Господарського суду Сумської області від 17.10.2022 року залишено без змін.